

ISSN 1330-3643

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

PLANOVI RADA

ZA GODINU 2022.

ZAGREB, 2021.

ACADEMIA SCIENTIARUM ET ARTIUM CROATICA

Nakladnik
HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Za nakladnika
akademik Dario Vretenar, glavni tajnik

Urednik
Dobriša Skok

Naklada
250 primjeraka

Tisak
Stega tisak

ISSN 1330-3643

Tiskano kao rukopis

U ovoj knjizi prikazani su planovi rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za 2022. godinu i to: njezinih razreda, znanstvenoistraživačkih i muzejsko-galerijskih jedinica te jedinica u sastavu stručnih službi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U V O D

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u 2021. navršila je 160. godišnjicu svojeg osnutka – odlukom Hrvatskog sabora 1861. povjerena joj je naime uloga najviše znanstvene i umjetničke institucije u Hrvatskoj. Tu svoju misiju Hrvatska akademija svojim će radom nastaviti ispunjavati i u 2022., u skladu s općim okolnostima u Hrvatskoj i svijetu koje su je, zbog pandemije uzrokovane koronavirusom, u 2020. i 2021. prisilile na promjenu ustaljenih načina djelovanja te koje su, nažalost, utjecale na provedbu mnogih Akademijinih planova.

Hrvatska akademija i dalje snosi posljedice razornih potresa iz ožujka i prosinca 2020. koji su teško oštetili palaču Akademije i druge njezine zgrade u Zagrebu i suočili je s problemima kakve nije imala tijekom svoje povijesti. Obnova oštećenih zgrada započeta ubrzo nakon prvog potresa u graditeljskom će se smislu intenzivirati u 2022. To je dugotrajan i složen proces koji zahtijeva golema sredstva, uz pridržavanje visokih standarda i pravila struke i uz konzultacije s nadležnim institucijama. Hrvatskoj akademiji odobrena su sredstva iz Fonda solidarnosti Europske unije za njezinih osam zgrada: palaču HAZU, Knjižnicu HAZU, palaču Drašković, palaču Vranyczany, palaču Priester, kompleks zgrada Gliptoteke HAZU, vilu Ehrlich-Marić i zgradu HAZU u Gundulićevoj 24. U 2022. nastavit će se izrada projektne dokumentacije i ishođenje potrebnih akata za realizaciju projekta obnove, za pokretanje postupaka javne nabave za izvođenje radova, za stručni nadzor nad izvedbom radova te za koordinatora zaštite na radu tijekom izvođenja radova.

Neizvjesnost uzrokovana pandemijom i obnovom oštećenih zgrada uvelike utječe na plan rada HAZU za 2022. Akademijine jedinice i službe trebat će se izmjestiti u privremene uredske prostore, a muzejska, knjižnična i arhivska građa smjestiti u odgovarajuće čuvaonice. To je ujedno i prilika za održavanje izložbi Akademijinih muzejsko-galerijskih jedinica iz Zagreba u drugim gradovima u kojima se nalaze Akademijine jedinice.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i nadalje će znanstveno i stručno pratiti situaciju uzrokovanu pandemijom bolesti COVID-19 i pridonositi njezinu prevladavanju, a pojedini članovi Akademije svojim neposrednim angažmanom i ekspertnim znanjem nastaviti će pomagati u

zbrinjavanju i liječenju zaraženih te pružanju javnosti relevantnih informacija.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti obilježit će u 2022. nekoliko važnih godišnjica kao što su 100. godišnjica rođenja dvojice svojih predsjednika, akademika Ive Padovana i akademika Jakova Sirotkovića, 100. godišnjica rođenja prvoga hrvatskog predsjednika akademika Franje Tuđmana, akademika Krune Prijatelja i dopisne članice Vesne Parun, 130. godišnjica rođenja dopisnog člana Ive Andrića, 200. godišnjica rođenja počasnog člana Grge Martića, 150. godišnjica rođenja redovitog člana Roberta Frangeša Mihanovića te 150. godišnjica smrti Ljudevita Gaja. Obilježit će se i 30. godišnjica međunarodnog priznanja samostalne Republike Hrvatske i njezina primanja u Ujedinjene narode.

U Akademiji će se i u 2022. održavati redovne aktivnosti: sjednice Akademijinih razreda, zasjedanja Akademijine Skupštine te sjednice Predsjedništva i Uprave Akademije kako bi se ostvarili ciljevi predviđeni Zakonom o HAZU, Statutom Akademije i Strateškim planom rada. Bude li potrebno, sjednice će se održavati elektroničkim putem ili dopisno.

Znanstvena djelatnost Akademije i njezinih članova te umjetničko stvaralaštvo promicat će se putem kongresa, simpozija, konferencija, znanstvenih skupova, okruglih stolova, predavanja, predstavljanja knjiga, izložbi i koncerata. Te će se aktivnosti u slučaju potrebe održavati putem komunikacijskih platformi.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti nastaviti će svoju izdavačku djelatnost.

U 2022. nastaviti će se provedba inicijative Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za djelovanje stalnog Foruma nacionalnih akademija istočne obale Jadranskog mora. Inicijativu su prihvatile akademije Slovenije, Crne Gore, Albanije te Bosne i Hercegovine (HAZU BiH iz Mostara), a cilj joj je državama istočne obale Jadrana definirati postupanje prema moru, obali, otocima i priobalju kojim bi se očuvala ta jedinstvena cjelina.

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti nastaviti će programe međunarodne bilateralne suradnje s više od 30 akademija i svoje aktivno članstvo u asocijacijama: ALLEA-i (All European Academies), EMAN-u (Euro–Mediterranean Academic Network), EASAC-u (European Academies Science Advisory Council), IAP-u (Inter–Academy Panel), IAMP-u (Inter–Academy Medical Panel), DAC-u (Danube Academies Conference) i SAPEA-i (Science Advice for Policy by European Academies) te suradnju s Europskim strateškim forumom za istraživačke infrastrukture (European Strategy Forum on Research Infrastructures) i drugim asocijacijama.

Okolnosti u kojima živimo i djelujemo ne ukazuju na brzo olakšavanje u lokalnim i globalnim razmjerima, ali unatoč tome Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti sa svojim će članovima i djelatnicima i u 2022. biti pozitivan primjer sustavnog rada na području znanosti i umjetnosti radi daljnjeg unapređenja i razvitka Hrvatske.

Zagreb, 25. studenoga 2021.

Predsjednik Hrvatske akademije
znanosti i umjetnosti

Akademik Velimir Neidhardt

RAZREDI

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

RAZRED ZA DRUŠTVENE ZNANOSTI

Rad Razreda za društvene znanosti provodit će se na sjednicama, a u narednoj godini predviđa se da će ih se održati devet.

Razred će nastaviti razvijati i koordinirati znanstvenoistraživački rad na područjima ekonomskih znanosti, povijesnih znanosti (povijest, arheologija), demografije, geografije, filozofije, pravnih znanosti, etnologije i sociologije.

U okviru svojih nadležnosti odobravat će se planovi i prihvaćati izvještaje o radu zavoda, vijeća, povjerenstva i odbora. Provodit će se izbori u viša zvanja za djelatnike zavoda koji spadaju u nadležnost I. Razreda. Članovi će sudjelovati u organizaciji javnih predavanja, prezentaciji novih knjiga, preuzimati pokroviteljstva domaćih ili međunarodnih znanstvenih skupova.

Recenzirat će se rukopisi za edicije Razreda, Akademijinih zavoda i vijeća.

U okviru Razreda za društvene znanosti djeluju Zavod za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu (u sklopu kojeg djeluju Odsjek za povijesne znanosti, Odsjek za arheologiju, Odsjek za etnologiju i Odsjek za ekonomska istraživanja); Zavod za povijesne i društvene znanosti u Rijeci; Zavod za povijesne znanosti u Zadru; Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku; Jadranski zavod u Zagrebu i Kabinet za pravne, političke i sociološke znanosti i njihovu primjenu "Juraj Križanić" u Zagrebu.

Također u okviru Razreda djeluju i: Vijeće za ekonomska istraživanja i hrvatsko gospodarstvo, Vijeće za mir i ljudska prava, Vijeće za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava, Vijeće za istraživanje odnosa Hrvatske i europskog jugoistoka u povijesnoj perspektivi.

Razred će nastaviti stručni nadzor i rad u zavodima interdisciplinarnog karaktera kao što su Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Bjelovaru, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Požegi, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, Zavod za znanstveni rad u Osijeku i Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu.

RAZRED ZA MATEMATIČKE, FIZIČKE I KEMIJSKE ZNANOSTI

Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti ima 15 redovitih članova i 10 članova suradnika. Unutar samog Razreda rad će se odvijati na redovitim sjednicama. U narednoj godini predviđa se 10 sjednica prema unaprijed utvrđenom rokovniku. Sjednice će se odvijati u skladu s epidemiološkom situacijom. Razred će nastaviti u 2022. godini razvijati i koordinirati znanstvenoistraživački rad na području struka koje obuhvaćaju područje matematike, fizike i kemije te njihove interdisciplinarnе veze s drugim znanstvenim područjima. Razred će u okviru svojih nadležnosti odobravati planove i prihvaćati izvještaje o radu zavoda, vijeća, povjerenstva i odbora.

Akademik Žarko Dadić je voditelj Zavoda za povijest i filozofiju znanosti Hrvatske akademije u Zagrebu. Akademik Milko Jakšić voditelj je Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije u Požegi. Također, članovi Razreda djeluju u ovim odborima i vijećima: akademik Tomislav Cvitaš član je Odbora za statut, akademik Goran Muić predsjednik je Odbora za suradnju s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institutima, akademik Mladen Žinić predsjednik je Odbora za međunarodnu suradnju, akademik Svetozar Musić član je Etičkog povjerenstva Hrvatske akademije, akademik Vladimir Paar član je Odbora za primijenjenu genomiku, akademik Andrej Dujella predstavnik je Razreda u Upravnom odboru Zaklade Hrvatske akademijine, akademik Goran Pichler član je Povjerenstva za definiranje i promicanje znanosti od nacionalnog značaja, akademik Marko Tadić predstavnik je Razreda u Odboru za nagrade Hrvatske akademije, akademik Ivo Šlaus član je Odbora za utvrđivanje postojanja djela koje nije u skladu s ugledom i dostojanstvom člana Hrvatske akademije, akademik Dario Vretenar, glavni tajnik Akademije, predsjednik je Odbora za obnovu zgrada Hrvatske akademije i član je Odbora za imovinu Hrvatske akademije, Odbora za koordinaciju rada znanstvenoistraživačkih i muzejsko-galerijskih jedinica Hrvatske akademije te Vijeća Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije u Velikoj Gorici. Imenovanje predstavnika Razreda u Knjižničnom odboru Knjižnice HAZU, umjesto pok. akademika Trinajstića, uslijedit će tijekom 2022. Članovi Razreda provodit će izbore u viša zvanja za djelatnike zavoda koji spadaju u nadležnost II. Razreda. Razred će sudjelovati u organizaciji javnih predavanja, prezentaciji novih knjiga svojih članova, preuzimati pokroviteljstva domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova ili drugih manifestacija, obilježavanja obljetnica i sl. Članovi Razreda recenzirat će rukopise za edicije Razreda, Akademije i njezinih zavoda i vijeća i brinuti se za tiskanje edicija. Članovi Razreda sudjelovat će u radu Akademije i Predsjedništva te ostvarivati njihove odluke i zadatke. Putem svojih predstavnika redovito će pratiti i podupirati rad Akade-

mijinih savjeta, odbora, komisija, a članovi Razreda sudjelovat će u međunarodnoj i međuakademske suradnji te na međunarodnim skupovima.

U okviru Razreda djeluju ovi Odbori:

Odbor za kemiju

Predsjednik Odbora je akademik *Mladen Žinić*.

U 2022. god. planira se nastaviti s održavanjem redovitih sjednica Odbora u pravilu svaka 2 mjeseca u živo ili elektroničkim putem u slučaju nepovoljnih okolnosti uzrokovanih pandemijom SARS-CoV-2 virusa na našem prostoru. Odbor treba nastaviti rad na razvoju web stranice i koncipiranju sveobuhvatne profesionalne baze kemičara, kemijskih inženjera i tehnologa s naglaskom na njihova područja ekspertnosti i kompetencija. Odbor će u 2022. g. nastaviti s jednom od svojih najvažnijih aktivnosti, u mjeri u kojoj to dopuste epidemiološke okolnosti, a to je organizacija znanstvenih predavanja u HAZU, angažiranjem renomiranih hrvatskih znanstvenika te posebno uspješnih znanstvenika kemičara mlađe generacije koji rade na prestižnim znanstvenim institucijama u inozemstvu. U slučaju nepovoljnih epidemioloških okolnosti predavanja će se organizirati on line. Na sjednicama Odbora nastavit će se s održavanjem ad hoc rasprava te po potrebi organizacijom okruglog stola ili savjetovanja o aktualnim pitanjima vezanim za daljnji razvoj kemijske znanosti, sveučilišnog obrazovanja u kemiji te kemijske i srodnih industrija u Hrvatskoj. U 2022. planira se organizirati okrugli stol o mogućnostima zapošljavanja mladih diplomiranih inženjera kemije u Hrvatskoj pod naslovom „Budućnost mladih kemičara i kemijskih inženjera u Hrvatskoj. Ima li tu mjesta za mene“ koji nije bilo moguće realizirati 2021. zbog nepovoljnih epidemioloških okolnosti i značajnih oštećenja Akademijinih prostora u potresima. Nadalje, Odbor planira 2022. organizirati raspravu o doprinosu kemijske znanosti modernim multidisciplinarnim istraživanjima i potaknuti osnivanje znanstveno-istraživačkih klastera u znanostima o životu (life sciences), znanosti o materijalima te bio- i nano-tehnologiji. Odbor će nastaviti pratiti i poticati aktivnosti na osnivanju Komore kemijskih inženjera i tehnologa RH. Odbor će nastaviti plodnosnu suradnju s kemijskim strukovnim društvima, Hrvatskim kemijskim društvom (HKD) i Hrvatskim društvom kemijskih inženjera i tehnologa (HDKI) te kemijskim fakultetima hrvatskih sveučilišta.

Odbor za matematiku

Predsjednik Odbora je akademik *Goran Muić*.

Odbor za matematiku je u 2021. godini uspješno organizirao nekoliko online predavanja preko MS Teams platforme. Taj format se pokazao vrlo prikladan jer je omogućio da se efikasno organiziraju predavanja istaknutih hrvatskih matematičara koji žive i rade u inozemstvu. Zato, Odbor za matematiku nastavit će sa organizacijom predavanja četvrtkom popodne u online formi preko MS Teams plat-

forme, ali i u hibridnoj formi online i uživo u knjižnici HAZU, na koja će se pozivati istaknuti znanstvenici matematičari, koji rade u Hrvatskoj i inozemstvu.

Planira se kroz sjednice Odbora diskutirati razna pitanja važna za visokoškolsku nastavu matematike, znanstvene projekte, organizaciju hrvatskih matematičkih kongresa itd.

Odbor za biološku fiziku i bioinformatiku

Predsjednik Odbora je akademik *Vladimir Paar*.

U okviru rada Odbora nastaviti će se istraživanja simetrija i supersimetrija genetskog koda uz uvažavanje trostruke fizikalno-kemijske simetrije koja je u prvom koraku izražena našom fizikalno-kemijskom matricom "Ideal symmetry genetic code table" (ISGC). Planira se dodatno istraživanje i uključivanje nove zrcalne simetrije koja dosad nije razmatrana, a koja može voditi do otkrića Supersimetrijske tablice genetskog koda (SSyGC). To bi predstavljalo prvu kompletnu supersimetrijsku tablicu genetskog koda, kao osnova za novi pogled na evoluciju genetskog koda i dosad nepoznato povezivanje genetskog koda i dvolančane DNA simetrije.

Nastavit će se intenzivni rad na primjeni našega kompjutorskog algoritma GRM/Alphasub za HOR-analizu prvih kompletnih genomskih sekvenci humanih kromosoma nedavno dobivenih u SAD "long-/ultralong-read" metodama, u prvom redu s ciljem identifikacije alfa stelitskih HOR-ova u području centromere. Također će se nastaviti komparativno istraživanje genoma modernog čovjeka, neandertalca i čimpanze i njihova evolucijskog procesa. Istraživat će se moguće globalne simetrije u strukturi genoma virusa Kovid-19.

Odbor za fiziku

Predsjednik Odbora je akademik *Milko Jakšić*.

Tijekom 2022. godine planiramo provesti sljedeće aktivnosti:

- a) Organizacija predavanja u knjižnici HAZU, te drugim lokacijama:
 - Predavanja istaknutih hrvatskih fizičara iz inozemstva.
 - Organizacija drugih predavanja istaknutih fizičara, te članova razreda u Zagrebu i drugim gradovima Hrvatske.
- b) Članovi odbora će nastaviti s izdavanjem tekstova o znanstvenim saznanjima u različitim granama fizike što uključuje i popularne tekstovi za MF list.
- c) Odbor će sudjelovati u radu istaknutih međunarodnih skupova koje organiziraju Hrvatski fizičari u Hrvatskoj.
- d) Odbor će po potrebi izdavati mišljenja o aktualnim temama iz područja fizike, a koje bi mogle biti od interesa za širu javnost.

Odbor će također raditi na aktivnostima koje nisu ostvarene u 2021. zbog različitih razloga:

e) Organizacija okruglih stolova ili radionica o važnim temama vezanih uz razvoj znanstvenih istraživanja te obrazovanja iz područja fizike:

- Organizacija okruglog stola u suradnji s novim društvom fizičara o padu interesa za studij fizike, te aktivnostima koje bi to mogle promijeniti

- Organizacija okruglog stola o ulaganju u znanstvenoistraživačku infrastrukturu u sklopu sljedećeg investicijskog ciklusa EU

f) Provest će se diskusija o mogućnosti proširenja Odbora za fiziku, npr. sa članovima suradnicima, a sa ciljem jačanja vidljivosti Odbora za fiziku.

Planirana izdavačka djelatnost Razreda u 2022. godini:

- RAD HAZU, Matematičke znanosti
- Spomenica posvećena akademiku Leu Klasincu
- Spomenica posvećena akademiku Nenadu Trinajstiću

RAZRED ZA PRIRODNE ZNANOSTI

Djelatnost Razreda za prirodne znanosti u 2022. bit će i dalje usmjerena na razvijanje, koordiniranje i praćenje znanstvenoistraživačkog rada u području geoznanosti i bioznanosti te aktivnosti Akademijinih znanstvenih zavoda, znanstvenih vijeća, odbora, povjerenstava i centara. U djelokrugu Razreda su: Antropološki centar HAZU, Zavod za ornitologiju, Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara, Arboretum Trsteno, Centar za znanstveni rad u Vinkovcima, Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Križevcima, Znanstveno vijeće za antropološka istraživanja, Znanstveno vijeće za zaštitu prirode, Znanstveno vijeće za poljoprivredu i šumarstvo, Vijeće za prirodoznanstvena istraživanja Jadrana, Znanstveno vijeće za daljinska istraživanja, Odbor za geokemiju, Odbor za istraživanje kvartara (INQUA), Odbor za primijenjenu genomiku, Povjerenstvo za geodeziju i geofiziku te Odbor za krš.

Razred će u okviru svojih nadležnosti odobravati planove i prihvaćati izvještaje o radu zavoda, vijeća, povjerenstva i odbora.

Članovi Razreda provodit će izbore u viša zvanja za djelatnike zavoda koji spadaju u nadležnost III. razreda.

Razred će sudjelovati u organizaciji znanstvenih simpozija, okruglih stolova, prezentaciji novih knjiga svojih članova, preuzimati pokroviteljstva domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova ili drugih manifestacija, koliko to u 2022. godini epidemiološka situacija u Hrvatskoj i svijetu bude dopuštala.

Članovi Razreda recenzirat će rukopise za edicije Razreda, Akademije te njezinih zavoda i vijeća.

Tijekom 2022. članovi Razreda samostalno će ili u timskom radu provoditi istraživanja u okviru prihvaćenih projekata i zadataka.

Odbor za primijenjenu genomiku

Predsjednik Odbora je akademik *Stjepan Gamulin*.

1. Rad Odbora prilagodit će se epidemiološkoj situaciji glede Covid-19 pandemije, te će se po potrebi organizirati virtualni sastanci Odbora i znanstveni sastanci.

2. Nastavit će kao i prethodnih godina organiziranje sastanaka o položaju i problemima primijenjene genomike u nas, predvidivo u virtualnom obliku. Sažetci sastanaka i ispisi predavanja i video snimke objavit će se u pretincu Odbora na mrežnoj stranici HAZU.

3. Zavisno o epidemiološkoj situaciji nastaviti će se izrada strategije razvoja primijenjene genomike u nas.

4. Odbor će i dalje aktivno sudjelovati u postupku priključenja Republike Hrvatske Elixir konzorciju i u organizaciji Elixir čvora Hrvatska,

Hrvatsko povjerenstvo za geodeziju i geofiziku

Hrvatsko povjerenstvo za geodeziju i geofiziku (HPGG) Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti potiče i koordinira znanstvene aktivnosti u području geodezije i geofizike u Republici Hrvatskoj te vodi brigu o članstvu Republike Hrvatske u Međunarodnoj uniji za geodeziju i geofiziku (International Union of Geodesy and Geophysics – IUGG). Aktivnosti IUGG-a odvijaju se u četverogodišnjim ciklusima koji su definirani generalnim skupštinama IUGG-a. Najnoviji takav ciklus započeo je 2019. godine Generalnom skupštinom koja je održana u Montrealu (Kanada). Hrvatski su geodeti i geofizičari pribivali toj skupštini, za koju su pripremili i objavili izvješće o svom djelovanju u prethodnom razdoblju. Ubrzo nakon spomenute skupštine bio je izabran novi Izvršni odbor HPGG-a u sastavu: M. Orlić (predsjednik), B. Pribičević (potpredsjednik), G. Beg Paklar (tajnica) te Z. Bencetić Klaić, T. Duplančić Leder, B. Grbec, M. Juračić, I. Mandić, S. Markušić, J. Orešković, D. Oskoruš, M. Pasarić, M. Pavasović, K. Pavlič i N. Supić (članovi). Predsjednik Izvršnog odbora HPGG-a imenovan je hrvatskim delegatom pri Vijeću IUGG-a čime je, prema statutarnim odredbama IUGG-a, stekao pravo glasovanja u razdoblju od 2019. godine do sljedećeg zasjedanja tog vijeća 2023. godine.

Tijekom 2022. godine održavat će se veze s IUGG-om s jedne strane te s članicama HPGG-a s druge strane. Tako će hrvatski delegat pri Vijeću IUGG-a redovito sudjelovati u aktivnostima tog vijeća, a – osim toga – nastojat će se održati stalnost uplate hrvatske članarine IUGG-u. Kad je riječ o aktivnostima u Hrvatskoj, organizirat će se sastanci Izvršnog odbora HPGG-a te – ako bude moguće – radionica posvećena nekom od aktualnih problema hrvatske geodezije i geofizike. Dosadašnje su se radionice bavile klimatskim promjenama, hidrološkom prognozama, satelitskim praćenjem pomaka tla te meteotsunamijima. Temu nove radionice odabrat će članovi Izvršnog odbora HPGG-a tako da bude komplementarna dosadašnjim temama, a izbor predavača ovisit će o sredstvima koja se prikupe članarinom kao i o epidemiološkoj situaciji. Uz uvjet da uvjeti budu povoljni, može se očekivati da će pozvani inozemni predavač prikazati temu s globalnog stajališta, da će domaći predavač obraditi temu u njenom regionalnom, po najprije hrvatskom kontekstu, te da će skup završiti diskusijom svih sudionika radionice.

Nacionalni odbor INQUA

Rad Odbora u 2022. godini prilagodit će se epidemiološkim uvjetima i preporukama. Sastanci članova i Upravnog odbora održavati će se i dalje pretežito putem odgovarajućih internet platformi. Sukladno osnovnoj djelatnosti Odbora, nastavlja se daljnje upoznavanje s rezultatima istraživanja geologije kvartara na području Hrvatske s ciljem razvijanja i osnaživanja suradnje domaćih istraživača i znanstvenika te poticanja multidisciplinarnosti. Redovito će se pratiti aktivnosti i postignuća krovne asocijacije INQUA – Međunarodne unije za istraživanje kvartara.

Predsjednik Odbora zastupat će Hrvatsku u Organizacijskom i znanstvenom odboru svjetskog INQUA kongresa koji će se održati u lipnju 2023. godine u Rimu. Pojedini članovi Odbora pripremat će stručne ekskurzije u okviru programa svjetskog INQUA kongresa.

I dalje će se raditi na jačanju interesa studenata diplomskih studija za istraživanjem kvartara, te poticati sudjelovanje na tematskim znanstvenim i stručnim skupovima. U skladu s financijskim mogućnostima Odbor će pomoći mladim istraživačima i znanstvenima za sudjelovanje na skupovima.

Novosti iz rada Odbora i najave relevantnih događanja objavljuvat će se na web stranici Odbora na adresi <https://inqua-croatia.wixsite.com/inqua-odbor>, koja će se redovito održavati.

Članovi Odbora sudjelovat će i dalje u INQUA-noj međunarodnoj komisiji za kronostratigrafiju.

Početak 2022. godine u planu je održavanje redovite godišnje skupštine, a potom redoviti sastanci Upravnog odbora i sastanci članstva. Obzirom na odlazak tajnice u mirovinu, na Skupštini će se birati nova tajnica/tajnik, a potom obaviti primopredaja dužnosti.

Predsjednik Odbora je akademik *Goran Durn*.

RAZRED ZA MEDICINSKE ZNANOSTI

Razred za medicinske znanosti HAZU organizira, suorganizira i održi godišnje oko pedesetak događanja – znanstvenih kongresa, simpozija, okruglih stolova, promocija knjiga, otvorenja izložbi. To je u skladu s osnovnom zadaćom Razreda za medicinske znanosti, a to su istraživanja i koordinacija znanstvenog i stručnog rada na području humane, veterinarske i dentalne medicine te farmacije.

Članovi Razreda nastaviti će u 2022. godini istraživanja na znanstvenim temama iz područja njihovih znanstvenih disciplina uz organizaciju predavanja i znanstvenih i stručnih sastanaka, simpozija s međunarodnim sudjelovanjem i kongresa s međunarodnim sudjelovanjem, koliko to bude dopuštala epidemiološka situacija u Hrvatskoj i svijetu. Nastavit će objavljivati radove u istaknutim domaćim i svjetskim časopisima.

S obzirom na trenutačnu pandemiju, Razred će u skladu s mogućnostima u 2022. godini nastaviti organizirati predavanja svojih članova kao i istaknutih znanstvenika te organizirati znanstvene simpozije pojedinih odbora Razreda: Odbora za alergologiju i kliničku imunologiju, Odbora za animalnu i komparativnu patologiju, Odbora za aterosklerozu, Odbora za genomiku i proteomiku u onkologiji, Odbora za kardiovaskularne bolesti, Odbora za medicinsku leksikografiju, Odbora za medicinu rada, sporta i zdravstvenu ekologiju, Odbora za orofacijalne bolesti, Odbora za tumore i Odbora za neuroznanost i bolesti mozga.

Razred namjerava objaviti sljedeće edicije u 2022. godini:

- Dva dvobroja Rada HAZU, Medicinske znanosti br. 58-59 i 60-61;
- Zbornik radova znanstvenog sastanka *Prevenција ateroskleroze* koji će se održati u travnju 2022.
- Zbornik radova XXXI. znanstvenog sastanka *Bolesti dojke* koji će se održati u rujnu 2022;
- Zbornik radova znanstvenog sastanka *Tumori prostate* koji će se održati u studenom 2022.
- Zbornik radova 19. prosinačkog simpozija koji će se održati u prosincu 2022.

Razred za medicinske znanosti utemeljitelj je Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU i plan rada HMMF HAZU za 2022. je sastavni dio Plana rada Razreda za medicinske znanosti.

Plan rada Odsjeka za povijest medicine i farmacije prikazan je u okviru Zavoda za povijest i filozofiju medicinskih znanosti Hrvatske akademije.

Odbor za animalnu i komparativnu patologiju

Voditelj Odbora za animalnu i komparativnu patologiju je akademik *Josip Madić*.

Odbor će u 2022. godini organizirati 4. međunarodni veterinarski specijalistički simpozij u sklopu kojeg će se obraditi aktualne teme o bolestima kućnih ljubimaca. Simpozij se organizira sa svrhom proširenja i jačanja međunarodne i interdisciplinarne suradnje. Osim domaćih stručnjaka, na simpoziju će svoja izlaganja održati stručnjaci iz susjednih zemalja, specijalisti koji se bave različitim aspektima na području odabrane teme. Otisnut će se sažetci simpozijskih izlaganja.

Članovi Odbora nastavit će rad kao voditelji ili suradnici istraživačkih projekata financiranih od Hrvatske zaklade za znanost što prvenstveno uključuje aktivnosti na objavljivanju radova proizašlih kao rezultat njihovih znanstvenih istraživanja.

U sklopu rada Odbora organizirat će se održavanje predavanja dopisnog člana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti prof. dr. Kristijana Ramadana, profesora Molekularne medicine i Onkologije na Department of Oncology, Medical Sciences Division, University of Oxford, UK

Odbor za orofacijalne bolesti

Voditelj Odbora za orofacijalne bolesti je članica suradnica *Zrinka Tarle*.

Planira se intenzivirati rad Odbora što predmnijeva održavanje više sastanaka Odbora uz zamolbu članovima da publiciraju rezultate svojih istraživanja u časopisu RAD Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Namjera je i organizirati 4. simpozija: "Regenerativni i restaurativni postupci u dentalnoj medicini" na kojem bi sudjelovali eminentni predavači s najboljih europskih sveučilišta.

Simpozij bi se planirao u drugoj polovici 2022. godine s obzirom na pandemiju i predstojeću obnovu zgrada zbog posljedica potresa.

Odbor za ateroskleroze

Voditelj Odbora za kardiovaskularne bolesti je akademik *Ivo Čikeš*.

Kao i svake godine održat će se u travnju ili svibnju tradicionalni simpozij "Prevenција ateroskleroze ". Taj se simpozij svake godine održavamo zajedno sa Hrvatskim društvom za ateroskleroze Hrvatskog liječničkog zbora. Moguće je, da će se kao i u 2021. godini, zbog pandemije COVID -19 simpozij održati u virtualnom obliku.

Usprkos pandemiji zajedno s Hrvatskim kardiološkim društvom, te udrugom "Čuvari srca" nastavit će se edukacija putem "e-learning" modula o dislipidemijama.

Zajedno sa Hrvatskim društvom za hipertenziju obilježiti će se Svjetski dan hipertenzije.

Zajedno s Hrvatskim kardiološkim društvom organizirat će se Tjedan srca.

Zajedno sa Hrvatskim društvom za hipertenziju obilježiti će se Svjetski dan hipertenzije.

Nastavit će se suradnja sa Centrom za translacijsku medicinu posebno prof. dr. sc. Franom Borovečkim.

Nastavit će se suradnju sa ScreenPro FH međunarodnom inicijativom o podizanju svjesnosti o porodičnoj hiperkolesterolemiji.

Također će se nastaviti suradnju sa FHSC u izradi međunarodnog registra za porodičnu hiperkolesterolemiju

Nastavit će se suradnja sa DZ Zapad i DZ Centar sa ciljem ranog otkrivanja bolesnika sa FH – PROTECT FH.

Tradicionalna 3. Dubrovačka međunarodna škola lipidologije koja je bila planirana za proljeće 2021. zbog epidemioloških mjera je prebačena je za proljeće 2022. pa se nadamo da će se uspjati održati.

Odbor za kardiovaskularne bolesti

Voditelj Odbora za kardiovaskularne bolesti je akademik *Željko Reiner*.

Odbor za kardiovaskularne bolesti nastavlja aktivnu suradnju s redovitim članovima, kao i članovima suradnicima u Razredu za medicinske znanosti, ali i drugih srodnih razreda HAZU, npr. Razreda za prirodne znanosti. Odbor potiče i poticati će nadalje objavljivanje članaka iz područja kardiologije u časopisu *Radovi, Razreda za medicinske znanosti HAZU*.

Odbor usko surađuje i sudjeluje u aktivnostima Hrvatskoga kardiološkog društva, a time i Europskoga kardiološkog društva kao i drugih bitnih europskih i američkih kardioloških udruga.

Tijekom 2022. g. Odbor će biti uključen u organizaciju dvaju uglednih kongresa koji se namjeravaju održati pod pokroviteljstvom Razreda za medicinske znanosti HAZU: *Cardiology Highlights – the European Society of Cardiology Highlights Meeting*, u organizaciji Hrvatskoga kardiološkog društva, kao i 14. Kongresa Hrvatskoga kardiološkog društva s međunarodnim sudjelovanjem. Odbor će se uključiti i u organizaciju obilježavanja 50-te obljetnice Klinike za bolesti srca i krvnih žila Medicinskog fakulteta i KBC-a Zagreb, pri čemu se planira i jednodnevni znanstveni simpozij pod pokroviteljstvom Razreda za medicinske znanosti.

Članovi Odbora aktivni su u domaćim i inozemnim kardiološkim udrugama i forumima, kontinuirano objavljuju izvorne radove, kao i smjernice odnosno tzv. konsenzus-dokumente, vode ili sudjeluju u ekspertnim savjetodavnim odborima u Hrvatskoj i inozemstvu, nastupaju kao pozvani predavači na kongresima i uglednim sveučilištima u Europi. Sve spomenute aktivnosti nastavit će se u punom obimu i tijekom 2022. g, makar i virtualno, ovisno o epidemiološkom okolišima.

Odbor za genomiku i proteomiku u onkologiju

Voditelj Odbora za genomiku i proteomiku u onkologiju je akademik *Zvonko Kusić*.

Područje rada Odbora u 2022. godini biti će usmjereno na primjenu genomike, proteomike i drugih srodnih znanosti u onkologiji te na personaliziranu, preciznu i translacijsku onkologiju. Odbor u 2022. godini planira raditi na edukaciji, objavljivanju znanstvenih, stručnih i popularnih radova i organizaciji znanstvenih i stručnih skupova iz područja rada Odbora.

Odbor planira u ožujku 2022. godine organizirati osmi godišnji simpozij "Apoptoza i novotvorine". Na simpoziju će kao predavači i slušači sudjelovati stručnjaci koji se bave različitim aspektima istraživanja apoptoze i novotvorina i srodnim područjima s naglaskom na interdisciplinarnost, razmjenu najnovijih spoznaja i vlastitih rezultata i poticanje suradnje među znanstvenicima. Kao pozvani predavači s duljim predavanjima biti će pozvani vrhunski hrvatski znanstvenici koji se bave različitim istraživanjima iz područja Simpozija. Uz pozvana predavanja, na Simpoziju će se održati i kraća izlaganja gdje će temeljni i translacijski znanstvenici i kliničari predstaviti vlastite rezultate i svjetska dostignuća u istraživanjima iz tema Simpozija. Simpozij se planira održati u virtualnom obliku ili ako epidemiološka situacija dopusti, uživo.

Planira se nastaviti sa organizacijom redovitih Onkoloških kolokvija u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Teme Onkoloških kolokvija će biti u prvom redu iz užeg područja rada odbora, ali organizirati će se kolokviji i na druge najaktualnije i najrelevantnije teme u području onkologije. Onkološki kolokviji će biti organizirani s ciljem edukacije liječnika, znanstvenika i drugih stručnjaka uključenih u onkološku problematiku i interdisciplinarnu razmjenu znanja prijenosa najnovijih znanja i spoznaja.

Članovi odbora nastaviti će u 2022. sa publiciranjem izvornih znanstvenih radova i sudjelovanjem u znanstvenim projektima i drugim istraživanjima iz područja rada Odbora. Nastaviti će se i sa edukacijom iz područja istraživanja koja spadaju u djelokrug rada Odbora. U tome smislu članovi Odbora sudjelovati će u nastavi u sklopu preddiplomskih, diplomskih i doktorskih studija i sa osmišljavanjem novih kolegija i nastavnih sadržaja, objavljivanjem sveučilišnih udžbenika i drugih nastavnih materijala. Posebna pažnja posvetiti će se trajnoj edukaciji liječnika i drugih stručnjaka i popularizaciji tema iz područja rada Odbora među širom javnosti. Članovi Odbora će u 2022. godini sudjelovati u radu povjerenstava i drugih savjetodavnih tijela te u izradi smjernica i strateških dokumenata kako bi se teme iz područja rada Odbora implementirale u zdravstveni, znanstveni i obrazovni sustav Republike Hrvatske.

RAZRED ZA FILOLOŠKE ZNANOSTI

Razred za filološke znanosti ima u ovom trenutku 12 redovitih članova i 10 članova suradnika. Rad Razreda odvija se na sjednicama, a u narednoj godini predviđeno je 10 sjednica koje će se održati u skladu s epidemiološkom situacijom. Razred će u okviru svojih nadležnosti odobravati planove i prihvaćati izvještaje o radu zavoda, vijeća, povjerenstava i odbora. Članovi Razreda provodit će izbore u viša zvanja za djelatnike zavoda koji su u nadležnosti Razreda. Razred će sudjelovati u organizaciji javnih predavanja, prezentaciji novih knjiga svojih članova, preuzimati pokroviteljstva domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova ili drugih manifestacija, obilježavanja obljetnica i sl. Članovi Razreda recenzirat će rukopise za edicije Razreda, Akademije i njezinih zavoda i vijeća i brinuti se za tiskanje edicija. Članovi Razreda sudjelovat će u radu Akademije i Predsjedništva te provoditi njihove odluke. Putem svojih predstavnika redovito će pratiti i podpirati rad Akademijinih savjeta, odbora, komisija, a članovi Razreda sudjelovat će u međunarodnoj i međuakademijskoj suradnji te na međunarodnim skupovima. Zadaća Razreda također je poticati i usklađivati znanstveni istraživački rad kako pojedinih članova tako i radnih jedinica. U okviru Razreda djeluje Zavod za lingvistička istraživanja Hrvatske akademije, a voditelj Zavoda je akademik Milan Mihaljević. Akademik Stjepan Damjanović voditelj je Zavoda za znanstveni rad Hrvatske akademije u Varaždinu, a akademik Josip Bratulić voditelj je Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije u Đakovu. Rad Razreda odvija se i u razrednim odborima kao i na projektima koje vode i u kojima sudjeluju članovi Razreda.

Odbor za dijalektologiju

Predsjedništvo Odbora za dijalektologiju

Predsjednica Odbora: prof. dr. sc. *Mira Menac-Mihalić*, članica suradnica, potpredsjednik Odbora: dr. sc. Mijo Lončarić, tajnica Odbora: dr. sc. Martina Bašić

Članovi Predsjedništva: dr. Vesna Zečević, dr. Jela Maresić, dr. Anita Celinić

Članovi Odbora: dr. sc. Martina Bašić, dr. sc. Anica Bilić, prof. dr. sc. Živko Bjelanović, prof. dr. sc. Đuro Blažeka, prof. dr. sc. Dunja Brozović Rončević, dr. sc. Anita Celinić, dr. sc. Vesna Jakić-Cestarić, dr. sc. Željko Jozić, dr. sc. Ivan Kalinski, prof. dr. sc. Mate Kapović, prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić, dr. sc. Ivana Kurtović Budja, dr. sc. Martina Kuzmić, prof. dr. sc. Josip Lisac, dr. sc. Mijo Lončarić, prof. dr. sc. Iva Lukežić, dr. sc. David Mandić, dr. sc. Jela Maresić, prof. dr. sc. Mira Menac-Mihalić, dr. sc. Irena Miloš, prof. dr. sc. Bernardina Petrović, prof. dr. sc. Lina Pliško, izv. prof. dr. sc. Marijana Tomelić Čurlin, dr. sc. Doma-

goj Vidović, dr. sc. Ines Virč, prof. dr. sc. Silvana Vranić, prof. dr. sc. Stjepan Vukušić, prof. dr. sc. Sanja Vulić, dr. sc. Vesna Zečević, izv. prof. dr. sc. Sanja Zubčić.

Nastavit će se istraživanja hrvatskih govora u zemlji i u dijaspori. Prikupljat će se i obrađivati hrvatska dijalekatna građa na svim jezičnim razinama. Nastavit će se pripremati i objavljivati rječnici kajkavskih, štokavskih i čakavskih mjesnih govora te znanstveni radovi s dijalektološkom tematikom. Nastavit će se izrada monografija o hrvatskim narječjima.

Članovi Odbora sudjelovat će na znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu.

Unutar projekta Lingvistička geografija Hrvatske u europskome okružju pri Hrvatskoj zakladi za znanost nastavit će se rad na međunarodnim projektima Općeslavenski lingvistički atlas (OLA) i Europski lingvistički atlas (ALE), izrađivat će se karte, davat će se podatci iz hrvatskih punktova (kao i njihova interpretacija), radit će se na novim tomovima.

Hrvatski dijalektološki zbornik nastavit će izlaziti jedanput godišnje, u 2022. izdat će se 26. svezak.

Odbor za etimologiju

Odbor za etimologiju vodi akademik *Ranko Matasović*.

Tijekom 2022. Odbor za etimologiju Razreda za filološke znanosti HAZU nastavit će s etimološkim istraživanjima hrvatskoga jezika, ali i drugih slavenskih i indoeuropskih jezika (osobito latinskoga, dalmatoromanskoga i keltskih jezika); nakon objavljivanja drugoga sveska "Etimološkoga rječnika hrvatskog jezika" započet će se s njegovim dopunama i pripremama za objavu na internetu. U listopadu 2022. Odbor će u Zagrebu organizirati međunarodnu konferenciju "X. Skokovi etimološko-onomastički susreti", tradicionalan susret etimologa i onomastičara iz Hrvatske i inozemstva, gdje će članovi Odbora prezentirati rezultate svojih istraživanja.

Odbor za hrvatski latinitet

Odbor za hrvatski latinitet vodi akademik *Darko Novaković*.

Članovi Odbora nastavit će dosadanja istraživanja, ponajprije u raspršenoj rukopisnoj predaji u Dubrovniku od šesnaestoga do devetnaestoga stoljeća. Osim Marulića i njegova humanističkoga kruga priredit će se i neka primjerenija ponovljena izdanja. Posebno mjesto imat će hrvatski latinisti ne samo prevedeni s grčkoga, nego i rijetki, ali dragocjeni latinisti u humanističkome grčkom izvorniku. Nažalost, i u ovoj produljenoj godini, to će uvelike ovisiti o opsegu filoloških poslova.

Odbor za leksikografiju

Odbor za leksikografiju vodi dr. sc. *Amir Kapetanović*, član suradnik.

Članovi Odbora za leksikografiju nastavit će sa svojom dosadašnjom leksiko-

grafskom aktivnošću. Početkom 2022. godine planira se sastanak Odbora, na kojem će se članovi dogovoriti o organizaciji leksikografskoga kolokvija i o publikaciji rezultata rasprave u vezi s aktualnim problemima i procesima u području leksikografije. Na sastanku će se raspravljati i o mogućnosti organizacije dvaju okruglih stolova posvećenih leksikografiji. Navedeno će se nastojati organizirati tijekom 2022. godine u sklopu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u skladu s epidemiološkom situacijom u Hrvatskoj.

Odbor za onomastiku

Odbor za onomastiku vodi prof. dr. sc. *Anđela Frančić*, članica suradnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U 2022. godini članovi Odbora nastaviti će znanstvenoistraživački rad na započetim temama i projektima, sudjelovat će referatima na znanstvenim skupovima u Hrvatskoj i inozemstvu te objavljevati radove iz onomastike u domaćim i inozemnim publikacijama. Dio članova bit će uključen u pripremu za tisak 31. broja časopisa *Folia onomastica Croatica*, koji će se objaviti potkraj 2022. godine. Odbor za onomastiku bit će suorganizator (s Odborom za etimologiju) znanstvenoga skupa X. Skokovi etimološko-onomastički susreti, koji će se održati u listopadu 2022. u Zagrebu.

Odbor za orijentalistiku

Odbor za orijentalistiku vodi akademik *Mislav Ježić*.

Nakon objavljivanja Radova Šeste Dubrovačke međunarodne konferencije o sanskrtskim epovima i purānama u 2021. godini, priređuju se i Radovi Sedme konferencije o sanskrtskim epovima i purānama za tisak. Urednici su Ivan Andrianić i Sven Sellmer, a glavni je urednik Mislav Ježić. Objavljivanje se očekuje u 2022. godini u Hrvatskoj (HAZU) i u Indiji (Dev Publishers).

Nastavlja se rad na istraživanju povijesti teksta klasičnih upanišadi.

Nastavlja se sudjelovanje u međunarodnome projektu novoga prijevoda ksamhite na njemački (izdavač: Suhrkamp / Insel Verlag / Verlag der Weltreligionen).

Radi se i na prikupljanju i recenziranju radova Sedme svjetske vedološke konferencije (The 7th International Vedic Workshop), koja se je, nakon prethodnih na Harvardu, u Kyotu, Leidenu, Austinu, Bukureštu i u Indiji, u Calicutu, održala u Hrvatskoj, u Dubrovniku, u kolovozu 2019. godine. Iduća će biti na Sorbonnei u Parizu.

Izdavačka djelatnost:

Razred u 2022. godini planira objaviti:

- Časopis *Filologija*, br. 76 i 77
- Časopis Hrvatski dijalektološki zbornik, br. 25

- Časopis Folia onomastica Croatica, br. 30
- Spomenica posvećena akademiku Goranu Filipiju
- Spomenica posvećena akademiku Stjepanu Babiću

Edicija "Hrvatska i Europa"

V. svezak hrvatskoga izdanja edicije Hrvatska i Europa uređen je i predan je za tisak sunakladniku Školskoj knjizi u prosincu 2020. Tijekom 2021. priređen je u Školskoj knjizi slog za nekoliko dijelova (blokova teksta) toga sveska. Čekaju se preostali dijelovi i radi se na korekturama. Izdanje V. sveska očekuje se u 2022. godini. Nakon toga, očekuje se osiguranje sredstava na proračunskome stavku edicije i dogovor s Upravom HAZU o prevođenju V. sveska na engleski i francuski.

IV. svezak engleskoga izdanja edicije Hrvatska i Europa priređen je za tisak. Čeka se odluka Uprave o predaji teksta sunakladniku, Školskoj knjizi, prema naj-avi, vjerojatno po objavljivanju V. sveska na hrvatskome.

IV. svezak francuskoga izdanja edicije Hrvatska i Europa gotovo je posve uređen za tisak. Urednik sveska predočio je Upravi HAZU što još smatra da treba dovršiti. Odluka o dovršenju i slanju u tisak sada je na čekanju.

Plan je Uprave Akademije poslati nakon V. sveska na hrvatskome IV. svezak na engleskome u tisak, pa zatim IV. svezak na francuskome.

Odbor za normu hrvatskoga standardnog jezika

Tijekom 2022. godine Odbor za normu hrvatskoga standardnog jezika održat će tematske sjednice na kojima će se raspravljati o problemima hrvatskoga standardnoga jezika i njegova položaja, primjerice o potrebi donošenja zakona o hrvatskom jeziku. Kao i do sada, Odbor će izjavama reagirati na sve događaje koji bi mogli ugroziti položaj hrvatskoga jezika u zemlji i inozemstvu. Također se planira objavljivanje referata s konferencije "Norma hrvatskoga standardnog jezika u 21. stoljeću" koja je u organizaciji Odbora održana 11. i 12. listopada 2021. Radovi će najvjerojatnije biti objavljeni u časopisima Akademije (prije svega u časopisu "Filologija").

Predsjednik Odbora je akademik *Ranko Matasović*.

RAZRED ZA KNJIŽEVNOST

Razred za književnost planira u idućoj godini nastaviti sa svojim uobičajenim aktivnostima, među kojima se osobito ističu s jedne strane znanstveni skupovi, a s druge strane publikacije vezane uz djelatnost Razreda. Od znanstvenih skupova ističemo simpozije Dani Hvarskog kazališta u Hvaru, Dani Miroslava Krleže u Osijeku i Dani Ranka Marinkovića u Komiži.

Među publikacijama će – uz Spomenice preminulim akademikima – biti osobito važni, časopis Forum, Rad HAZU, Građa za povijest književnosti hrvatske, te zbornici s prije pobrojanih znanstvenih skupova.

Razred će se također brinuti za funkcioniranje Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe, Vijeća za film, kazalište, radio i televiziju, kao i za rad drugih Akademijinih jedinica kojih je djelatnost povezana s književnošću.

RAZRED ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Neizvjesnost sa stanjem pandemije zbog Covida-19 te s obnovom zgrada nakon potresa u Zagrebu od 22. ožujka i 29. prosinca 2020. godine, uvelike utječe na plan rada u 2022. godini. Plan rada obuhvaća uobičajene aktivnosti koje se iz godinu u godinu odvijaju, uz potrebnu prilagodbu navedenim okolnostima i mogućnostima. Zbog obnove zgrada, koja bi u graditeljskom smislu trebala započeti u 2022. godini, morat će se u privremenu čuvaonu i privremeni uredski prostor na određeno vrijeme iseliti zaposlenici i stvari, a to podrazumijeva i izmjestanje muzejske i arhivske građe muzejsko-galerijskih jedinica. To će uvelike promijeniti dosadašnji način rada i djelovanja – manje članova Razreda, a daleko više muzejsko-galerijskih jedinica koje su u nadležnosti Razreda za likovne umjetnosti (Strossmayerova galerija starih majstora, Kabinet grafike, Gliptoteka, Hrvatski muzej arhitekture te Kabinet arhitekture i urbanizma s Arhivom za likovne umjetnosti). Zbog navedenih razloga već se tijekom 2021. godine započelo s prilagodbom novim uvjetima pa su sjednice Razreda odvijane na daljinu (elektronskim putem), a izložbe su održavane kombinirano – ne samo u izložbenim prostorima nego i kao virtualne izložbe. U 2022. godini osim virtualnih izložbi i drugih događanja planiraju se izložbe i u Akademijinim prostorima izvan Zagreba (primje-

rice Palača Milesi u Splitu) – u suradnji s Akademijinim zavodima za znanstveni i umjetnički rad i u suradnji s gradovima u kojima se te Akademijine jedinice nalaze. Planiraju se izložbe na temelju građe iz Akademijinih muzejsko-galerijskih jedinica koja nije do sada izlagana ili se to činilo vrlo rijetko.

U 2022. godini planiraju su sljedeće aktivnosti Razreda za likovne umjetnosti, koje neposredno provode ili u provedbi aktivno sudjeluju pojedini članovi Razreda, a koje se uobičajeno odvijaju svake godine (izdvajaju se najvažnije):

- Sjednice Razreda koje će se održavati jednom mjesečno s prekidom tijekom dva ljetna mjeseca (izravno, na daljinu ili kombinirano);

- Praćenje i usmjeravanje rada te aktivno sudjelovanje u aktivnostima muzejsko-galerijskih jedinica i jedne znanstvene jedinice u nadležnosti Razreda;

- Vođenje dva znanstvena vijeća u nadležnosti Razreda (Znanstveno vijeće za turizam i prostor, Znanstveno vijeće za arhitekturu, urbanizam i uređenje prostora);

- Sudjelovanje u radu Akademijinih odbora (Odbor za obnovu zgrada HAZU poslije potresa, Odbor za obnovu Arboretuma Trsteno i dr.);

- Vođenje i/ili aktivno sudjelovanje u raznim aktivnostima za obnovu Arboretuma Trsteno;

- Aktivno sudjelovanje pojedinih članova Razreda u aktivnostima obnove Akademijinih zgrada prilikom izrade projektne dokumentacije (započeto u jesen 2021., očekivani završetak u proljeće 2022.) nakon čega bi trebala slijediti izvedba u skladu s financijskim mogućnostima;

- Uređivanje i sudjelovanje u pripremi rukopisa knjige povodom obilježavanja 100 godina od osnutka Akademijinog Razreda za umjetnost (1919.-2019.);

- Recenziranje znanstvenih radova za potrebe Akademijinih znanstvenih zavoda;

- Uređivanje publikacija od interesa i u nadležnosti Razreda (Art Bulletin Razreda za likovne umjetnosti, spomenice preminulim članovima Razreda i dr.);

- Osobni znanstveni i/ili umjetnički rad članova Razreda;

- Druge aktivnosti koje se neplanirano pojavljuju tijekom godine, a od interesa su za Razred i/ili Akademiju.

U 2022. godini najintenzivnije će biti sljedeće aktivnosti:

- Izbor novih članova Akademije u Razredu za likovne umjetnosti – slobodna su dva mjesta za redovite članove i tri mjesta za članove suradnike te jedno mjesto za dopisnog člana;

- Aktivno sudjelovanje u pripremnim i organizacijskim aktivnostima za obnovu Akademijinih zgrada od posljedica potresa kao i za privremeno preseljenje muzejske i arhivske građe jedinica u nadležnosti Razreda za likovne umjetnosti;

- Aktivno sudjelovanje u radu Odbora za obnovu Arboretuma Trsteno i Radne skupine za obnovu Arboretuma Trsteno s ciljem praćenja, usmjeravanja i provedbe projekata za obnovu financiranih iz europskih strukturnih fondova;

- Uspostava koordinacije rada, unaprjeđenje i poboljšano funkcionalno-organizacijskog djelovanja muzejsko-galerijskih jedinica u sustavu Muzeji, galerije i zbirke Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (M-G-Z HAZU) u skladu s prijedlozima Kolegija voditelja muzejsko-galerijskih jedinica i Razreda za likovne umjetnosti iz veljače 2020. te zaključkom Predsjedništva HAZU od 30. rujna 2020.;

- Uređivanje i vođenje priprema za objavu knjige povodom obilježavanja 100 godina od osnutka Akademijinog Razreda za umjetnost.

Sjednice Razreda. – Održavaju se jednom mjesečno. Na dnevnom redu su pitanja i zadatci iz nadležnosti Razreda. Redovito su to teme koje proizlaze iz pristiglih dopisa Uprave (davanje mišljenja o pojedinim pitanjima), dopisa Predsjedništva Akademije (provedba zaključaka), aktivnosti muzejsko-galerijskih jedinica (posudbe muzejske građe, priprema izložbi i drugih događanja), recenzije znanstvenih radova za potrebe akademijinih znanstvenih zavoda, te druge aktivnosti koje se pojavljuju tijekom godine.

Muzejsko-galerijske jedinice. – Razred prati i usmjerava rad Strossmayerove galerije starih majstora (voditelj akademik Vladimir Marković), Gliptoteke (voditelj akademik Đuro Seder, zamjenik akademik Zlatan Vrkljan), Kabineta grafike (voditelj akademik Igor Fisković) i Hrvatskog muzeja arhitekture (voditelj akademik Andrija Mutnjaković), Zbirke Maksimilijana Vanke u Korčuli (u sklopu Strossmayerove galerije) te Kabineta arhitekture i urbanizma s Arhivom za likovne umjetnosti u Zagrebu (voditelj akademik Velimir Neidhardt) koji je razvrstan u znanstveno-istraživačke jedinice. Razred potvrđuje planove rada i izvješća o radu muzejsko-galerijskih jedinica, odobrava posudbe umjetnina koje se čuvaju u pojedinim muzejsko-galerijskim jedinicama, raspravlja i donosi prijedloge i zaključke o drugim pitanjima vezanim za zaposlenike i aktivnostima koje provode muzejsko-galerijske jedinice. Pojedini članovi Razreda sudjeluju u pripremnim aktivnostima za unaprjeđenje i obnovu zgrada i prostora muzejsko-galerijskih jedinica. U 2022. godini posebice će biti važna provedba funkcionalno-organizacijskog unaprjeđenja, boljeg međusobnog povezivanja i koordiniranog djelovanja muzejsko-galerijskih jedinica pod nazivom Muzeji, galerije i zbirke HAZU.

Prema odluci Predsjedništva Akademije od 28. veljače 2018. akademik Nikola Bašić, član Razreda za likovne umjetnosti, zadužen je za vođenje svih aktivnosti vezanih uz osnivanje, registraciju, operativno i stručno djelovanje Muzeja maritimne kulture u Zadru koji bi djelovao u Akademijinom prostoru uz suradnju Zavoda za povijesne znanosti HAZU u partnerstvu sa Sveučilištem u Zadru, Gradom Zadar i Zadarskom županijom. U 2022. godini nastavlja se započete aktivnosti pod vođenjem akademika Bašića.

Znanstvena vijeća. – U nadležnosti Razreda su dva znanstvena vijeća – Znanstveno vijeće za turizam i prostor (voditelj akademik Nikola Bašić) i Znanstveno vijeće za arhitekturu, urbanizam i uređenje prostora (voditelj akademik Branko Kincl). Vijeća su obnovljena s novim članovima 2019. godine, ali zbog potresa i pandemije Covida-19 planirane aktivnosti su bile usporenije nego je bilo planirano. Znanstveno vijeće za turizam i prostor održao je dva znanstveno-struč-

na skupa na daljinu (listopad 2020. i svibanj 2021.) i uputilo izjavu za javnost, a u 2022. godini se očekuje tiskanje zbornika radova te nastavak održavanja skupova s aktualnim temama vezanih uz turizam i očuvanje prostora. Znanstveno vijeće za arhitekturu, urbanizam i uređenje prostora organizirao je znanstveno-stručni skup u svibnju 2021., a u 2022. godini planira se objava zbornika radova i novi znanstveno-stručni skup.

Akademijini odbori. – Nastavlja se intenzivan i kontinuirani rad članova Razreda u Odboru za obnovu i razvitak Arboretuma Trsteno (akademici Marković, Tomić, Fisković i Obad Šćitaroci). Razred preko svog predstavnika (akademik Mladen Obad Šćitaroci) sudjeluje u radu Odbora za imovinu HAZU i Odbora za koordinaciju rada zavoda i muzejsko-galerijskih jedinica. Članovi Razreda sudjeluju i u radu drugih odbora kao što su Odbor Akademijine knjižnice (akademik Radoslav Tomić), Odbora za međunarodnu suradnju (akademik R. Tomić), Odbor za dodjelu nagrada HAZU (akademik Igor Fisković), Odbor za suradnju s hrvatskim sveučilištima i znanstvenim institucijama (prof.dr.sc. Zvonko Maković, član suradnik), Odbor za statut (akademik B. Kincl), Odbor za utvrđivanje postojanja djela koje nije u skladu s ugledom i dostojanstvom člana Hrvatske akademije (akademik B. Kincl).

Radna skupina za obnovu zgrada HAZU. – Tajnik Razreda za likovne umjetnosti akademik Mladen Obad Šćitaroci zamjenik je predsjednika Radne skupine koju vodi glavni tajnik akademik Dario Vretenar. Od imenovanja Radne skupine u prosincu 2020. godine sastanci se održavaju svakoga tjedna na kojima se razmatraju, usmjeravaju i koordiniraju sve aktivnosti vezane uz pripremu i provedbu obnove zgrada u Zagrebu oštećenih u potresu 2020. Tijekom 2022. godine nastavlja se intenzivan rad Radne skupine s dva glavna cilja – završiti projektnu dokumentaciju za obnovu zgrada te prirediti postupak javne nabave i odabrati izvođače za izvedbu radova obnove. U radu Radne skupine sudjeluju još i zaposlenici muzejsko-galerijskih jedinica u nadležnosti Razreda za likovne umjetnosti – dr.sc. Ljerka Dulibić i Antonio Blaži iz Strossmayerove galerije starih majstora te doc.dr.sc. Borka Bobovec, upraviteljica Hrvatskog muzeja arhitekture.

Radna skupina za obnovu Arboretuma Trsteno. – Članovi Razreda – akademici V. Marković, M. Obad Šćitaroci i R. Tomić – vode ili aktivno sudjeluju u praćenju i usmjeravanju izrade projektne dokumentacije i provedbe projekta „Povijesni vrtovi dubrovačkog područja“, financiranog iz strukturnih fondova Europske unije. Aktivno sudjelovanje podrazumijeva održavanje mjesečnih sastanaka, te tjednih konzultacija putem e-pošte ili telefona. Radna skupina sudjeluje u pripremi prijave Ministarstvu kulture za financiranje obnove, kao i kasnijeg praćenja obnove graditeljskoga naslijeđa i pokretnina/umjetnina u sklopu Arboretuma. U 2022. godini planiran je završetak projekta „Povijesni vrtovi dubrovačkog područja“ koji se provodi s Javnom ustanovom Lokrum u Dubrovniku. Budući da je u tijeku ishođenje građevne dozvole za obnovu ljetnikovca, vidikovca i drugih građevina za koje je izrađen glavni projekt, planirano je u 2022. godini pronalaženje izvora financiranja provedbe graditeljskih radova obnove.

Publikacije. – Nastavit će se uređivanje časopisa Art Bulletin, o kojemu Raz-

red skrbi više od 60 godina (urednik akademik Andrija Mutnjaković), rad na objavama zaostalih i aktualnih Spomenica preminulim academicima članovima Razreda (urednik akademik A. Mutnjaković) i na završetku rukopisa knjige radnog naziva „Sto godina Razreda za umjetnost“ (urednik akademik Mladen Obad Šćitaroci). Pandemija i pripreme za obnovu zgrada usporili su rad na publikacijama protekle dvije godine pa se planira nastavak aktivnosti u 2022. godini.

Osobni znanstveni i/ili umjetnički rad članova Razreda. – Članovi Razreda nastavljaju osobni umjetnički, znanstvenoistraživački i stručni rad, a rezultati će biti vidljivi na izložbama, u knjigama/studijama i znanstvenim člancima, kao izvedbe arhitektonskih, urbanističkih i pejzažnih projekata.

RAZRED ZA GLAZBENU UMJETNOST I MUZIKOLOGIJU

Članovi Razreda za glazbenu umjetnost i muzikologiju u 2022. godini nastaviti će svoje aktivnosti na području glazbenog stvaralaštva, pedagoškog rada, znanstvenih istraživanja, organizacije znanstvenog rada i izdavačke djelatnosti.

Razred će pratiti rad u Odsjeku za povijest hrvatske glazbe Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe. Prihvaćat će izvješća Odsjeka o izvršenim i planiranim znanstvenim istraživanjima te provoditi izborne postupke u stručna i znanstvena zvanja njegovih djelatnika. Akademkinja Koraljka Kos i u 2022. godini vršit će dužnost voditeljice Odsjeka, a prof. dr. sc. Vjera Katalinić, članica suradnica Razreda, upraviteljica je Odsjeka i Zavoda.

Članovi Razreda sudjelovat će u radu Akademije i Predsjedništva te ostvarivati njihove odluke i zadatke. Podupirat će rad Akademijinih savjeta, odbora, komisija, sudjelovati u pokroviteljstvu nad znanstvenim skupovima, prezentacijama izdavačkih projekata i organizaciji javnih predavanja. Članovi Razreda sudjelovat će u međunarodnoj i međuakademske suradnji, na međunarodnim skupovima, recenzirat će rukopise i brinuti se za tiskanje razrednih edicija. U 2022. godini Razred planira izdati partituru *In modo classico* akademika Davorina Kempfa u ediciji "Djela suvremenih hrvatskih skladatelja" te novi svezak časopisa *Rad HAZU*, knjiga VIII. Razred će, koliko epidemiološka situacija 2022. godine bude dopuštala, nastaviti s organizacijom koncerata na Guarnerijevoj violini *King* u atriju Akademije kao i ostalih koncerata te s javnim predstavljanjem i promocijama djela čiji su autori članovi VIII. razreda. Također će se nastaviti s promocijama motnih izdanja, odmah po njihovom objavljivanju.

Razred će sudjelovati u predlaganju svih glazbenih programa vezanih uz važna događanja Akademije (Dan Akademije, svečana proglašenja, Dan otvorenih vrata) te organizirati tradicionalni Božićni koncert.

RAZRED ZA TEHNIČKE ZNANOSTI

Znanstvena aktivnost odvijat će se prvenstveno u poljima tehničkih i biotehničkih znanosti u kojima djeluju članovi Razreda. Znanstvena istraživanja obuhvatit će teme iz: biotehnologije i prehrambene tehnologije; brodogradnje, morske tehnologije i pomorstva; kemijskog inženjerstva; materijala, obrade materijala i proizvodnog strojarstva; planiranja razvitka naftnog rudarstva i energetike te zaštite okoliša; primijenjene i eksperimentalne mehanike; prometa i razvitka prometnica; računarstva, informacijske i komunikacijske tehnologije i znanosti o mrežama. Isto tako, istraživat će se opća pitanja znanosti i obrazovanja vezana uz tehnološki razvoj, inovacije i razvoj gospodarstva, posebice novih industrija i nadolazećih tehnologija.

U 2022. godini očekuje se izbor tri nova člana iz redova istaknutih hrvatskih znanstvenika i povećanje broja redovitih članova Razreda za tehničke znanosti na trinaest, što je prvo povećanje od osnivanja Razreda 1997. godine, s početnih dvanaest redovitih članova.

Aktivnost će se organizirati u pet znanstvenih vijeća: Znanstveno vijeće za istraživačku infrastrukturu Hrvatske, Znanstveno vijeće za naftno-plinsko gospodarstvo i energetiku, Znanstveno vijeće za pomorstvo, Znanstveno vijeće za promet i Znanstveno vijeće za tehnološki razvoj te u tri zavoda: Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju u Dubrovniku, Zavod za promet u Zagrebu i Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku. Pratit će se njihov rad, evaluirati planove rada zavoda, kao i izvješća o radu zavoda i znanstvenih vijeća. Uz to, Razred će sudjelovati u aktivnostima Akademije vezanima uz ministarstva te znanstvene, društvene i kulturne institucije.

Organizacijski, djelatnost će se odvijati na sjednicama, a Razred će u 2022. godini održati do 10 redovitih sjednica prema unaprijed utvrđenom rokovniku, kao i izvanredne sjednice ako se za to ukaže potreba. U rad Razreda uključivat će se i članovi suradnici koji će se pozivati na sjednice Razreda, jednom godišnje, a prema potrebi i češće. Razred će posebice razmatrati aktualne teme iz područja tehničkih znanosti važne za Republiku Hrvatsku. O pitanjima razvoja znanosti i društva općenito Razred će donositi stavove i izvještavati upravna tijela Akademije.

Rad u tijelima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, posebice Predsjedništvu, odborima, povjerenstvima i radnim skupinama Akademije u kojima Razred ima predstavnike, pratit će se na sjednicama Razreda i po potrebi o tome donositi preporuke i zaključci. Razred će poticati zajednički rad znanstvenih vijeća i zajedničke aktivnosti s drugim razredima, s ciljem razmjene mišljenja o temama koje zahtijevaju interdisciplinarni pristup.

Razred će u povodu prve obljetnice smrti akademika Josipa Božičevića prirediti komemorativni sastanak i publikaciju "Spomenica preminulim academicima – Josip Božičević (1929. – 2021.)". Razred će objaviti časopis Rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Tehničke znanosti br. 23 te u elektroničkom obliku Bilten Razreda za tehničke znanosti, s prilogima proizašlima iz rada znanstvenih vijeća i Razreda.

Razred namjerava održati svečani skup te objaviti monografiju prigodom 25. obljetnice djelovanja.

Razred će samostalno, kao i zajedno sa znanstvenim vijećima organizirati predavanja istaknutih znanstvenika s područja tehničkih znanosti, okrugle stolove i skupove o aktualnim temama vezanima uz razvoj znanosti, tehnologije i gospodarstva, na način primjeren epidemiološkoj situaciji.

Razred će prihvaćati pokroviteljstva nad nacionalnim i međunarodnim znanstvenim skupovima iz područja tehničkih znanosti u svrhu potpore istima.

Razred će i nadalje razvijati i njegovati odnose s odgovarajućim domaćim i inozemnim znanstvenim institucijama, s Akademijom tehničkih znanosti Hrvatske, Hrvatskim inženjerskim savezom i dr. I nadalje će članovi Razreda sudjelovati u pisanju članaka i recenziranju priloga za Hrvatsku tehničku enciklopediju te u radu njezinog Uređivačkog odbora.

U pravilu će se sva komunikacija s članovima Razreda obavljati putem elektroničke pošte.

ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE JEDINICE HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ANTROPOLOŠKI CENTAR

Antropološki centar Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti osnovan je 1. studenog 2012. godine. Voditelj ove znanstvene jedinice je akademik *Pavao Rudan*, a upravitelj prof. dr. sc. *Mario Šlaus*. U centru djeluju dr. sc. Vlasta Vyroubal, dr. sc. Željka Bedić i dr. sc. Anita Adamić Hadžić.

Antropološki centar Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti će tijekom 2022. godine obavljati znanstvenu, stručnu i obrazovnu djelatnost. Spomenute djelatnosti će provoditi upravitelj prof. dr. sc. Mario Šlaus, trajno izabran znanstveni savjetnik i član suradnik HAZU u Razredu za prirodne znanosti, dr. sc. Željka Bedić, znanstvena suradnica, dr. sc. Vlasta Vyroubal, znanstvena suradnica, i dr. sc. Anita Adamić Hadžić, poslijedoktorandica.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Prof. dr. sc. *Mario Šlaus*, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju, ima za cilj nastaviti dosadašnju vrlo uspješnu međunarodnu suradnju s kolegama iz međunarodnih centara znanstvene izvrsnosti. Krajnji cilj te suradnje jest publiciranje znanstvenih radova u najjačim međunarodnim znanstvenim časopisima (kao što je uostalom i do sada objavljivao u časopisima kao što su npr. *Nature*, *Current Biology*, *Proceedings of the Royal Society of London B: Biological Sciences* i dr.). Istraživanja koja namjerava provoditi tijekom sljedeće godine odnose se na identificiranje migracija prapovijesnih (uglavnom neolitskih i eneolitskih) populacija koje su s istoka, preko Balkanskog poluotoka, naseljavale područja središnje i zapadne Europe, na identificiranje prisutnosti zaraznih bolesti – primarno kuge (*Yersinia pestis*) u hrvatskim arheološkim populacijama, kao i na analize vlaških populacija s područja Dalmatinske zagore koje su naseljavane u Hrvatsku od 16. do 18. stoljeća. Prva dva cilja bit će realizirana uglavnom pomoću *ancient genomic analyses* u suradnji s kolegama iz Max Planck instituta u Njemačkoj, dok će treći biti realiziran u suradnji s kolegama iz SAD a temeljit će se na kranio metrijskim analizama i analizama ne-metričkih morfoloških osobina lubanje. Pored međunarodne suradnje, prof. Šlaus nastavit će dosadašnju suradnju s različitim hr-

vatskim institucijama te će u tom kontekstu, a na poziv Zadarske nadbiskupije i mons. nadbiskupa Velimira Puljića, nastaviti s analizama svetačkih relikvija iz fundusa zadarske Nadbiskupije. Prof. Šlaus nastavit će izvršavati i preuzete obaveze u okviru dobivenih projekata od Slovenskog centra za preventivnu arheologiju. i, kao i do sada, nastaviti s redovitim radom u Znanstvenom vijeću za antropolojska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Dr. sc. *Željka Bedić*, znanstvena suradnica, ima za cilj provesti demografske i paleopatološke analize na koštanom materijalu iz Hrvatske koji je pohranjen u Osteološkoj zbirci HAZU. Njen fokus će biti na građi s nalazišta Udbina gdje su pokopane neke od žrtava Krbavske bitke iz 1493. Također će izvršavati zadatke u okviru projekata dobivenih od Slovenskog centra za preventivnu arheologiju koji se odnose na analizu spaljene ljudske osteološke građe s antičkih nalazišta Obrežje, Sveti Urh i Medvejek na kojima ukupno ima 92 spaljena kostura. Osim toga ispunjavati će obaveze vezane uz sudjelovanje na dva istraživačka projekta od kojih je jedan financiran od HRZZ i vodi ga dr. sc. Juraj Belaj s Instituta za arheologiju, a drugi od Sveučilišta u Zadru, a vodi ga doc. dr. sc. Jure Šučur s Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru. U oba slučaja radi se o terenskom radu i identifikiranju trauma i patoloških procesa na otkopanom osteološkom materijalu.

Dr. sc. *Vlasta Vyroubal*, znanstvena suradnica, ispunjavat će preuzete obaveze u okviru dobivenih projekata od Slovenskog centra za preventivnu arheologiju koje se odnose na analizu spaljene ljudske osteološke građe s antičkih nalazišta Velike Njive i Med cestama Šikole na kojima je ukupno 82 spaljena kostura. Nastavit će paleopatološka istraživanja arheoloških zajednica pohranjenih u Osteološkoj zbirci HAZU a fokus će joj biti na građi s nalazišta Rudina, Opatija Svetog Mihovila kod Požege i kapela Marije Magdalene gdje su pokopani pripadnici obitelji Zrinski. Nastavit će rad na izradi fotodokumentacije i digitalizacije paleopatološke baze podataka Osteološke zbirke Antropološkog centra HAZU i publicirat će nekoliko znanstvenih radova u nacionalnim i inozemnim časopisima s temama iz paleopatologije i analize trauma koje se odnose na nalazišta Rudina, Opatija Svetog Mihovila kod Požege i kapela Marije Magdalene.

Dr. sc. *Anita Adamić Hadžić*, poslijedoktorandica, ima za cilj nastaviti paleopatološka istraživanja brončanodobnih zajednica Hrvatske koja se provode u okviru suradnje sa Sveučilištem u Edinburghu. Također će nastaviti suradnju sa Stomatološkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu u okviru kojega provodi morfološka mjerenja mandibula arheoloških populacija s različitim prehrambenim strategijama. Ispunjavat će i obaveze preuzete u okviru dobivenih projekata od Slovenskog centra za preventivnu arheologiju koje se odnose na analizu spaljene ljudske osteološke građe s antičkog nalazišta Draga pri Beli Cerкви na kojemu ima 47 spaljenih kostura.

Stručna djelatnost

Prof. dr. sc. Mario Šlaus će tijekom 2022. g. sudjelovati u aktivnostima vezanim uz održavanje Osteološke zbirke HAZU koja je, nažalost, teško pogođena potresom i nedavnom poplavom. Dio građe bio je rasut pa ju je trebalo prepakira-

ti, dok drugi dio treba preseliti u druge prostore. Dio tog posla obavljen je tijekom prethodne godine, a dio će biti obavljen tijekom 2022. Osteološka zbirka HAZU jedinstveni je znanstveni resurs s preko 10 000 kostura iz Hrvatske, Slovenije i Bosne i Hercegovine koji našem Centru omogućuje međunarodnu znanstvenu suradnju s najvažnijim međunarodnim znanstvenim institucijama koje se danas bave problemima iz bioantropologije pa je stoga održavanje ove zbirke ključno za Antropološki centar. Zbirka se temelji na terenskom radu i držanju nastave studentima arheologije i antropologije pa će u tom kontekstu prof. Šlaus, zajedno sa svim drugim djelatnicima Antropološkog centra sudjelovati u realizaciji tih aktivnosti. Nadalje, u 2022. prof. Šlaus planira omogućiti virtualan posjet zbirci preko mrežnih stranica našega Centra kako bi široj javnosti i zainteresiranim stručnjacima prezentirao dio građe koja je u njemu pohranjena. Ovaj virtualan posjet zbirci temeljit će se na obilnoj fotodokumentaciji koju je naš Centar prikupio a koja uključuje fotografije terenskih istraživanja, obrade i konzerviranja osteološke građe te identificiranje specifičnih trauma ili patoloških procesa na tim kostima. Pri tome će se sukcesivno obrađivati različite teme tako da će u 2022. prvo biti prikazani kosturi otkopani u udbinskoj katedrali, među kojima su i neke žrtve Krbavske bitke, a potom kosturi s promjenama koje upućuju na prisutnost benignih ili malignih tumora.

Nastavnička djelatnost

Prof. dr. sc. Mario Šlaus održavati će redovitu nastavu na sveučilištima u Zagrebu, Splitu i Zadru i nastaviti sa svojim mentorskim aktivnostima. Trenutno je mentor na dvije doktorske disertacije i dva završna rada.

Terenski rad

Znanstvena suradnica dr. sc. Željka Bedić sudjelovat će tijekom 2022. godine u terenskim istraživanjima s kolegama iz Hrvatskog restauratorskog zavoda na srednjovjekovnom nalazištu Gorjani kraj Đakova, srednjovjekovnom i ranonovovjekovnom nalazištu benediktinski samostan sv. Margarete u Bijeli kraj Daruvara, te u Pakošanima. Ova istraživanja provode se u sklopu projekta "Migracije na razmeđu dvaju svjetova – Mletačke Republike i Osmanskog Carstva – u svjetlu analize stabilnih izotopa" pod vodstvom doc. dr. sc. Jure Šućura.

Znanstvena suradnica dr. sc. Vlasta Vyroubal će tijekom 2022. sudjelovati u obnavljanju Osteološke zbirke HAZU i izradi finalne fotodokumentacija koja je potrebna za realizaciju virtualnog posjeta Osteološkoj zbirci HAZU. Sudjelovat će u terenskim istraživanjima arheoloških nalazišta Rudina, Opatija Svetog Mihovila kod Požege i kapela Marije Magdalene gdje su pokopani pripadnici obitelji Zrinski i pavlinski samostan u Moslavačkoj gori. Riječ je o višegodišnjim sustavnim arheološko-antropološkim istraživanjima koja se provode zajedno s kolegama iz Hrvatskog restauratorskog zavoda, a sama su nalazišta od izuzetne nacionalne važnosti.

Nakladnička djelatnost

Prof. dr. sc. Mario Šlaus sudjelovat će u uređivanju znanstvenog časopisa *Collegium Antropologicum*.

Međunarodne aktivnosti

Prof. dr. sc. Mario Šlaus nastavit će znanstvenu suradnju sa sljedećim međunarodnim centrima znanstvene izvrsnosti: Max Planck institutom u Njemačkoj, University of Edinburgh, UK i Trinity College Dublin, Irska.

Ostalo

Prof. dr. sc. Mario Šlaus nastavit će ispunjavati svoje obaveze u procesu identifikacije žrtava Domovinskog rata, te rješavanju *cold case* slučajeva iz Zagrebačke i Primorsko-goranske županije.

CENTAR ZA ZNANSTVENI RAD – VINKOVCI

Organizacija jedinice

Centar za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti nalazi se u Ulici Jurja Dalmatinca 22, 32100 Vinkovci, tel./ fax: 385 32 332 316, e-mail: hazu.centar-vk@hazu.hr

Voditelj Centra akademik Slavko Matić preminuo je u Zagrebu 30. ožujka 2021.

Voditeljem Centra imenovan je akademik *Igor Anić* 26. svibnja 2021.

Upraviteljica Centra je dr. sc. Anica Bilić, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju.

U stalnom su radnom odnosu s punim radnim vremenom zaposlene upraviteljica dr. sc. *Anica Bilić*, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju, i Ksenija Petričić, administrativna tajnica Centra.

Uredničko vijeće Radova i Posebnih izdanja Centra čine akademik Igor Anić i dr. sc. Anica Bilić.

Centar će nastaviti dosadašnju znanstvenoistraživačku i nakladničku djelatnost, organizirati znanstvene i stručne skupove i sudjelovati na njima te obilježavati važne obljetnice, priređivati javna predavanja, predstavljajući knjiga, izložbe i književne priredbe.

Suradivat će s Akademijinim razredima, posebice s Razredom za prirodne znanosti i Razredom za književnost, kao i drugim Akademijinim jedinicama te znanstvenim, stručnim i kulturnim ustanovama u Hrvatskoj i inozemstvu.

Znanstvenoistraživačku i nakladničku djelatnost financirat će Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Grad Vinkovci, Vukovarsko-srijemska županija, a Centar će se prijavljivati na natječaje predviđene za financiranje znanstvenoistraživačke i izdavačke djelatnosti.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Centar će obavljati znanstvenoistraživačku djelatnost na programima iz područja biotehničkih znanosti i polja šumarstva te iz područja humanističkih znanosti, polja filologije, ponajviše kroatistike, teorije i povijesti književnosti.

Akademik Igor Anić usmjerit će svoj znanstvenoistraživački rad na obradu podataka s devet trajnih pokusnih ploha u sastojinama hrasta lužnjaka i običnoga graba. Pokusne plohe postavljene su u šumskom bazenu Spačva, na području šumarija Lipovac (Gospodarska jedinica Narače), Cerna (G. j. Ceranski lugovi), Strizivojna (G. j. Trstenik), Gunja (G. j. Trizlovi – Rastovo), Otok (G. j. Otočke šume), Vinkovci (G. j. Kunjevci), Gunja (G. j. Desićevo) i Vrbanja (G. j. Vrbanjske šume). Na plohama se istražuje utjecaj njege prorjedom na razvoj strukture hrastovih sastojina različitih dobi.

Kao voditelj Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vinkovcima inicirat će i koordinirati rad u suradnji s upraviteljicom, nastojati održati Centrov visoki znanstveni i stručni položaj uz istovremenu koordinaciju rada i suradnje s drugim Akademijinim znanstvenoistraživačkim jedinicama.

Dr. sc. Anica Bilić, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju, u znanstvenoistraživačkom radu iz područja kroatistike fokusirana je podjednako na kanonske pisce kao i na neistražene i nedostavno proučene hrvatske pisce XVIII. – XXI. stoljeća te proučava opuse i tekstove hrvatskih književnika kao što su Matija Petar Katančić, Josip i Ivan Kozarac, Joza Ivakić, Ante Benešić, Tomo Kumičić, Ivo Andrić, Ante Jakšić, Petar Šegedin, Miroslav Slavko Mađer, Ivan Berislav Grigić, Stjepan Petričić i dr. Nastavit će istraživati idiome slavonskoga dijalekta, štokavsku dijalektnu književnost i dijalektnu stilistiku, organizirati i voditi znanstveni skup o slavonskom dijalektu, urediti i prirediti zbornik radova "Šokačka rič 19". U okrilju hrvatskoga latinizma nastavit će istraživati rukopisnu građu Stjepana Adžića, urediti i prirediti knjigu "Rukopisi" Stjepana Adžića u prijevodu s latinskoga na hrvatski jezik. Priredit će za tisak autorsku knjigu "Književni hedonizam Slavonije" u izdanju Gradske knjižnice i čitaonice Vinkovci.

Uredit će i prirediti "Knjiški Krnjaš IV. – V.", zbornik radova znanstvenih skupova "Ivan Berislav Grigić (1931. – 1992.), pjesnik i publicist" te "Jozi Ivakiću (1879. – 1932.), o 140. obljetnici rođenja", održanih 16. studenoga 2018. i 2019. te objaviti u ediciji Posebnih izdanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu i Centra za znanstveni rad u Vinkovcima. Organizirat će književnoznanstvenu manifestaciju Knjiški Krnjaš VIII., urediti knjižicu sažetaka i voditi znanstveni skup posvećen počasnom akademiku Stjepanu Schulzeru Müggensburškom (1802. – 1892.).

Dovršit će ranije započeta istraživanja, pripremiti ih za objavljivanje te predati u tisak članke: Andrićeva pripovijetka "Čudo u Olovu": empatija, Romanesni opus Ante Jakšića i katolički feminizam, Muzikalizacija književnoga i emocijskoga diskursa u romanu "Afrika" Tome Kumičića, Idiomi vjerničkoga puka u Slavoniji, Baranji i Srijemu vs. lingua sacra, Maskulini pogled na pozadinski život u Prvom svjetskom ratu u rukopisnoj pjesmi "Tri virne druge o ratu" Stjepana Petričića, "Velika molitva" ili "Jedinstvo": dijakronijski i dijalektni tekst, Status i iskustvo prosvjetnih djelatnika u korespondenciji i književnom opusu Joze Ivakića – pozitivističko, književnopovijesno i interpretativno čitanje, Geografski okvir i meteorološka slika (k)rajolika Ivana Berislava Grigića, Koncepti prostora i markeri identiteta u romanu "Gdje lopoči cvjetaju" Miroslava S. Mađera.

Uz istraživanja u arhivima i knjižnicama u zemlji i inozemstvu, očekuje se objavljivanje znanstvenih radova predanih prethodne i tekuće godine za tisak u domaćim i inozemnim znanstvenim i stručnim publikacijama.

Anica Bilić sudjelovat će na znanstvenim i stručnim skupovima te književnim događanjima ovisno o pristiglim pozivima i epidemiološkoj situaciji izazvanoj COVID-om 19, ponajprije na skupovima gdje sudjeluje kontinuirano kao što je Simpozij Ivo Andrić u europskom kontekstu u Grazu, potom znanstveni skupovi na Danima Josipa Kozarca u Lipovljanima, Danima Julija Benešića u Iloku, Šokačkoj riči 19 i Knjižskom Krnjašu VIII. u Vinkovcima i dr., a teme će uskladiti sa svojim istraživanjima.

Osmislit će i organizirati Dane otvorenih vrata HAZU u Vinkovcima, potom sudjelovati u nacionalnoj obrazovnoj kampanji Tjedan cjeloživotnoga učenja u Vinkovcima, u obilježavanju važnih obljetnica, u predstavljanju knjiga i dr.

Kao članica Programskoga i Organizacijskoga odbora sudjelovat će u organizaciji znanstvenih skupova i konferencija kojima je Centar suorganizator: 5. Međunarodnoga znanstvenog skupa "Europski realiteti – Moć", kojemu je Centar suorganizator uz Akademiju za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 24. i 25. ožujka 2022., te 13. svibnja 2022. Međunarodne online znanstvene konferencije "Informacijska i komunikacijska tehnologija u životu (ICT in Life)" i Međunarodne znanstvene konferencije "Didactic Challenges IV: Future Studies in Education", koja će održati u svibnju 2022., a Centar je suorganizator uz Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, potom znanstvenoga skupa u okviru Dana Josipa Kozarca u Lipovljanima te Dana Julija Benešića u Iloku.

Sudjelovat će kao član u radu Matičnoga odbora za izbor u znanstvena zvanja u području humanističkih znanosti polja filologije u Agenciji za znanost i visoko obrazovanje u Zagrebu, Odbora za priznanja Vukovarsko-srijemske županije, Kazališnoga vijeća Gradskoga kazališta "Joza Ivakić" u Vinkovcima, Organizacijskoga odbora Dana Josipa Kozarca u Lipovljanima, Organizacijskoga odbora Dana Julija Benešića u Iloku, Partnerskoga vijeća za strategiju razvoja Vukovarsko-srijemske županije i Partnerskoga vijeća za strategiju razvoja Grada Vinkovca.

Organizacija i suorganizacija znanstvenih skupova

Akademijin Centar za znanstveni rad u Vinkovcima organizirat će 16. studenoga 2022. Znanstveni skup "Stjepanu Schulzeru Müggenburškom (1802. – 1892.), u povodu 220. obljetnice rođenja i 130. godišnjice smrti" u okviru književnoznanstvene manifestacije "Knjiški Krnjaš VIII."

Isto tako Centar će u ožujku sudjelovati u suorganizaciji Znanstvenoga skupa o Josipu Kozarcu u Lipovljanima, a na temelju već dobivenih odobrenja Akademijine Uprave Centar će sudjelovati u suorganizaciji 5. Međunarodnoga znanstvenog skupa "Europski realiteti – Moć", koji će Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera organizirati 24. i 25. ožujka 2022. u Osijeku, Međunarodne online znanstvene konferencije "Informacijska i komunikacijska tehnologija u životu (ICT in Life)", koju 13. svibnja 2022. u Osijeku organizira Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, te Međunarodne znanstvene konferencije "Didactic Challenges IV: Futures Studies in Education", koju će isti Fakultet organizirati 26. i 27. svibnja 2022. Sudjelovat će Centar i u suorganizaciji drugih znanstvenih skupova i konferencija ovisno o zaprimljenim pozivima za suradnju te sukladno odobrenjima Akademijine Uprave.

Predavanja

Dr. sc. Anica Bilić održat će javna predavanja u programu popratnih priredbi 57. Vinkovačkih jeseni u rujnu 2022. u Vinkovcima, u sklopu nacionalne i obrazovne kampanje i programa 16. Tjedna cjeloživotnoga učenja u Vinkovcima, u srpnju predavanje u povodu Dana Grada Vinkovaca, a u prosincu prigodno predavanje o adventskim i božićnim kulturnim praksama, te druga predavanja u skladu s poslovnim i znanstvenim aktivnostima Centra. Dr. sc. Vlasta Novinc održat će predavanje "Ime i mjesto u djelima Pavla Pavličića".

Nakladnička djelatnost

Uoči Znanstvenoga skupa "Knjiški Krnjaš VIII." posvećenoga Stjepanu Schulzeru Müggenburškom bit će tiskana Programaska knjižica / Knjižica sažetaka.

Radovi sudionika Znanstvenih skupova Knjiški Krnjaš IV. – V., "Ivan Berislav Grigić (1931. – 1992.), pjesnik i publicist" i "Joži Ivakiću (1879. – 1932.), o 100. godišnjici rođenja" bit će recenzirani u nadležnim Razredima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te tiskani u ediciji Posebnih izdanja Centra.

Isto tako, bit će prikupljeni radovi Znanstvenoga skupa Knjiški Krnjaš VI., "Miroslavu Slavku Mađeru (1929. – 2015.), o 5. godišnjici smrti" i Knjiški Krnjaš VII., "Znanstvenoga kolokvija u čast akademiku Stjepanu Jeciću".

U pripremi za tisak je i monografija Josip Kozarac "Šumarski radovi, Slavon-ska šuma" u kojoj će biti objavljen prijepis svih stručnih i znanstvenih radova Josipa Kozarca iz područja šumarstva objavljenih u časopisima "Šumarski list" (1883. – 1906.), "Lugarski viestnik" (1897., 1905.), "Erdészeti Lapok" (1886. – 1902.), "Österreichische Forst und Jagd-Zeitung" (1883., 1886., 1899.), "Cen-

tralblatt für das Gesamte Forstwesen" (1884.), "Dom i svijet" (1888.) i pripovijetka "Slavonska šuma", te članci akademika Igora Anića, prof. dr. sc. Anice Bilić, kao i članci Nikole Segedija, "Stručni šumarski radovi Josipa Kozarca" (1990.); Đure Rauša, "Josip Kozarac – preteča suvremene znanosti o šumskoj vegetaciji" (1986.); Josipa Balena, "Josip Kozarac kao šumarski stručni pisac" (1941.) te "Bibliografija stručnih šumarskih radova Josipa Kozarca 1883. – 1906." i dr.

Temeljem potpisanoga Ugovora o suizdavaštvu s Akademijom za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Centar će biti suizdavač Zbornika radova I. Međunarodne konferencije "Osobe s invaliditetom u umjetnosti, znanosti te odgoju i obrazovanju", a po završetku međunarodnoga znanstvenoga skupa i Zborniku radova "Europski realiteti – Moć".

Predstavljanje knjiga

Kako u 2021. zbog pandemije prouzročene COVID-om 19 Centar nije uspio predstaviti javnosti svoja izdanja etnološku monografiju Ivan Filakovac "Župa Retkovi (1898. – 1902.)" te znanstvenu knjigu Anice Bilić "Književno (o)zbiljno", učinit će to, ako uvjeti dopuste, tijekom 2022.

Obilježavanje obljetnica

Tijekom godine predavanjima, izložbama i drugim aktivnostima obilježiti će se nekoliko obljetnica: 90. obljetnica smrti Joze Ivakića, 290. godišnjica rođenja Matije Antuna Relkovića i 260. obljetnica prvoga izdanja "Satira" (Dresden, 1762.), 115. godišnjica rođenja Vladimira Kovačića, 155. godišnjica rođenja i 80. obljetnica smrti Nikole Andrića, 110. godišnjica rođenja Aleksandra Goldštajna i 130. godišnjica rođenja Ive Andrića.

Dan otvorenih vrata HAZU, 2022.

Organizacijom Akademijina Dana otvorenih vrata Centar će popularizirati svoju znanstvenoistraživačku djelatnost u javnosti, promovirati svoja izdanja suvremenim oblicima javnoga priopćavanja s posebnim naglaskom na znanstvenu djelatnost akademika vezanih uz Vinkovce.

Izložbe

Centar će prirediti prigodne izložbe u okviru Dana otvorenih vrata Hrvatske akademije te u povodu obilježavanja važnih obljetnica.

Ostale aktivnosti

Razmjenom s drugim Akademijinim jedinicama te drugim znanstvenim i kulturnim institucijama Centar će nabavljati znanstvenu i stručnu literaturu te dokumentaciju za priručnu knjižnicu.

Svojim će djelovanjem promicati temeljne vrijednosti znanstvenoga rada, zna-

čenje i ugled Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti zastupanjem njezinih interesa u najistočnijem dijelu Hrvatske. Sukladno tomu surađivat će s regionalnim ustanovama slavonsko-srijemskoga prostora u granicama svojih mogućnosti te ovisno o potrebama i zahtjevima sredine u kojoj djeluje te s medijima javnoga priopćavanja.

JADRANSKI ZAVOD

Organizacija jedinice

Akademik *Jakša Barbić*, voditelj Jadranskog zavoda Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a dr. sc. *Vesna Skorupan Wolff*, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju, upraviteljica.

Pored voditelja, znanstveno osoblje Zavoda čine dr. sc. Božena Bulum, znanstvena savjetnica; dr. sc. Adriana Vincenca Padovan, viša znanstvena suradnica, izvanredna profesorica u naslovnom zvanju na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu; Irena Nišević, mag. iur., asistentica; Ivana Puljas, dipl. iur., znanstvena novakinja;

Voditeljica knjižnice je Marula Vujasinović, viša knjižničarka; a Vlatka Živojnović, administrativni je referent, te tehnička urednica časopisa Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law.

Sudjelovanje na znanstvenoistraživačkim i stručnim projektima

1. Znanstveno-stručni projekt *Izrada komentara Pomorskog zakonika Republike Hrvatske*. Projekt se provodi u Jadranskom zavodu u suradnji s Hrvatskim društvom za pomorsko pravo (HDPP) kao partnerom. Započeo je u siječnju 2020., a njegovo predviđeno trajanje je do kraja 2022. Cilj projekta je objava znanstveno-stručne publikacije koja će se sastojati od redakcijskog pročišćenog teksta važećeg Pomorskog zakonika (Narodne novine br. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13, 26/15, 17/19) s komentarskim bilješkama i napomenama te stvarnim kazalom. Uz navedeno, izradit će se sveobuhvatan prijedlog potrebnih ispravaka, izmjena i dopuna Pomorskog zakonika koji će se predati Ministarstvu mora prometa i infrastrukture u svrhu budućeg usavršavanja predmetnog propisa. Riječ je o sveobuhvatnom i najvažnijem domaćem pomorskopravnom propisu s preko 1200 članaka, koji je u posljednjih petnaest godina doživio mnoge značajne izmjene i dopune, a do danas još nikada nije na ovaj način obrađivan. Uz djelatnice Jadranskog zavoda (dr. sc. Skorupan Wolff, dr. sc. Bulum, dr. sc. Padovan i Nišević, mag. iur.), u svojstvu koautora za obradu pojedinih cjelina Pomorskog zakonika u projektu sudjeluje i niz vanjskih suradnika Jadranskog zavoda, ujedno članova Hrvatskog društva za pomorsko pravo (HDPP), uvaženih pomorskopравnih

stručnjaka i znanstvenika iz cijele Hrvatske. Dr. sc. Vesna SkorupanWolff i dr. sc. Adriana Vincenca Padovan iz Jadranskog zavoda određene su za glavne urednice ove publikacije koje koordiniraju izradu komentara Pomorskog zakonika. Recenzenti ovoga djela bit će akademik Jakša Barbić, prof. emeritus Vladimir-Đuro Degan, prof. dr. sc. Mihajlo Dika i prof. dr. sc. Slobodan Kaštela.

2. Znanstveno-stručni projekt ***Priprema nacрта podzakonskih pomorskopравnih propisa o postupanju s podrtinama, potonulim stvarima, podstandardnim brodovima i napuštenim plovnim objektima.***

Projekt se provodi u Jadranskom zavodu u suradnji s trgovačkim društvom Plovput d.o.o. i Ministarstvom mora prometa i infrastrukture Republike Hrvatske (MMPI). Odvija se u okviru formalnog sporazuma o znanstveno-stručnoj suradnji radi unapređenja i razvoja znanstvene grane pomorskog prava u Republici Hrvatskoj, sklopljenog između naše Akademije i Plovputa. Koordinatorica projekta je dr. sc. Adriana Padovan, a kao suradnica na projektu sudjeluje dr. sc. Vesna Skorupan Wolff. Novela Pomorskog zakonika iz 2019. zahtijeva izradu niza novih podzakonskih propisa. Dr. Padovan će tijekom 2022. godine sudjelovati u stručnom povjerenstvu MMPI-a u okviru kojega će se u suradnji s odgovornim osobama iz Plovputa i MMPI-a izraditi prijedlog nacрта relevantnih podzakonskih propisa i internih procedura i uputa za lučke kapetanije. Projekt je započeo 1.1.2020. godine, a njegovo predviđeno trajanje je do 31.12.2022. Troškovi provedbe projekta pokrit će se u okviru redovitog financiranja Akademije te iz namjenske donacije Plovputa.

3. Znanstvenoistraživački projekt pod naslovom ***Transport in the face of technological development and globalization: new solutions in terms of responsibility and competition (PID2019-107204GB-C33 (20I254): El transporte ante el desarrollo tecnológico y la globalización: nuevas soluciones en materia de responsabilidad y competencia).***

Voditeljica projekta je prof. dr. sc. Marie Victorie Petit Lavall. Nositelj projekta je Institut za transportno pravo Sveučilišta Jaume I (Instituto de Derecho del Transporte, Universitat Jaume I, 12071-Castellón) u suradnji sa sveučilištima u Baskiji, Malagi i Pablo de Olavide. Projekt financira španjolsko Ministarstvo znanosti od rujna 2020. godine. Dr. Padovan je suradnik na ovom projektu te priprema za objavljivanje jedan znanstveni rad u koautorstvu s dr. sc. Ivom Tuhtan Grgić s Pravnog fakulteta u Rijeci koja je također suradnik na projektu. Objavljivanje rada na temu Territorial Extension of EU Law in the example of Regulation (EC) No 392/2009 on the liability of carriers of passengers by sea in the event of accidents planira se za 2022. godinu.

4. Znanstveno-stručni projekt *Interpretacija Međunarodne konferencije o ugovoru o međunarodnom prijevozu robe cestom (Ženeva, 1956.) u praksi hrvatskih sudova.*

Projekt je nastavak suradnje započete 2020. godine kada je nizozemska zaklada Stichting Vervoeradres u suradnji s Institutom za međunarodno transportno pravo (Institut du Droit International des Transports - IDIT) iz Rouena (Francuska) pokrenula izradu internetske baze podataka s relevantnim nacionalnim propisima, sudskom praksom i nacionalnim izvješćima o interpretaciji CMR konvencije. Baza je namijenjena pravnim praktičarima i znanstvenicima specijaliziranim u području transportnog prava, sadržava vrlo vrijedne informacije o primjeni CMR konvencije i njejoj interpretaciji u komparativnom pravu u raznim europskim zemljama članicama te konvencije. Baza je objavljena tijekom 2021. godine preko mrežnih stranica IDIT-a. Za prikupljanje i pripremu podataka za ovu bazu odgovorni su CMR korespondenti, i to po dvoje iz svake države članice CMR konvencije. Dr. sc. A. V. Padovan uz prof. dr. sc. Nikoletu Radionov s Pravnog fakulteta u Zagrebu sudjeluje u projektu kao CMR-korespondent za Republiku Hrvatsku. Na projektu kao nacionalni CMR-korespondenti sudjeluju znanstvenici i stručnjaci transportnog prava iz preko 20 europskih zemalja. Nacionalni izvještaji i baze sudske prakse i nacionalnih propisa ažuriraju se redovito na godišnjoj osnovi. U okviru tog projekta, djelatnice Jadranskog zavoda, dr. sc. Padovan i Nišević, mag. iur. sudjeluju u projektnoj prijavi pod naslovom CMR ADVISORY COUNCIL (*CMR AC*) na COST program (referentni broj projektne prijave: OC-2021-1-25263) u ulozi sekundarnih predlagatelja. Rezultati natječaja očekuju se u svibnju 2022. godine, a u slučaju pozitivne ocjene projektnog prijedloga i prihvata u COST program, očekivano trajanje projekta je 4 godine, tj. do lipnja 2026. godine.

5. Znanstveno-stručni projekt *Pravni aspekti nautičkog turizma.*

Projekt se provodi u Jadranskom zavodu u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom. Predstavlja svojevrsan nastavak znanstveno-stručne suradnje uspostavljene u okviru uspostavnog znanstvenoistraživačkog projekta DELICROMAR: Razvoj suvremenog pravnog i osigurateljnog režima za hrvatske marine - unapređenje konkurentnosti, sigurnosti, sigurnosne zaštite i zaštite morskog okoliša, koji je u razdoblju od 1. ožujka 2016. do 28. veljače 2019. financirala Hrvatska zaklada za znanost, voditeljice dr. sc. A. V. Padovan. Suradnja se i nadalje odvija poglavito putem Udruženja marina pri Hrvatskoj gospodarskoj komori (HGK). Uz naprijed navedeno, u okviru tog foruma razmatraju se i mogući daljnji koraci prema implementaciji preporučenih standardnih ugovornih klauzula za potrebe članica nautičkih udruženja, koje smo izradili u okviru znanstvenog projekta DELICROMAR i objavili u knjizi *Novi pravni režim za marine*, J. Barbić, A. V. Padovan, V. Skorupan Wolff (ur.), *Nakladnički niz Modernizacija prava*, knjiga br. 47, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2019. Tijekom 2022. godine suradnja će se osobito usredotočiti na informiranje i edukaciju zainteresiranih članica HGK o najznačajnijim izmjenama i dopunama Pomorskog za-

konika (PZ), na promoviranje standardizacije općih uvjeta i modela ugovora o vezu kao i općih uvjeta osiguranja odgovornosti marina te na razradu preporuka za ujednačenu provedbu novih odredbi PZ-a o postupanju s napuštenim plovilima i podrtinama u marinama. Dr. sc. Padovan i dr. sc. Skorupan Wolff u okviru ovog projekta pripremit će za objavu jedan znanstveni rad na temu odgovornosti marine za štetu uslijed požara.

6. Znanstveno istraživački projekt *Izazovi u pravnom uređenju morskih luka – primjena europskog prava uz poštivanje nacionalne pravne tradicije*

Istraživanje u okviru ovog znanstveno-istraživačkog projekta započeto je 2020. godine. U okviru projekta zaključen je Sporazum o akademskoj suradnji između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Sveučilišta u Bologni, Odjela za pravne studije za čiju su provedbu odgovorne dr. sc. Božena Bulum i prof. dr. sc. Elena Orrù, Katedra za pomorsko pravo, Odjel pravnih studija, Sveučilište Alma Mater Studiorum u Bologni. Projekt je rezultat kontinuiranog praćenja i analize prava Europske unije (dalje: Unije, EU) iz područja pomorskog, osobito lučkog prava i prava tržišnog natjecanja voditeljice i njenih suradnika. Nadležne su institucije EU u posljednjih nekoliko godina donijele niz odluka i pravnih akata u svezi s pitanjima pružanja lučkih usluga, oporezivanja lučkih uprava i javnog financiranja lučke infrastrukture pa će istraživanje na projektu biti usmjereno prema tim pitanjima. Recentni izvori prava EU iz ovih područja nisu bili obrađivani u hrvatskoj pravnoj teoriji, a i na razini Unije vrlo je malo znanstvenih i stručnih publikacija koje se bave tom tematikom pa će dr. Bulum i suradnici na projektu objaviti više radova u relevantnim domaćim i inozemnim publikacijama iz teme projekta.

Treba naglasiti kako je u 2020. i 2021. godini na razini Unije doneseno niz pravnih akata i političkih dokumenata koji se odnose na morske luke. To su prvenstveno pravni akti kojima se reguliraju pojedina pitanja vezana uz funkcioniranje morskih luka u okolnostima pandemije prouzročene virusom COVID-19 (npr. državne potpore, funkcioniranje opskrbnih lanaca, itd.) te održivog rada morskih luka u okviru šire europske strategije o održivosti pojedinih segmenata gospodarstva njenih država članica. Riječ je o vrlo važnim dokumentima i pravnim aktima koji su primjenjivi i na hrvatske morske luke zbog čega suradnici na projektu i u narednom razdoblju od dvije godine planiraju nastaviti analizu lučkog prava EU i njegovog utjecaja na relevantno hrvatsko pravo.

U trećoj godini projekta dr. Bulum surađivat će s ovim znanstvenicima:

- prof. dr. sc. Željkom Primorac, Katedra za pomorsko pravo, Sveučilište u Splitu, suradnicom na projektu: suradnja će se odnositi na zajedničko nabavljanje stručne literature, pisanje znanstvenih i stručnih radova u koautorstvu te zajedničko sudjelovanje na domaćim i inozemnim znanstvenim konferencijama;
- prof. dr. sc. Elenom Orrù, Katedra za pomorsko pravo, Odjel pravnih studija, Sveučilište Alma Mater Studiorum u Bologni – suradnicom na projektu: suradnja će se odnositi na zajedničko nabavljanje stručne literature, prikupljanje

informacija o relevantnom europskom, talijanskom i hrvatskom pravu, pisanje znanstvenih i stručnih radova u koautorstvu, zajedničko sudjelovanje na domaćim i inozemnim znanstvenim konferencijama te moguće studijske posjete znanstvenika, (u 2022. godini koristi porodni dopust);

- doc. dr. sc. Borisom Jermanom, Sveučilište u Ljubljani, Fakultet pomorskih studija i transporta suradnikom na projektu: suradnja će se odnositi na zajedničko nabavljanje stručne literature, pisanje znanstvenih i stručnih radova u koautorstvu te zajedničko sudjelovanje na domaćim i inozemnim znanstvenim konferencijama;

- doc. dr. sc. Marijom Pijaca, Pomorski odjela Sveučilišta u Zadru – suradnikom na projektu: suradnja će se odnositi na zajedničko nabavljanje stručne literature, pisanje znanstvenih i stručnih radova u koautorstvu, zajedničko sudjelovanje na domaćim i inozemnim znanstvenim konferencijama te u izvođenju nastave na Preddiplomskom studiju Nautike i tehnologije pomorskog prometa Pomorskog odjela Sveučilišta u Zadru.

7. Znanstveno-stručni projekt *Izrada Zakona o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu.*

Projekt se provodi u suradnji s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture kao partnerom, a odnosi se na izradu novog Zakona o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu. Dr. sc. Bulum je član radne skupine te će 2022. godine davati svoja stručna mišljenja i komentare na nacрте novog Zakona o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu, osobito u svezi dodjele ugovora o obavljanju javnog linijskog pomorskog prometa te državnih potpora koje se dodjeljuju brodarima za pružanje javnih usluga linijskog prometa.

Ostali znanstveni i stručni rad

Dr. sc. *Vesna Skorupan Wolff* sudjelovat će u radu radnih skupina Ministarstva mora, prometa i infrastrukture koje se bave izradom nacрта prijedloga zakona i podzakonskih akata. U koautorstvu s dr. sc. Adrianom Vincencom Padovan dovršit će i predati za objavljivanje u časopisu *Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law* rad po nazivom "Je li plovilo na vezu opasna stvar, a djelatnost marine opasna djelatnost?" Radi se o opsežnoj pravnoj studiji važnog pravnog pitanja koje do sada nije obrađeno u domaćoj pomorskopravnoj znanosti, a u sudskoj praksi se ne tumači na isti način. Napisat će znanstveni rad i prilog u obliku eseja o dugogodišnjoj plodnoj suradnji svjetski priznatog pomorskopavnog znanstvenika prof. dr. sc. Časlava Pejovića i Jadranskog zavoda. Prilozi za *Liber amicorum* Časlavu Pejoviću povodom njegovog odlaska u mirovinu bit će objavljeni u posebnom broju časopisa *Hosei Kenkyu*, kojeg izdaje Kyushu University iz Japana.

Područje užeg interesa dr. sc. Skorupan Wolff je i sustavno praćenje, proučavanje i prikazivanje sudske prakse domaćih sudova, pa će u svom radu i sljedeće

godine odgovarajuću pažnju posvetiti tom važnom pravnom izvoru pomorskog prava. U časopisu Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law objavit će prikaze četiri presude hrvatskih sudova.

Dr. sc. Skorupan Wolff će sudjelovati s referatom na 5. Jadranskoj konferenciji pomorskog prava (AMLC) koja se planira održati u svibnju 2022. godine u Rovinju u suorganizaciji društava za pomorsko osiguranje Hrvatske, Slovenije i Italije.

Nastavit će pratiti i proučavati pomorskopravne institute u hrvatskom pozitivnom pravu, autonomnom pomorskom pravu te u međunarodnom pomorskom pravu. U okviru navedenih područja interesa analizirat će pozitivne domaće propise i mogućnosti njihova osuvremenjivanja i usklađivanja s pretežitom međunarodnom pomorskopravnom praksom.

Na poziv uredništava znanstvenih časopisa recenzirat će radove iz područja pomorskog prava. Pripremat će znanstvene i stručne priloge za časopis Jadranskog zavoda Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law. Obavljat će poslove iz nadležnosti upraviteljice Jadranskog zavoda.

Dr. sc. *Božena Bulum* u 2022. godini planira objavljivanje dva znanstvena rada na engleskom jeziku, jedan u domaćoj a jedan u inozemnoj znanstvenoj publikaciji a i te rada na hrvatskom jeziku u časopisu Poredbeno pomorsko pravo. Na poziv uredništva lista „Informator“ planira objavljivanje nekoliko stručnih radova iz tema projekata na kojima sudjeluje.

Dr. sc. Bulum sudjelovat će s referatom na 5. Jadranskoj konferenciji pomorskog prava (AMLC) koja se planira održati u svibnju 2022. godine u Rovinju u suorganizaciji društava za pomorsko osiguranje Hrvatske, Slovenije i Italije.

Dr. sc. *Adriana Vincenca Padovan* nastavit će pratiti i proučavati pomorskopravne institute u hrvatskom pravu, komparativnim pravnim sustavima, autonomnom pomorskom pravu te u međunarodnom pomorskom pravu. U okviru navedenih područja interesa analizirat će pozitivne domaće propise i mogućnosti njihova osuvremenjivanja i usklađivanja s pretežitom međunarodnom pomorskopravnom praksom. Sustavno će pratiti i analizirati međunarodne pravne instrumente iz područja pomorskog prava, osobito Međunarodne pomorske organizacije (IMO) te institucija Europske unije kao i relevantnu sudsku i arbitražnu praksu domaćih i inozemnih sudova.

Dr. sc. Padovan sudjelovat će s referatom na 5. Jadranskoj konferenciji pomorskog prava (AMLC) koja se planira održati u svibnju 2022. godine u Rovinju u suorganizaciji društava za pomorsko osiguranje Hrvatske, Slovenije i Italije. Dr. Padovan bit će članica organizacijskog odbora te konferencije.

Dr. sc. Padovan sudjelovat će s uvodnim izlaganjem na Okruglom stolu pod nazivom Prilozi raspravi o novom Pomorskom zakoniku, koji se planira održati potkraj 2022. godine, a koji će Znanstveno vijeće za upravu, pravosuđe i vladavinu prava organizirati u suradnji s Jadranskim zavodom. Dr. Padovan će sudjelovati u organizaciji toga Okruglog stola.

Nastavit će suradnju s Katedrom za pomorsko i općeprometno pravo Pravnog fakulteta u Zagrebu te s Katedrom za pomorsko i općeprometno pravo Pravnog fakulteta u Rijeci gdje povremeno sudjeluje u nastavi. Uređivat će službene internetske stranice Jadranskog zavoda. Na poziv uredništva znanstvenih časopisa recenzirat će radove iz područja pomorskog prava i prava osiguranja. Pripremat će stručne priloge za časopis Jadranskog zavoda Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law.

Irena Nišević, mag. iur. nastavit će ispunjavati obveze na poslijediplomskom sveučilišnom (doktorskom) studiju pri Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, smjer Međunarodno javno i međunarodno privatno pravo. Prvenstveno će ispuniti obvezu pohađanja predavanja te nakon toga polaganja ispita iz preostalih kolegija doktorskog studija. Nakon toga će se pripremati javnu obranu prijave teme doktorske disertacije.

Irena Nišević, mag. iur. bavit će se znanstvenim proučavanjem međunarodnog prava mora te pratiti odgovarajuću sudsku i arbitražnu praksu, kao i znanstvenu i stručnu pravnu literaturu. Namjerava predati rad za objavu u časopisu Jadranskog zavoda Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law na temu Mjerodavno pravo za stvarna prava na brodovima država otvorenog upisnika.

Sudjelovat će u organizaciji Okruglog stola na temu Prilozi raspravi o novom Pomorskom zakoniku koji se planira održati potkraj 2022. godine, a koji će Znanstveno vijeće za upravu, pravosuđe i vladavinu prava organizirati u suradnji s Jadranskim zavodom.

Nastavit će uređivati internetsku stranicu Jadranskog zavoda u okviru internetske stranice HAZU-a i samostalnu internetsku stranicu Zavoda.

Ivana Puljas, dipl. iur. će u 2022. godini koristiti roditeljni i roditeljski dopust.

Knjižnica

Organizacija rada u knjižnici Jadranskog zavoda ovisit će o uvjetima nakon preseljenja iz zgrade na Strossmayerovom trgu 14/I te općoj zdravstvenoj situaciji i protuepidemijskim mjerama zaštite od virusa Covid-19.

Do tada se planira standardna stručna obrada knjiga, časopisa i članaka u online katalogu zbirke DIZBI.hazu, i nastavak revizije fonda uz otpis neodgovarajuće građe.

Eventualna nabava novih naslova znanstvene i stručne literature bit će u okvirima predviđenih financijskih sredstava. Pristup bazama podataka će se ostvarivati putem nacionalne licence na Portalu elektroničkih izvora za akademsku i znanstvenu zajednicu (NSK) i ostalim slobodno dostupnim izvorima.

Za novi broj časopisa Poredbeno pomorsko pravo knjižnica će obaviti unos u portale i baze s kojima je već dogovorena referiranost.

Prema potrebama će se ažurirati web stranice Knjižnica i Publikacije, na internetskoj adresi Zavoda.

Bit će zadovoljena i obvezna suradnja s matičnom knjižnicom u NSK slanjem statističkih i drugih izvještaja, odazivom na sastanke. Uz to će naša knjižnica sudjelovati u radu Komisije za pravne i srodne knjižnice HKD-a.

Ako bude prilike, knjižničar će pratiti stručne webinare i predavanja u Zagrebu.

Nakladnička djelatnost

U 2022. godini planira se objavljivanje Broja 176, god. 61 časopisa Poredbeno pomorsko pravo = Comparative Maritime Law.

Vlatka Živojnović prikupit će rukopise; koordinirati korespondenciju između Razreda za društvene znanosti Akademije, nadležnog za provođenje recenzijskog postupka, recenzenata i autora; urediti rukopise i bibliografiju i obaviti korekturu svih tekstova prije slanja u tiskaru; pripremiti zahtjev za imprimatur; obaviti korekturu prijeloma. Pripremit će prijavu časopisa na natječaje za financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja i Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, ako budu objavljeni.

Članstva

1. Portius – International Legal Center for Port Law (B. Bulum);
2. Hrvatska udruga za pravo osiguranja (V. Skorupan Wolff);
3. Hrvatsko društvo za pomorsko pravo (V. Skorupan Wolff - član upravnog odbora; B. Bulum – član nadzornog odbora; A. V. Padovan – potpredsjednica; I. Puljas i I. Nišević – članovi)
4. Hrvatsko društvo za transportno pravo (A. V. Padovan);
5. Hrvatsko društvo za pravo i politiku tržišnog natjecanja (B. Bulum);
6. Hrvatsko knjižničarsko društvo (M. Vujasinović);
7. Hrvatsko informacijsko i dokumentacijsko društvo (M. Vujasinović);
8. Znanstveno vijeće za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (akademik J. Barbić, V. Skorupan Wolff, B. Bulum, A. V. Padovan).

ZAVOD ZA BIOMEDICINSKE ZNANOSTI -- RIJEKA

Voditelj Zavoda je akademik *Danijel Rukavina*.

Zavod za biomedicinske znanosti u Rijeci će i u 2022. godini nastaviti sa znanstvenim, stručnim i drugim aktivnostima koje su pokrenute prethodnih godina, a osnovni je strateški cilj Zavoda trajno doprinosti promicanju i unaprjeđivanju znanstvenog, vrhunskog kliničko-medicinskog rada i sveučilišne nastave ne samo u gradu Rijeci, u kojemu su smještene najznačajnije znanstvene i medicinske institucije, već na području cijele zapadne Hrvatske. Nastavit će se s poticanjem i koordinacijom interdisciplinarnе suradnje temeljnih i kliničkih medicinskih znanosti, prirodnih znanosti i drugih srodnih područja, u osmišljavanju zajedničkih aktivnosti i projekata, a sve s ciljem napretka u području translacijskih istraživanja, unapređenja kliničke medicine i primjene novih tehnologija. Zavod će nastaviti s poticanjem sveukupnih aktivnosti članova riječke znanstvene zajednice, koji su izabrani u Akademijina tijela i odbore Razreda za medicinske znanosti.

U navedenim aktivnostima i nadalje će se najuže surađivati sa Sveučilištem u Rijeci, Medicinskim fakultetom i Odjelom za biotehnologiju te Kliničkim bolničkim centrom Rijeka, koji su prepoznali visoku znanstvenu izvrsnost naših skupova i preporučuju ih svojim studentima doktorskih studija i liječnicima na specijalizaciji i dodjeljuju im ECTS bodove koji ulaze u njihov znanstveni portfelj. Nastavit će se i do sada ostvarena suradnja s Podružnicom Rijeka – Akademije medicinskih znanosti Hrvatske, u pripremi i koordiniranju stručnih i znanstvenih programa i skupova i njihovom predstavljanju stručnoj javnosti. U tom smislu nastavit će se suradnja na unapređenju programa doktorskih škola i dolasku vrhunskih domaćih i svjetskih znanstvenika.

Nastavit će se vrlo uspješne aktivnosti na interdisciplinarnom pristupu personaliziranoj medicini, koje su bile međunarodno prepoznate. Budući je u tijeku izgradnja I. faze Sveučilišne bolnice vlastitim aktivnostima i dalje ćemo pomagati Sveučilištu, Medicinskom fakultetu i Sveučilišnom odjelu za biotehnologiju u radu na izradi programa i međunarodnoj suradnji u osiguranju znanstvenog potencijala za izgradnju Centra za translacijska istraživanja (TransMedRi) u sučelju Sveučilišnog kampusa i nove Sveučilišne bolnice i Centra za istraživanje funkcija glija stanica (Institute of Glial-Neuronal Interactions in Medicine). Nastavit će se poticati stvaranje znanstvenog okruženja izvrsnosti u području neuroendokrinih i imunih interakcija, neurodegenerativnih bolesti, demencija i Alzheimerove bolesti, istraživanja terapijskih učinaka hiperbaričkog kisika (HBO2). Istraživat će se izazovi koje starenje populacije ima na društvo i sveučilište, a u suradnji sa Sveučilištem, zdravstvenim ustanovama i lokalnom zajednicom raditi ćemo i na longitudinalnoj studiji o starenju i zdravlju na populaciji grada Rijeke.

Tijekom 2022. godine namjerava se održati do sedam međunarodnih znanstvenih skupova na kojima će sudjelovati znanstvenici iz temeljnih i kliničkih znanstvenih područja iz Rijeke, Zagreba i drugih dijelova Hrvatske i brojni ugledni znanstvenici iz inozemstva. Poseban fokus će biti na aktualnu pandemiju COVID 19 i rezultate istraživanja SARS COV 2 virusa, te kliničke i epidemiološke aspekte. Ostale teme će biti iz područja neuroendokrinih i imunoloških interakcija, neurodegenerativnih bolesti, demencija i Alzheimerove bolesti, personalizirane medicine, hiperbarične oksigenoterapije, imunologije i virusologije, molekularne medicine, a posebno ćemo kao i do sada njegovati translacijski pristup. Kroz rasprave užih grupa i stručne skupove poticat će se rad na promišljanju razvoja Medicinskog fakulteta i Kliničkog bolničkog centra, posebno u kontekstu završetka izgradnje prve faze sveučilišne bolnice i njenog funkcionalnog osmišljavanja. Tijekom sljedeće godine Zavod će za tisak pripremiti barem jednu ediciju s radovima predstavljenim na simpozijima održanim tijekom 2022. godine.

Sukladno predloženoj Strategiji razvoja, koju je prihvatila Akademija 2017. godine i činjenici da je Zavod prerastao u Zavod za biomedicinske znanosti u Rijeci nastaviti će se rad, u suradnji s Upravom Akademije i osnivačima na stvaranju uvjeta za uspostavljanje kadrovske infrastrukture slične kao u drugim Akademijnim zavodima.

ZAVOD ZA IMUNOLOGIJU I GENETIKU TUMORA

Voditelj Zavoda za imunologiju i genetiku tumora je akademik *Zvonko Kusić*.

U 2022. godini planira nastaviti istraživanje u sklopu istraživačkog projekta Hrvatske zaklade za znanost IP- 2019-04-1130 „Genetski i epigenetski biljezi kao pokazatelji agresivnosti diferenciranog karcinoma štitnjače“ pod vodstvom akademika Zvonka Kusića. U 2022. godini planiramo uključiti preostale bolesnike prema planu istraživanja čime bi se uključilo svih planiranih 300 bolesnika. Od svih uključenih bolesnika izolirat će se DNA iz tkiva tumora uklopljenog u parafin, provjeriti će se koncentracija i čistoća izolirane DNA mjerenjem apsorbancije na valnim duljinama 260nm i 280nm na nanospektrofotometru i izolirana DNA će se pohraniti na -20°C za sve analize u sklopu ovog istraživanja. U 2022. godini planira se odrediti prisutnost V600E mutacija u genu *BRAF* metodom kompetitivne alel-specifične lančane reakcije polimerazom u stvarnom vremenu iz izolirane DNA svih bolesnika uključenih u istraživanje. Svim bolesnicima će se odrediti i Ki67 proliferacijski indeks imunohistokemijskom metodom na istim tkivnim blokovima iz kojih se izolirala DNA. Plan je u 2022. godini u sklopu ovog projekta započeti s određivanjem mutacija u promotorskoj regiji gena *TERT*. U tu svrhu

planira se optimizirati metodu amplifikacije promotorske regije gena *TERT* lančanom reakcijom polimerazom s ciljem umnažanja regije *TERT* promotora u kojoj se nalaze najčešće mutacije koje su u ranijim istraživanjima pokazale povezanost s agresivnošću karcinoma štitnjače: C228T i C250T. Zatim se planira odrediti prisutnost navedenih mutacija metodom sekvenciranja po Sangeru. U sklopu projekta se planira i analizirati metilaciju DNA u promotorskoj regiji gena *TERT* tako što će se DNA izolirati iz tkiva bolesnika s diferenciranim karcinomom štitnjače bisulfitno konvertirati, zatim će se amplificirati promotorska regija gena *TERT* te će se dobiveni ampliconi analizirati pirosekvenciranjem. U 2022. godini se planira nakon uhodavanja postupka analizirati mutacije i metilacijski status promotorske regije gena *TERT* na dijelu uzoraka od bolesnika uključenih u studiju.

Planira se nastaviti istraživanje povezanosti postotka *BRAF* V600E mutiranih alela s kliničko-patološkim obilježjima papilarnog karcinoma štitnjače tako što će se u istraživanje uključiti dodatne bolesnike s udaljenim metastazama papilarnog karcinoma štitnjače, s metastazama papilarnog karcinoma štitnjače u regionalnim limfnim čvorovima i s lokaliziranim papilarnim karcinomom štitnjače. Svim bolesnicima će se iz uzorka tkiva papilarnog karcinoma štitnjače uklopljenog u parafin izolirati DNA, odrediti prisutnost V600E mutacija u genu *BRAF* kompetitivnom alel-specifičnom lančanom reakcijom polimerazom u stvarnom vremenu uz korištenje TaqMan proba te izračunati postotak mutiranih alela kojeg će se normalizirati s obzirom na postotak tumorskih stanica u uzorku.

Planira se nastaviti istraživanje mutacija gena *BRAF* u bolesnika s melanomom. Analizirat će se uzorci dodatnih 50 bolesnika s novodijagnosticiranim melanomom kojima će se odrediti prisutnost V600E i V600K mutacija u genu *BRAF* ranije uhodanom metodom kompetitivne alel-specifične lančane reakcije polimerazom u stvarnom vremenu. U 2022. godini planiramo nastaviti i istraživanje povezanosti postotka *BRAF* mutiranih alela i odgovora na terapiju *BRAF* i *MEK* inhibitorima u bolesnika s metastatskim melanomom uključivanjem dodatnih bolesnika s metastatskim melanomom koji su pozitivni na *BRAF* mutaciju i kandidati za liječenje *BRAF* i *MEK* inhibitorima.

Planira se nastaviti s ranije započetim istraživanjem genotipizacije 14 tipova humanog papiloma virusa (HPV) visokog rizika u uzorcima brisa grlića maternice i u uzorcima brisa ždrijela.

U 2022. godini planira se započeti istraživanje omjera neutrofila i limfocita kao prognostičkog biljeaga u bolesnika s melanomom. Hipoteza ovog istraživanja je da je viši omjer neutrofila i limfocita povezan s lošijom prognozom. Plan je u 2022. godini u ovo istraživanje uključiti posebno novodijagnosticirane bolesnike s lokaliziranim melanomom i posebno bolesnike s metastatskim melanomom. Svim bolesnicima će se nakon uključivanja i istraživanje odrediti broj limfocita i neutrofila kao parametar diferencijalne krvne slike i izračunati omjer neutrofila i limfocita. Bolesnici će se dalje pratiti redovitim kontrolama kako bi se vidjelo postoji li statistički značajna povezanost omjera neutrofila i limfocita s preživljenjem i razdobljem do progresije bolesti.

U 2022. godini planira se i započeti istraživanje serumskog interleukina 6 u bolesnika s melanomom liječenih imunoterapijom inhibitorima imunološke kontrolne točke. Hipoteza ovog istraživanja je da je viša razina serumskog interleukina 6 povezana s kraćim trajanjem odgovora na imunoterapiju inhibitorima imunološke kontrolne točke i kraćim preživljenjem. Plan je u 2022. godini uključiti u istraživanje bolesnike s melanomom koji su kandidati za liječenje inhibitorima imunološke kontrolne točke. Svim bolesnicima će se prije početka terapije i tijekom terapije odrediti razina serumskog interleukina 6 imunometrijskim metodama.

ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE KOROZIJE I DESALINACIJU – DUBROVNIK

Organizacija

Voditelj Zavoda je akademik *Marin Hraste*, a upravitelj dr. sc. *Franjo Ivušić*.

Ciljevi

Određivanje temperaturne postojanosti odabranih ekstrakata plodnih tijela viših gljiva u zaštiti ugljičnog čelika u slanim otopinama. Usporedba učinkovitosti spojeva s antioksidativnim djelovanjem s učinkovitošću istraživanih ekstrakata.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Rad na području istraživanja korozije i zaštite metala

U 2022 godini istraživat će se temperaturna postojanost prethodno odabranih koncentracija ekstrakata plodnih tijela viših gljiva u slanim otopinama pri uronjenim mirujućim uvjetima. S obzirom da se učinkovitost inhibitora, zbog bržeg razaranja zaštitnog sloja na metalu, smanjuje s porastom temperature, odredit će se dinamika smanjivanja učinkovitosti pojedinih inhibitora primjenom radnih temperatura od 20, 30, 40 i 50 °C. Inhibirani uzorci usporedit će se s neinhibiranim uzorcima pri istom temperaturnom režimu. Dinamika temperaturne postojanosti odredit će se primjenom jednostavne gravimetrijske metode tj. vaganja. Također će se u svhu provedbe planova rada pločice od ugljičnog čelika premazati prethodno odabranim inhibitorским otopinama u tankom sloju te sušiti kroz jedan dan (inhibitorske otopine istraživane 2021, vidi plan rada 2021). Nakon takve predobrade površine, pločice ugljičnog čelika će biti uronjene u čistu morsku vodu, pri temperaturama od 20, 30, 40 i 50 °C, kroz 24 h. Nakon gravimetrijske analize će se, standardnim metodama, spriječiti naknadna korozija do daljnje analize tj. snimanja površine pločica pomoću stereomikroskopa. Najznačajniji rezul-

tati za oba eksperimenta (inhibirane otopine i zaštitni premazi) biti će ponovljeni na potenciostatu primjenom Tafelove i EIS analitičke metode kako bi se učinkovitost inhibitora mogla brojčano izraziti. Odabrane koncentracije inhibitora bit će one koje su u dosadašnjim istraživanjima pokazale najveću učinkovitost (vrste *Armillaria mellea*, *Trametes versicolor*, *Lactarius volemus*).

U nastavku ovog istraživanja bit će, pretraživanjem dostupne literature, izdvojeni spojevi (npr. heterociklički spojevi) s antioksidativnim djelovanjem (iz gore navedenih vrsta) koji imaju potencijalno inhibitorno djelovanje na koroziju ugljičnog čelika u slanim otopinama. Tim spojevima odredit će se inhibitorna učinkovitost kako bi se njihovo djelovanje moglo usporediti s djelovanjem istraživanih ekstrakata. Rezultati istraživanja bit će poslani na recenziju u odgovarajuće znanstvene časopise i/ili kongrese.

Rad na području desalinizacije

Rad na području desalinizacije morske vode, te slanih i slankastih voda nastavit će se kad se ostvari mogućnost za još jedno radno mjesto znanstvenog djelatnika u Zavodu.

Očekivani rezultati

Određivanje najstabilnijeg ekstrakta i premaza pri povišenim temperaturama.

Usporedba učinkovitosti spojeva s antioksidativnim djelovanjem s učinkovitošću istraživanih ekstrakata.

Izvršitelji/suradnici: Dr. sc. Franjo Ivušić. Trajanje aktivnosti: Cjelogodišnje istraživanje.

Ostalo

S obzirom da Zavod nije opremljen svim potrebnim uređajima za provođenje gore navedenih istraživanja (potenciostat, elektronski mikroskop) te da su ugovori o znanstvenoj suradnji između Zavoda i fakulteta koji imaju takve uređaje (Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije i Fakultet strojarstva i brodogradnje) istekli, nastojat će se, ponovnim ugovaranjem, nastaviti suradnja između Zavoda i navedenih fakulteta. Također će se nastojati opremiti Zavod potrebnim uređajima, prvenstveno potenciostatom, kroz prijavu na odgovarajuće otvorene natječaje EU fondova.

ZAVOD ZA LINGVISTIČKA ISTRAŽIVANJA

Nakon iznenadne smrti akademika Gorana Filipija u siječnju 2021. za novoga voditelja Zavoda za lingvistička istraživanja izabran je akademik *Milan Mihaljević*, a upraviteljica je dr. sc. *Anja Nikolić-Hoyt*, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju. U 2022. Zavod nastavlja s radom na svim projektima triju sastavnica svoje znanstvenoistraživačke djelatnosti, sukladno Strateškom planu Zavoda za lingvistička istraživanja (2019.-2023.):

(I) Leksikologija, leksikografija i semantika (tri projekta)

Benešićev "Rječnik hrvatskoga književnoga jezika od preporoda do I. G. Kovačića"

Voditeljica projekta i suurednica novih svezaka Benešićeva rječnika je dr. sc. *Anja Nikolić-Hoyt*, a suradnice su dr. sc. Ivana Filipović Petrović i dr. sc. Bojana Schubert. Tijekom 2021. u svojstvu vanjskog suradnika u rad na projektu uključio se Darko Poslek, prof., jezični ekspert i prevoditelj.

Kao jedinstven sociopovijesni spomenik hrvatskoga jezika na prijelazu stoljeća i dragocjeno vrelo njegovih identitetskih obilježja Benešićev "Rječnik hrvatskoga književnoga jezika od preporoda do I. G. Kovačića" jedan je od prioriternih zadataka hrvatske filologije i jedan od glavnih zadataka Razreda za filološke znanosti Hrvatske akademije.

Benešićev se višesveščani referentni rječnik isprva izrađivao pod okriljem Akademijina Razreda za suvremenu književnost, koji je objavio prvih dvanaest svezaka (a–rzati) u razdoblju od 1985. do 1990. godine. Nakon prekida od gotovo dva desetljeća rad je 2008. godine nastavljen u Zavodu za lingvistička istraživanja Hrvatske akademije, znanstvenoistraživačkoj jedinici pri Razredu za filološke znanosti. Onda do danas objavljena su dva golemo sveska (13. svezak s–spužvast 2013. godine i 14. svezak spužvica–švrljuga 2017. godine), a treći, 15. svezak (ta–uljudba), upravo je pred objavljivanjem. Važno je naglasiti da se novi svesci Benešićeva književnojezičnog rječnika odlikuju novim pristupima i novim metodološkim postupcima usmjerenima dokumentiranju jezičnih i nejezičnih praksi formativnoga i burnoga vremena u povijesti hrvatskoga jezika i književnosti.

Nakon objavljivanja 15. sveska započet će se s radom na obradi građe 16. sveska (uljudno–vrebuške), pretposljednega među novim svescima. Također će se nastaviti s pokušajima pripreme mrežnoga izdanja Benešićeva rječnika, kao i njegova računalno pretraživa knjižnog korpusa, koji ima golem znanstvenoistraži-

vački potencijal za različite profile stručnjaka. U planu je i objavljivanje novih radova i održavanje izlaganja te radionica i prezentacija različitih dimenzija znanstvenostvaralačkoga rada u području (povijesne) leksikografije.

Somatski tezaurs hrvatskoga jezika

Voditeljica projekta, autorica koncepcije i urednica je dr. sc. *Anja Nikolić-Hoyt*, a suradnik i autor računalne aplikacije je Karlo Schubert.

"Somatski tezaurs hrvatskoga jezika" prvi je konceptualno ustrojen jezični resurs u nas, motiviran čovjekom i dijelovima čovječjega tijela. Kao uvodni dio objedinjujućega "Tezaurusa čovjeka" zamišljen je poput riznice u kojoj se čuva ili tezurira leksičko blago hrvatskoga jezika, poglavito njegov somatski fond, ali i naše znanje o tijelu, naše shvaćanje tijela, to jest mentalna reprezentacija tijela.

Planira se da se u 2022. godini napokon obavi urednička redaktura i revizija 55 krovnih somatizama, koja zbog goleme zauzetosti voditeljice projekta radom na dovršavanju Benešićeva rječnika vrlo sporo napreduje. Da bi "Somatski tezaurs hrvatskoga jezika" napokon postao dostupan korisnicima, potrebno je također izraditi modul njegove objave, a za što je potrebno osigurati novčana sredstva. Svim teškoćama usprkos voditeljica će projekta pokušati objaviti rezultate višegodišnjega rada, svoga i svojih suradnica, i posvetiti "Tezaurs" nedavno preminuloj, inače najmlađoj suradnici projekta, Ines Kotarac, prof.

Digitalni hrvatski frazeološki rječnik

Voditeljica projekta je dr. sc. *Ivana Filipović Petrović*, a suradnica je dr. sc. Jelena Parizoska.

Rad na projektu "Digitalni hrvatski frazeološki rječnik" koncentrirat će se u 2022. oko dviju temeljnih aktivnosti. Kao prvo, voditeljica projekta dr. sc. Ivana Filipović Petrović i suradnica dr. sc. Jelena Parizoska provest će završni urednički pregled prvoga dijela rječnika koji broji šest stotina frazema i za koji će se otvoriti slobodan pristup korisnicima putem mrežne stranice projekta. Potom će se započeti s pretraživanjem i obradom nove skupine frazema, onih imeničkih, koje će se leksikografski obrađivati u skladu s dosadašnjom obradom i uklopiti u mrežni dizajn natuknica unutar platforme Lexonomy u kojoj se rječnik izrađuje. Osim toga, u 2022. nastaviti će se i druge projektne aktivnosti, među kojima održavanje radionica o korpusnim istraživanjima pomoću alata Sketch Engine u zimskome semestru 2021./2022. na Filozofskome fakultetu u Osijeku i Filozofskome fakultetu u Rijeci. Planira se i sudjelovanje na međunarodnoj leksikografskoj konferenciji Euralex u Mannheimu u srpnju 2022., a sve projektne aktivnosti redovito će se objavljivati na mrežnoj stranici projekta www.frazeoloski-rjecnik.eu.

(II) Dijalektologija i povijest hrvatskoga jezika (četiri projekta)

Istraživanje hrvatskih dijalekata i povijesti hrvatskoga jezika

Voditeljica projekta je dr. sc. *Martina Bašić*, suradnica je dr. sc. Bojana Schubert, a vanjski suradnici projekta su dr. sc. Joža Horvat (Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje), dr. sc. Barbara Kovačević (Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje), dr. sc. Marija Malnar Jurišić (Odsjek za kroatistiku, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu) i dr. sc. Marina Marinković (Odsjek za kroatistiku, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci).

Projekt "Istraživanje hrvatskih dijalekata i povijesti hrvatskoga jezika" počiva na dugogodišnjim sustavnim proučavanjima svih jezičnih razina pojedinačnih mjesnih govora i skupina govora svih triju hrvatskih narječja, koja su u konačnici rezultirala brojnim znanstvenim radovima te vrijednim dijalektološkim rječnicima i monografijama. Posljednjih se godina u sklopu ovoga projekta provode i povijesnojezična istraživanja hrvatskoga kajkavskog književnog jezika.

Valja međutim napomenuti da se zbog ograničene mogućnosti odlaska na predviđena terenska dijalektološka istraživanja za vrijeme trajanja pandemije bolesti COVID-19, velik dio planiranih aktivnosti za 2021. nije mogao ostvariti. Stoga će se u 2022. nastaviti s radom na terenskoj provjeri frazeološkoga korpusa i na leksikografskoj obradi ispisanoga korpusa za frazeološki rječnik sjeverozapadnoga čakavskog prostorno-jezičnog kompleksa. Također se planira provođenje terenskih dijalektoloških, frazeoloških i onomastičkih istraživanja na području lumbreške Podravine, te terenska dijalektološka istraživanja istočnogoranske kajkavštine. U svrhu prikupljanja građe i njene buduće leksikografske obrade prikupljat će se i istraživati dijalektološka i frazeološka građa čabarske kajkavštine.

U povijesnojezičnome dijelu projekta nastaviti će se s istraživanjima starih kajkavskih pisaca, kajkavskoga književnog jezika, njegove norme i varijacije tijekom tristogodišnjega postojanja.

Nastavit će se i suradnja s lokalnim zajednicama i udrugama, a rezultati svih istraživanja bit će prikazani u znanstvenim radovima te na domaćim i inozemnim znanstvenim konferencijama.

Suvremeni dijalektološki opis vinodolskih govora

Voditeljica projekta je dr. sc. *Martina Bašić*.

U 2022. nastavlja se rad na istraživanju i opisu suvremenih fonoloških i morfoloških jezičnih posebnosti crkveničko-vinodolskoga područja primorskoga poddijalekta ikavsko-ekavskoga dijalekta čakavskoga narječja, iako i dalje u smanjenu obimu zbog ograničene mogućnosti odlaska na predviđena terenska istraživanja za vrijeme trajanja pandemije bolesti COVID-19. Voditeljica projekta planira sudjelovati na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji na kojoj će predstaviti projektne rezultate.

Općeslavenski lingvistički atlas

Hrvatsko povjerenstvo međunarodnog projekta "Općeslavenski lingvistički atlas (OLA)" čine dr. sc. Mira Menac-Mihalić, dr. sc. Anita Celinić, dr. sc. Anđela Frančić, dr. sc. Mijo Lončarić, dr. sc. Silvana Vranić, dr. sc. Vesna Zečević, dr. sc. Martina Bašić, dr. sc. Marija Malnar-Jurišić i dr. sc. Marina Marinković.

U 2022. godini izrađivat će se karte, prikupljati i interpretirati podaci iz hrvatskih punktova te će se raditi na novim tomovima unutar projekta "Lingvistička geografija Hrvatske u europskome okružju" pri Hrvatskoj zakladi za znanost.

Rezultati istraživanja objavljuivat će se u relevantnim domaćim i međunarodnim časopisima i drugim publikacijama, a suradnici na projektu sudjelovat će na domaćim i inozemnim znanstvenim konferencijama te u međunarodnom radnom zasjedanju OLA.

Popunjavanje bjelina na suvremenoj i povijesnoj kajkavskoj jezičnoj karti

Projekt se provodi u Zavodu za lingvistička istraživanja od jeseni 2019. pod vodstvom akademika *Augusta Kovačeca*. Organiziran je u dva dijela – dijalektološki se dio odvija u suradnji s Karlovačkom županijom, a povijesnojezični dio u suradnji s Gradom Ludbregom.

Projekt je prvotno bio zamišljen u trajanju od tri godine (2019.–2022.), koliko se smatralo potrebnim za ostvarenje njegovih inicijalnih ciljeva, no zbog mnoštva slabo obrađenih kajkavskih tema rad na projektu nastaviti će se i u budućnosti.

Radni plan *dijalektološkog* dijela projekta:

Voditelj projekta, akademik August Kovačec, dosad je u okviru projekta izradio fonološki opis zagorskoga govora Jesenja te objavio "Rječnik govora Jesenja". U 2022. planira dovršiti rad o pridjevima i rad o glagolskom sustavu govora Jesenja.

Vanjske suradnice dr. sc. Marina Marinković s Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta u Rijeci i dr. sc. Anita Celinčić iz Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje koncem 2020. objavile su inicijalne spoznaje o draganičkoj skupini govora, a tijekom 2021. godine opsežnije terensko istraživanje i opis mjesnoga govora Šišljavića. Tijekom 2022. planiraju nastaviti analizu fonološke razine kajkavskih mjesnih govora Brođana, Draganića, Lasinje i Šišljavića na temelju dosad prikupljene građe, a s ciljem objave dijalektološke monografije o svima četirima karlovačkim govorima, radnoga naslova "Kajkavski govori karlovačkoga Pokuplja. Fonologija".

Radni plan *povijesnojezičnog* dijela:

Tijekom 2021. godine dr. sc. Bojana Schubert iz Zavoda za lingvistička istraživanja Hrvatske akademije i dr. sc. Dora Ivanišević s Instituta za filozofiju nastavile su s prevođenjem, transkripcijom i analizom rukopisne i tiskane jezične ostavštine ludbreškoga autora Josipa Vračana (1786.–1849.). Suradnice završavaju rukopis monografije "Iz ludbreškoga gazofilacija: Josip Vračan i njegovo djelo", koju planiraju objaviti u prvoj polovici 2022. Knjiga će sadržavati osvrt na piščev život i djelo, sociolingvističku analizu te izbor iz djela toga zaboravljenog autora – u transkripciji (kajkavski korpus) i prijevodu (latinski korpus).

Nakon toga, projektni fokus prebacit će se na druge manje poznate kajkavske pisce i djela.

Budući da projekt od početka teži i popularizaciji svojih znanstvenih otkrića i sadržaja, 2021. objavljena je slikovnica "Priča o jednom Kaju" (Srednja Europa za mlade) autorice Bojane Schubert i ilustratora Grge Petrova. Tijekom 2022. nastavit će se rad na popularizaciji kajkavske jezične kulture kroz suradnju s lokalnim zajednicama i udrugama (primjerice, u radu na projektu Kajkavski poetski gartlic u Ludbregu i u suradnji s udrugom Kajkaviana u Donjoj Stubici) kao i održavanje raznovrsnih radionica i predavanja tijekom godine.

(III) Etimologija

Hrvatski etimološki rječnik, 2. izdanje

Autor je rječnika i ujedno jedini suradnik na projektu dr. sc. *Alemko Gluhak*.

U 2022. Alemko Gluhak privest će kraju rad na tekstu novoga, drugoga izdanja maloga priručnoga "Hrvatskoga etimološkoga rječnika", drugoga općega takva rječnika. U odnosu na prvo izdanje, iz 1993., rječnik je znatno dopunjen.

Prvo je izdanje imalo oko 1800 članaka (s uvodnih stotinjak stranica, bibliografijom i drugim priložima ukupno 832 stranice), novo ih za sad ima 2425, s više od 14.600 riječi (rječnički dio obuhvaća sada više od 1200 stranica, formata većega nego je format prvoga izdanja, gdje je rječnički dio obuhvaćao 604 stranice).

Za potrebne primjerske navode nastavlja se prikupljanje novih jedinica iz različitih izvora te se i dalje provode manja etimološka i jezičnopovijesna istraživanja, čiji rezultati ulaze u pojedine članke Rječnika.

Tijekom 2022. planira se objavljivanje oglednoga sveska s više od 120 članaka.

Dr. sc. Alemko Gluhak sudjelovat će po potrebi u radu Međunarodne etimološke komisije.

Izdavačka djelatnost

U 2022. pripremat će se za tisak i objavu na portalu znanstvenih časopisa Republike Hrvatske Hrčak novi brojevi časopisa *Filologija* (78 i 79), *Hrvatski dijalektološki zbornik* (26) te *Folia onomastica Croatica* (31), redovitih publikacija Razreda za filološke znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

ZAVOD ZA ORNITOLOGIJU

Voditelj Zavoda je akademik *Nikola Ljubešić*.

Zavod za ornitologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti će tijekom 2022. godine provoditi znanstvenu, stručnu, izdavačku i obrazovnu djelatnost te djelatnost zaštite prirode. Na provođenju ovih djelatnosti radit će, u središnjici u Zagrebu: upraviteljica doc. dr. sc. *Jelena Kralj*, znanstvena savjetnica, dr. sc. Vesna Tutiš, znanstvena suradnica, dr. sc. Davor Ćiković, znanstveni suradnik, dr. sc. Sanja Barišić, znanstvena suradnica, te dr. sc. Goran Sušić, znanstveni suradnik u područnoj jedinici u Rijeci. Planirano je zapošljavanje jednog poslijedoktoranda na projektu IP-2020-02-8793 Kopno ili more: ekološki i genetički aspekti izbora staništa crvenokljune čigre financiranom od strane HRZZ te jednog stručnog suradnika na projektu prstenovanja sufinanciranom od strane FZOEU.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Istraživački tim kojeg čine znanstvenici u središnjici Zavoda u Zagrebu nastavit će u 2022. rad na postojećim znanstvenoistraživačkim projektima.

Nastavit će se provođenje projekta IP-2020-02-8793 *Kopno ili more: ekološki i genetički aspekti izbora staništa crvenokljune čigre* financiranog od strane HRZZ. U drugoj godini provedbe projekta planirano je označavanje 30 odraslih čigri s GPS uređajima za praćenje te hvatanje čigri koje su tijekom 2021. označene geolokatorima. Bit će analizirani podaci o kretanju ptica tijekom selidbe i zimovanja prikupljeni geolokatorima i podaci o kretanjima ptica tijekom sezone gniježđenja prikupljeni GPS uređajima za praćenje. Također će se pratiti uspješnost gniježđenja čigri na različitim kolonijama te prikupiti uzorci krvi za genetičke analize. Terensko istraživanje provest će se na kolonijama na rijeci Savi i Dravi te u priobalju.

Nastavit će se provoditi projekt znanstvenog prstenovanja ptica za kojeg planiramo osigurati sufinanciranje od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Provodit će se koordinacija rada prstenovača, obrada podataka o prstenovanim pticama, koordinacija programa označavanja ptica prstenima u boji, obrada nalaza prstenovanih ptica, suradnja s ostalim europskim prstenovačkim centralama i Europskom unijom za znanstveno prstenovanje ptica (EURING) te praktična obuka i ispit novih prstenovača. Nastavit će se razvijati trajni programi poput prstenovanja stalnim naporom (CES) na ušću Neretve, praćenja preživljavanja odraslih ptica (RAS) na području Ravnih kotara i Žumberka, jesenskih kampova na Učki, Vranskom jezeru i ušću Neretve. Hrvatski podaci o selidbama ptica bit će uključeni u Europski atlas selidbe ptica.

Nastavit će se istraživanje ornitofaune Nacionalnog parka Kornati započeto u 2017. godini kroz projekt "Inventarizacija ornitofaune, kategorizacija i valorizacija ptičjih vrsta i staništa Nacionalnog parka Kornati", financiranog od strane Javne ustanove NP Kornati. U 2022. godini nastaviti će se istraživanja u svrhu utvrđivanja veličine populacija više vrsta gnjezdarica te točnog statusa više vrsta potencijalnih gnjezdarica i zimovalica u NP Kornati.

Nastavit će se istraživanja populacije zlatovrane (*Coracias garrulus*) u Ravnim kotarima u okviru projekta "Zlatovrana – povratak s ruba". Nastavit će se praćenje parova u kućicama prikupljanjem parametara gniježđenja te lociranje parova u prirodnim dupljama kako bi se utvrdila veličina i trend populacije. Ukoliko se ptice s GPS logerima postavljenim prije 2 godine vrate na područje gniježđenja, pratit ćemo njihova kretanja te prikupiti podatke o korištenju staništa. Stjecanje spoznaja o potrebama zlatovrane spram staništa preduvjet je za uspostavu učinkovitih mjera zaštite vrste u cilju oporavaka populacije.

U istraživanju ekologije i biologije crnoglave strnadice (*Emberiza melanocephala*) naglasak će se tijekom 2022. godine staviti na utvrđivanje uzroka pada populacije koji je zabilježen prethodnih godina. Bilježit će se parametri u okolišu koji potencijalno mogu utjecati na fluktuaciju populacije te će se pratiti daljnji trend populacije.

Analizirat će se genetska srodnost jedinki ćuka (*Otus scops*) temeljem uzoraka pera koji su prikupljeni u kućicama za gniježđenje u Ravnim kotarima kako bi se dobile nove spoznaje u sustavu gniježđenja kod ove vrste. Također na području Ravnih kotara, nastaviti će se, 2021. godine započeto, istraživanje migracije španjolskih vrabaca (*Passer hispaniolensis*) i pčelarica (*Merops apiaster*) uz pomoć svjetlosnih geolokatora. Istraživanje se provodi u suradnji sa Švicarskim ornitološkim institutom (*Vogelwarte Sempach*). Cilj ovih dvaju istraživanja je dobiti prve podatke o seobenom ponašanju španjolskih vrabaca te istražiti pripadaju li pčelarice s područja Dalmacije istočnom ili zapadnom europskom seobenom putu.

Nastavit će se praćenje populacije te istraživanje biologije i uspješnosti gniježđenja jastrebače (*Strix uralensis*) na području Velike kapele u Gorskom kotaru. U tu svrhu tijekom sezone gniježđenja redovito će se pregledavati kućice za gniježđenje jastrebače kako bi se utvrdilo zauzeće (aktivnost parova), vrijeme polaganja jaja, veličina pologa i uspješnost gniježđenja. Provest će se hvatanje i obilježavanje ženki te obilježavanje mladunaca.

Dr. Goran Sušić će nastaviti istraživanja trenda populacije i kretanja bjeloglavog supa (*Gyps fulvus*) provođenjem apsolutnog censusa teritorijalnih parova i gniježdećih parova u koloniji te označavanjem mladih bjeloglavih supova u gnijezdima u koloniji na Kvarneru. U suradnji s Department of Veterinary Medicine, University of Sassari iz Italije analizirat će srodnost otočnih populacija supova u Sredozemlju (Hrvatska, Italija, Grčka) temeljem uzoraka DNA prikupljenih iz perja.

Ostale djelatnosti

Jelena Kralj će nastaviti održavati kolegij Ornitologija za studente diplomskog studija Eksperimentalna biologija - Zoologija na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i voditi izradu diplomskih i doktorskih radova. Kao član uređivačkog odbora nastavit će obavljati poslove uredništva i recenzije slovenskog ornitološkog časopisa *Acrocephalus*.

Vesna Tutiš i *Sanja Barišić* će nastaviti sudjelovati na COST projektu "ERB-Facility – European Raptor Biomonitoring Facility" čiji je cilj povezivanje europskih znanstvenika u svrhu prikupljanja kvalitetnijih podataka o izloženosti i štetnom djelovanju kemikalija na ptice grabljivice. *Sanja Barišić* će nastaviti provoditi koordinaciju rada Hrvatske komisije za rijetke vrste ptica.

Davor Ćiković će pri Europskoj uniji za prstenovanje ptica (EURING) nastaviti zastupati Hrvatsku prstenovačku shemu, a također će – u svojstvu člana koordinatora radne grupe za komunikacije EURING-a – sudjelovati u razvoju komunikacijske strategije EURING-a.

Goran Sušić će surađivati s Javnom ustanovom NP Krka na uspostavi trajnog hranilišta za bjeloglave supove i sure orlove u kanjonu rijeke Krke, sa svrhom smanjivanja mortaliteta mladunaca i povećanjem uspješnosti gniježdenja. U suradnji s Parkom prirode "Učka" osmisliće edukativno-interpretacijski postav na temu ptica grabljivica za potrebe projekta edukacijski osmišljenog planinarskog skloništa na Učka kao i edukacijske radionice za članove Planinarskog društva iz Pule.

Svi djelatnici u Zagrebu će sudjelovati u pripremama za selidbu radi sanacije posljedica potresa.

Izdavačka djelatnost

Zavod za ornitologiju izdaje godišnjak "Larus" koji izlazi od 1947. godine, a od 49. volumena dostupan je i u digitalnom obliku na portalu <https://hrcak.srce.hr>. U 2022. godini planira se objavljivanje 57. volumena tog časopisa.

ZAVOD ZA PALEONTOLOGIJU I GEOLOGIJU KVARTARA

Voditelj je Zavoda akademik *Ivan Gušić*, a upraviteljica dr. sc. *Jadranka Mauch Lenardić*.

Tijekom 2022. godine zaposlenici/istraživači Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara sudjelovat će u ranije planiranim i započetim istraživanjima kroz znanstvene projekte i suradnje u mogućim okvirima s obzirom na produžene epidemiološke mjere zaštite vezane uz COVID-19.

Dr. sc. *Jadranka Mauch Lenardić*, znanstvena savjetnica zaposlena na radnom mjestu više znanstvene suradnice, nastavit će paleontološke analize fosilnog materijala (proboscidi i mali sisavci) s različitih nalazišta Hrvatske, kao i lokaliteta Cebara kod Tomislavgrada u Bosni i Hercegovini. U svojstvu upraviteljice Zavoda organizirat će i voditi rad i administrativne poslove Zavoda. Sudjelovat će u planiranim suradnjama prezentacija i otvaranja izložbi, različitim predavanjima vezanim uz njezino područje istraživanja.

Znanstvena suradnica dr. sc. *Ljerkica Marjanac*, s obzirom na to da je od 1. siječnja 2022. godine u mirovini, planira, ukoliko joj to bude dopušteno, povremeno dolaziti u radne prostore kako bi završila započete analize i mogla objediniti rezultate istraživanja na kojima je zadnjih godina radila. Planira također i dalje surađivati s Nacionalnim odborom INQUA u svojstvu člana, s obzirom na to da je bila dugogodišnja tajnica Odbora.

Dr. sc. *Siniša Radović*, viši znanstveni suradnik zaposlen na radnom mjestu znanstvenog suradnika, će nastaviti svoja ranije započeta istraživanja kao suradnik na više znanstveno-istraživačkih projekata: europskom projektu (ERC-2018-Consolidator) *Subsistence and human resilience to sudden climatic events during MIS3 in Europe* (voditeljica doc. dr. sc. Ana B. Marin Arroyo, Universidad de Cantabria, Spain), i nacionalnim istraživačkim projektima u potpori HRZZ-a – *Prapovijesni lovci i sakupljači u Istri i obližnjim regijama: obrasci života i kretanja tijekom kasnog pleistocena* (voditelj dr. sc. Ivor Janković, Institut za antropologiju), i *Epigravetijenske zajednice sjeverne Dalmacije* (voditelj izv. prof. dr. sc. Dario Vujević, Odjel za arheologiju, Sveučilište u Zadru). U sklopu navedenih projekata radit će arheozoološke analize kosturnih ostataka sisavaca s raznih arheoloških nalazišta u Hrvatskoj (Abri Kontija, Romualdova pećina, Ljubićeva pećina, Vlakno). Kao konzultant uključen je i u rad HRZZ projekta *Primjena NGS metoda u procjeni genomske varijabilnosti preživača* (voditeljica izv. prof. dr. sc. Vlatka Čubrčić Čurik, Zavod za opće stočarstvo Agronomskog fakulteta, Sveučilište u Zagrebu) s ciljem rekonstrukcije genetske povezanosti prapovijesnih europ-

skih populacija domaćih životinja. U suradnji s University of Georgia i Quaternary Isotope Paleocology Lab (voditeljica prof. dr. sc. Suzanne Pilaar Birch), dr. Radović nastavit će raditi na analizama stabilnih izotopa iz životinjskih kostiju i zuba s istarskih prapovijesnih nalazišta i njihovoj objavi. Nadalje, nastavit će s radom na arheozoološkom materijalu s brojnih drugih arheoloških nalazišta u suradnji s kolegama iz drugih institucija u zemlji i inozemstvu.

Dr. sc. *Ankica Oros Sršen*, znanstvena suradnica, će tijekom 2022. godine nastaviti s ranije započetim istraživanjima avifaunskog materijala iz špilje Zala i Vele spile te različitih kvartarnih nalazišta u Hrvatskoj. Nastavit će i ranije započete suradnje s dr. sc. Davorkom Radovčić (Hrvatski prirodoslovni muzej u Zagrebu) na tafonomskim analizama različitih faunskih ostataka iz Krapine, a s dr. sc. Jelenom Kralj (Ornitološki zavod Hrvatske akademije) na paleokološkim istraživanjima avifune u Hrvatskoj te s profesorima Damianom Marchiem i Giovannijem Boschianom (Sveučilište u Pisi) na geometrijsko-morfometrijskim analizama metapodija konja s nekoliko hrvatskih i talijanskih lokaliteta. Planira prijaviti Uspostavni istraživački projekt Hrvatske zaklade za znanost, ili neki drugi ukoliko natječaj za UIP ne bude raspisan u sljedećoj godini. Terenska istraživanja u 2022. godini planira u smanjenom obimu izvršiti u Spili nad Procjepom na otoku Mljetu u suradnji s JU NP Mljet.

S obzirom na to da je do sada tijekom različitih istraživanja sakupljena ogromna količina različitih podataka, kao i brojne fotografije, karte, skice, rezultati analiza, fosilni materijali i slično, nastavit će se intenzivno raditi na detaljnoj digitalizaciji baze podataka ukupnog zavodskog fundusa. Uz popisivanje i unošenje podataka u oblikovane digitalizirane baze, fosilni i drugi materijal preparirat će se i konzervirati u svrhu očuvanja i sprječavanja daljnjeg oštećivanja i propadanja, a u mjeri koju dozvoljavaju ograničena financijska sredstva Zavoda. Nastavit će se rad na separaciji, analizama i pripremanju za daljnju znanstvenu obradu više stotina ostataka malih sisavaca iz sedimentnih uzoraka s različitih spiljskih i ostalih neogenskih i kvartarnih lokaliteta Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Nastavit će se paleontološka i arheozoološka obrada koštanog i dentalnog materijala velikih sisavaca, s posebnim osvrtom na tafonomske analize. Nastavlja se također i izrada GIS baze podataka nalazišta koja su tijekom više od šest desetljeća istraživali istraživači i zaposlenici Zavoda i njihovi suradnici. Fosilni i drugi materijali s različitih lokaliteta bit će i dalje stručno fotografirani, a izrađivat će se i specijalne fotografije koje dokumentiraju mehaničko-kemijska oštećenja (tragove rezanja, grizenja, gorenja ili probavljanja) na kostima različitih životinja.

Nadalje, nastavlja se rad u okviru aktivnosti Nacionalnog odbora INQUA te suradnja s kolegama iz različitih srodnih domaćih i inozemnih institucija.

U mogućim okvirima nastaviti će se suradnja s Institutom za arheologiju u Zagrebu, Institutom za antropologiju u Zagrebu, Odsjekom za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Arheološkim muzejom Istre u Puli i Odjelom za arheologiju Sveučilišta u Zadru, na analizi skeletnih ostataka životinja s više arheoloških nalazišta. Planira se nastaviti ranije započetu suradnju na istraživanjima paleontološkog lokaliteta Cebara (BiH) s Naturhistorisches museum u

Beču i Senckenberg Forschungsstation für Quartärpaläontologie u Weimaru, te s Franjevačkim muzejom u Tomislavgradu. Suradnja Zavoda, Hrvatskog prirodoslovnog muzeja i Muzeja Brodskog Posavlja (Slavonski Brod), započeta ove godine, planira se nastaviti i tijekom 2022. godine, radi zajednički planirane izložbe Doba vatre i leda koja će biti otvorena u Slavonskom Brodu. Nastavlja se višegodišnja suradnja s JU NP Mljet.

Dr. *Radović* je kao naslovni docent uključen u nastavu na preddiplomskom sveučilišnom studiju arheologije (kolegij Uvod u arheozoologiju na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli), i na diplomskom sveučilišnom studiju arheologije (kolegij Bioarheologija (arheozoologija i arheobotanika) na Odjelu za arheologiju, Sveučilište u Zadru). Također, nastavit će suradnju i s Odsjekom za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u svojstvu komentora na diplomskom i poslijediplomskom studiju arheologije. Suradnja s Geološkim odsjekom Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu nastavlja se kroz vođenje/komentorstvo seminarskih i diplomskih radova.

Dr. *Oros Sršen* je kao naslovna docentica uključena u nastavu na diplomskom studiju Geologije i Geologije zaštite okoliša na Geološkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te će u ljetnom semestru ak. god. 2021./22. održavati nastavu iz Zooarheologije. Suradnja s Geološkim odsjekom Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu nastavlja se i kroz vođenje/komentorstvo seminarskih i diplomskih radova.

Nastavlja se dugogodišnja suradnja sa znanstvenicima i istraživačima s više međunarodnih institucija iz Njemačke, Austrije, Australije (University of Melbourne), Ujedinjenog Kraljevstva, Italije, Bosne i Hercegovine.

Rezultate svojih znanstvenih i stručnih istraživanja zaposlenici Zavoda će i tijekom 2022. godine objavljivati u različitim domaćim i stranim časopisima i drugim edicijama.

ZAVOD ZA POVIJESNE I DRUŠTVENE ZNANOSTI – RIJEKA S PODRUČNOM JEDINICOM U PULI

Organizacija i rad jedinice

U Zavodu za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli zaposleno je devetero djelatnika. U Zavodu u Rijeci su znanstvene suradnice dr. sc. Sanja Holjevac, dr. sc. Maja Polić i dr. sc. Nina Spicijarić Paškvan; asistent dr. sc. Nikola Cesarik (s mjestom rada u poslovnom prostoru Odsjeka za arheologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, Ante Kovačića 5); knjižničarka Hana Lencović, prof. i administrativna tajnica Smiljana Martinčić, a u Područnoj jedinici u Puli su znanstveni suradnici dr. sc. Sandi Blagonić, dr. sc. Elvis Orbančić i dr. sc. Milan Radošević.

Voditelj Zavoda je prof. emeritus *Miroslav Bertoša*, član suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a upraviteljica je dr. sc. *Sanja Holjevac*, znanstvena suradnica.

Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli (dalje: Zavod) u 2022. godini nastaviti će znanstvenoistraživački rad na historiografskim, filološkim, etnološkim i arheološkim istraživanjima koja su u prvome redu usmjerena na prostor zapadne Hrvatske (Rijeka, Istra, Kvarnersko primorje, Gorski kotar, Lika), ali i šire. Djelatnici Zavoda pritom će se baviti gospodarskim, društvenim, socijalnim, nacionalnim, pravnim, crkvenim, vjerskim, političkim, jezičnim, etnološkim, etnografskim, antropološkim, arheološkim, kulturološkim i drugim temama. Sukladno epidemiološkoj situaciji vezanoj uz epidemiju bolesti COVID-19 te financijskim mogućnostima, istraživati će u domaćim i stranim arhivima i pismohranama, knjižnicama, muzejima i privatnim zbirakama te će provoditi terenska istraživanja u zemlji i inozemstvu. Djelatnici koji su suradnici na znanstvenim i drugim projektima obavljati će svoje projektne zadatke.

Ako budu dopuštali epidemiološki uvjeti vezani uz epidemiju bolesti COVID-19, Zavod će, kao i tijekom ranijih godina, samostalno ili u suradnji s drugim znanstvenim institucijama i udrugama organizirati i održavati znanstvene i stručne skupove (npr. XX. Dane dr. Franje Račkoga s Udrugom "Dr. Franjo Rački" Fužine i Osnovnom školom Ivanke Trohar Fužine) te skupove i predavanja posvećene važnim događajima i znamenitim ličnostima zapadne Hrvatske, uključujući i one otprije planirane koje 2020. i 2021. nije bilo moguće održati zbog epidemije COVID-19 (znanstveno-stručni skup "Janez Trdina (1830. – 1905.), slovenski profesor varaždinske i riječke gimnazije", u suorganizaciji sa Zavodom za

znanstveni rad HAZU u Varaždinu i Zgodovinskim inštitutom Milka Kosa ZRC SAZU iz Ljubljane). Zavod će također, ako budu dopuštali epidemiološki uvjeti, tijekom godine organizirati i predstavljanja nekoliko novih znanstveno-stručnih edicija te druge manifestacije kojima promiče rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i njezinih članova, rad ovoga Zavoda i njegovih djelatnika te popularizira znanost i znanstveni rad.

Rezultate svojega rada djelatnici Zavoda objavljivat će u izdanjima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i ovoga njezina Zavoda te u drugim domaćim i inozemnim časopisima zbornicima i knjigama. Svojim će izlaganjima, ako to budu dopuštali epidemiološki uvjeti, sudjelovati na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima.

U planu je objavljivanje novoga sveska Zavodova časopisa "Problemi sjevernog Jadrana", čiji je glavni urednik prof. emeritus Miroslav Bertoša, član suradnik HAZU i voditelj Zavoda, a članovi uredništva: akademik Željko Tomičić, prof. dr. sc. Silvana Vranić, članica suradnica HAZU i dr. sc. Sanja Holjevac iz Hrvatske te prof. dr. sc. Darko Darovec i dr. sc. Dragica Čeč iz Slovenije.

Plan rada Zavoda izvršavat će se u okviru djelatnosti Akademijina Razreda za društvene znanosti, a prema sljedećim individualnim planovima rada:

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Povijest

Dr. sc. *Elvis Orbančić*, znanstveni suradnik, istraživat će na teme vjerske i kulturne povijesti zapadne Hrvatske (Istra, Rijeka, Kvarner) od 16. st. nadalje. Planira nastaviti istraživanja u domaćim i stranim arhivima i pismohranama, knjižnicama i muzejskim ustanovama. Nastavit će prikupljati vrela i obrađivati tri teme: 1. Pazinski vikarijat u 18. stoljeću; 2. Pićanska biskupija u 17. i 18. stoljeću; 3. vjerski i društveni život Žminjštine (1963. – 1978.). Dio rezultata svojih istraživanja namjerava priopćiti na jednom znanstvenom skupu. Planira završiti istraživanje na temu djelovanja sestara milosrdnica u Žminju (1972. – 2022.).

Dr. sc. *Maja Polić*, znanstvena suradnica, nastavit će prikupljanje materijala za pisanje monografije o Bakru u periodu od ukidanja Bakarskoga municipija do konca Prvoga svjetskog rata, za pisanje članaka o istarskim preporoditeljima, o dr. Anti Mandiću te za istraživanja vezana uz Kastavštinu tijekom hrvatskoga narodnog preporoda. Rezultate svojih istraživanja priopćit će na do sada dogovorena dva znanstvena skupa i tri stručna skupa.

Dr. sc. *Milan Radošević*, znanstveni suradnik, nastavit će s istraživanjem povijesnoga gradiva u hrvatskim, slovenskim, talijanskim, potencijalno i srpskim te crnogorskim arhivskim, knjižničnim i muzejskim ustanovama i u privatnim zbirkama, te s konzultiranjem povijesnoga gradiva dostupna na internetu, vezano za povijest Istre XX. stoljeća. Uži fokus njegovih istraživanja odnosit će se na: 1. manifestacije fašističkoga nasilja te posljedično pojavu prvoga antifašističkog otpora u Istri 1920. godine s naglaskom na temu dolaska Benita Mussolinija u

Pulu, što će činiti jedno od poglavlja knjige koju planira objaviti u 2022.; 2. političku djelatnost istarskih antifašista/narodnjaka Vladimira Gortana i grupe gortanovaca, njihovo uhićenje i suđenje pred talijanskim Specijalnim sudom za zaštitu države 1929. godine; 3. nacionalna, politička, socijalna i kulturna zbivanja u Puli 1918. – 1922. godine; 4. teme vezane uz kulturnu, socijalnu i zdravstvenu povijest Istre i sjevernoga Jadrana u XX. stoljeću. Priopćenjima planira sudjelovati na dva znanstvena skupa.

Filologija

Dr. sc. *Sanja Holjevac*, znanstvena suradnica, nastaviti će filološka istraživanja i analiziranja rukopisne i tiskane građe pisane hrvatskim jezikom koja je nastala do konca 19. stoljeća. U središtu njezine pozornosti i nadalje će biti dosad neistraženi ili slabije istraženi tekstovi nastali na sjevernojadranskom hrvatskom području ili mu namijenjeni, a s ciljem upotpunjavanja i širenja spoznaja o hrvatskoj književnojezičnoj povijesti na tome području. Nastavit će i s daljnjim prikupljanjem građe i širenjem korpusa tekstova za istraživanje hrvatske književnojezične povijesti na tome području. Nastavit će rad na pripremi knjige o hrvatskom jeziku u izdanjima riječke tiskare Karletzky. Ako bude dopuštala epidemiološka situacija, planira izlaganjima sudjelovati na dva znanstvena skupa.

Dr. sc. *Nina Spicijarić Paškvan*, znanstvena suradnica nastaviti će svoja istraživanja na području kontaktne lingvistike. U okviru toga, proučavat će romansko-slavenske jezične dodire te će provoditi toponomastička istraživanja na području zapadne Hrvatske. Planira sudjelovati na znanstvenim i stručnim skupovima.

Etnologija i etnografija

Dr. sc. *Sandi Blagonić*, znanstveni suradnik, nastaviti će rad na istraživanju kolektivnih identiteta s naglaskom na istarski poluotok. Kako je, u osnovi, zgotovio knjigu o jedenju i Nepal, planira odlazak u Katmandu kako bi provjerio i nadopunio podatke koji ulaze ili će, kao eventualna nadopuna, ući u knjigu.

Arheologija

Dr. sc. *Nikola Cesarik*, asistent, planira nastaviti s istraživanjem raznih aspekata iz antičkoga, ali i srednjovjekovnoga i novovjekovnoga doba na području Kvarnera, Like, sjeverne i središnje Dalmacije te međurječja Save, Drave i Dunava. Tako planira nastaviti s ubiciranjem nepoznatih ostataka fortifikacijskoga graditeljstva na navedenom području, nastalog od predrimskoga do modernoga doba, s posebnim naglaskom na ulogu utvrda pri kontroli riječnih gazova i prirodnih komunikacijskih točaka između različitih geografskih cjelina. Dobar dio istraživanja planira posvetiti i proučavanju rimske natpisne građe na području istočnoga Jadrana, posebice one na kojoj se spominju osobe iz senatorskoga i viteškoga staleža te one sa spomenom rimskih vojnika i rimskih vojnih postrojbi. Planira nastaviti i s proučavanjem antičke toponimije na području rimskoga Ilirika te s klasičnim arheološkim rekognosciranjima na području Kvarnera, Like, sjeverne Dalmacije te Požeške kotline.

Izdavačka djelatnost

U 2022. planira se priprema i objavljivanje novoga sveska Zavodova časopisa "Problemi sjevernog Jadrana".

Djelatnici Zavoda očekuju objavljivanje svojih znanstvenih radova, prikaza i ocjena koje su prethodne godine ili prije predali za objavljivanje u različitim domaćim i inozemnim znanstvenim i stručnim publikacijama.

Svoj rad na pripremi i objavljivanju znanstvenih i drugih priloga u 2022. djelatnici Zavoda provodit će sukladno sljedećim individualnim planovima:

Dr. sc. Sandi Blagonić će, s obzirom na to da dio autora koji su prihvatili napisati esej za knjigu o Trstu nije bio u mogućnosti predati tekstove unutar dogovorenih rokova, nastaviti urednički rad na toj knjizi. Pored izdavanja knjige o Trstu na hrvatskom, planira izdavanje te knjige i na talijanskom jeziku. U tu svrhu, ovisno o financijskim mogućnostima, knjiga će biti prevedena na talijanski, te ponuđena talijanskom izdavaču. Publicirati će knjigu etnografskih zapisa o Nepal, te knjigu eseja "S lijepom našom" koja će uključivati eseje o akterima političke i uopće društvene scene, kao i o nekim društvenim fenomenima rečene provenijencije.

Dr. sc. Nikola Cesarik planira predati za objavu veći broj znanstvenih članaka, uglavnom na temu antičke povijesti i arheologije na području istočnoga Jadrana i njegova neposrednoga zaleđa, ali i na temu srednjovjekovnoga i novovjekovnoga fortifikacijskog graditeljstva.

Dr. sc. Sanja Holjevac planira pripremiti za tisak knjigu o hrvatskom jeziku u izdanjima riječke tiskare Karletzky. Kao rezultat provedenih filoloških istraživanja planira za tisak pripremiti i dva znanstvena rada.

Dr. sc. Elvis Orbančić namjerava objaviti jednu manju znanstvenu monografiju (povodom 50 godina djelovanja sestara milosrdnica u Žminju), dva znanstvena članka i jedan prikaz.

Dr. sc. Maja Polić objaviti će monografiju o Bakru u periodu od ukidanja Bakarskoga municipija do konca Prvoga svjetskog rata i knjigu o dr. Anti Mandiću. Također, objaviti će i više članaka vezanih uz teme koje će istraživati, ocjene i prikaze.

Dr. sc. Milan Radošević namjerava autorski pripremiti za tisak dvije znanstvene knjige – "Medicinska škola Pula: 65 godina obrazovanja zdravstvenih djelatnika (1956. – 2021.)" (glavni urednik i koautor uz Igora Jovanovića, prof. i Saru Žerić, mag. hist.) te "Počeci hrvatskog antifašizma" (koautor dr. sc. Renato Matić), dva znanstvena članka kao i više prikaza, znanstveno-popularnih članaka i biografskih natuknica.

Dr. sc. *Nina Spicijarić Paškvan* u okviru rezultata znanstvenoistraživačkoga rada pripremiti će za tisak radove i prikaze te će raditi na popularizaciji znanosti.

Ostali rad

Dr. sc. *Sanja Holjevac* obavljat će poslove upraviteljice Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli. Ovisno o epidemiološkoj situaciji, sudjelovat će u pripremi i organizaciji znanstvenih i stručnih manifestacija u organizaciji ili suorganizaciji Zavoda. Obavljat će i druge poslove vezane uz rad Zavoda, uključujući i pripremu prijave Zavodovih programa na natječaje i javne pozive za financiranje ministarstava, županija, gradova i drugih izvora. Obavljat će poslove tajnice i članice uredništva Zavodova časopisa "Problemi sjevernog Jadrana" te sudjelovati u pripremi za tisak novoga sveska. Ako bude produženo trajanje, sudjelovat će kao suradnica u radu znanstvenoga projekta Sveučilišta u Rijeci "Liber Fluminensis – Prilozi za proučavanje jezika riječkih tiskovina", voditeljice prof. dr. sc. Sanje Zubčić s Filozofskoga fakulteta u Rijeci. Ako bude dopuštala epidemiološka situacija, planira održati jedno javno predavanje. Na poziv uredništava znanstvenih časopisa, zbornika i knjiga recenzirat će radove iz područja filologije. Nastavit će rad u uredništvu zbornika radova u čast prof. dr. sc. Diane Stolac, dugogodišnje profesorice Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci, koji taj Odsjek priprema prigodom profesorčina 65. rođendana. Nastavit će biti mentorica jednoj doktorandici Poslijediplomskoga sveučilišnoga doktorskog studija Povijest i dijalektologija hrvatskoga jezika na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Po pozivu Ogranka Matice hrvatske u Rijeci, surađivat će u radu toga ogranka.

Dr. sc. *Elvis Orbančić* kao član Znanstvenoga centra izvrsnosti za hrvatsko glagoljaštvo pri Staroslavenskom institutu, kojega je voditelj akademik dr. sc. Milan Mihaljević, planira nastaviti istraživati teme iz kulturne povijesti Istre. Kao vanjski stručnjak član je ERC projekta CoG AdriArchCult "Architectural Culture of the Early Modern Eastern Adriatic" kojega je glavni istraživač prof. dr. sc. Jasenka Gudelj pri Sveučilištu Ca' Foscari u Veneciji. U izdavačkom smislu sudjelovat će u radu uredništava znanstvenih i stručnih časopisa u zemlji i inozemstvu: "Vjesnik istarskog arhiva" (Pazin), "Arhivi. Glasilo Arhivskega društva in arhivov Slovenije" (Ljubljana), "Arhivi" (glasilo ICARUS Hrvatska u Zagrebu), "Histria archaeologica" (Pula), "Zbornik Lovranščine" (Lovran) te popularnoga godišnjaka "Istarska danica" (Pazin). Nastavit će raditi kao glavni urednik edicije "Apostolske vizitacije Agostina Valiera" koje je glavni nakladnik Državni arhiv u Pazinu. Kao član savjeta Katedre Čakavskog sabora za povijest Istre u Pazinu sudjelovat će u organizaciji znanstvenoga skupa "Pazinski memorijal". Također će kao član Izvršnog odbora ICARUS Hrvatska raditi na promicanju korištenja arhivskih izvora putem novih IT tehnologija te na razvoju međuinstitucijske i međunarodne suradnje. Bit će i dalje član strukovnih udruga u inozemstvu: "Associazione archivistica ecclesiastica" (Vatikan), "The Association for Slavic, East European, & Eurasian Studies" (SAD) i "Association for Croatian Studies" (SAD). U svojstvu predsjednika Upravnoga vijeća Državnog arhiva u Pazinu nastavit će izvršavati svoje dužnosti u nastavku mandata. Ako bude reizabran, planira nastaviti biti članom Upravnoga odbora Istarskoga povijesnog društva. Prema traženju pisat će recenzije znanstvenih knjiga i članaka te biti

povremeni predavač i predstavljatelj znanstvenih i stručnih historiografskih i arhivističkih izdanja.

Dr. sc. *Maja Polić* nastavit će djelovati kao predsjednica Izdavačkoga odbora Katedre Čakavskoga sabora "Bakarskoga kraja", Škrljevo (Bakar), i članica njezina Upravnoga odbora, urednica izdanja Udruge Mavrica Srdoči (Rijeka), tajnica Povijesnoga društva Rijeka i njegova časopisa "Rijeka", članica uredništva Bakarskoga zbornika (izdavač Grad Bakar), Krčkoga zbornika (izdavač Povijesna udruga otoka Krka) i Grobničkoga zbornika (Katedra Čakavskoga sabora Grobnišćine). Sudjelovat će kao predavač obveznoga kolegija "Povijest" na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci.

Dr. sc. *Milan Radošević* će, ako bude reizabran, nastaviti biti dopredsjednikom Istarskoga povijesnog društva – Società Storica Istriana i urednikom mrežne stranice Društva (www.ipd-ssi.hr) te koordinatorom više projekata navedene udruge s fokusom na digitalizaciju knjižnoga i periodičnog gradiva. U sklopu Društva nastavit će biti članom uredništva godišnjaka *Histria* te voditeljem projekta "Stoljeće europskog antifašizma. Istra između lokalnog i globalnog", pokrenutog 2017. godine. Ako to epidemiološke mjere dopuste, bit će članom organizacijskoga odbora znanstveno-stručnoga skupa 5. Zavičajni medulinski annale "Mate Demarin" (zbog situacije s COVID-om 19 odgođenoga iz rasporeda za 2020. i 2021.). Nastavit će obnašati dužnost zamjenika predsjednika Stručnoga savjeta Katedre Čakavskog sabora za povijest Istre – Pazin i člana organizacijskoga odbora znanstvenoga skupa Pazinski memorijal. U sklopu aktivnosti u IPD-u te u suradnji s Udrugom antifašističkih boraca i antifašista grada Pule sudjelovat će u organizaciji više povijesnih predavanja, predstavljanja knjiga, okruglih stolova i drugih manifestacija vezano uz povijest antifašizma u Istri. Nastavit će biti komentatorom jednom doktorandu na poslijediplomskom doktorskom studiju povijesti pri Univerzi na Primorskem u Kopru (Slovenija). Bit će članom Odbora za dodjelu nagrada i drugih priznanja Grada Pule te, ako bude potvrđen, članom Upravnoga vijeća Gradske knjižnice i čitaonice Pula.

Dr. sc. *Nina Spicijarić Paškvan* nastavit će djelovati u okviru Katedre Čakavskog sabora Kostrena.

Knjižnica

Hana Lencović, prof., knjižničarka, obavljat će uobičajene poslove u knjižnici Zavoda te uvoditi u inventar knjižnu građu pristiglu uobičajenim sustavom nabave, tj. razmjenom ili darovanjem pojedinaca te institucija. Zbog manjka skladišnog prostora, knjižničarka će raditi na premještanju dijela periodične i knjižne građe iz depoa prostorije br. 1. Nastavit će istraživački rad na zavodskoj zbirci RARA kao najvrjednijem dijelu zavodskoga knjižnog fonda, s osloncem na sve veću dostupnost podataka na internetu vezanih uz staru i rijetku građu, a nastojat će se i unaprijediti pohrana navedene građe. Nastavit će uvođenje i preslagivanje knjiga koje je darovao pokojni akademik Petar Strčić (signatura PS01) prema unutarnjoj abecedi (ranije raspoređenih prema sadržajnim skupinama). Knjižničarka će, kao i do sada, pohađati seminare Centra za stalno stručno usavršavanje

knjižničara u Republici Hrvatskoj, napose vezanih uz staru i rijetku tiskanu i rukopisnu građu. Ovisno o izdavačkoj djelatnosti Zavoda provodit će se uobičajena distribucija i razmjena publikacija. Redovito će provoditi istraživanja u svrhu pružanja informacijskih usluga te posuđivati građu zaposlenicima Zavoda i vanjskim korisnicima.

ZAVOD ZA POVIJESNE I DRUŠTVENE ZNANOSTI

ODSJEK ZA POVIJESNE ZNANOSTI

Organizacija jedinice

Odsjek za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU u Zagrebu tijekom 2022. g. predviđa nastavak znanstvenoistraživačkog rada unutar stalnih skupina znanstvenih i stručnih djelatnosti:

- a) nastavak rada na evidentiranju, prikupljanju i objavljivanju povijesne građe - vrela,
- b) izrada povijesnih studija i pomagala,
- c) izrada priručnika i pomagala za znanstveni rad iz područja povijesnih znanosti,
- d) obrazovanje mladih znanstvenika s težištem na istraživačkom radu problematike vezane uz područje srednjovjekovne hrvatske povijesti, povijesti novog vijeka od 16. do kraja tzv. dugog 19. st. i povijesne metodologije.

Rad na spomenutim zadacima unutar znanstvenog programa Odsjeka uklopit će se u jedan ili više projekata, koje Odsjek namjerava prijaviti na sljedeći natječaj Hrvatske zaklade za znanost (krajem 2021. ili početkom 2022.).

U Odsjeku za povijesne znanosti HAZU zaposleno je jedanaest redovnih znanstvenih i stručnih djelatnika, pri čemu je njih deset u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, dok je jedan znanstveni novak (dr. Zrinka Novak). Od spomenutih deset stalno zaposlenih, njih devet radi na poslovima znanstvenika istraživača, a jedan je knjižničar. To su: dr. Goran Budeč, dr. Sabine Florence Fabijanec, dr. Branka Grbavac, dr. Damir Karbić, dr. Iva Kurelac, dr. Zoran Ladić, dr. Tihana Luetić, dr. Suzana Miljan, i dr. Mirko Sardelić te dr. Ivica Zvonar (knjižničarski savjetnik). Pojedini zadaci iz znanstvenog programa obavljat će se i u suradnji s nizom vanjskih suradnika.

Dužnost voditelja Odsjeka za povijesne znanosti obavljat će akademik *Željko Tomičić*, a upravitelja dr. *Damir Karbić*, ujedno upravitelj Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu.

Kao i tijekom svih ranijih godina, Odsjek za povijesne znanosti nastavit će raznoliku znanstvenu suradnju sa srodnim znanstvenim ustanovama (institucijama, akademijama, arhivima, sveučilištima i knjižnicama) te drugim odgovarajućim znanstvenim i stručnim institucijama u zemlji i inozemstvu. Nastavit će se međunarodna suradnja i rad na zajedničkom projektu za proučavanje hrvatsko-bugarskih veza koji se kroz dvadesetak godina odvija u suradnji između Odsjeka i Balkanološkog instituta Bugarske akademije znanosti te se očekuje ugovaranje novog trogodišnjeg projektnog programa za razdoblje 2022.-2024. U 2021. nastavit će se znanstvena suradnja s Državnim arhivom Mađarskog nacionalnog arhiva, Institutom za povijesne znanosti i Institutom za povijest književnosti Istraživačkog centra za humanističke znanosti Znanstvene zajednice Eötvös Loránd (bivši Istraživački centar Mađarske akademije znanosti) u Budimpešti, Srednjoeuropskim sveučilištem u Budimpešti i Beču i njegovim odsjecima za srednjovjekovne studije i povijest, Sveučilištem Eötvös Loránd i drugim znanstvenim institucijama u Budimpešti, londonskim fakultetom School of Slavonic and East European Studies (University College London) i drugim znanstvenim ustanovama u Ujedinjenom kraljevstvu, Centrom za transilvanske studije Rumunjske akademije u Cluju i drugim znanstvenim ustanovama u Rumunjskoj, te nizom drugih povijesnih instituta i knjižnica. Otvorit će se i suradnja unutar COST Akcija CA18140 People in Motion: Entangled Histories of Displacement across the Mediterranean (1492-1923) i CA18129 Islamic Legacy: Narratives East, West, South, North of the Mediterranean (1350-1750), financiranih iz europskog okvira Horizon 2020. Sva međunarodna suradnja odvijati će se u skladu s financijskim mogućnostima te ograničenjima nametnutim trenutnom pandemijom i posljedicama potresa.

U uobičajenim prilikama, značajan doprinos radu djelatnika u njihovim znanstvenim istraživanjima unutar Odsjeka, kao i programima nacionalne i međunarodne suradnje Odsjeka, pruža i njegova knjižnica koja je jedna od najboljih specijalističkih knjižnica za povijesne znanosti u Zagrebu. Budući da je knjižnica u procesu izmještanja iz svojih prostorija u privremeni smještaj zbog obnove zgrade Palača Priester, njezin rad nastaviti će se unutar financijskih i prostornih mogućnosti (razmjena i popunjavanje fonda u slučaju donacija, inventarizacija i katalogizacija, suradnja s Knjižnicom HAZU i NSK, i sl.).

Budući da su prostorije Odsjeka teško oštećene u potresu u ožujku 2020., djelatnici Odsjeka trenutno su izmješteni u dvije prostorije u zgradi Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, a zbog potreba obnove u 2022. predviđa se izmještanje u nove prostore u skladu s uputama Uprave.

Znanstvenoistraživački rad na objavljivanju izvora

Diplomatički zbornik – Dodaci. Codex diplomaticus – Supplementa. Predviđa se završetak rada na pripremi 3. sv. edicije za tisak te početak rada na izradi 4. sv. (G. Budeč, B. Grbavac, D. Karbić, I. Kurelac i S. Miljan te vanjski suradnici M.

Matijević Sokol i V. Tadjina).

Monumenta Spalatensis. Spisi splitskih bilježnika. Nastavak rada na pripremi 3. sv. edicije pod naslovom Spisi splitskog bilježnika Franje iz Bolonje (B. Grbavac, D. Karbić).

Diplomatarij obitelji Zrinskih (14. i 15. stoljeće). Priprema 1. sv. za tisak u seriji Povijesni spomenici obitelji Zrinskih i Frankopana. Monumenta historica familiarum Zrinski et Frankopan (S. Miljan, D. Karbić).

Hrvatski srednjovjekovni zakoni. Nastavak rada na izradi prvog sveska dvojezičnog izdanja niza srednjovjekovnih zakonika s područja srednjovjekovne Hrvatske i Slavonije u originalnim jezicima i engleskom prijevodu (D. Karbić, B. Grbavac, S. Miljan, i drugi vanjski suradnici).

Rapski bilježnici. Monumenta Arbensia. Nastavak rada na pripremi 1. sv. serije, Spisi bilježnika Nikole Curtarola (1372.-1382.), na temelju njegovog registra koji se čuva u arhivu Franjevačkog samostana u Kaboru (Florence Fabijanec, Zoran Ladić, Zrinka Novak).

Gradivo za povijest istočnoga Jadrana u ranom novom vijeku. Fontes spectantes historiam Adriatici orientalis priscae aetatis recentioris. Nastavak rada na pripremi za objavljivanje prvog sveska spisa rapskog bilježnika Frane Fabijanića (1520.-1558.), na temelju njegovih registara koji se čuvaju u fondu rapskih bilježnika u Državnom arhivu u Zadru (Z. Novak).

Spisi istarskih bilježnika. Spisi porečkih bilježnika. Nastavak rada i priprema za tisak knjige Registri porečkog bilježnika Antuna de Teodoris (1449.-1476.), sv. 2. (Z. Ladić, vanjski suradnik M. Martinčević).

Nastavak rada na pripremi editio princeps djela renesansnog povjesničara Dinka Zavorovića De rebus Dalmaticis, napisanog 1602. (I. Kurelac).

Rad na pripremi kritičkog izdanja rukopisa Li confini de Dalmatia iz Arhiva HAZU. Izradit će se uvodna studija, kritičko izdanje, kritički aparat te prijevod teksta (I. Kurelac).

Rad na transkripciji rukopisa Historia Ragusii Ivana Conversinija (B. Grbavac).

Nastavak rada na bazi podataka s podacima iz najstarije matične knjige krštenih (rođenih) župe Rab (1569.-1610.), koja se čuva u Državnom arhivu u Zadru (Z. Novak).

Završetak rada na izradi baze podataka o studentima Pravnog fakulteta u Zagrebu na temelju građe fonda Pravni fakultet u Zagrebu Hrvatskog državnog arhiva. Započet će se s pripremanjem za objavljivanje iste baze, najvjerojatnije u on-line verziji (T. Luetić).

Studije iz hrvatske povijesti razdoblja srednjeg i novog vijeka do kraja 19. stoljeća

Završit će se rad na pripremi i predati u tisak knjiga Materijalna kultura i svakodnevni život u kasnosrednjovjekovnom Šibeniku (G. Budeč).

Završit će se rad na pripremi i predati u tisak knjiga Prirodoslovke i matematičarke. Prve žene u hrvatskoj akademskoj prirodoslovno-matematičkoj zajednici (T. Luetić, vanjski suradnik T. Vukelja).

Završit će se rad na pripremi i predati u tisak monografija o javnom bilježništvu u Dalmaciji u srednjem vijeku (B. Grbavac).

Završit će se rad na pripremi i predati u tisak knjiga Pobožnost stanovništva rapske komune u drugoj polovici XVI. stoljeća (Z. Novak).

Završit će se rad na pripremi i predati u tisak monografije o europskom imaginariju Mongola u 13. stoljeću (M. Sardelić).

Dovršetak pisanja knjige i predaja na lekturu knjige Međunarodni trgovački putevi kroz srednjovjekovnu Hrvatsku (S. F. Fabijanec).

Nastavak rada na prijevodima sa starofrancuskog na hrvatski opisa francuskih hodočasnika hrvatskih prostora u srednjem i ranom novom vijeku (S. F. Fabijanec, vanjski suradnik K. Kužić).

Rad na istraživanju fonda Matice hrvatske u Hrvatskom državnom arhivu te osobnog fonda Matije Mesića u Arhivu HAZU (T. Luetić).

Rad na istraživanju odnosa ugarskih vladara i dalmatinskih gradova, napose Splita, u 13. stoljeću. Istraživanje je vezano uz crkvenu i pravnu povijest te povijest emocija (M. Sardelić, vanjska suradnica J. Gál).

Svi djelatnici Odsjeka predviđaju objavljivanje niza znanstvenih članaka te prikaza i recenzija u domaćim i stranim znanstvenim časopisima te u zbornicima s domaćih i inozemnih simpozija i kongresa (G. Budeč, S. F. Fabijanec, B. Grbavac, D. Karbić, I. Kurelac, Z. Ladić, T. Luetić, S. Miljan, Z. Novak, M. Sardelić).

S obzirom na financijske, epidemiološke i druge mogućnosti, predviđaju se arhivska istraživanja djelatnika Odsjeka u više domaćih (Hrvatski državni arhiv, Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Državni arhiv u Zadru, Državni arhiv u Dubrovniku, Nadbiskupski i kaptolski arhiv u Zagrebu, Biskupijski arhiv i Arhiv samostana sv. Frane u Šibeniku, Kaptolski arhiv u Zadru, Znanstvena knjižnica u Zadru, i dr.) i stranih arhiva (Državni arhiv u Veneciji, Državni arhiv mađarskog nacionalnog arhiva, arhivi u Kotoru i Istanbulu, i dr.) te u knjižnicama u Budimpešti, Parizu, Beču, Veneciji i drugdje za potrebe rada na objavljivanju izvora kao i za izrade studija i priručnika (G. Budeč, S. F. Fabijanec, B. Grbavac, D. Karbić, I. Kurelac, Z. Ladić, T. Luetić, S. Miljan, Z. Novak, M. Sardelić).

Priručnici, pomagala, pomoćne povijesne znanosti

Nastavak rada na pripremi priručnika Hrvatska srednjovjekovna arhontologija, sv. 1-2 (D. Karbić).

Redovita izdavačka djelatnost

Predviđa se objavljivanje redovitog broja časopisa Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti za 2021., sv. 39, te prikupljanje radova i priređivanje sv. 40 za 2022. godinu (S. Miljan, D. Karbić, M. Sardelić, S. F. Fabijanec, Z. Ladić, T. Lu-

etić, vanjski suradnici A. Gulin, M. Matijević Sokol, V. Tudjina, Lj. Perinić i dr.).

Tiskat će se zbornik radova *Social and Individual Spatial Mobility in Late Medieval and Renaissance Croatia in European Context*. Zbornik je u potpunosti pripremljen i objavljuje se očekuje čim se dobiju sredstva zatražena od Ministarstva znanosti i obrazovanja na natječaju u ljeto 2021. (Z. Ladić, S. F. Fabijanec, Z. Novak).

Nastavak rada na zborniku radova o vladavini kralja Žigmunda (suurednici: Alexandra Kaar, Sveučilište u Beču; Christopher Nicholson, London). Očekuje se predaja za tisak izdavačkoj kući Brepols (Turnhout, Belgija) tijekom 2022. godine (S. Miljan).

Nastavak rada na uređivanju serije *History and Archaeology of South-Eastern Europe. From the Roman Period to the French Revolution* izdavačke kuće Trivent Publishing (Budimpešta, Mađarska). Očekuje se objavljivanje nekoliko knjiga tijekom 2022. (S. Miljan, suradnica Lj. Perinić iz Odsjeka za arheologiju Zavoda za povijesne i društvene znanosti HAZU).

Rad na uređivanju serije *Mythologos* izdavačke kuće Trivent Publishing. Očekuje se priprema jedne knjige (S. Miljan, vanjska suradnica Nada Zečević).

Ostale djelatnosti

U sklopu rada na obnovi Akademijinih zgrada stradalih u potresu 2020. godine obavljat će se rad vezan uz poslove administratora projekata za zgrade HAZU, Palača Priester (B. Grbavac).

U sklopu spomenutog zajedničkog projekta HAZU i Bugarske akademije znanosti organizirat će se međunarodni znanstveni skup o hrvatsko-bugarskim odnosima, koji se planira održati u jesen 2022. (T. Luetić, D. Karbić). Na skupu će s referatima, uz bugarske i druge hrvatske znanstvenike, sudjelovati i više djelatnika Odsjeka.

Obavljat će se poslovi člana Upravnog odbora COST Akcije CA18140 *People in Motion: Entangled Histories of Displacement across the Mediterranean (1492-1923)*, financirane iz europskog okvira Horizon 2020 (zadaci na koordiniranju znanstvenika iz 34 države koje sudjeluju u navedenoj COST Akciji, sudjelovanje u organizaciji znanstvenih skupova te radionica, kao i mobilnosti doktoranata i postdoktoranata u svojstvu koordinatora za kraća studijska razdoblja. Godišnja konferencija Akcije pod naslovom *Mediterranean and European Sea Spaces and Histories of Knowledge* održat će se u Helsinkiju (22-23. lipnja 2022.) (M. Sardelić).

Sudjelovat će se u radu COST Akcije CA18129 *"Islamic Legacy: Narratives East, West, South, North of the Mediterranean (1350-1750)"* u svojstvu suvoditelja baze podataka o reprezentaciji Drugoga (obavljanje nekoliko znanstvenih i administrativnih zadataka u Španjolskoj, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini te Crnoj Gori) (M. Sardelić).

U skladu s epidemiološkim prilikama u suradnji s Odsjekom za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci organizirat će se V. medievistička radionica

u Rijeci (S. Miljan, vanjski suradnici K. Jovanović i G. Bilogrivić).

Nastavit će se rad u Odjelu za povijest Matice hrvatske Zagreb (članovi Odjela Z. Ladić, I. Zvonar, S. F. Fabijanec).

Obavljat će se poslovi glavnog urednika na pripremi edicije Hrvatska povijest u sedam knjiga, a u izdanju Matice hrvatske u Zagrebu (Z. Ladić). Predviđa se završetak rada na knj. II radnog naslova Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku (ur. Damir Karbić) te rad na knj. IV radnog naslova Povijest Hrvata od 1550. do kraja 17. stoljeća (I. Jurković).

Predviđa se suradnja s udrugom Društvo za očuvanje šibenske baštine Juraj Dalmatinac na koncipiranju projekta kojim bi se na međunarodnom planu promovirala šibenska povijesna i kulturna baština (I. Kurelac).

Sudjelovat će se u organizaciji izložbe o Lepantskoj bitci koju će u ljeto 2022. ugostiti gradovi Hvar i Korčula (M. Sardelić).

Sudjelovat će se u organizaciji uspostave nove stručne zbirke Muzeja grada Splita vezane uz Dioklecijanovu palaču i staru gradsku jezgru u okviru provedbe muzejskog projekta Palača života, grad mijena (M. Sardelić).

Predviđa se sudjelovanje djelatnika Odsjeka, ponajprije ovisno o epidemiološkim i financijskim mogućnostima, na više domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova, među kojima i na medievističkom kongresu u Leedsu u srpnju 2022. i Svjetskom kongresu povjesničara u Poznanju u kolovozu 2022. Također, pojedini će djelatnici sudjelovati u organizaciji znanstvenih skupova u Hrvatskoj i inozemstvu (S. F. Fabijanec, B. Grbavac, I. Kurelac, D. Karbić, Z. Ladić, T. Luetić, S. Miljan, Z. Novak, M. Sardelić).

Pojedini djelatnici Odsjeka sudjelovati će u pripremi enciklopedijskog izdanja Hrvatski biografski leksikon Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža.

Djelatnici Odsjeka obavljat će dužnosti urednika, zamjenika urednika i članova uredništva u pojedinim hrvatskim i inozemnim serijskim znanstvenim publikacijama: Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti ZPDZ HAZU, Radovi Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, Historijski zbornik, Cris - Časopis Povijesnog društva Križevci, Central Europe, Hiperborea Journal (S. F. Fabijanec, D. Karbić, Z. Ladić, S. Miljan).

Pojedini djelatnici obavljat će funkcije mentora, komentora i članova komisija pri izradi diplomskih (magisterij struke) i doktorskih disertacija.

Knjižnica

Tijekom 2022. Knjižnica Odsjeka će, u skladu s ranije spomenutim problemima nastalim kao posljedica potresa 2020. i potrebama obnove, djelovati u smanjenom obimu te se planira prvenstveno posvetiti sljedećim zadacima:

- informiranje korisnika o knjižnom fondu Odjeka i mogućnostima korištenja;
- inventariziranje i katalogiziranje novopristiglih omeđenih i serijskih publikacija;
- ažuriranje i dopunjavanje knjižničnog kataloga u novom programu za katalo-

gizaciju knjiga i časopisa na platformi INDIGO;

- obavljanje poslova premještaja dijelova fonda prema potrebi i mogućnosti-ma;

- održavanje postojećeg sustava razmjene publikacija s drugim znanstvenim institucijama i knjižnicama u Hrvatskoj i inozemstvu;

- suradnja sa sveučilišnom matičnom službom iz NSK-a;

- usavršavanje knjižničara pohađanjem edukacijskih tečajeva u sklopu Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara pri NSK-u u Zagrebu.

ODSJEK ZA ARHEOLOGIJU

Voditelj jedinice je akad. *Željko Tomičić*, a upravitelj je dr. sc. *Damir Karbić*. U Odsjeku za arheologiju djeluju tri znanstvena djelatnika: dr. sc. Alka Domić Kunić, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju, dr. sc. Ljubica Perinić, viša znanstvena suradnica, i dr. sc. Tino Leleković, znanstveni suradnik; dr. sc. Nikola Cesarik, znanstveni suradnik zaposlen u Zavodu za povijesne i društvene znanosti u Rijeci, privremeno je smješten u prostorijama Odsjeka.

Znanstvenoistraživački rad

Dr. sc. *Alka Domić Kunić* i dalje će raditi na knjizi radnog naslova *Grci na Jadranu* (riječ je o opsežnoj monografiji koja pokriva veliki vremenski raspon od prvih kontakata s grčkim svijetom pa sve do rimske intervencije na Jadranu), kao i na knjizi o prosopografiji iliričkih ratova (i ta tema zahtijeva prilično opsežno znanstveno istraživanje). Znanstveni rad o odjecima panonsko-dalmatinskog ustanka u Rimu bit će uskoro predan na daljnju obradu uredništvu *Acta Illyrica* (znanstveni časopis Udruženja *Bathinvs* iz Sarajeva), a tijekom godine dovršit će znanstveni rad namijenjen za objavu u zborniku u čast dr. sc. *Marine Milićević Bradač* s Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

A. Domić Kunić će sudjelovati u radu znanstvenog projekta voditeljice dr. sc. *Ljubice Perinić*, *Između bogova i ljudi. Kultovi i stanovništvo rimske Dalmacije prema zavjetnim natpisima*, a planira prijaviti svoj projekt Hrvatskoj zakladi za znanost, ukoliko bude otvoren prijavni natječaj. I dalje će se baviti prevodenjem djela rimskih klasika na hrvatski jezik, radi objave u ediciji *Latina & Graeca*.

Dr. sc. *Ljubica Perinić* će sudjelovati na nekoliko međunarodnih znanstvenih skupova. Na skupu *Roman Archaeology Conference* (Split, travanj 2022.) zajedno s Ivanom Radman-Livajom iz Arheološkog muzeja u Zagrebu vodit će sekciju: *What gods do you pray to? Between gods and men – worshippers in Roman Il-*

lyricum, a sudjelovat će i s izlaganjem: Stratification of votaries according to Silvanus' epithets – case study of two neighbouring provinces. U lipnju 2022. će u Zagrebu sudjelovati na konferenciji *Contextualizing 'Oriental' cults*, s predavanjem: The worshippers of 'Oriental Gods' in Southern Pannonia, koje će pripremiti u suradnji s Ivanom Radman-Livajom. U kolovozu 2022., ukoliko predavanje bude prihvaćeno, u Nijmegenu (Nizozemska) sudjelovat će na *LIMES Congress XXV*, s predavanjem (u suradnji s Antonom Ye. Baryshnikovim, Lobachevsky State University of Nizhni Novgorod, Rusija): Reassessment of an inscription dedicated to Jupiter Heliopolitanus from Siscia: a dual perspective.

Dovršit će prilog za monografiju radnog naslova *Sanctuaries in the Danubian Provinces. New results and Perspectives* (ur. Csaba T. Szabo), koja će biti objavljena u seriji Brill, Monumenta Graeca et Romana. Uz to će obavljati poslove vezane uz kraj prvog i uz drugo projektno razdoblje, za projekt *Između bogova i ljudi. Kultovi i stanovništvo rimske Dalmacije prema zavjetnim natpisima*, odobrenog od Hrvatske zaklade za znanost (organizacija godišnjeg sastanka radne skupine, prikupljanje građe iz literature, obilazak muzejskih skladišta u Splitu, Zadru i Zagrebu, izbor znanstvenog novaka, studijsko putovanje, poslovi vezani uz diseminaciju i suradnju).

Dr. sc. *Tino Leleković* obavljat će svoj redoviti znanstvenoistraživački rad, u kojem središnje mjesto imaju priprema za objavu rukopisa knjige *Rimsko groblje na Ziebelu*, te priprema nekoliko znanstvenih članka.

U ožujku i travnju 2022. obavljat će poslove vezane uz organizaciju znanstvenog skupa *Roman Archaeology Conference* u Splitu. Obavljat će i poslove vezane uz sastavljanje kandidature hrvatskog dijela Dunavskog limesa – sustava obrane granica Rimskog Carstva za uvrštavanje na UNESCO-ov popis svjetske baštine, i to kao predstavnik Republike Hrvatske u Bratislavskoj skupini – Stručnom tijelu za istraživanje rimske granice. Isto se tako namjerava uključiti u terenska arheološka istraživanja u zemlji i u inozemstvu.

Plan rada za 2022. dr. sc. *Nikole Cesarika*, asistenta, nalazi se u Zavodu za povijesne i društvene znanosti u Rijeci. U 2022. godini N. Cesarik planira nastaviti s istraživanjem raznih aspekata iz antičkog, ali i srednjovjekovnog i novovjekovnog doba na području Kvarnera, Like, sjeverne i središnje Dalmacije te međuriječja Save, Drave i Dunava.

Izdavačka djelatnost

Dr. sc. Alka Domić Kunić prikupljat će priloge za 21. svezak *Arheoloških radova i rasprava*, znanstvenog časopisa Razreda za društvene znanosti i Odsjeka za arheologiju, te će u svojstvu izvršne urednice obavljati i ostale poslove vezane uz njihovu objavu, a koji obuhvaćaju uredničke zadatke, pripremu tekstova (unos, lektura, korektura) i dio grafičke pripreme.

Tijekom 2022. godine planira se objavljivanje knjige dr. sc. Branke Migotti, *Rimski grobni spomenici jugozapadne Panonije* (gl. urednik akad. Željko Tomić).

Ostala djelatnost

Dr. sc. Alka Domić Kunić koordinirat će rad Odsjeka, brinuti se oko izvješća o radu za 2021. i planova rada za 2023. godinu, te dr. sc. Damiru Karbiću, upravitelju Zavoda za povijesne i društvene znanosti u Zagrebu, dostavljati mjesečne liste o prisutnosti na radu. Obavljat će i administrativne poslove vezane uz djelatnost Odsjeka za arheologiju (zaprimanje i arhiviranje dopisa i slično).

Izvan Akademije, a u sklopu znanstvene djelatnosti, A. Domić Kunić će sudjelovati u radu Povjerenstva za državne nagrade pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja.

Dr. sc. Ljubica Perinić obavljat će tekuće poslove vezane uz priručnu knjižnicu Odsjeka (održavanje, unos te popisivanje novopristiglih knjiga i časopisa).

ODSJEK ZA ETNOLOGIJU

Voditelj Odsjeka za etnologiju je akademik *Dragutin Feletar*. Djelatnici Odsjeka su viši znanstveni suradnik dr. sc. Jakša Primorac i stručna savjetnica dr. sc. Klementina Batina.

Temeljni projekt Odsjeka koji se nastavlja u 2022. godini je kritičko objavljivanje antologijskih etnoloških rukopisa s kraja 19. i iz prve polovice 20. stoljeća, pisanih prema "Osnovi sabiranja za proučavanje i građe o narodnom životu" Antuna Radića iz 1897. godine, u časopisu "Zbornik za narodni život i običaje". Projekt podrazumijeva niz složenih i dugotrajnih postupaka koji se odnose na prepisivanje rukopisa, potom njihovo kolacioniranje s paleografskim iščitavanjem te lingvističko interveniranje i ujednačavanje teksta. Usporedo s time rukopisi se multidisciplinarno proučavaju. Poželjno je i njihovo skeniranje, koje se odvija usporeno zbog manjka novčanih sredstava. Pri objavljivanju pojedinih kritički obrađenih rukopisa uspostavlja se suradnja s drugim znanstvenim ustanovama, kulturnim udrugama i jedinicama lokalne uprave iz sredina iz kojih potječe gradivo. Oni su suizdavači ili sponzori, ovisno o sporazumu sklopljenom s Akademijom. Glavni i odgovorni urednik svih izdanja je akademik Dragutin Feletar.

Tijekom 2022. planira se objavljivanje dviju kapitalnih etnoloških monografija izrađenih prema Radićevoj *Osnovi*:

1) Mijo Žuljić, *Vareš: 1898. –1911.*, sign. SZ 60, 160 (urednici: dr. sc. Jakša Primorac, dr. sc. Mirjana Crnić Novosel i dr. sc. Mario Katić).

2) Nikola Novaković, *Staro Selo Štefanje 1902.–1907.*, sign. SZ 110a–d (urednici: dr. sc. Jakša Primorac, dr. sc. Branislava Milić i Marina Junger, prof.).

Usto će se u Knjižnici HAZU upriličiti zajednička promocija četiriju mono-

grafija u izdanju Odsjeka iz 2020./2021. godine: Luka Lukić *Opis sela Klakarja: 1905.–1953.*, Ivan Filakovac *Župa Retkovci 1898.–1902.*, Josip Tomec *Virje: 1897.–1904.* i *Drnjanska pjesmarica*, a pojedinačno će se svaka knjiga promovirati u lokalnim zajednicama.

Uz redovitu djelatnost, djelatnici Odsjeka bave se svojim specijalističkim područjima.

Dr. sc. *Jakša Primorac* će cijelu godinu posvetiti priređivanju za tisak dviju voluminoznih monografija izrađenih prema Radićevoj *Osnovi*. Riječ je o monografiji učitelja Mije Žuljića *Vareš: 1898.–1911.* i seljaka Nikole Novakovića *Staro Selo Štefanje 1902.–1907.* Riječ je o prvorazrednim djelima rane hrvatske etnologije koji tek nakon više od 110 godina nakon nastanka trebaju ugledati svjetlost dana. S obzirom da određeni prethodni suradnici na oba projekta nisu na vrijeme obavili svoje zadaće niti su zadovoljili zahtijevane visoke standarde u pogledu znanstvene vrsnoće, Jakša Primorac je tijekom 2021. preuzeo vođenje navedenih projekata, okupivši nove radne timove (monografija *Vareš*: dr. sc. Mirjana Crnić Novosel i dr. sc. Mario Katić; monografija *Staro Selo Štefanje*: dr. sc. Branislava Milić i prof. Marina Junger). Pošto je riječ o vrlo zahtjevnom i iznimno obimnom poslu, njegova specijalistička etnomuzikološka istraživanja bit će ekstenzivna.

Dr. sc. *Klementina Batina* će pružati stručnu pomoć vanjskim korisnicima Odsjeka pri korištenju arhivskog gradiva i priručne literature te voditi standardnu evidenciju i dokumentaciju. Kao tajnica uredništva "Zbornika za narodni život i običaje" vodit će poslovnu administraciju i korespondenciju s vanjskim suradnicima Odsjeka na poslovima kritičkog obrađivanja i objavljivanja etnoloških i folklorističkih monografija, uključujući i apliciranje na razne natječaje za osiguravanje financijske potpore. Nastavit će suradnju na izradi bibliografskih natuknica za Hrvatski etnološki leksikon (projekt LZMK) te napisati prilog za godišnjak modruško-ogulinskog kraja "Modruš" (Katedra čakavskog sabora Modruše). Nastavit će prepisivati i kolacionirati opsežnu etnološku monografiju "Hrnetić (kraj Karlovca). Narodni život i običaji" Milene Sajvert-Pokupske (sign. SZ 29, 606 str.) te o zapisivačici i građi napisati i objaviti stručno-popularan tekst u karlovačkom časopisu "Svjetlo". Zajedno s dr. sc. Tanjom Perić-Polonijo, vanjskom suradnicom Odsjeka priredit će za objavu folklorističku monografiju "Narodne pjesme iz dubrovačkog kraja" Balda Melkova Glavića (sign. MH 31, MH 58, MH 179a-i). Nastavit će digitalizirati arhivsko gradivo kao predstavnica Odsjeka u Akademijinu Digitalnom repozitoriju.

ODSJEK ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA

Plan rada za 2022. godinu u skladu je sa strateškim ciljevima Odsjeka (koji obuhvaćaju analizu modela i odrednica dugoročnog ekonomskog rasta/razvoja; praćenje dinamike hrvatskoga gospodarskog sektora; te analizu konkurentnosti hrvatskog drvnog sektora).

Krajem 2021. godine planira se održavanje 3. međunarodne konferencije pod nazivom "International Conference on Economics of Decoupling (ICED)" u organizaciji Ekonomskog fakulteta Zagreb i Odsjeka za ekonomska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koja će se održati od 30. studenog. – 01. prosinca 2021. godine u Zagrebu na Ekonomskom fakultetu. Dr. sc. Martina Basarac Sertić će na konferenciji sudjelovati s radom "Plava ekonomija – pojam, stanje i perspektive". Početkom 2022. godine predviđa se tiskanje i objava istomenog Zbornika radova, čiji će glavni urednik biti akademik *Gordan Družić*, a dr. sc. *Basarac Sertić* članica programskog i organizacijskog odbora.

Predviđa se održavanje međunarodnog znanstvenog skupa pod nazivom "Technology, Innovation and Stability: New Directions in Finance" koji će se organizirati u suradnji Odsjeka za ekonomska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Katedre za financije Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Znanstveni skup će se održati 06. svibnja 2022. godine na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, u okviru kojeg će akademik *Gordan Družić* i dr. sc. *Basarac Sertić* biti u svojstvu predstavnika Akademije u organizacijskom odboru skupa.

Nadalje se predviđa održavanje 10. međunarodne znanstvene konferencije pod nazivom "Finance, Economics and Tourism - FET 2022", u organizaciji Fakulteta ekonomije i turizma Dr. Mijo Mirković Sveučilišta u Puli i Odsjeka za ekonomska istraživanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Znanstvena konferencija će se održati u razdoblju od 22. – 24. rujna 2022. na Fakultetu ekonomije i turizma Dr. Mijo Mirković u Puli.

U 2022. godini dr. sc. *Basarac Sertić* bit će članica programskog odbora 2. međunarodne znanstvene konferencije o tranziciji, u organizaciji Catholic Institute Faculty of Law and Business Studies (Ljubljana), koja će održati krajem rujna ili početkom listopada 2022. godine u Ljubljani (Slovenija).

Dalje se predviđa objava poglavlja dr. sc. *Martine Basarac Sertić* (u koautorstvu s dr. sc. *Ružicom Šimić Banović*) pod nazivom "Imigrantsko poduzetništvo" u godišnjoj publikaciji "Izvešće o malim i srednjim poduzećima u Hrvatskoj" u izdanju Centra za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća i poduzetništva.

Planira se objava poglavlja dr. sc. *Martine Basarac Sertić* (u koautorstvu s dr. sc. *Anitom Čehom Časni* i dr. sc. *Kosjenkom Dumančić*) pod nazivom "China and the European Union – Inside the economic dynamics of a challenging relati-

onship" u drugom dijelu 'The Palgrave Handbook of Globalization with Chinese Characteristics - The Case of the Belt and Road Initiative'.

Potom se predviđa objava znanstvenog rada pod nazivom "Immigrant Entrepreneurship and Resilience during COVID-19 Pandemic: The Case of Croatia" u znanstvenom časopisu Foresight and STI Governance journal (Q1 Scopus).

Planira se objava znanstvenog rada dr. sc. Martine Basarac Sertić (u koautorstvu s dr. sc. Anom Andabaka), pod nazivom "Trade liberalization and manufacturing productivity: the case of NMS" u okviru znanstveno-istraživačkog projekta pod nazivom "Analiza strukturnih čimbenika konvergencije Republike Hrvatske tijekom tranzicijskog procesa" (voditelj: prof. dr. sc. Josip Tica, šifra projekta: IP-2019-04-4500).

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI – DUBROVNIK

Organizacija jedinice

Zavod u svojem sastavu ima dvije po sadržaju rada različite radne jedinice: istraživačku radnu jedinicu (po kojoj Zavod nosi ime) smještenu u Sorkočevićevu ljetnikovcu u Lapadu, i **Zbirku Baltazara Bogišića** u Cavtatu. Voditeljica Zavoda je akademkinja *Nella Lonza*, a upraviteljica je prof. dr. sc. *Vesna Miović*. Sveukupno je zaposleno 7 djelatnika i to 5 na znanstvenim poslovima (3 znanstvena savjetnika u trajnom zvanju, 1 znanstveni savjetnik i 1 viši znanstveni suradnik na radnom mjestu znanstvenog suradnika), 1 na administrativno-računovodstvenim poslovima i 2 pomoćne službenice (pomoćna službenica Zavoda za istraživanje korozije i desalinizaciju HAZU u Dubrovniku pola radnog vremena radi u Zavodu za povijesne znanosti, a druga službenica zaposlena je u Zbirki Baltazara Bogišića). Zbirka Baltazara Bogišića trenutno nema voditelja. Dva znanstvena radna mjesta u Zavodu, koja je financirao Grad Dubrovnik, trenutno nisu u programu financiranja. Do početka 2022. očekuje se njihovo ponovno uključenje u gradski proračun i zaključenje novog ugovora HAZU i Grada Dubrovnika.

Znanstvenoistraživački rad

Tijekom 2022. godine Zavod će nastaviti s istraživanjima pojedinih tema iz političke, gospodarske i kulturne prošlosti Dubrovnika i okolice u sklopu projekta Hrvatske zaklade za znanost "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do devetnaestog stoljeća" (Intrada). Nastavit će i s provođenjem internog projekta "Istraživanje podrijetla umjetnina, arhivskog i knjižnog gradiva Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku". Nastavit će se i s redovitim objavljivanjem časopisa i planiranih knjiga. U sklopu projektnog okvira "Povijest Dubrovnika", u partnerstvu HAZU s Gradom Dubrovnikom, Zavod će raditi na

raznim povijesnim temama i rezultatima pridonijeti popularizaciji dubrovačke povijesti. U tom kontekstu radi se na pripremi novog muzejskog postava za Dubrovačke muzeje, pripremaju se materijali za Godinu Dubrovačkog statuta (dvije izložbe, predavanja, radionice, edukativni programi za škole), a u pripremi su i drugi programi kojima će se intenzivirati suradnja s dubrovačkim kulturnim institucijama. Pripremit će se i održati proslava 500 godina ljetnikovca Petra Sorkočevića, zgrade u kojoj je sjedište Zavoda, sa znanstvenim i drugim sadržajima (predavanja, okrugli stol, tematska vođenja) i nastaviti skrb oko uređenja zgrade i izlaganja umjetnina s konačnim ciljem šireg otvaranja prema zainteresiranoj publici. Zbirka Baltazara Bogišića, u kojoj je ove godine izložen novi izložbeni postav, i u 2022. će biti otvorena za posjetitelje. U očekivanju da će tijekom 2022. biti popunjeno radno mjesto voditelja zbirke, izradit će se program rada i pokrenuti inventarizacija gradiva Zbirke, što će istraživačima omogućiti njegovo ponovno korištenje.

Pojedinačni rad znanstvenika

Dr. sc. *Nella Lonza*, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju, redovni član HAZU, nastavit će istraživanja institucionalne i pravne povijesti Dubrovnika i drugih hrvatskih područja u srednjem vijeku i ranom modernom razdoblju. Sudjelovat će u znanstvenom projektu "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do devetnaestog stoljeća". Vodit će projekt Zaklade Damaška o pravnim aspektima procesa protiv Zrinskog i Frankopana, u sklopu kojega će biti dovršeno i objavljeno prijevodno izdanje procesnog spisa. Radit će na prijevodu i pravnoj studiji Statuta grada Buja. Istraživat će opsežnu arhivsku građu o mletačkoj vlasti u Dubrovniku (1205-1358) u Državnom arhivu u Dubrovniku i Archivio di Stato di Venezia. Pripremit će dvije izložbe i održati dva predavanja u sklopu kulturne manifestacije "Godina Dubrovačkog statuta" (Državni arhiv u Dubrovniku, Dubrovački muzeji, Dubrovačka baština d.o.o.). Vodit će kao mentor doktorande na doktorskom studiju Sveučilišta u Zagrebu i Dubrovniku. Kao glavna urednica uredit će nove brojeve časopisa *Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku i Dubrovnik Annals*. Pisat će i uređivati priloge iz pravne struke za Hrvatski biografski leksikon Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža. Sudjelovat će u ocjenjivanju znanstvenih projekata Europske unije (Horizon 2020, Vice Chair).

Dr. sc. *Vesna Miović*, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju, pripremit će znanstveni rad o osmansko-dubrovačkim odnosima u vrijeme Sulejmana Veličanstvenog, koji će biti objavljen u posebnom zborniku Turskog povijesnog društva (Türk Tarih Kurumu). Rad se temelji na dijelu rezultata višegodišnjeg obimnog arhivskog istraživanja. Dovršit će knjigu "Dubrovački ples s kugom: vrijeme Lazareta na Pločama" i pripremiti rukopis za tisak. Nastavit će s arhivskim istraživanjem dubrovačko-osmanskih odnosa u 16. stoljeću, s posebnim naglaskom na Dubrovčane koji su prihvatili islamsku vjeru i radili u službi osmanske države. Sudjelovat će u znanstvenom projektu "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do devetnaestog stoljeća".

Dr. sc. *Zdenka Janeković Römer*, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju, pisat će monografiju o razvoju komunalnog društva i socijalnom raslojavanju te oblikovanju plemstva u Dubrovniku u 14. stoljeću. Predat će u tisak rad o ulozi protagonista vlasti te metodama i načinima osiguranja društvenog reda i mira u dubrovačkom društvu 14. stoljeća. Nastavit će raditi na rukopisima Giovannija Conversinija u Arhivu, osobito na njegovim epistolama. Kao voditeljica projekta "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do devetnaestog stoljeća", organizirat će i koordinirati znanstvena istraživanja, radionice i konferencije predviđene tim projektom.

Dr. sc. *Relja Seferović*, znanstveni savjetnik, istraživat će crkvenu povijest Dubrovnika i Dubrovačke Republike prvenstveno kroz fondove *Diversa curiae archiepiscopalis, Libri regularium et monialium* te *Libri visitationum* Arhiva Dubrovačke biskupije, s ciljem bližeg upoznavanja propisa i stege kojima su pripadnici crkvenih redova, kao i dijecezanski kler, u cijelosti svakodnevno podliježali u dubrovačkoj nadbiskupiji u razdoblju nakon velikog potresa 1667. do pada Dubrovačke Republike. Konzultirat će također arhivsko gradivo iz Državnog arhiva u Dubrovniku (osobito fondove *Acta Consilii Rogatorum, Acta Consilii Minoris* i *Lettere di Ponente*), te iz knjižnica Franjevačkog samostana Male braće (*Decreta et Acta in capitulis et congregationibus fratrum minorum Provinciae Ragusinae ab anno 1708 usque ad annum 1795*) i Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku (*Missiones in archiepiscopatu Ragusino*). Rezultate istraživanja ponudit će javnosti u obliku znanstvenih radova ili javnih izlaganja. Sudjelovat će u znanstvenom projektu "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do devetnaestog stoljeća".

Dr. sc. *Lovro Kunčević*, viši znanstveni suradnik na radnom mjestu znanstvenog suradnika, istraživat će političku povijest Dubrovačke Republike u ranom novovjekovlju. Pripremat će studiju o tzv. lokrumskoj krizi, sukobu Venecije i Dubrovnika oko otoka Lokruma 1630-tih godina, kao i studiju o jednom dosad nepoznatom pokušaju predaje Lastova Veneciji od strane lastovskog svećenika Ivana Luke Antice. Nepoznate dokumente o toj zavjeri pronašao je u Državnom arhivu u Veneciji, u dopisima mletačkog ambasadora iz Rima upućenima Senatu. Kunčević će nastaviti s istraživanjem i transkripcijom opsežne građe iz mletačkog i dubrovačkog arhiva, vezane uz odnose Mletačke i Dubrovačke Republike tijekom novovjekovlja, a s ciljem pripreme studija i na koncu opsežne monografije na tu temu. Jednako tako, nastavit će s aktivnostima na projektu "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do devetnaestog stoljeća", u okviru kojega istražuje tradicionalne i inovativne elemente u diplomaciji novovjekovnog Dubrovnika.

Dr. sc. *Ivana Lazarević*, viša znanstvena suradnica na radnom mjestu znanstvene suradnice, nastavit će raditi na istraživanju stanovništva i demografskih kretanja specifičnih i dosad neobrađenih otočnih mikrocjelina, konkretno otoka Mljeta. Kao članica tima projekta "Tradicionalizam i inovacije u Dubrovniku od srednjeg vijeka do devetnaestog stoljeća" istraživat će posljedice migracija na tradicionalne obiteljske strukture na dubrovačkom području te raditi na članku nave-

dene tematike koji namjerava objaviti. Također, nastavit će rad na ubikaciji vlas-
teoskih kuća unutar stare gradske jezgre Dubrovnika spuštajući vremensku grani-
cu istraživanja prema godini velikog potresa 1667.

Izdavačka djelatnost

Tijekom 2022. predviđen je tisak sljedećih publikacija:

1. Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku 60 (2022)
2. Dubrovnik Annals 26 (2022)
3. Zlata Blažina-Tomić, Vesna Blažina, Zdravko Šundrica i Nella Lon-
za, Knjiga gospode zdravstvenih službenika / Libro deli Signori Ca-
zamorbi
4. Vesna Miović, Dubrovački ples s kugom: vrijeme Lazareta na Ploča-
ma

ZAVOD ZA POVIJESNE ZNANOSTI – ZADAR

Organizacija jedinice

Voditelj Zavoda je akademik *Nenad Cambi* a upravitelj dr. sc. **Tado Oršolić**.

U Zavodu za povijesne znanosti HAZU uposljeno je ukupno pet djelatnika: dva znanstvena djelatnika dr. sc. Tado Oršolić (znanstveni savjetnik) i dr. sc. Mar-
tina Dubonić Glavan (znanstvena suradnica), dva stručna djelatnika dr. sc. Groz-
dana Franov Živković (voditeljica Pomorske zbirke), Ljiljana Ugrinić, prof.(viša
knjižničarka-tajnica) i pomoćno osoblje Zorinko Lalić (domar-spremač).

Ciljevi

Tijekom 2022. planirani ciljevi bit će fokusirani na znanstveno-istraživački
rad u domaćim arhivima, terenskim istraživanjima na zadarskom području, obja-
va i priprema za objavu monografija, zbornika radova i znanstveno-stručnih rado-
va. Uspostava suradnje i rad na zajedničkim programima i projektima vezano uz
tematiku arheologije zadarskog područja, društvene, kulturne, političke, crkvene i
vojne povijesti zadarskog kraja i Dalmacije te prošlosti Hrvata u Bosni i Herce-
govini. U suradnju sa znanstvenim i kulturnim institucijama u Zadru, Hrvatskoj i
Bosni i Hercegovini organizirati ili sudjelovati u organizaciji znanstvenih skupo-
va, okruglih stolova i drugih kulturnih događaja i manifestacija. Primijeniti rezul-

tate istraživanja u razvoju lokalne sredine, valorizacije, očuvanje i korištenje kulturno-povijesne spomeničke baštine i kulturnih krajolika na zadarskom području. Prezentirati hrvatsku prošlost pomorstva, kulturnu baštinu glagoljicu kroz različita predavanja, objavu radova i knjiga te organizaciju znanstvenih i stručnih skupova. Rezultate znanstveno-istraživačkog rada publicirati, predočiti i prezentirati široj znanstvenoj i kulturnoj javnosti u Hrvatskoj i inozemstvu. Sudjelovanjem u razvoju lokalne sredine, očuvanju, korištenju i valorizaciji kulturno-povijesnih spomeničkih baština i kulturnih krajolika na zadarskom području. Znanstveno-kulturna djelatnost Zavoda usmjerit će se k ostvarenju sustavnih nastojanja u realizaciji zadanih ciljeva koja ostvaruje u suradnji sa znanstvenim, kulturnim, obrazovnim ustanovama, udrugama te lokalnom samoupravom kod različitih projekata povijesti zadarskog kraja i sjeverne Dalmacije ali i općenito prošlosti hrvatskih krajeva i hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini. Djelatnici Zavoda pojedinačno, skupno ili u okviru projekata sudjelovat će svojim doprinosima i znanstveno-istraživačkim radom na ostvarenju tih ciljeva sukladno području svojeg znanstvenog polja i interesu istraživanja. U stručno dijelu rad knjižnice ima za cilj edukativno djelovati na korisnike u svezi korištenja postojeće građe i samostalnog snalaženja u zajedničkoj Indigo bazi podataka Akademijinih knjižnica (katalog i digitalni zapis) i pružanju usluga korištenja knjižne i periodične građe u prostoru čitaonice vanjskim korisnicima (ako istu ne posjeduju druge knjižnice u Zadru).

Planirane aktivnosti

Dr. sc. *Tado Oršolić*, znanstveni savjetnik, tijekom 2021. nastavlja daljnji znanstveno-istraživački rad u istraživanju društveno-kulturne i vojne povijesti Dalmacije i Bosne i Hercegovine u 19. i 20 stoljeću, pretežno arhivskih istraživanja u Državnom arhivu u Zadru i Zagrebu. Nastaviti sa pisanjem i objavom monografije "O 106. brigadi HVO-a i obrani oraškom području tijekom Domovinskog rata u Bosni i Hercegovini 1992. – 1995. godine". Sudjelovanje na projektu Instituta za narodnost i migracije naziva "Strategija kulturnog i kreativnog razvoja Županije posavske na temelju identitetskih odrednica hrvatskog naroda" (voditeljica dr. sc. Marina Perić Kaselj) i suradnju na projektu "Kulturno-politička povijest Hrvata u Bosni i Hercegovini" (voditeljica dr. sc. Katica Jurčević).

Preko Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Hrvatske planira prijaviti projekt "Domovinski rat u Županiji Posavskoj 1992. – 1995." u trajanju od dvije godine (2022. do 2024.). Predviđeno je uključivanje više suradnika koji bi obradili različite društveno-političke i kulturne teme, posebno iz područja povijesti, etnologije, demografije, politologije i drugih znanstvenih područja vezanih uz Županiju posavsku u razdoblju Domovinskog rata.

Kao urednik i član uredništva Radova Zavoda HAZU u Zadru prikupljati pristigle radove, pregledavati ih i recenzirati, slati radove na recenzije, koordinirati između autora i recenzenta, pripremiti radove za tisak te sudjelovati u izradbi i tiskanju godišnjaka Radova Zavoda HAZU u Zadru sv. 64/2022.

U svojstvu glavnog urednika i člana uredništva sudjelovati u pripremi za tisak

zbornika radova sa znanstvenog skupa "Ivan Berčić (1824. – 1870.) – život i djelo". Raditi na prikupljanju radova, recenzijskom postupku i uređivanju Zbornika radova "Maritimna kultura zadarskog kraja u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti".

Predati za objavu slijedeće radove: "O životu i djelu dr. don Luke Jelića (Vranjic, 22. prosinca 1864. – Kaštel Stari, 3. veljače 1922.)" za Zbornika radova "Luka Jelić (1864. – 1922.) istraživač i znanstvenik: valorizacija znanstvenog opusa" i "Međunarodni sajam pomorstva ribarstva i turizma u Zadru 1957. – 1960. valorizacija i revitalizacija" za Zbornik radova "Maritimna kultura zadarskog kraja u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti".

Sudjelovati u radu i kreiranju ostalih projekata i aktivnosti koje planira Zavod u Zadru, ukoliko bude mogućnosti, organizirati predavanja i promocije monografija u Zavodu, organizirati manifestaciju Dan otvorenih vrata HAZU 2022.

Planira sudjelovati u organizaciji i suorganizaciji znanstvenih skupova i ostalih kulturnih događanja sa Sveučilištem u Zadru i ostalim kulturnim ustanovama u Zadru. Nastaviti suradnju sa Zadarskom županijom na polju različitih znanstveno-stručnih projekata kao i onih društveno-gospodarskog karaktera. Sudjelovati u radu fokus grupe Grada Zadra oko izradbe "Plana upravljanja povijesnom jezgrom Grada Zadra". Kao član organizacijskog odbora, povodom obilježavanja dvjestote godišnjice prve pučke škole u Tolisi u Bosni i Hercegovini, sudjelovati u pripremi organizacije znanstvenog skupa planiranog 2023. godine.

Rad na uređivanju edicijama Djela i Posebna izdanja i izdavačkoj djelatnosti Zavoda u Zadru Zavoda kroz tisak monografija, zbornika radova i sličnih izdanja.

Prijave na natječeaje koje objavljuje Grad Zadar, Zadarska županija, Zaklada HAZU, Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta vezano uz natječeaje za financiranje znanstvenih časopisa, monografija i zbornika.

Dr. sc. *Martina Dubolnić Glavan*, znanstvena suradnica, u 2022. nastavlja sa daljnjim znanstveno-istraživačkim i terenskim radom na lokacijama zadarskog područja. Također, i daljnjim radom na pripremi objave monografije "Speleološki objekti od kulturnog značaja i njihova valorizacija, podzemni krajolik južnog Velebita (NP Paklenica i PP Velebit)". Sudjelovati u uredništvu i pripremi za tisak dvaju zbornika radova: Zbornik radova sa međunarodnog znanstvenog skupa "Luka Jelić (1864. – 1922.) istraživač i znanstvenik: valorizacija znanstvenog opusa i Zbornik radova sa Znanstvenog kolokvija "Arheologija pećina na zadarskom području – recentna istraživanja, Povodom 120 godina speleoloških istraživanja na zadarskom području", oba u izdanju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Zavoda za povijesne znanosti u Zadru. Planira predati za objavu slijedeće radove: "120 godina arheoloških istraživanja u speleološkim objektima na zadarskom području", u Zbornik radova sa znanstvenog kolokvija "Arheologija pećina na zadarskom području – recentna istraživanja, Povodom 120 godina speleoloških istraživanja na zadarskom području"; "Speleološki objekti od kulturnog značaja na području južnog Velebita (NP Paklenica, PP Velebit) – istraživanja podzemlja i arheologija krajolika", u Zbornik radova sa znanstvenog kolokvija "Arheologija pećina na zadarskom području – recentna istraživanja, Povodom 120 godina speleoloških istraživanja na zadarskom području"; u koautorstvu s G.

Franov-Živković i Z. Dundović "Arhiva Jelić - bogata ostavština vrijednog istraživača", u Zbornik radova međunarodnog znanstvenog skupa "Luka Jelić (1864. – 1922.) istraživač i znanstvenik: valorizacija znanstvenog opusa".

Kao suradnik sudjelovati u radu na dva znanstvena projekta Hrvatske zaklade za znanost: "Kulturni krajolik - model valorizacije, zaštite, upravljanja i korištenja kulturne baštine" [The Cultural Landscape - A Model for Valorisation, Protection, Management and Use of Cultural Heritage] (UIP-05-2017), voditelja doc. dr. sc. Igora Kulenovića, Odjel za turizam i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Zadru i "Epigravetijske zajednice sjeverne Dalmacije" [Epigravettian communities of North Dalmatia] (IP-2019-06-6115) pod vodstvom izv. prof. dr. sc. Daria Vujevića s Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru.

Dr. sc. *Grozdana Franov-Živković* (viša znanstvena suradnica), voditeljica Pomorske zbirke Zavoda u Zadru, nastaviti sa uređenjem glavne postave Pomorske zbirke koja je smještena u prizemlju zgrade Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru. Raditi na zaštiti i očuvanju postojećih eksponata te nabavi predmeta i dokumenata vezanih uz temu izložbe, objavljivanje članaka i predavanja a u izradi je mali katalog s najzanimljivijim predmetima. Ukoliko epidemiološki uvjeti dozvole sudjelovati na manifestacijama: Danu otvorenih vrata HAZU, Klifest – festival povijesti, Danima izvannastavnih aktivnosti.

Kao urednik sudjelovati u pripremi za objavu Zbornika radova s međunarodnog znanstvenog skupa "Ivan Berčić (1824. – 1870.) – život i djelo", i izdanju Hrvatske akademija Zavod za povijesne znanosti u Zadru.

Objaviti knjige u koautorstvu s Ana Jordan Knežević, Dragan Nimac i Joško Čaleta "Glagoljaško pučko crkveno pjevanje Ražanca" u izdanju Hrvatske kulturne udruge Pjevana baština, Instituta za etnologiju i folkloristiku i Hrvatskog katoličkog sveučilišta i koautorstvu s Zdenko Dundović, Marijana Tomić i Marija Kero, "Glagoljski spisi ninske biskupije, 1750. – 1819." edicija "Monumenta glagolitica Archidioecesis Iadertianae", u izdanju Stalne izložba crkvene umjetnosti i Sveučilišta u Zadru.

Raditi na pripremi za objavu dvaju knjiga: "Društvena slika ugljanskih sela od 15. do 18. stoljeća prema podacima iz glagoljskih vrela", (doktorska disertacija) i "Bratovštine zadarskog područja i njihove glagoljske evidencije".

Planira provesti znanstvena istraživanja i potom predati za objavu slijedeće radove: u koautorstvu s Ivica Vigato i Marijanom Tomić, "Povijesni izvori o rukopisnim glagoljskim brevijarima zadarskog područja i model njihova opisa u digitalnom okruženju", za časopis "Slovo"; "Istraživanja don Luke Jelića o običajnom pravu", za "Zbornik sa znanstvenog skupa Luka Jelić (1864.-1922.) istraživač i znanstvenik: valorizacija znanstvenog opusa"; u koautorstvu s Zdenko Dundović i Martina Dubolnić Glavan, "Fond don Luke Jelića" za "Zbornik sa znanstvenog skupa Luka Jelić (1864.-1922.) istraživač i znanstvenik: valorizacija znanstvenog opusa"; "Stanovništvo Zadra kroz matice umrlih od 1617. do 1651. godine" za "Radove zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru" br. 64. za godinu 2022.; u koautorstvu s Danijela Deković "Stanovništvo župa Sutomišćica i Preko na temelju matičnih knjiga te glagoljskih i ostalih dokumenata od kraja 17.

do kraja 19. stoljeća" za zbornik sa znanstvenog skupa "Preko i njegovo područje"; u koautorstvu sa Ljiljana Peričin, "Ribarstvo u zadarskom običajnom i statutarom pravi te glagoljskim povijesnim spisima", za Zbornik radova sa znanstvenog skupa "Maritimna kultura zadarskog kraja u prošlosti, sadašnjosti i budućnosti".

Sudjelovati kao suradnik u radu na međunarodnom projektu "Digitalizacija i istraživanje tekstova zadarsko-šibenskog područja iz razdoblja do kraja 19. st. pisanih glagoljicom, bosančicom i latinicom" u izvedbi Odjela za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru i *Vestigia* instituta za istraživanje rukopisa sa Sveučilišta u Grazu, Austrija. Suradnici na projektu: Sveučilište u Zadru (Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja, Odjel za povijest i Odjel za kroatistiku te Sveučilišna knjižnica), Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Staroslavenski institut, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ekonomski fakultet Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Sveučilište UCLA, Los Angeles, USA, Stalna izložba crkvene umjetnosti u Zadru, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Martynas Mažvydas National Library Lithuania, Vilnius, Litva, Notarski arhiv Valetta, Malta, te državni arhivi u Zadru i u Šibeniku. U sklopu projekta će se sređivati web stranica, napraviti još jedna virtualna izložba, održati predavanja i predstavljajući projekta, scenski prikazi glagoljskih dokumenata.

Ljiljana Ugrinić prof., viša knjižničarka-tajnica, u radu knjižnice nastaviti sa sređivanjem postojećih zapisa, katalogizacija i klasifikacija novih, te ostalih poslova obrade knjižnih podataka, vođenje evidencije i statistike. Vršiti poslove slanja zemaljskom poštom časopisa "Radovi Zavoda u Zadru sv. 63/2021" na adrese u zemlji i inozemstvu. Raditi na katalogizaciji i klasifikaciji neobrađenih naslova UDK oznaka za članke u Radovima Zavoda u Zadru sv. 64/2023.", i korekturi pristiglih radova za objavu. Sudjelovati na stručnim edukacijama iz knjižničarske struke i održavati suradnju sa srodnim knjižnicama i ustanovama radi uspostavljanja novih zamjena. Uz poslove knjižničarstva obavljat će i ostale administrativne poslove vezne uz rad Zavoda a prema uputama upravitelja.

Očekivani rezultati

Tiskanje Radova Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru sv. 64/2022., predaja znanstvenih radova svih djelatnika pojedinačno navedenih, objavu monografija i zbornika radova, izvršenje organizacije znanstvenih skupova, manifestacija, izložbi i javnih predavanja te svega onoga što je prethodno pojedinačno navedeno u rubrici Planirane aktivnosti za 2022. godinu.

Izvršitelji/suradnici

Izvršitelji/suradnici – institucije iz znanosti i kulture u Hrvatskoj i inozemstvu: Sveučilište u Zadru (Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja, Odjel za klasičnu filologiju, Odjel za povijest, Odjel za kroatistiku, Odjel za turizam i komunikacije, Odjel za geografiju, Odjel za arheologiju te Sveučilišna knjižnica), Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Institut za antropologiju u Zagrebu, Staroslavenski

institut, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ekonomski fakultet Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Sveučilište UCLA (Los Angeles), Stalna izložba crkvene umjetnosti u Zadru, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Martynas Mažvydas National Library Lithuania, (Vilnius, Litva) Notarski arhiv Valetta (Malta), te državni arhivi u Zadru i u Šibeniku; Ministarstvo znanosti Republike Hrvatske, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Konzervatorski odjel Zadar, Ministarstvo prirode Republike Hrvatske, Uprava za zaštitu prirode, Arheološki muzej Zadar, Muzej Istre u Puli, Nacionalni park Paklenica, Park prirode Velebit, Matica hrvatska – Zadar; Hrvatski planinarski savez Komisija za speleologiju.

Institucije gradske i lokalne uprave: Županija Posavska (Bosna i Hercegovina), Zadarska županija, Grad Zadar, Općina Starigrad, Turistička zajednica Grada Nina. Udruge: Planinarsko društvo Paklenica u Zadru, Speleološki odsjek Liburnija PD Paklenica u Zadru, Društvo za povjesnicu zadarske nadbiskupije Zmajević, Udruga glagoljaša Zadar.

Trajanje aktivnosti: do kraja prosinca 2022.

Međunarodne aktivnosti

Dr. sc. Grozdana Franov-Živković nastavit će sudjelovati na međunarodnom projektu "Digitalizacija i istraživanje tekstova zadarsko-šibenskog područja iz razdoblja do kraja 19. st. pisanih glagoljicom, bosančicom i latinicom" Odjela za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru i *Vestigia* instituta za istraživanje rukopisa sa Sveučilišta u Grazu, Austrija.

Nastavak suradnja dr. sc. Tade Oršolića sa Županijom Posavske (Bosna i Hercegovina) na projektu istraživanja Domovinskog rata na tom području.

Ostalo

Dr. sc. Tado Oršolić nastavit će kao vanjski suradnik sudjelovati u izvedbi i radu poslijediplomskog doktorskog studija Jadran – poveznica među kotinentima" Sveučilišta u Zadru, kao nositelj kolegija "Vojno-pomorska povijest jadranskog prostora u 19. i 20. stoljeću" sudjelovanjima u povjerenstvima za obranu sinopsisa i doktorskih disertacija. te kao nositelj izbornog kolegija "Hrvatska vojna povijest u novom vijeku" na Odjelu za povijest Sveučilišta u Zadru. Dr. sc. Grozdana Franov-Živković surađivat će u radu Centra za istraživanje glagoljaštva, Sveučilišta u Zadru. Upravitelj će s djelatnicima izvršiti poslove oko prijave na natječaj koje objavljuje Grad Zadar, Zadarska županija, Zaklada HAZU, Ministarstvo kulture i Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta vezano uz natječaje za financiranje znanstvenih časopisa, monografija, zbornika i Programa zaštite i obnove kulturnih dobara. Uspostavljati suradnje s kolegama u raznim institucijama u Hrvatskoj i inozemstvu. Sudjelovati u aktivnostima udruga u kojima su zaposlenici Zavoda članovi u promicanju znanosti i kulture u Zadru. Zavod će raditi na objavi digitaliziranih Radova Zavoda HAZU u Zadru od 1954. do 1998. (sv. 1-39) na Portalu hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa – Hrčak. Uspostavljati

suradnju s kulturnim i znanstvenim institucijama u Hrvatskoj i inozemstvu. Sudjelovati u aktivnostima udruga u kojima su zaposlenici Zavoda članovi u promicanju znanosti i kulture u Zadru. Upravitelj će voditi brigu oko održavanja zgrade i perivoja Zavoda.

ZAVOD ZA POVIJEST I FILOZOFIJU ZNANOSTI

Organizacija jedinice

Rad Zavoda za povijest i filozofiju znanosti odvija se unutar tri Odsjeka:

1. Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti
2. Odsjek za povijest medicinskih znanosti
3. Odsjek za filozofiju znanosti

Voditelj Zavoda je akademik Žarko Dadić, a upraviteljica prof. dr. Stella Fatić-Ferenčić,

ODSJEK ZA POVIJEST PRIRODNIH I MATEMATIČKIH ZNANOSTI

Djelatnici Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti istražuju u sklopu svojih tema matematičke, fizikalne, kemijske i astronomske znanosti u Hrvata. Te teme bit će uključene u projekte koje se prijavljuje kod Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. U Odsjeku su dva djelatnika: dr. sc. Marijana Borić i dr. sc. Branko Hanžek.

Dr. sc. *Marijana Borić*, viša znanstvena suradnica, nastavit će istraživačke poslove u sklopu rada u Odsjeku za povijest prirodnih i matematičkih znanosti, kao i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, u dogovoru s voditeljem Zavoda za povijest i filozofiju znanosti. Dovršavat će za tisak knjigu *Faust Vrančić – portrait of the inventor* i u suradnji s dr. sc. Ivanom Skuhalom Karasman monografiju *Herman Dalmatin* u sklopu serije knjiga *Hrvatski velikani*. O temama iz povijesti znanosti izlagat će na znanstvenim skupovima i znanstvenim tribinama. Nastavit će istraživanje hrvatske astronomsko-astrološke tradicije i rad na knjizi iz tog područja.

Radit će na pripremi tekstova i sadržaja za projekt *Razvoj i proširenje Memorijalnog centra Nikola Tesla u Smiljanu*. Pored toga, radit će na pripremi tekstova

i sadržaja za virtualni muzej Marina Getaldića. U sklopu aktivnosti projekta *Upoznajmo hrvatsku znanstvenu baštinu* održavat će predavanja i radionice u zemlji i inozemstvu. Priredit će kao autorica dvije edukativne i multimedijalne izložbe o hrvatskim učenjacima Faustu Vrančiću i Marinu Getaldiću u Parlamentu države New South Wales u Sydneyu, a potom u saveznom Parlamentu Australije u Canberri, uz popratne aktivnosti (predavanja i edukacijske radionice).

Prema potrebi sudjelovat će na zadacima vezanim uz djelatnost Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti HAZU. Sudjelovat će na znanstvenim skupovima (uživo ili putem webinara i videokonferencija) s temama iz povijesti znanosti, osobito iz povijesti matematike, fizike i tehnike.

Također, nastavit će sudjelovati u radu Međunarodne ljetne škole Faust Vrančić. Suradivat će s Hrvatskom radiotelevizijom prilozima iz povijesti znanosti.

Dr. sc. *Branko Hanžek*, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju, zaokružiti će rukopise, objediniti ih s već objavljenim radovima (o istraživanju, motrenjima i primjeni matematičkih metoda te razvijanju teorija, kao i o znanstvenim i nastavnim mjerenjima u sklopu egzaktnih znanosti u Hrvatskoj u 19. i 20. stoljeću) i pripremiti ih za digitalno ili knjižno objavljivanje. Pripremit će rukopise o hrvatskim znanstvenim i nastavnim vrijednostima i identitetima (konkretno o Ignaciju Szentmartonyju, Andriji Mohorovičiću, Dušanu Pejnoviću, Antunu Levakoviću, Božidaru Etlingeru) za objavljivanje. U suradnji s Gradskim poglavarstvima Grada Zagreba i Grada Križevaca, Prirodoslovno-matematičkim fakultetom, Fakultetom elektrotehnike i računarstva u Zagrebu te Ministarstvom znanosti i obrazovanja završit će traženje prikladnih prostora za prikupljene mjerne i optičke sprave, nastavna pomagala i filmove iz hrvatske i svjetske prirodoslovne prošlosti. U suradnji s vanjskim suradnicima pripremit će za objavljivanje građu o začetcima i razvitku poslijediplomske nastave iz prirodoslovnih i ostalih znanosti u Hrvatskoj u razdoblju prvih 35 godina.

Prema potrebi sudjelovat će na zadacima vezanim uz djelatnost Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti HAZU.

Također će sudjelovati na znanstvenim skupovima (uživo ili putem webinara i videokonferencija) s temama iz povijesti znanosti, osobito iz povijesti fizike i tehnike.

ODSJEK ZA POVIJEST MEDICINSKIH ZNANOSTI

Stella Fatović-Ferenčić, znanstvena savjetnica u trajnome zvanju, nastaviti će svoje djelovanje u Upravnom vijeću Hrvatskog muzeja medicine i farmacije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. U sklopu ostalih muzejskih aktivnosti sudjelovat će u nastavku pripremnih radova za stalni postav. U suradnji s Hrvatskim muzejom medicine i farmacije HAZU radit će na pripremi tekstova i realizaciji virtualne izložbe o Sergiju Doganu.

U suradnji s akademikom Markom Pećinom završit će uređivanje rukopisa 21. knjige nakladničkog niza *Rasprave i građa za povijest znanosti* posvećene ulozi i djelu dermatovenerologa Franje Kogoja te poslati knjigu u tisak. Predstavljanje knjige predviđa se u okviru aktivnosti posvećenih 100. obljetnici Klinike za dermatovenerologiju Medicinskog fakulteta sveučiliša u Zagrebu početkom 2022. godine. U sklopu tih aktivnosti Stella Fatović-Ferenčić održat će i predavanje iz povijesti institucionalizacije dermatovenerologije u Hrvatskoj na VII. kongresu dermatologa koji će se u svibnju 2022. održati u Vodicama. Započet će rad na prikupljanju podataka za 22. knjigu *Rasprave i građa za povijest znanosti* posvećenu neurologu Antunu Barcu – projekt koji je 2021. usuglašen s akademkinjom Vidom Demarin. Pripremit će za objavljivanje rad o povijesti elektroterapije na području Hrvatske i razvoju kardijalne dijagnostike te primjeni *pacemakera*. Nastavit će suradnju sa Staroslavenskim institutom (Marija – Ana Duerrigl) na projektu istraživanja hrvatsko-glagoljskih medicinskih tekstova s ciljem prikupljanja građe i literature te u pripremi sinteze za monografsku studiju.

Nastavit će rad na projektu Hrvatske zaklade za znanost *Ekspozicija. Teme i aspekti hrvatske fotografije od 19. stoljeća do danas*, unutar kojega istražuje ulogu fotografije u iskazivanju javnozdravstvenih, kliničkih i drugih aspekata razvoja medicine. U sklopu tog rada predviđa se objavljivanje dvaju radova u međunarodnim časopisima. Suradivat će s Leksikografskim zavodom Miroslav Krleža, s Klinikom za dermatovenerologiju Kliničkoga bolničkog centra Zagreb te s Međunarodnom akademijom za povijest farmacije.

Dr. sc. *Martin Kuhar*, znanstveni suradnik, u 2021. godini istraživat će fotografski materijal bivšega Muzeja za povijest zdravstva u Hrvatskoj osnovanoga 1944. godine. Jedan dio istraživanja fokusirat će se na fotodokumentacijski materijal prvoga antituberkuloznog dispanzera u kontinentalnoj Hrvatskoj. Istraživanje ima za cilj propitati epistemološke pretpostavke tadašnje borbe protiv tuberkuloze kroz rijedak fotografski materijal pacijenata oboljelih od tuberkuloze te njihovih vagonaških stanova. Drugi dio istraživanja fokusirat će se na analizu fotografskog materijala javnozdravstvenih objekata na području Hrvatske, s naglaskom na Dalmaciju. Taj dio istraživanja tematizira koncept praznine i temporalnosti, te propitivanje političke uloge fotografije u prikazima razvoja javnoga zdravstva na našim prostorima. Kuhar će nastaviti i s drugim aktivnostima vezanima uz projekt Hrvatske zaklade za znanost *Ekspozicija: Teme i aspekti hrvatske fotografije od 19. stoljeća do danas*.

Nastavit će istraživanje različitih obrazaca planiranja obitelji u Hrvatskoj te njihovu medicinsku političku i kulturnu pozadinu tijekom 20. stoljeća, kao i istraživanje o povijesti hrvatske eugenike s akcentima na različite struje i smjerove te (pseudo)znanosti, uz naglasak na recepciju i transformaciju ideja talijanskoga psihijatra Cesarea Lombrosa.

U akademskoj godini 2021./22. Kuhar će održati nastavu iz kolegija Farmaceutska etika i deontologija na studiju farmacije Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta u Zagrebu. Također, sudjelovat će u radu uredništva *Liječničkog vjesnika* i časopisa *RAD HAZU – Medicinske znanosti*.

U proljeće 2022. planirani su neodržani *Dani Andrije Štampara* u Slavonskom Brodu na kojima će Kuhar uz rad u znanstvenom odboru toga skupa sudjelovati i s izlaganjem, dok se u ljeto 2022. planira održavanje simpozija *Resilience* u organizaciji Society for the Social History of Medicine u gradu Swansea u Walesu, gdje će Kuhar održati izlaganje o sukobu u farmaceutskom staležu između vlasnika i zaposlenika ljekarni koji se odvijao tijekom prve polovine dvadesetog stoljeća. Uključit će se u aktivnosti vezane uz realizaciju stalnoga postava Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU.

Svi djelatnici Odsjeka sudjelovati će u evakuaciji i iseljenju stvari u razdoblju od studenog do kraja siječnja.

ODSJEK ZA FILOZOFIJU ZNANOSTI

Djelatnici Odsjeka za filozofiju znanosti bave se proučavanjem znanosti općenito, a posebice razumijevanjem prirodnih znanosti, i to kako njihova povijesnoga razvoja, tako i njihova unutarnjega ustroja. Pri tome se naglasak osobito stavlja na odnos prirodnih prema društvenim znanostima, te na njihovu vezu sa širim duhovnim i povijesnim kontekstom. Iznimna se pozornost polaže i na odnos znanosti i jezika, tako da razmatranje pojedinih pitanja filozofije jezika zauzima važno mjesto u istraživanju. K tomu, istražuju se i različiti hrvatski filozofi kojima je znanost, odnosno pojedina znanstvena pitanja, bila sastavnim dijelom njihova filozofiranja. U Odsjeku su dva djelatnika: dr. sc. Bojan Marotti i prof. dr. sc. Željko Dugac.

Dr. sc. *Bojan Marotti* nastavit će rad na rukopisnoj ostavštini hrvatskoga filozofa, književnika, filologa, kazališnoga i književnoga kritičara, te prvoga profesora filozofije na obnovljenome Zagrebačkome sveučilištu (1874.) Franje pl. Markovića (1845. – 1914.). Pri tome će se i dalje istraživati Markovićeve rukopisne *Logika*, koja se čuva u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, s nakanom da se u konačnici objavi njezino kritičko izdanje. Posebno će se istraživati i dva objavljena djela Franje pl. Markovića, i to *Estetička ocjena Gundulićeve Osmana* (1880.), te *Filosofijski rad Rugjera Josipa Boškovića* (Rad JAZU, knj. 87., 88., 90., 1887. – 1888., str. 543 – 716), u namjeri da se objave njihova nova izdanja. Oba će se djela prirediti za tisak i popratiti potrebnim tumačenjima i bilješkama te će se za svako djelo napisati predgovor.

U idućoj će godini B. Marotti nastaviti i s proučavanjem filozofije jezika, kao i s istraživanjem filozofije američkoga mislioca Charlesa Sandersa Peircea (1839. – 1914.).

Zavod za povijest i filozofiju znanosti, kroz svoj Odsjek za filozofiju znanosti, sudjeluje u uređivanju i izdavanju multidisciplinarnoga časopisa *Encyclopaedia moderna*, kojemu je tajnik Uredništva B. Marotti. Također je član Uredništva *Glasnika HAZU*.

B. Marotti bavi se prevodenjem rasprava iz povijesti filozofije i znanosti te uređivanjem i priređivanjem različitih djela iz hrvatske i svjetske kulturne baštine. U godini 2022. predviđa se sudjelovanje na nekoliko znanstvenih skupova, kao i objavljivanje više radova, te jedne knjige.

Prof. dr. sc. *Željko Dugac*, znanstveni savjetnik u trajnome zvanju, tijekom 2022. godine nastavit će istraživanja povijesti medicine i javnoga zdravstva te napore života i djela Andrije Štampara u svrhu objavljivanja nove knjige o tome našem velikanu javnoga zdravstva. Radit će na obradi prijevoda rukopisa *Cantica canticorum cum commento Averrois* iz Metropolitanske knjižnice u Zagrebu kako bi se taj rukopis mogao pripremiti za objavljivanje. Ujedno će nastaviti priprema istraživanja za dugoročni projekt prevodenja i kritičke analize cjelokupnoga djela *Corpus Hippocraticum*.

Sukladno potrebama Sveučilišta Ž. Dugac vodit će nastavu iz područja povijesti medicine i znanosti izvan radnoga vremena, te ukoliko bude potrebe vezane uza znanstvenoistraživački rad, koristit će zakonom predviđenu slobodnu studijsku godinu.

ZAVOD ZA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI, KAZALIŠTA I GLAZBE

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI

Dužnost voditelja Odsjeka za povijest hrvatske književnosti Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe obnašat će akademik *Krešimir Nemeč*, a dr. sc. *Vjera Katalinić* obnašat će dužnost upraviteljice Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U stalnom radnom odnosu zaposleni su dr. sc. Hrvojkica Mihanović-Salopek, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju, dr. sc. Antun Pavešković, znanstveni savjetnik, dr. sc. Andrea Sapunar Knežević, znanstvena savjetnica, dr. sc. Ivica Matičević, viši znanstveni suradnik, dr. sc. Ana Batinić, znanstvena suradnica, znanstvena novakinja Martina Čavar, prof., arhivist Željko Trbušić, a administraciju vodi Tatjana Skendrović koja je zaposlena u Odsjeku za povijest hrvatskog kazališta.

Časopis *Kronika* Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti koja izlazi kontinuirano od 1975. godine. Glavni urednik akademik Boris Senker. *Kronika* br. 39, 2022. bit će posvećena književniku Ivi Andriću povodom 130. obljetnice rođenja.

Znanstveni rad

Projekt Hrvatske zaklade za znanost

Ideja jugoslavenstva u hrvatskoj književnosti i kulturi, voditelja dr. sc. *Antuna Paveškovića*, znanstvenog savjetnika u Odsjeku za povijest hrvatske književnosti

Odsjek za povijest hrvatske književnosti priprema prijavu projekta na natječaj Hrvatske zaklade za znanost pod naslovom *Ideja jugoslavenstva u hrvatskoj književnosti i kulturi*, voditelja dr. sc. *Antuna Paveškovića*, znanstvenog savjetnika u Odsjeku za povijest hrvatske književnosti. Bude li prihvaćen za financiranje, projekt bi s radom trebao početi tijekom 2022. godine. Kao suradnici na projektu bit će znanstveni djelatnici Odsjeka za povijest hrvatske književnosti: *Andrea Sapunar Knežević*, *Ivica Matičević*, *Ana Batinić* i *Martina Čavar* te *Antun Pavešković* kao voditelj projekta.

Ukoliko projekt bude prihvaćen *Antun Pavešković* planira proširiti već završeni materijal za monografiju o dvama književnim opusima povezanim ideologijom *Preporoda* koja je *Gundulića* cijenila središnjom osobom hrvatske književnosti, a *Mažuranića* piscem koji nastavlja narativizirati ideologem slobode i u tom smislu dopunja *Gundulićeva* *Osmana* te piše znameniti ep o borbi protivu tiranije *Smrt Smail-age Čengića*. Metodološki oslonac monografiji jest generativna hermeneutika *Erica Lawrencea Gansa* i žrtvovna teorija *Renè Girarda*. S obzirom na narav teme, uklopiti je u prijavljeni projekt o jugoslavenstvu u hrvatskoj književnosti i kulturi.

Andrea Sapunar Knežević planira u prvoj godini projekta provesti istraživanje i analiziranje teme *Koncepcija kulturnog i jezičnog povezivanja južnih Slavena u preporodnom razdoblju na osnovu južnoslavenskoga folklornog stvaralaštva*. Istraživanje teme bit će provedeno na odabranom knjižničnom i arhivskom gradivu u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu, Hrvatskom državnom arhivu, Arhivu grada Zagreba, Arhivu i Knjižnici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te arhivu i knjižnici Odsjeka za povijest hrvatske književnosti Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Sudjelovat će izlaganjem na jednoj hrvatskoj znanstvenoj konferenciji te u priopćenju izvijestiti o rezultatima istraživanja na znanstvenom projektu *Ideja jugoslavenstva u hrvatskoj književnosti i kulturi*.

Martina Čavar provest će istraživanje o upotrebi imena ilirizam u djelovanju hrvatskih narodnih preporoditelja te uspostaviti vezu s buđenjem nacionalne svijesti te napisati znanstveni rad na tu temu.

Projekt Hrvatske zaklade za znanost (izvan Hrvatske akademije)

Ana Batinić suradnica je na projektu *Moderne misleće žene: intelektualni razvoj žena u Hrvatskoj 20. stoljeća*, voditeljice prof. dr. sc. *Andree Feldman* (Učiteljski fakultet, Zagreb) koji je, uz potporu Hrvatske zaklade za znanost, s radom počeo u listopadu 2018. Osim privođenja kraju započetih istraživanja, u planu *A. Batinić* u okviru projekta je sudjelovanje u organizaciji međunarodne znanstvene

konferencije te aktivno uključenje u njezin rad izlaganjem, koja bi se, u skladu s epidemiološkom situacijom, trebala održati u lipnju 2022. u Dubrovniku.

Projekt: Istra u hrvatskoj književnosti (projekt odobren u Zakladi Adris)

Antun Pavešković će kao voditelj projekta Istra u hrvatskoj književnosti koordinirati rad svih sudionika na projektu te pripremiti teme Tradicija, baština, modernost književne Istre; Zvane Črnja; Veze književne Istre i Dubrovnika koje će se uobličiti u ogled te se tiskati u Zborniku znanstvenih radova, te urediti i prirediti spomenuti zbornik, predviđen kao konačan ishod svih istraživanja.

Hrvojka Mihanović-Salopek započet će rad na istraživanju bibliografske građe za izradu rada pod nazivom Odras Istre u pjesništvu Borisa Biletića, koji je predviđen za objavljivanje u Zborniku znanstvenih radova.

Ivica Matičević rad na projektu Hrvatski književni regionalizam. Udio Istre u hrvatskoj književnosti. Tema rada za zbornik radova: Istarsko-slavonske književne veze. Povijest/perspektive. Opseg: 25 kartica.

Projekt: Izložba i kolokvij Ivo Andrić danas planiran je za listopad 2022. u prostorijama Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Strossmayerov trg 14, Zagreb.

Hrvojka Mihanović-Salopek planira sudjelovati s izlaganjem pod nazivom Skrivena vizija Bosne i Hercegovine u Andrićevoj Proklesoj avliji.

Antun Pavešković sudjelovat će u organizaciji kolokvija Ivo Andrić danas i prirediti izlaganje o Ivi Andriću i Dubrovniku te suvremenoj hrvatskoj recepciji Andrića.

Andrea Sapunar Knežević sudjelovat će u organizaciji znanstvenog kolokvija i izložbe Andrićeve književne ostavštine iz Arhiva Odsjeka za povijest hrvatske književnosti.

Ivica Matičević sudjelovat će u organizaciji izložbe Andrićevih rukopisa iz autorove ostavštine u Arhivu Odsjeka i prirediti izlaganje Ivo Andrić – recepcija u hrvatskoj književnoj kritici nakon 1990.

Ana Batinić sudjelovat će u manifestaciji Ivo Andrić danas, koja će u listopadu 2022. obuhvatiti postavljanje izložbe Andrićeve književne ostavštine iz arhiva Akademijina Odsjeka za povijest hrvatske književnosti te kolokvij posvećen životu i opusu istaknutoga književnika.

Martina Čavar sudjelovat će u priređivanju izložbe i kolokvija o 130. obljetnici rođenja Ive Andrića u organizaciji Odsjeka za povijest hrvatske književnosti u listopadu 2022.

Ostali znanstveni rad

Antun Pavešković planira dovršiti i za tisak prirediti ogled o frankopanskim temama Slavka Ježića za znanstveni zbornik o Ježiću u sklopu projekta Hrvatski

književni povjesničari pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Kao jedan od moderatora i član Povjerenstva za tradicionalnu manifestaciju Zagrebački književni razgovori izraditi elaborat za narednu sesiju toga simpozija u 2022. godini na temu Srednjoeuropski kulturnopovijesni i književni kompleks.

Završiti i objelodaniti monografiju o Akademijinoj manifestaciji Dani hvarskog kazališta, s fokusom na zbornike koji su nastajali kao rezultat godišnjih simpozija na Hvaru.

Andrea Sapunar Knežević planira objaviti autorsku znanstvenu knjigu Stanko Vraz kao folklorist (Zagreb, 2022.)

Završit će rad za Zbornik o Slavku Ježiću (Hrvatski književni povjesničari, gl. ur. T. Maštrović) u kojem će biti objavljen znanstveni članak pod naslovom Slavko Ježić o Stanku Vrazu. Knjižničnim i arhivskim istraživanjima započet će pripremu za sudjelovanje na Znanstvenom skupu o Nikoli Andriću (niz Hrvatski književni povjesničari) koji će se održati u Zagrebu i Vukovaru u listopadu 2022.

Za zbornik Pasijska baština sjeverozapadne Hrvatske i Gradišća (zbornik radova s 13. međunarodnoga znanstvenog simpozija Muka kao nepresušno nadahnuće kulture) završit će znanstveni rad Pasijski motivi gradišćanskohrvatske književnosti u razdoblju baroka.

Započet će radove na pripremi knjige Kroatističke teme u kojoj će biti objavljeni autoričini znanstveni i stručni radovi tiskani u znanstvenim zbornicima i književnoj periodici nakon 2012. (kada je objavljena knjiga Andree Sapunar Knežević Književni prsten).

Ivica Matičević planira objaviti knjigu Kruženje oko priče. Književnokritički ogledi o suvremenoj hrvatskoj prozi. ITG, Zagreb. Opseg: 220 kartica.

Prirediti knjigu Pisma prijatelju. Nepoznata pisma Josipa Kosora Stefanu Zweigu. Iz ostavštine Stefana Zweiga u Public State Library of New York (Fredonia). Uvodna studija, faksimili i prijevod s njemačkoga. Zajednička knjiga u suradnji s voditeljicom Arhiva S. Zweiga u Salzburgu Linom Mariom Zangerl i prevoditeljem Tihomirom Glowatzkim. Matica hrvatska, Zagreb. Opseg: 300 kartica.

Pripremiti za objavu znanstveni rad Autobiografsko i biografsko u hrvatskoj književnosti i kazalištu. Identitet je teško pitanje: slučaj Miljenka Jergovića. Dani hvarskoga kazališta, zbornik radova, svibanj 2022. Opseg: 25 kartica.

Martina Ćavar planira dovršetak i obranu doktorske disertacije naslovljene: Konstrukcija nacionalnog identiteta u hrvatskom povijesnom romanu XIX. st.

Martina Ćavar nastavit će rad na znanstveno-istraživačkom projektu Hrvatski književni povjesničari glavnoga istraživača prof. dr. sc. Tihomila Maštrovića, sudjelovat će u organizaciji Međunarodnoga znanstvenog skupa o Nikoli Andriću. Skup će organizirati Fakultet hrvatskih studija i održat će se od 20. do 22. listopada 2022. u Zagrebu i Vukovaru. Istraživat će stvaralački opus hrvatskoga književnog povjesničara Nikole Andrića te održati priopćenje na Međunarodnom znanstvenom skupu o Nikoli Andriću.

Pripremit će za objavljivanje znanstveni rad Receptivne diskrepancije Ježićeve književnopovijesne monografije za Zbornik o Slavku Ježiću, Sv. 18, (gl. Ur. Tihomil Maštrović), Fakultet hrvatskih studija, Zagreb.

Željko Trbušić planira javnu obranu doktorske disertacije naslovljene Metode analize i optimizacije procesa optičkog prepoznavanja znakova u arhivskim informacijskim sustavima. Istraživanja provedena u sklopu pisanja dokorskog rada uključila su i gradivo Odsjeka za povijest hrvatske književnosti.

Suradnja u znanstvenim i stručnim časopisima

Antun Pavešković će nastaviti intenzivno književnokritičko praćenje suvremene hrvatske književne produkcije.

Andrea Sapunar Knežević nastavlja suradnju u stručnim i znanstvenim časopisima znanstvenim radovima, prikazima knjiga, znanstvenih zbornika i dr.

Znanstveni skupovi

Hrvojka Mihanović-Salopek planira dovršetak znanstvenog rada za tisak pod nazivom Slavko Ježić kao prozni pisac i njegova književna percepcija održanog 7.-9. listopada 2021. na znanstvenom skupu o Slavku Ježiću u sklopu projekta Hrvatski književni povjesničari pod pokroviteljstvom HAZU.

Hrvojka Mihanović-Salopek za idući zbornik Dani hvarškoga kazališta - Biografsko i autobiografsko u hrvatskoj književnosti i kazalištu, 2022. u organizaciji HAZU, planira dovršavanje znanstvenog rada pod nazivom Pronađeni autobiografski maritimni putopisi Frana V. Maroevića s Hvara.

Hrvojka Mihanović-Salopek za idući zbornik Dani Ranka Marinkovića koji je pod pokroviteljstvom Razreda za književnost HAZU, planira dovršetak znanstvenog rada za objavljivanje pod nazivom Komiža u pjesničkom opusu akademika Jakše Fiamenga.

Andrea Sapunar Knežević će sudjelovati znanstvenim priopćenjem na Znanstvenom skupu o Nikoli Andriću u Zagrebu i Vukovara u listopadu 2022. u okviru projekta Hrvatski književni povjesničari, a pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Andrea Sapunar Knežević planira sudjelovati izlaganjem na jednoj hrvatskoj znanstvenoj konferenciji te u priopćenju izvijestiti o rezultatima istraživanja na znanstvenom projektu Ideja jugoslavenstva u hrvatskoj književnosti i kulturi.

Ivica Matičević planira sudjelovanje na sljedećim znanstvenim skupovima:

XXVI. Šoljanovi dani, Rovinj, 22-23. travnja 2022. s temom: Antun Šoljan, drame, kazalište, teatrologija.

LXIX. Dani hvarškoga kazališta, Hvar, svibanj 2022. s temom: Hrvatski narodni preporod i njegovo naslijeđe.

42. Zagrebački književni razgovori, Zagreb, listopad 2022. s temom: Književnost, ideologija i demokracija.

Simpozij o djelu Ive Andrića, u povodu 130. obljetnice rođenja, Odsjek za povijest hrvatske književnosti HAZU, Zagreb, listopad 2022.

Tema: Ivo Andrić – recepcija u hrvatskoj književnoj kritici nakon 1990.

Ana Batinić izlaganjima planira sudjelovati u radu sljedećih znanstvenih skupova i kolokvija:

Međunarodni znanstveni skup projekta Moderne misleće žene (Dubrovnik, lipanj 2022.)

Znanstveno-stručna manifestacija Dani Petra Šegedina (Korčula – Žrnovo – Orebić, rujan 2022.)

Željko Trbušić planira sudjelovanje na godišnjim skupovima u organizaciji Arhivskog društva Slovenije i Hrvatskog arhivističkog društva.

Stručni rad

Ana Batinić kao voditeljica Dana Petra Šegedina, u rujnu 2022. planira organizirati i voditi znanstveni skup u Korčuli.

Prilogom o djelu i životu Ive Andrića surađivat će u novome broju *Kronike – časopisa Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe* (gl. urednik akademik Boris Senker), koji će (dijelom) biti posvećen tome istaknutom hrvatskom književniku.

U okviru Odsjeka za povijest hrvatske književnosti pokrenuti znanstveno-stručni projekt prikupljanja i digitalizacije zvučnih zapisa glasova hrvatskih književnika.

Nastavit će s izradom bibliografija djela preminulih akademika za Spomenice preminulim academicima u izdanju Akademijina Razreda za književnost.

Željko Trbušić planira objavljivanje stručnog rada s temom sređivanja i računalne vizualizacije arhivskog fonda Eugena i Marije Kumičić koji se čuva u arhivu Odsjeka u sklopu znanstvenog skupa o Eugenu i Mariji Kumičić u povodu 170. obljetnice rođenja Eugena Kumičića i 75. obljetnice smrti Marije Kumičić (Brseč). Također bit će objavljen rad (trenutno u recenzijsko-uredničkom postupku) pod naslovom *Vizualizacija podataka kao metoda obogaćivanja arhivskih obavijesnih pomagala: primjer izvora za povijest Dalmacije u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u časopisu Vjesnik dalmatinskih arhiva*. Planirana je i objava istraživanja metoda uzorkovanja arhivskoga gradiva s ciljem poboljšanja modela automatskog prepoznavanja teksta. Rad je još nedefiniranog naslova, a plan je objava u renomiranom časopisu s međunarodnom recenzijom iz područja informacijskih znanosti.

Rad u arhivu i knjižnici

Sukladno planiranom privremenom preseljenju arhivskoga gradiva zbog obnove zgrade Zavoda u 2022. godini arhiv Odsjeka će pružanje usluga uvidu u gradivo i inventarne popise gradiva ostvarivati prvenstveno digitalnim putem, a ako bude mogućnosti i fizički. Rad na sređivanju i opisivanju postojećeg arhivskoga

gradiva također će se odvijati sukladno mogućnostima. Planiran je nastavak digitalizacije gradiva u skladu s budućim uvjetima, a posebno će se poticati korištenje do sad digitaliziranoga gradiva.

Knjižnica Odsjeka bit će privremeno nedostupna za vrijeme obnove s obzirom da većinom sadrži naslove koje je moguće pronaći i u drugim javnim knjižnicama.

Rad izvan Odsjeka

Hrvojka Mihanović-Salopek tijekom 2022. planira više promocija diljem Hrvatske autorske knjige dr. sc. Hrvojke Mihanović-Salopek i dr. sc. Nedjeljka Mihanovića, *Povijest Društva Poljičana*, u izdanju Udruge zagrebačkih Poljičana Sveti Jure i Ogranka Matice hrvatske u Podstrani, Zagreb, 2021.

U 2022. planira dovršetak znanstveno-obrazovnog scenarija te redateljske realizacije znanstveno-obrazovnog filma *Marijanska baština Bjelovarsko-križevačke biskupije* u sklopu projekta *Digitalno snimanje hrvatske mariološke baštine* pod pokroviteljstvom Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora te *Vijeća za kulturu Hrvatske biskupske konferencije*.

Planira izradu pogovora iz povijesti hrvatske dječje književnosti pod nazivom *U ozračju pozitivne energije riječi*, kao tiskanog separata prigodom jubileja rada i 70. rođendana lektirnog pisca *Jadranka Bitenca*, člana DHK, u organizaciji Centra za kulturu Pučkog otvorenog učilišta u Ivanić-Gradu.

Planira dovršetak pogovora za zbirku poezije koprivničkog autora *Dušana Dobrinića*.

Andrea Sapunar Knežević sudjelovat će u organizaciji međunarodnoga znanstvenog skupa o *Nikoli Andriću* (niz Hrvatski književni povjesničari) u organizaciji Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, a pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Kao članica Austrijskoga društva za kroatistiku (*Österreichische Gesellschaft für Kroatistik*) planira sudjelovati u predviđenim aktivnostima društva za 2022.

Ivica Matičević

Predavanje o suvremenoj hrvatskoj prozi, Slavistički odsjek Sveučilišta u Krakovu, Poljska, svibanj 2022.

Uređivanje beletrističkih i stručnih naslova u ediciji *Mala knjižnica Društva hrvatskih književnika*.

Priređivanje i vođenje tribina i književnih simpozija u okviru programskih djelatnosti Društva hrvatskih književnika.

Ivica Matičević bit će voditelj međunarodnog simpozija u okviru XXVI. Dana Antuna Šoljana posvećenog teatrološkim aspektima Šoljanova djela.

Ana Batinić kao priređivačica sveska *Literarna korespondencija* sudjelovat će u izradi *Sabranih djela Ivane Brlić-Mažuranić* (ur. prof. dr. sc. Vinko Brešić, u izdanju Matice hrvatske Ogranak Slavonski Brod).

Kao priređivačica dijela korespondencije Franje Račkoga (zajedno s dr. sc. Majom Polić) radit će na transkripciji pisama i priređivanju izdanja za tisak (predgovor, komentari).

Kao vanjska suradnica sudjelovat će u izvedbi nastave u okviru izbornog kolegija Elementi naracije o medicini i u medicini za studente 2. godine Medicinskog fakulteta u Zagrebu nositeljice doc. dr. sc. Ane Borovečki.

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKOGA KAZALIŠTA

Dužnost voditelja Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe obnašat će akademik *Boris Senker*, a dr. sc. *Vjera Katalinić* obnašat će dužnost upraviteljice Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U stalnom radnom odnosu zaposleni su dr. sc. Martina Petranović, viša znanstvena suradnica koja je 17. rujna 2021. izabrana u znanstveno zvanje znanstvene savjetnice, dr. sc. Ana Lederer, viša znanstvena suradnica, izv. prof. dr. sc. Lucija Ljubić, znanstvena suradnica te arhivski tehničari Vanja Budišćak, Jasna Đurđević i Tatjana Skendrović.

Znanstveni rad

Dr. sc. *Martina Petranović* nastavit će rad na monografiji o kazališnome opusu scenografa i slikara Ljube Babića, autorica i urednica knjige.

Dr. sc. *Lucija Ljubić* istraživat će suvremenu hrvatsku dramu i kazalište devedesetih godina 20. stoljeća i prvog desetljeća 21. stoljeća. Nastavit će istraživanje o glumačkom udjelu u hrvatskom kazalištu 19. i 20. stoljeća. U sklopu toga planira se izrada glumačkih monografija o hrvatskim umjetnicama čiji rad do sada nije odgovarajuće valoriziran.

Dr. sc. *Ana Lederer* nastavit će istraživanje i rad na rukopisu knjige o kazališnoj produkciji, autorica i urednica knjige.

Stručni rad

Dr. sc. Martina Petranović radit će na uređivanju biblioteke Kazališna likovnost u knjizi, na uređivanju zbornika 10. Dani Ranka Marinkovića – Kolo oko Marinkovića te će sudjelovati u suorganizaciji skupa XXXIII. Krležini dani u Osijeku – nulte u hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu.

Dr. sc. Lucija Ljubić sudjelovat će u redovitim aktivnostima Odsjeka vezanim uz razvrstavanje kazališne građe. Sudjelovat će u suorganizaciji skupa XXXIII. Krležini dani u Osijeku – nulte u hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu te u

suuređivanju zbornika skupa Dani Hvarškoga kazališta – Biografsko i autobiografsko u hrvatskoj književnosti i kazalištu i suorganizaciji znanstvenog skupa XLXIX Dana Hvarškoga kazališta.

Dr. sc. Ana Lederer će sudjelovati u suorganizaciji skupa XXXIII. Krležini dani u Osijeku – nulte u hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu.

Znanstveni skupovi

Odsjek za povijest hrvatskog kazališta bit će i u 2022. godini organizator znanstvenog skupa i popratnih manifestacija u sklopu kazališno-teatrološke manifestacije XXXIII. Krležini dani u Osijeku - Nulte u hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu u prosincu 2022.

Dr. sc. Ana Lederer, dr. sc. Martina Petranović i dr. sc. Lucija Ljubić sudjelovat će na znanstvenim skupovima Dani Hvarškog kazališta u svibnju 2022. i Krležini dani u Osijeku u prosincu 2022.

Dr. sc. Martina Petranović sudjelovat će na znanstvenom skupu o Tomislavu Krizmanu u jesen 2022.

Izdavačka djelatnost

a) U sunakladništvu Akademije i AGM-a tiskat će se Repertoar hrvatskih kazališta, knjiga četvrta, glavnog istraživača i priređivača izdanja znanstvenog savjetnika, dr. sc. Branka Hećimovića.

b) U sunakladništvu Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe HAZU / Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta, Hrvatskoga narodnog kazališta u Osijeku i Filozofskog fakulteta, Osijek objavit će se zbornik Krležini dani u Osijeku 2021., Devedesete u hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu, drugi dio.

c) Tiskat će se knjiga autorice Ane Lederer: Zakulisje – Hrvatsko narodno kazalište 2005. – 2013.

d) U dogovorenom sunakladništvu s ULUPUH-om planira se tiskanje izdanja biblioteke Kazališna likovnost.

Rad na prikupljanju, sređivanju i obradi kazališnoga gradiva

U skladu s programskim ustrojem Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta te znanstvenom i muzejsko-arhivskom radnom, praksom i brigom za istraživanje i prezentiranje hrvatske dramske književnosti i kazališta, kao i obogaćivanjem i ažuriranjem Muzejsko-kazališne zbirke Odsjeka za povijest hrvatskoga kazališta, nastavit će se rad na prikupljanju i preuzimanju raznovrsnoga muzejskog i arhivskog gradiva profesionalnih (institucionalnih i neovisnih), poluprofesionalnih i važnijih alternativnih kazališta, kazališnih družina i grupa te festivala, smotri i susreta, kao i gradiva o kazališnim umjetnicima i djelatnicima svih relevantnih kazališnih struka, te o dramskim i glazbeno-scenskim autorima. Opseg radova ovisit će o kadrovskim i prostornim mogućnostima i dinamiци preseljenja radi obnove zgrade u Opatičkoj 18.

Odsjek će pružanje usluga uvida u arhivsko gradivo i inventarne popise uskladiti s planiranim privremenim preseljenjem radi obnove zgrade. Rad na sređivanju i opisivanju postojećeg arhivskoga gradiva odvijati će se sukladno mogućnostima. Knjižnica Odsjeka bit će privremeno nedostupna za vrijeme obnove s obzirom da većinom sadrži naslove koje je moguće pronaći i u drugim javnim knjižnicama.

U planu je istraživanje unikatne građe o hrvatskom kazalištu 1920. – 1941. pohranjene u Arhivu Jugoslavije u Beogradu koja bi barem u kopijama trebala biti dijelom našega arhiva. Za ostvarenje toga plana potrebna je podrška Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i relevantnih ustanova Republike Hrvatske.

Nadovezujući se na praksu, začetu još 1902. u Hrvatskom narodnom kazalištu te produženu u Odsjeku, nastavit će se rad na svakidašnjem odabiranju, bibliografskom označavanju, izrezivanju i lijepljenju članaka, osvrtu, prikaza, reportaža, razgovora i intervjuja iz dostupnih dnevnika (Jutarnji list, Večernji list) o hrvatskim profesionalnim (institucionalnim i neovisnim) te važnijim poluprofesionalnim i alternativnim kazalištima, kazališnim družinama i grupama, kao i o festivalima, smotrama i susretima, a i o dramskim, glazbeno-scenskim i baletnim praižvedbama, premijerama i obnovama, pa i različitim gostovanjima, te o kazališnim umjetnicima, dramatičarima, glazbeno-scenskim i baletnim autorima.

Nastavit će se također i sustavno presnimavanje kritika o kazališnoj umjetnosti i umjetnicima, te o dramskim i glazbeno-scenskim autorima iz dnevnog tiska dostupnog na Internetu.

Nastavit će se preuzimanje kao i razvrstavanje, sređivanje i obrada već preuzetog muzejskog i arhivskog gradiva, kao i njegovo evidentiranje.

Nastavit će se ažurno voditi katalogizacija novopribavljenih i doniranih, dramskih, teatroloških, književnih, muzikoloških, leksikografskih i drugih izdanja te rad na katalogizaciji dramskih i teatroloških izdanja na stranim jezicima.

Nastavit će se voditi katalogizacija novonabavljenih ili novodobivenih audio i video zapisa.

Digitalizacija arhivskoga gradiva

U skladu s dinamikom preseljenja i pohrane građe u privremenu čuvaonicu radi obnove zgrade nastavit će se katalogiziranje knjižne građe Muzejsko-kazališne zbirke Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta na Indigo platformu Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

ODSJEK ZA POVIJEST HRVATSKE GLAZBE

U Odsjeku za povijest hrvatske glazbe stalno je zaposleno šest znanstvenika i istraživača te jedna doktorandica na projektu HRZZ-a s ugovorom na određeno vrijeme. U Odsjeku su zaposleni: dr. sc. Hana Breko Kustura (znanstvena savjetnica, član sur. HAZU), dr. sc. Tatjana Čunko (znanstvena suradnica), dr. sc. Vjera Katalinić (znanstvena savjetnica u trajnome zvanju, član sur. HAZU), dr. sc. Lucija Konfic (znanstvena suradnica), dr. sc. Rozina Palić-Jelavić (znanstvena suradnica), Sara Ries (doktorandica na projektu HRZZ-a NETMUS19, do 31. 3. 2022.) i dr. sc. Ennio Stipčević (znanstveni savjetnik u trajnome zvanju, član sur. HAZU). S obzirom da su svi u znanstvenim zvanjima, Odsjek opetovano traži otvaranje radnog mjesta stručnog suradnika kako bi knjižnica i arhiv Odsjeka mogli biti sustavno ažurirani i adekvatno vođeni, kao i za niz stručnih poslova koje sada moraju obavljati znanstvenici. Voditeljica Odsjeka je akademkinja Koraljka Kos, a zamjenjuje ju upraviteljica V. Katalinić, koja je ujedno upraviteljica Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe.

Znanstvenici će nastaviti s individualnim istraživanjima u okviru HRZZ projekata, ili će raditi na temama vezima uz svoje specijalizacije u okviru programa Odsjeka "Hrvatska glazbena kultura od srednjega vijeka do 21. stoljeća u društveno-kulturnom kontekstu".

Znanstveni i stručni rad

Individualni rad na projektima HRZZ-a

Projekt HRZZ-a "Institucionalizacija moderne građanske glazbene kulture u 19. stoljeću na području civilne Hrvatske i Vojne krajine" (MusInst19; 2021-2025, voditelj: akademik Stanislav Tuksar)

Vjera Katalinić, suradnica:

- Rad na glazbenoj zbirci Udina-Algarotti;
- Arhivsko istraživanje povijesti krčkog filharmonijskog društva (terenski rad: Trst: Državni arhiv; Beč: Državni arhiv; Salzburg: Konzistorijalni arhiv)
- Istraživanje udruživanja glazbenika: orkestralnih i komornih ansambala i pjevača u domovini i inozemstvu (Udruga za promicanje komorne glazbe u Zagrebu, Ilma de Murska kao pjevačica i impresario, salonska glazba, vojna glazba) i pisanje radova o tome.

Lucija Konfic, suradnica:

- Nastavak istraživanja privatnog muziciranja u Zagrebu
- Početna istraživanja građanskih glazbenih društava u 19. stoljeću

- Početak istraživanja dnevnog tiska u Zagrebu sredinom 19. stoljeća
Sara Ries, doktorandica na projektu NETMUS19 (do 31. 3. 2022.)
- Obrana doktorske disertacije
- Dovršetak rada na rukopisu Franjo Ks. Kuhač: Korespondencija III.

Program Odsjeka: "Hrvatska glazbena kultura od srednjega vijeka do 21. stoljeća u društveno-kulturnom kontekstu"

Hana Breko Kustura, srednji vijek

- Istraživački boravak u Franjevačkom samostanu Split, Poljud, nastavak rada na obradi drugog sveska izvora za cantus fractus - zbirka Creda, bez signature, 18. stoljeće;
- Rad na gradualu iz 15. stoljeća. Rab, Franjevački samostan, bez signature;
- Rad na rukopisu Cromuscodex u europskom okruženju- Hrvatska glazba srednjega vijeka;
- Rad na rukopisu Ritus et consuetudo almae ecclesiae zagrabiensis: Nove spoznaje iz područja crkvene glazbe Zagrebačkog obreda.

Tatjana Čunko

- opis i popis, skeniranje građe iz ostavštine Devčić te obrada i analiza građe po sadržaju (obiteljske fotografije, "Kronika mog života", Devčićeve glazbene kritike, glazbene kritike o Devčićevim skladbama, Devčićevi opisi vlastitih skladbi, izvedbe Devčićevih skladbi, itd.)
- nastavak rada na temi Umjetnička glazba na Hrvatskome radiju (društveno-politički kontekst, utjecaj Hrvatskoga radija na glazbeni život u Hrvatskoj, Hrvatski radio kao poticatelj glazbenoga stvaralaštva, Hrvatski radio u europskome kontekstu)

Vjera Katalinić

- Istraživanje dometa mletačke opere u 18. i 19. stoljeću na istočnoj obali Jadrana i pisanje rada o tome.

Rozina Palić-Jelavić

- Rad na knjizi: Hrvatska nacionalna povijesna operna trilogija (Mislav, Ban Leget, Nikola Šubić Zrinjski) Ivana pl. Zajca.
- Dovršetak i priprema za tisak rada na temu (u suautorstvu s Lucijom Konfic) Sveti Marko Križevčanin i glazba
- Započeti istraživanje i pisanje rada na temu (poglavlje u knjizi) Trideset godina Pasijske baštine – glazbeni znanstveni i kulturološki prinosi u svjetlu pasionske motivike
- Revidirati rad na temu: Recepcija (prihvaćanje) Zajčeve prve hrvatske nacionalne povijesne opere (Mislav) u doba njezina nastanka

- Napisati rad na temu: Ivan pl. Zajc i HP Kolo. U povodu 160. obljetnice osnutka Kola (1862.)

Ennio Stipčević

- Nastavak digitalizacije i transkripcija glazbenih djela hrvatske renesanse, u suradnji s Centre d'études supérieures de la Renaissance, Tours (<https://ricercar.croatia.cesr.univ-tours.fr>) (voditelji projekta: Ennio Stipčević, Philippe Vendrix, Vasco Zara);

- Rad na proučavanju hrvatske glazbe ranoga novoga vijeka;
- Priprema studije o Ivanu Lukačiću;
- Priprema studije o promoviranju starije hrvatske glazbe u sklopu festivala Varaždinske barokne večeri.

Međunarodni projekti

1. Međunarodni projekt RILM (New York)
 - suradnja u Hrvatskoj nacionalnoj komisiji: nastavak obradbe novoga materijala i addenda (T. Čunko)
2. Međunarodni projekt RISM (Frankfurt)
 - nastavak suradnje sa središnjicom u Frankfurtu i s korisnicima te obradba i unos muzikalija u program Muscat, radionice za studente i suradnike (Katalinić, Konfic, Ries)
 - unos jedinica iz glazbene zbirke Udina-Algarotti u bazu RISM-a Muscat (Katalinić)

Rad u knjižnici

Nastavak vođenja Knjižnice Odsjeka za povijest hrvatske glazbe HAZU: preciziranje knjižničnog kataloga u novi softver, obrada i unos nove građe; nabava časopisa; posudba; održavanje web stranice Knjižnice; edukacija i rad na održavanju glazbenog dijela digitalnog portala Indigo – DIZBI: sudjelovanje na sastancima (Konfic)

Stručni rad

Ažuriranje podataka na web stranici Odsjeka (Konfic)

Nastavak prikupljanja bibliografskih jedinica o Ivanu pl. Zajcu (Palić-Jelavić)

Urednički poslovi na Zborniku radova međunarodnog muzikološkog i interdisciplinarnog simpozija Glazba, umjetnosti i politika: revolucije i restauracije u Europi i Hrvatskoj 1815.-1860. Lisinski – Jelačić (HMD-HAZU, Katalinić, Ries)

Urednički poslovi na Zborniku radova međunarodnog muzikološkog skupa "Musical Networking in the 'Long 19th Century'" (HSZU-HMD, Katalinić, Ries)

Uredništvo u časopisu Arti musices – suizdavač Odsjek (Katalinić, Konfic – glavna urednica, Ries – urednica online izdanja)

Konzultiranje stručne literature te skeniranje tiskanih i rukopisnih izvora (NSK, Zagreb) (Stipčević)

Rad izvan Odsjeka

Uredništvo u časopisima *Gitara* (Konfic), *Muzyka* i *Current Musicology* (Katalinić)

Nastava na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu (Breko Kustura, Čun-ko, Katalinić, Konfic) i na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (Breko Kustura)

Mentorski rad na diplomskim i doktorskim radovima na Muzičkoj akademiji, Filozofskom fakultetu i Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu (Breko Kustura, Čun-ko, Katalinić, Konfic)

Rad u povjerenstvu za obranu diplomskih i doktorskih radova (Čun-ko, Katalinić)

Uredništvo zbornika za S. Majer-Bobetko (Čun-ko)

Uredništvo notnog izdanja L. Ebner: *Missa solemnis in D* (prir. Katja Krol-Šarac) (Konfic)

Revizija knjige / udžbenika (prema novome kurikulumu) za ponovno izdanje: *Glazbena umjetnost 4: udžbenik glazbene umjetnosti s dodatnim digitalnim sadržajima u četvrtom razredu gimnazije* (Palić-Jelavić)

Priredivački i redaktorski rad na notnim izdanjima skladbi F. W. Livadića (KDV L – MIC, Zagreb 2021.) (Palić-Jelavić)

Recenziranje članaka, knjiga, udžbenika i projekata (svi znanstvenici u Odsjeku)

Nastavak uredničkih poslova za niz notnih izdanja Tomaso Cecchini: *Opera omnia* (Zagreb: MIC) (glavni urednik) (Stipčević)

Dovršetak uredničkih poslova na zborniku *Companion to Lukačić* (Stipčević)

Nastavak uredničkih poslova za niz notnih izdanja Giacomo Finetti: *Opera omnia* (Padova: Centro Studi Antoniani) (glavni urednik) (Stipčević)

Dovršetak rada na kritičkom izdanju zbirke *Sacrae cantiones* (1620) Ivana Lukačića; posljednje korekture i slanje rukopisa u tisak (Stipčević)

Sudjelovanje u radu HUMKAD-a i Komisije za glazbene knjižnice Hrvatskog knjižničarskog društva (Konfic)

Rad u upravnom odboru Hrvatskoga muzikološkog društva (Čun-ko, Katalinić, Konfic, Palić-Jelavić, Ries)

Suradnja u ciklusima emisija Hrvatskog radija (Breko Kustura, Palić-Jelavić)

Znanstveni skupovi, seminari, usavršavanja i javna predavanja

1. Organizacija i suorganizacija skupova

1. 23. godišnji susret Hrvatskog muzikološkog društva, svibanj 2022. (Kon-

fic, Ries)

2. Sudjelovanje na skupovima, seminarima i posebnim predavanjima te usavršavanja

- Rim, 16-18. 3. 2022., međunarodni simpozij "Musical Topographies of the Mediterranean" (Katalinić)
- Oviedo, 12-14. 5. 2022., međunarodni simpozij "Musical Exoticism in the Long Nineteenth Century (1789-1918)" (Katalinić)
- Helsinki: 1-3. 6. 2022: međunarodni simpozij "Agents and Actors: Networks in Music History" (Katalinić)
- 23. godišnji susret Hrvatskog muzikološkog društva, svibanj-lipanj 2022. (Katalinić)
- Atena, 22-26.8.2022: simpozij Međunarodnog muzikološkog društva "Music across Borders" (Katalinić)
- Zagreb, rujan/listopad 2022.: Radionica/okrugli stol projekta MusInst19 (Katalinić, Konfic)
- Doprinos Sveučilišni poslijediplomski doktorski studij Znanosti o književnosti, teatrologije i dramatologije, filmologije, muzikologije i studija kulture: obranjena disertacija (Ries)

Predviđene publikacije

Knjige i notna izdanja

- Franjo Ks. Kuhač: Korespondencija II (HAZU-HMD, ur. Katalinić)
- Ivan pl. Zajc: Hrvatska nacionalna povijesna operna trilogija – Mislav, Ban Leget, Nikola Šubić Zrinjski, Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb 2022. (Palić-Jelavić)
- Kritičko izdanju zbirke Sacrae cantiones (1620) Ivana Lukačića (Stipčević)
- Companion to Lukačić (Stipčević)

Znanstveni i stručni članci

- How to Make Musicology More 'Visible', u zborniku sa znanstvenog skupa Musicology and Its Future in Times of Crises, Zagreb 2020. (Čunko)
- Daleko od očiju, daleko od srca, u zborniku sa znanstvenog skupa Muzika u društvu, Sarajevo 2020. (Čunko)
- The Paths of Moderne or how did Moderne Come to Croatia?, u zborniku sa znanstvenog skupa Musical Networking in the 'Long' 19th Century, Zagreb 2020. (Čunko)
- Članci: Glazba i radio; 'U boj, u boj!' – uz 75 godina djelovanja zbora Hrvatske radiotelevizije – prve četiri sezone (1941-1945); Kako učiniti

muzikologiju dostupnijom uz pomoć radija? Poredbena analiza slušalačkih navika i preferencija njemačkih i hrvatskih slušatelja umjetničke glazbe an radiju. Studija slučaja – emisija ‘Hrvatski glabeni abecedarij Hrvatskoga radija’, u engleskome prijevodu u autorskoj knjizi u izdanju tvrtke Eliva Press. (Čunko)

- Članak "Sveti Marko Križevčanin i glazba" za zbornik "Sveti Marko Križevčanin život i djelo" (Križevci: Udruga za promicanje znamenitih Križevčana "Dr. Stjepan Kranjčić") (Konfic i Palić-Jelavić)
- Članak "Franjo Ksaver Kuhač and Križevci" za zbornik sa simpozija "Musical Networking in the 'Long' 19th Century" (Konfic)
- Porin i Nikola Šubić Zrinjski – oris (glazbene) heroizacije naslovnih likova u operama Lisinskoga i Zajca u svjetlu romantičarskih i nacionalnih ideja 19. stoljeća, u: Glazba, umjetnosti i politika: Revolucije i restauracije u Hrvatskoj i Europi 1815. – 1860. Uz 200. obljetnicu rođenja Vatroslava Lisinskoga (1819. – 1854.) i 150. obljetnicu smrti bana Josipa Jelačića (1801. – 1859.), Zbornik radova 14. Međunarodnoga interdisciplinarnog simpozija, Zagreb, 16.-19. 10. 2019., Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb, 2022. (Palić-Jelavić)
- Recepcija (prihvaćanje) Zajčeve prve hrvatske nacionalnopovijesne opere (Mislav) u doba njezina nastanka, u: *Svečani zbornik za Sanju Majer-Bobetko*, Hrvatsko muzikološko društvo, Zagreb, 2022. (Palić-Jelavić)
- Fragmenti o Lukačiću, Crkva u svijetu (Stipčević)
- Akademik Lovro Županović i maestro Vladimir Kranjčević na Varaždinskim baroknim večerima, Radovi Zavoda za znanstveni rad HAZU u Varaždinu (Stipčević)

ZAVOD ZA PROMET

Ciljevi

Zavod za promet Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti osnovan je sa zadaćom sveobuhvatnog i sustavnog promišljanja i strateškog planiranja prometnog razvoja na nacionalnoj i metropolitanskoj razini, a s ciljem geostrateškog pozicioniranja u području srednje Europe, uz uvažavanje lokalnih posebnosti i čuvanje nacionalnog identiteta i interesa. Djelokrug rada Zavoda za promet obuhvaća prometnu valorizaciju i projekciju prometnog razvoja na nacionalnoj, regionalnoj i na razini grada; izradu znanstvenih podloga za donošenje strategijskih planova prometnog razvoja; koordinaciju i poticanje interdisciplinarnе suradnje u području prometnoga razvoja; te suradnju s Razredom za tehničke znanosti i Znanstvenim vijećem za promet Hrvatske akademije.

Planirane aktivnosti

Zavod za promet Akademije angažiran je u tematskom istraživanju strateških prometnih pravaca od važnosti za Hrvatsku. Istraživanje je usmjereno na razvojne potencijale Jadransko-jonskog pravca, njegovih ekstenzija na Baltičko-jadranski koridor i Sjevernomorsko/istočno-mediteranski koridor, te indikativni plan uključivanja u trans-europsku prometnu mrežu. Multimodalne prometne opcije koridorske trase uzduž istočne obale Jadranskog mora strategijski bi pridonijele pozicioniranju i geoprometnoj valorizaciji nacionalnih prometnih resursa i potencijala u kontekstu prometnog povezivanja Baltika, Jadrana i Crnog mora.

U suradnji sa Znanstvenim vijećem za promet Akademije, Zavod za promet sudjeluje u pripremi i organizaciji znanstvenog savjetovanja Prometni razvoj zagrebačkog prstena. Strategija razvoja urbane aglomeracije Zagreb implicira potrebu dugoročne projekcije integriranog prometnog rješenja metropolitanske regije.

U segmentu razvoja intermodalnog prometa završiti će se tematsko istraživanje logističkog koncepta suhe luke s ciljem evaluacije potrebe uspostave suhe luke na konkretnom primjeru pomorske luke Rijeka.

Očekivani rezultati

Zavod za promet će u 2022. godini tiskati edicije u nakladi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti: Potencijali prometno-logističkog koncepta suhe luke u Hrvatskoj, znanstvena studija, Prometna politika i strategijski razvoj, znanstvena knjiga, te Prometni razvoj zagrebačkog prstena, zbornik radova sa znanstvenog savjetovanja. Rezultati ciljanih tematskih istraživanja objavit će se u referentnim znanstvenim časopisima i zbornicima s međunarodnih skupova.

Izvršitelji/suradnici

Zavod za promet nema stalnih zaposlenika. Za realizaciju plana rada angažiraju se, uz upravitelja Zavoda, stručni suradnici za tehničko-stručne poslove, a za potrebe ciljanih tematskih istraživanja znanstvenici i eksperti u području prometa.

Trajanje aktivnosti: trajna znanstveno-istraživačka djelatnost.

Međunarodne aktivnosti

Zavod za promet Akademije putem svog člana sudjeluje u radu ekspertne skupine Europske komisije za upravljanje strateškim programom istraživanja i inovacija u području prometa (European Commission expert group for the Strategic transport agenda on research and innovation governance).

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD -- ĐAKOVO

U godini 2022. predviđen je znanstveni skup 8. travnja 2022. u Đakovu pod naslovom: Fra Grgo Martić (24.01.1822. – 30.8.1905.) - "S guslama kroz grobovni vijek" - novi pristupi Martićevom životu i kulturnom djelovanju

Radi se o 200. godišnjici rođenja fra Grge Martića, koji je njegovao dobre odnose sa biskupom Josipom Jurjem Strossmayerom i obitelji Brlić u Brodu.

U siječnju, veljači i ožujku 2022. predviđeno je predstavljanje vrlo uspjelog zbornika radova slikara Ivana Tišova, koji je izišao 2021. Predviđamo predstavljanje u Zagrebu (Muzeji), Viškovicima, rodnom mjestu, Osijeku, Slavenskom Brodu. Sve ovisi o pandemijskoj situaciji.

U jesen 2022. Zavod sudjeluje u organizaciji i ostvarenju početka slavljenja 150. godišnjice izlaženja Glasnika/Vjesnika đakovačke nadbiskupije, koji je utemeljio biskup Strossmayer.

Tijekom 2022. predviđa se recenzija i objavljivanje radova sa simpozija održanog 28. rujna 2021. u Đakovu: Demografska situacija u Hrvatskoj od Strossmayera do danas, u Radovima br. 2. Isto tako se predviđa recenzija i objavljivanje radova sa znanstvenog skupa o svećeniku i piscu Adamu Filipoviću Heldenalskom, 150 g. od njegove smrti i to u Radovima br. 3.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – OSIJEK

Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku je znanstvena jedinica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu kojom rukovodi voditeljica i upraviteljica Zavoda, te Vijeće Zavoda.

Zavod je osnovan 14. travnja 1974. godine kao Centar za znanstveni rad u Osijeku, a potom je 1986. godine pripojen ostalim znanstvenim jedinicama Akademije kao Zavod za znanstveni rad. Godine 1999. mijenja naziv u Zavod za znanstveni i umjetnički rad HAZU.

Voditeljica i upraviteljica Zavoda je akademkinja *Vlasta Piližota*.

U Zavodu su tri stalno zaposlena djelatnika: viša znanstvena suradnica dr. sc. Martina Harc, administrativna tajnica i dostavljačica-čistačica.

Znanstvenoistraživački rad

Projekt Osječka Tvrđa – Mursa Aeterna

Zavod za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Osijeku 2011. godine odlučio je pokrenuti inicijativu i provesti organizaciju izrade povijesno znanstvenih studija i sintetske znanstvene monografije o osječkoj Tvrđi, kroz provedbu projekta Osječka Tvrđa i višegodišnjeg Plana rada Zavoda.

U cilju kvalitetnog ostvarenja znanstvenih monografija projekta Osječka Tvrđa neophodna je suradnja svih kulturnih institucija grada Osijeka i Osječko-baranjske županije. Voditelj projekta: akademik Andrija Mutnjaković.

Međunarodna suradnja

Znanstvena suradnica dr. sc. Martina Harc - Znanstveni boravak u trajanju od dva mjeseca na MCI Management Center Innsbruck temeljem odobrenog projekta JESH (Joint Excellence in Science and Humanities) od Austrijske akademije znanosti i umjetnosti (Österreichische Akademie der Wissenschaften, ÖAW).

Znanstveni skupovi

Znanstveni skup povodom Dana nacionalnih manjina grada Osijeka (9. svibnja 2022.).

Ponovno pokretanje višegodišnjeg interdisciplinarnog projekta Znanstveni sabor Slavonije i Baranje koji će se temeljiti na najnovijim znanstvenim rezultatima

gospodarskog, društvenog i kulturnog razvoja Slavonije i Baranje, te okupiti vodeće znanstvenike i gospodarstvenike s ciljem kvalitetne rasprave o trenutnom stanju i budućim smjernicama razvoja Slavonije i Baranje.

Nakladnička djelatnost

Jedna od aktivnosti, odnosno plana rada Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku je i nakladnička aktivnost. Monografije planirane u idućoj 2022. godini financirat će se isključivo novčanim sredstvima dobivenim putem javnih natječajâ. Iz redovnih sredstava Zavoda financirat će se tisak časopisa Zavoda HAZU u Osijeku, Anali.

Knjige koje se planiraju tiskati u 2022. godini:

- Helena Sablić Tomić: *U osječkoj Nutarnjem gradu* (dopunjeno prošireno izdanje s poglavljima o osječkoj Crtačkoj školi i priobalju rijeke Drave).

i pripremiti za tisak:

- *Osječka secesija*

(skupina autora iz nekoliko kulturnih i umjetničkih institucija iz i izvan Osijeka: Obnovljeno izdanje knjige *Osječka secesija*)

- *Osječki tramvaj od konjskog do električnog* (autor: akademik Dragutin Feletar; urednik: akademik Andrija Mutnjaković)

Znanstveno stručni časopis Anali.

Predstavljanje knjiga

Struktura kapitala – teorija i politika malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj, Zagreb - Osijek 2019. (autori: Martina Harc, Sandra Pepur, Ljiljana Vidučić)

Kartografski izvori za povijest osječke Tvrđe, Zagreb – Osijek, 2018. (autor: Ante Grubišić)

Mursa u svjetlu numizmatičkih nalaza, Zagreb – Osijek, 2018. (autorica: Hermine Gorické – Lukić)

Spomenik Svetoga Trojstva u Osijeku, Zagreb – Osijek, 2020. (autori: Mirjana Repanić – Braun, Mario Braun).

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – POŽEGA

Plan rada Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Požegi za 2022. godinu:

– Znanstveno-stručni skup posvećen akademiku Dubravku Jelčiću - svibanj 2022.

– Predstavljanje monografije "Bjelobrdski kulturni krug – Groblja 9. do 13. stoljeća u međuriječju Mure, Drave, Dunava i Save" autora akademika Željka Tomičića - travanj 2022.

– Predstavljanje rada i izdanja Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU Požega u Pakracu - listopad 2022.

– Uređenje Spomen sobe akademika Dubravka Jelčića – tijekom cijele 2022. godine

– Arhipelag Požeško-slavonske županije (arheološki i sakralni objekti) – brošura/vodič – prosinac 2022.

– Info ploče na arheološkom nalazištu Rudina u suradnji s Hrvatskim restoratorskim zavodom – lipanj 2022.

– Popularizacijska predavanja (2) – veljača 2022.

– Dan astronomije u Požegi – rujan 2022.

– Popularizacija znanosti - projekt Požeški znanstvenici izvan Požege – kraj studenoga/početak prosinca 2022.

Nakladnička djelatnost

1. Monografija "10 godina Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požegi"

2. Časopis Radovi br. 11 Zavoda za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Požegi

ZAVOD ZA ZNANSTVENI I UMJETNIČKI RAD – SPLIT

Voditelj Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Splitu je akademik *Davorin Rudolf*.

Izdavačka djelatnost

Zavod za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Splitu tiskat će u 2022. broj 23 časopisa "Adrias".

Manifestacije

- XVI. "Dani kršćanske kulture" u suradnji s nakladničkom kućom Verbum iz Splita, u trajanju od 10 dana, održat će se od 26. ožujka do 5. travnja 2022. godine. Manifestaciju će obilježiti kulturno javni događaji, koncerti, tribine, projekcije filmova, predstave, muzejski programi, predstavljanja knjiga. U sklopu programa manifestacije, u prostorijama splitskoga Zavoda Akademije, održat će se izložba "Salon suvremene kršćanske likovnosti Ivo Dulčić".

- Međunarodni skup "Roman Archaeology Conference / Theoretical Roman Archaeology Conference 2020" jedan je od najvećih i najznačajnijih arheoloških skupova koji će okupiti svjetske stručnjake za klasičnu i rimsko-provincijalnu arheologiju u Splitu, od 5. do 9. travnja. Glavni nositelji organizacije skupa su The Roman Society iz Ujedinjenog Kraljevstva i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.

- "Marulićevi dani", kulturna manifestacija međunarodnog karaktera posvećena hrvatskoj dramskoj riječi i djelu Marka Marulića u suradnji s Književnim krugom iz Splita održat će se od 21. do 24. travnja.

- "Knjiga Mediterana" međunarodni znanstveni skup u suradnji s Književnim krugom iz Splita, održat će se od 25. rujna do 1. listopada. U sklopu manifestacije održat će se dva znanstvena skupa, predavanja i predstavljanja knjiga. Na skupu će sudjelovati znanstvenici i stručnjaci iz područja književnosti, povijesti umjetnosti i arheologije iz Hrvatske i inozemstva.

- "Dani otvorenih vrata HAZU – 2022.", manifestacija u organizaciji Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti kojom se građanima približava raznovrsna djelatnost, te bogata kulturna i prirodna baština HAZU-a, posebice splitskoga Zavodu Akademije. Uz kratku prezentaciju o povijesti Akademije, akademici i članovi suradnici primat će posjetitelje i upoznati ih s djelatnostima i zadacima Akademije.

Predavanja

Nastavit će se ciklus predavanja "Petkom u Zavodu HAZU" u proljeće i jesen 2022. Izlagat će znanstvenici, političari, kulturni radnici, umjetnici i stručnjaci o aktualnim zbivanjima u Splitu i Hrvatskoj o stručnim temama iz područja međunarodnog prava, gospodarstva, pomorstva, arheologije, arhitekture i povijesti umjetnosti (predavanja akademika Arsena Bačića, Nenada Cambia, Dinka Kovačića, Kuzme Kovačića, Davorina Rudolfa i Radoslava Tomića, te članova suradnika HAZU-a koji stalno žive u Splitu, prof. emeritus Ivo Grabovac, prof. dr. sc. Kažimira Hraste i prof. emeritus Ante Mihanovića, znanstvenika i stručnjaka sa Sveučilišta u Splitu, kulturnih djelatnika, umjetnika i dr.).

Početkom veljače organizirat će se razgovor akademika sa županom Splitsko-dalmatinske županije Blaženkom Bobanom o gospodarskom razvoju županije s posebnim osvrtom na prometnice.

Izložbe

1. U veljači, izložba slika akademskih slikara Melite Bošnjak, Antuna Šojat i Vesne Šojat uz koju će se predstaviti i monografija akademske slikarice Vesne Šojat.

2. U ožujku 2022. godine, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Kabinet Grafike i Matica hrvatska organiziraju izložbu "Dante u djelima suvremenih hrvatskih umjetnika" (Vatroslav Kuliš, Tomislav Buntak, Zlatko Keser, Igor Rončević, Antun Boris Švaljek i Kuzma Kovačić) povodom 700. obljetnice Danteove smrti.

Predstavljanje knjiga

Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Splitu organizirat će predstavljanje novoobjavljenih knjiga pretežito autora koji žive i djeluju na području Splitsko-dalmatinske županije.

U splitskom Zavodu HAZU-a u Splitu, pored u planu navedenih manifestacija, priredit će se i druge znanstvene i kulturne manifestacije u organizaciji ovoga Zavoda, kao i u suradnji sa ostalim institucijama sa splitskog područja i šire, ovisno o epidemiološkim prilikama u zemlji.

ZAVOD ZA ZNANSTVENI RAD – VARAŽDIN

Organizacija jedinice

Zavod za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Varaždinu (dalje: Zavod) smješten je u prostorijama palače Keglević, Vladimira Nazora 14, u Varaždinu. Voditelj Zavoda je akademik *Stjepan Damjanović*, a upravitelj dr. sc. *Vladimir Huzjan*. U Zavodu su zaposlene dvije osobe: upravitelj i administrativna tajnica Ljiljana Biškup.

Zavod se kontinuirano bavi znanstveno-istraživačkim radom što je njegova osnovna djelatnost te je jedina takva ustanova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na užem području sjeverne Hrvatske. Rad Zavoda obuhvaća interdisciplinarna istraživanja poput gospodarstva, povijesti, književnosti, jezika, glazbe, umjetnosti, tehnike, informatike i drugih područja. Znanstveno-istraživačku i nakladničku djelatnost Zavoda u osnovi financiraju Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Varaždinska županija i Grad Varaždin, a neke projekte dodatno odgovarajuća ministarstva Republike Hrvatske, gospodarstvenici te druga lokalna uprava i samouprava.

Djelatnost Zavoda obuhvaća i iniciranje, organizaciju, koordinaciju te izvršenje znanstvenih istraživanja u Varaždinu i njegovom gravitacijskom prostoru u sjevernoj Hrvatskoj, zatim organiziranje znanstvenih skupova, savjetovanja i rasprava o pojedinim temama važnim za unapređenje znanosti i primjenu znanstvenih rezultata u praksi te objavljivanje rezultata znanstveno-istraživačkog rada u odgovarajućim edicijama, a u skladu s mjerilima Hrvatske akademije na području nakladničke djelatnosti.

Članovi Znanstvenog vijeća Zavoda su: akademik Stjepan Damjanović (predsjednik), akademik Stanislav Tuksar, prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, član suradnik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, dr. sc. Vladimir Huzjan, zatim mr. sc. Vesna Haluga, privremena pročelnica Upravnog odjela za poslove gradonačelnika i gradskog vijeća Grada Varaždina i Silvija Zagorec, zamjenica župana Varaždinske županije.

Nakladnička djelatnost

Časopis "Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin" br. 33 (2022.)

U redovitom godišnjem broju znanstvenog časopisa Zavoda pod nazivom "Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin" br. 33 tiskati će se radovi/ članci sa skupova koje je Zavod organizirao tijekom 2021./2022. godine zajedno s ostalim pristiglim radovima. Časopis Radovi ima veliku važnost za humanističke znanos-

ti na području sjeverne Hrvatske jer će se njegovim tiskanjem sva nova znanstvena i umjetnička saznanja o Varaždinu, Varaždinskoj županiji te sjevernoj Hrvatskoj objaviti i sačuvati te biti besplatna za sve zainteresirane. Časopis je kategoriziran kao A1 publikacija za humanističke znanosti. Planirani tisak bio bi krajem 2022. u nakladništvu Zavoda.

Monografija dr. sc. Vladimira Huzjana: "O čudesnim ozdravljenjima, hodočašćima i bratovštinama u Brdovcu tijekom 17. i 18. stoljeća"

Doktorska disertacija dr. sc. Vladimira Huzjana "Pučka pobožnost u župi Brdovec u 17. i 18. stoljeću" (ovdje u planu objave kao monografija pod radnim nazivom: "O čudesnim ozdravljenjima, hodočašćima i bratovštinama u Brdovcu tijekom 17. i 18. stoljeća") prva je koja ovu specifičnu temu obrađuje za navedeno područje. Iako je župa Brdovec tijekom 17. i 18. stoljeća bila jedna od najvećih na području Zagrebačke biskupije do danas je slabo historiografski istražena. U tom smislu, ova radnja/ monografija predstavlja poseban pothvat koji može poslužiti kao smjerokaz budućim istraživačima za nova društveno – religijska istraživanja.

Okosnicu radnje čini opsežna analiza 60, prema vjerovanju, čudesnih ozdravljenja ostvarenih po zagovoru sv. Vida i sv. Barbare zabilježenih u najstarijoj župnoj matičnoj knjizi rođenih u razdoblju od 1677. do 1779. godine. Drugi vrijedni izvor je knjiga članova Bratovštine sv. Barbare koja je u brdovečkoj župi djelovala od 1676. do 1814., odnosno analiza 3.327 članova čiji je prijepis dodan u Prilozima. Treći važan izvor za proučavanje pučke pobožnosti brdovečke župe su kantske vizitacije od 1622. do 1777. u kojima su zabilježeni podaci o vjerskom djelovanju svećenika i župljana. Znanstvenom obradom ova tri do sada neobjavljena izvora stvoreni su temelji za detaljniju analizu društveno - religijskih zbivanja na brdovečkom području u navedenom razdoblju. Treba dodati kako i sama brdovečka župa i danas posjeduje dokumentaciju iz 17. i 18. stoljeća, pisanu na latinskom i hrvatskom jeziku kajkavskim narječjem, koja je analizirana za potrebe radnje. Također, obrađena je i bogata knjižnica brdovečke župe koja sadrži oko 130 knjiga iz 17. i 18. stoljeća, a koristili su ih u svakodnevnoj praksi brdovečki svećenici. Obradom (izvornog) arhivskog gradiva temeljem suvremenih historiografskih metoda, dobiveni podaci predstavljeni su u vidu priče ili komentara te dodatno pojašnjeni grafikonima, ilustracijama i tablicama. Uz navedene izvore te uz posebni osvrt na pobožnost u objavljenom izvornom gradivu i literaturi, ova radnja predstavlja najopsežniji pregled povijesnih zbivanja na brdovečkom području do sada. Planirani tisak monografije bio bi tijekom 2022. u sunakladništvu Zavoda i Muzeja Brdovec.

Monografija Ane Kaniški, prof.: "Javni spomenici i skulpture grada Varaždina. Prilog povijesno-umjetničkoj topografiji"

E-publikacija "Javni spomenici i skulpture grada Varaždina: prilog povijesno-umjetničkoj topografiji" digitalni je sadržaj koji obuhvaća ubikaciju jednoga segmenta umjetničke i spomeničke baštine grada Varaždina. Na temelju dva rele-

vanatna izvora podataka – opsežne povijesne i povijesno-umjetničke historiografije te obilazaka i opservacija svakoga pojedinog primjera baštine koji je autorica provodila daje se sistematiziran uvid u varaždinsku skulpturalnu baštinu. Obilascima je obuhvaćeno teritorijalno područje današnjega grada – od najuže povijesne jezgre, preko povijesnih predgrađa razvijanih tijekom stoljeća, do današnjih industrijskih zona. Publikacija obuhvaća baštinu od srednjovjekovnog do suvremenog razdoblja umjetničke produkcije. Po osvrtu na dosadašnju historiografiju koja je relevantna za istraživanu temu, autorica daje jedan pogled, od nesumnjivo drugih različitih i jednako zanimljivih, na javne spomenike i skulpture grada Varaždina. Sadržajno su podijeljeni prema razdobljima u kojima su nastali. Kratki popis srednjovjekovnih spomenika slijedi opsežan niz spomenika, skulptura i pilova iz baroknoga razdoblja – koji su, u odnosu na cijeli korpus, brojniji i dobro očuvani. Usporedno se uz ove spomenike do 1918. godine nižu i primjeri svjetovne tematike. Slijede radovi međuratnoga razdoblja, potom iz razdoblja socijalizma, te naposljetku, iz razdoblja nakon 1991. godine, odnosno, nakon osamostaljenja države, pri čemu se radovi mogu promatrati iz različitih perspektiva, najčešće različitih naručitelja. Svaki pojedini primjer spomenika ili skulpture prikazan je s najrelevantnijim historiografskim podacima, kao i saznanjima dobivenim terenskim istraživanjem. Uvidom se daje zaključak o javnoj skulpturalnoj baštini Varaždina – njezinoj ubikaciji, autorstvu, nastanku, materijalima i dimenzijama, stanju očuvanosti – gdje je to moguće. Za svaki primjer daje se fotografija spomenika ili skulpture, te navodi njezin izvor. Ova e-publikacija, autorica napominje, iako pokušava dati sveobuhvatan pogled u skulpturalnu baštinu grada Varaždina, ne treba je se smatrati definitivnom, a njezinu sistematizaciju jedinim pogledom na baštinu. Naprotiv, ona služi kao temelj za buduća istraživanja svima. Planirani objava monografije bila bi tijekom 2022. u nakladništvu Zavoda. U slučaju dobivanja novčanih sredstava moguće je i tisak.

Monografija dr. sc. Martine Hranj: "Varaždinska prezimena - pregled mijena prezimenskoga sustava i onomastička raščlamba"

U uvodnome dijelu rada donosi se kratka povijest Varaždina, prikaz pojavnosti otkonima Varaždin u povijesnim vrelima, osvrt na odslik varaždinskoga govora u varaždinskim prezimenima, prikaz doprezimskih antroponimijskih formula i osobnih imena u njima te osvrt na prezimena potvrđena u prvome poznatom popisu Varaždinaca. Središnji dio rada jest motivacijsko-tvorbena raščlamba varaždinskih prezimena potvrđenih od 1520. do 2001. godine. Raščlamba je provedena po stoljećima – za svako je stoljeće izrađen rječnik abecednim slijedom poručanih prezimena, a svako novopotvrđeno prezime detaljno je motivacijski i tvorbeno raščlanjeno. Podatci o motivacijskim i tvorbenim značajkama varaždinskih prezimena potom su pretočeni u tablice i grafikone kojima se zorno i pregledno prikazuje udio pojedinih motivacijskih skupina u prezimenskome sustavu promatranoga razdoblja te tvorbena struktura potvrđenih prezimena. Sastavnicom središnjega dijela rada jest i poglavlje o varaždinskim Židovima i njihovim prezimenima. Sumirajući rezultate provedenoga istraživanja, autorica zaključuje da su

početkom 16. stoljeća varaždinska prezimena uglavnom ustaljena antroponimij-ska kategorija, da se uklapaju u sliku hrvatskoga prezimenskog sustava, da se glavnina današnjih prezimena koja nose Varaždinci može pratiti od 18. stoljeća, da 80-ak prezimena ima petstoljetni kontinuitet pojavnosti u varaždinskoj antroponimiji te da njih 40-ak jesu tzv. autohtona varaždinska prezimena. Rad završava popisom izvora i literature, popisom tablica, grafikona, slika i karata te prilozi-ma naslovljenim Rječnik prezimena koja se kontinuirano pojavljuju u varaždin-skome prezimenskom sustavu (16. – 20. stoljeće) i Tablice i grafovi. Planirani ti-sak monografije bio bi tijekom 2022. u sunakladništvu Zavoda i Državnog arhiva u Varaždinu.

Znanstvenoistraživački projekti

Varaždin u poraću Drugog svjetskog rata

Vremenski okvir istraživanja bio bi od kraja Drugog svjetskog rata do lipnja 1948. godine, a naglasak istraživanja su zbivanja u Varaždinu u prvim poslije rat-nim godinama - obnova, industrijalizacija, propaganda (u tisku, radiju, kazalištu), kulturne aktivnosti, politički i vojni ustroj, ali i ratna osveta pobjednika, masovna grobišta te politička represija. S istraživanjem se počelo u drugom djelu 2021. go-dine. Ovaj znanstveno-istraživački projekt dr. sc. Vladimira Huzjana nastavak je do sada završenih: "Varaždin i vojska u međuratnom razdoblju (1918.-1941.)" i "Varaždin u vrijeme Nezavisne Države Hrvatske (1941.-1945.)". Planirani tisak monografije bio bi tijekom 2023. godine.

Izvori za povijest Grada Varaždina (1209. - 1850.) – II. dio

Najvažniji izvori za povijest grada Varaždina čuvaju se u Državnom arhivu u Varaždinu, a fond "Poglararstvo slobodnog i kraljevskog grada Varaždina (1209. - 1850.)" jedan je od najbolje sačuvanih komunalnih arhiva kontinentalne Hrvat-ske u kojem se čuva ukupno 1.675 isprava i spisa za razdoblje od 1209. do 1850. godine. S obzirom na izuzetnu povijesnu vrijednost navedenih dokumenata, objavljivanje gradiva ovog fonda otpočelo je već u prvoj polovici 20. stoljeća. U "Poviestnim spomenicima slobodnoga kraljevskoga grada Varaždina" iz 1942., Zlatko Tanodi i Adolf Wissert objavili su dio isprava iz serije "Radikalni arhiv" (njih 226) za razdoblje od 1209. do 1526. godine. Izvori su objavljeni po svim tada važećim mjerilima za objavljivanje izvornog arhivskog gradiva - za svaku ispravu napravljena je kratka regesta na hrvatskom jeziku, transkripcija čitavog do-kumenta u latinskom izvorniku te opis fizičkog izgleda isprave uz navođenje ra-nijih izdanja u kojima je, eventualno, pojedina isprava već objavljena. S obzirom na izuzetnu povijesnu vrijednost isprava i spisa koji čine tzv. Radikalni arhiv fon-da "Poglararstvo slobodnog i kraljevskog grada Varaždina (1209.-1850.)", odluči-li smo nastaviti rad na objavljivanju izvora pripremom za tisak i objavljivanjem cjelokupnog Radikalnog arhiva. Posebno se napominje da bi se zbog drugačijeg

pristupa objavljivanju izvornika, ponovno objavile isprave iz razdoblja do 1526. godine. Središnji dio svakog sveska donosi latinsku transkripciju isprava i spisa, kao i njihov prijevod na hrvatski jezik. Cilj prevođenja sadržaja na hrvatski jezik jest učiniti latinske izvornike dostupnijim širem krugu potencijalnih korisnika/ istraživača. Za svaki svezak bit će izrađena kazala mjesta i osoba. Planirano je da se priprema i tisak svakog pojedinog sveska realizira u trogodišnjem razdoblju. Nositelji Projekta su Zavod i Državni arhiv u Varaždinu. Istraživanje će se provoditi tijekom 2022. godine.

Varaždinsko židovsko groblje

O varaždinskom gradskom groblju, u ovom kontekstu kršćanskom, ima više napisanih studija i monografija te je uvršteno u svaki lokalni turistički vodič. S druge strane, o varaždinskom židovskom groblju nemamo napisanu ni jednu cjelovitu studiju ili monografiju, a informacije o njemu javljaju se tek sporadično u pokojem članku. Zavod, Gradski muzej Varaždin i Katedra za judaistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu žele napraviti prvu monografiju o židovskom groblju u Varaždinu. Glavni suradnici su doc. dr. sc. Naida-Mihal Brandl, predstojnica Katedre za judaistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Spomenka Težak, prof., muzejska savjetnica Gradskog muzeja Varaždin te dr. sc. Vladimir Huzjan. Tijekom 2022. godine provoditi će se istraživanja.

Ratni dnevnik Velimira Putara

Velimir Puttar (Varaždin, 1922.-Varaždin, 2005.) pedantno je vodio bilješke o svom ratnom putu tijekom Drugog svjetskog rata. Bilješke je pisao na manje papire, koje je u vrijeme mira krasopisom upisao u dnevničke knjige. Svi njegovi dnevnički su sačuvani i nalaze se u Državnom arhivu u Varaždinu u fondu Obitelji Puttar. Kao vojnik vodio je bilješke gdje je sve služio u Hrvatskoj, a posebno u inozemstvu tijekom rata. Iz Varaždina je stigao u Beč 15. ožujka 1944. odakle je krenuo u Češku, a potom u Njemačku. Od 15. rujna 1944. do 26. siječnja 1945. bio je na položaju topova u Niederkaufungenu, Kasselu, Immendorfu i Lebstedtu kao pripadnik, kako sam naziva, hrvatske flaklegije. Smjenom dužnosti vratio se u Beč iz kojeg je 30. ožujka krenuo u domovinu, a u Varaždin je stigao 17. travnja 1945. godine. O Drugom svjetskom ratu V. Puttar piše u četiri dnevničke knjige na više stotina stranica. Tijekom 2020. sadržaj dnevnika će se prepisati, greške ispraviti, a gdje je moguće komentarom popratiti ili objasniti dijelove sadržaja. Uz dnevnik, prirediti će se i uvodna studija o obitelji Puttar u Varaždinu. Na prijepisu rukopisa raditi će se tijekom 2022. godine.

Ladislav Ebner, "Historisch statistisch topographische Beschreibung der Konigl. Freystadt Varasdin"

Ladislav Ebner bio je varaždinski gradski sudac i pisac (Varaždin, 1775. — Varaždin, 1851.). Bio je sin Leopolda Ignacija, skladatelja i orguljaša. Nakon završenih pravnih studija oko 1799. radio je kao nadbilježnik. God. 1822. bio je

član kraljevinskog poslanstva koje je kralju Franji I. zahvalilo na provedenom sjedinjenju prekosavskih krajeva s Hrvatskom. U prigodi instalacije velikog župana Varaždinske županije, Jurja VI. Erdődyja, održao je 1824. govor tiskan u Varaždinu iste godine. U Varaždinu je bio gradski vijećnik, zamjenik gradskog suca 1831. i 1832. te gradski sudac (načelnik) od 1833. do 1836. godine. Kao prijednik sudbenog stola zastupao je grad Varaždin na saboru u Požunu. Zaslužan je za varaždinsko školstvo kao ravnatelj svih pučkih škola: glavne, uršulinske i židovske (1835). Nakon priznanja kralja Ferdinanda V, kao osobit promicatelj pučkog školstva istaknut je i u proglasu Kraljevskoga namjesničkog vijeća od 1838. godine. Vjerojatno najpoznatiji je što je 1827. tiskao u Varaždinu prvu povijesno-statističku monografiju grada Varaždina na njemačkom jeziku pod nazivom: *Historisch statistisch topographische Beschreibung der königl. Freystadt Varasdin*. Odlomci monografije objavljeni su u *Varaždinskom viestniku* (1896.) i *Našim pravicama* (1904.). Bio član odbora za osnutak glazbene škole u Varaždinu, koja je osnovana 1827. kada i Glazbeno društvo. Na prijevodu s njemačkog na hrvatski jezik radi dr. sc. Sanja Županić, a Spomenka Težak, prof. i dr. sc. Vladimir Huzjan uređuju rukopis. Na prijevodu i uređenju rukopisa raditi će se tijekom 2022. godine.

Mr. sc. Eduard Vargović, dr. sc. Vladimir Huzjan: "40 godina postojanja Zavoda Hrvatske akademije u Varaždinu. U povodu pet stoljeća proglašenja kamene kuće na glavnom trgu vijećnicom slobodnog i kraljevskog Grada Varaždina"

Grad Varaždin će 2023. svečano proslaviti pet stoljeća proglašenja kamene kuće na glavnom gradskom trgu vijećnicom slobodnog i kraljevskog grada Varaždina. U toj kući gradska vlast zasjeda od 1523. bez prekida do danas. Zavod će se svečanosti priključiti tiskanjem prigodne monografije mr. sc. E. Vargovića i dr. sc. V. Huzjana "40 godina postojanja Zavoda Hrvatske akademije u Varaždinu. U povodu pet stoljeća proglašenja kamene kuće na glavnom trgu vijećnicom slobodnog i kraljevskog Grada Varaždina". Naime, te godine Zavod će obilježiti 40 godina postojanja. U monografiji će se predstaviti vrijeme nastanka i razvoja Zavoda do 2023. kao i sva njegova dotadašnja djelatnost (nakladnička, istraživačka i znanstveno-stručna).

Dr. sc. Vladimir Huzjan, "Povijest Varaždina u prvoj polovici 20. stoljeća. U povodu pet stoljeća proglašenja kamene kuće na glavnom trgu vijećnicom slobodnog i kraljevskog Grada Varaždina"

Grad Varaždin će 2023. svečano proslaviti pet stoljeća proglašenja kamene kuće na glavnom gradskom trgu vijećnicom slobodnog i kraljevskog grada Varaždina. U toj kući gradska vlast zasjeda od 1523. bez prekida do danas. Zavod će se svečanosti priključiti tiskanjem prigodne monografije dr. sc. V. Huzjana "Povijest Varaždina u prvoj polovici 20. stoljeća. U povodu pet stoljeća proglašenja kamene kuće na glavnom trgu vijećnicom slobodnog i kraljevskog Grada Varaždina". U dosadašnjem znanstveno-istraživačkom radu V. Huzjan bavio se

proučavanjem povijesti grada Varaždina u prvoj polovici 20. stoljeća. Na tu temu objavio je gotovo 30 znanstvenih i stručnih radova u različitim publikacijama u domovini i inozemstvu (na hrvatskom, slovenskom i engleskom jeziku). U ovoj monografiji će se svi do sada objavljeni radovi dr. sc. V. Huzjana o povijesti Varaždina u 20. stoljeća objaviti zajedno na hrvatskom jeziku. Radovi će biti poredani kronološki, svaki će biti zasebno poglavlje gdje će se navesti mjesto ranije objave, također dopuniti će se novim saznanjima, podaci u tablicama dodatno će se provjeriti, a na kraj ide zajednički popis literature te kazala imena, mjesta i pojmova.

Znanstveno-stručni skupovi

Janez Trdina (1830.-1905.). Slovenski profesor varaždinske i riječke gimnazije. U povodu 190. obljetnice rođenja

Zavod, Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli te Zgodovinski inštitut Milka Kosa, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti u Ljubljani planiraju tijekom 2022. organizirati međunarodni znanstveni skup pod radnim nazivom: "Janez Trdina (1830.-1905.). Slovenski profesor varaždinske i riječke gimnazije. U povodu 190. obljetnice rođenja". Janez Trdina (Mengeš, 29. svibnja 1830. – Novo Mesto, 14. srpnja 1905.) bio je slovenski književnik i povjesničar koji je studij povijesti i zemljopisa završio u Beču 1853. godine. Kao profesor-pripravnik/ suplent radio je u varaždinskoj gimnaziji, a od 1855. bio je profesor u Rijeci. Iz političkih razloga 1867. je umirovljen i preselio se u Novo Mesto. Kao pisac bio je vrlo aktivan: objavljivao je sjećanja, putopise, pjesme, basne i pripovijesti te napisao prvu povijest Slovenaca na slovenskom jeziku 1866. pod nazivom: *Zgodovina slovenskega naroda*.

Tomislav Butorac: "H-8"

"H-8" je hrvatski dugometražni film iz 1958. redatelja Nikole Tanhofera. Film se temelji na istinitoj priči o teškoj prometnoj nesreći koju je uzrokovao nepoznati vozač automobila 14. travnja 1957. godine. "H-8" su bili početni znakovi registarskih pločica automobila koji je uzrokovao nesreću. Film je na Festivalu igranog filma u Puli 1958. osvojio Veliku zlatnu Arenu za najbolji film. Tomislav Butorac (1929.-2008.) jedan je od dvojice scenarista filma "H-8", a njegova kćer Marcela Cerovec živi u Varaždinu i posjeduje primjerak scenarija, životopisa režisera, scenarista i glumaca, zatim brošuru "Jadran filma" s izvadcima iz strane štampe, izrezaka iz tadašnjih novina o filmu, fotografije s mjesta nesreće, fotografije s dodjela nagrade za scenarij u Puli, te same nagrade - "Jelen". Suorganizator predavanja/ okruglog stola je varaždinska Udruga Trash Film Festival i Pučko otvoreno učilište Varaždin. Prigodni skup uz prikaz filma održati će se tijekom 2022. godine.

Varaždinsko bučino ulje

Zavod, Varaždinska županija i Udruga Varaždinsko bučino ulje planiraju tijekom 2022. u Varaždinu organizirati prigodni znanstveno-stručni skup pod nazivom: Varaždinsko bučino ulje. Varaždinska županija nastavlja aktivnosti na promociji i markiranju varaždinskog bučinog ulja na razini Republike Hrvatske i Europske unije. Prošle godine u veljači održan je prigodni znanstveni skup na kojem je 10-ak stručnjaka govorilo o prednostima konzumiranja bučinog ulja, o sadnji i obradi buča te njegovom markiranju. Na ovogodišnjem skupu Zavod bi se uključio u njegovu organizaciju.

250 godina izgradnje palače Varaždinske županije

Zbog reorganizacije civilne uprave koju je provodio austrijski dvor tražilo se da svaka županija ima svoju zgradu za sastanke županijske vlasti i smještaj činovništva. Zbog toga su 12. listopada 1768. dovršeni pregovori kojima slobodni i kraljevski grad Varaždin ustupa Varaždinskoj županiji zemljište ukinutog varaždinskog generalata s ruševnim zgradama na Franjevačkom trgu za 25.000 fl., a odmah nakon toga započelo se s radovima. Sljedeće godine 12. kolovoza sklopljen je ugovor s varaždinskim zidarskim majstorom Jacobusom Erberom za izgradnju palače, a 27. kolovoza s varaždinskim tesarskim majstorom Simonom Ignazom Wagnerom za izvedbu krovništva na palači. U siječnju 1770. Hrvatsko kraljevsko vijeće dostavilo je carici i kraljici Mariji Tereziji planove i projekte s troškovicima za izgradnju palače Varaždinske županije. Prve sjednice počinju se održavati 1772. kada se županijska uprava u potpunosti preselila u novu palaču.

Na skupu će se govoriti o političko-društvenoj situaciji u slobodnom i kraljevskom gradu Varaždinu u vrijeme izgradnje palače Varaždinske županije, zatim kako je i pod kojim uvjetima građena, što se dogodilo s palačom u vrijeme velikog požara 1776., za što se sve koristila, kako je tekao postupak restauracije u 21. stoljeću i drugo.

Predavanja

Moderna tehnologija i zaštita sluha

Zavod, Hrvatsko društvo za audiologiju i fonijatriju organizirati će predavanje o sve češćem problemu oštećenja ili gubitka sluha. Jedan od razloga može biti i neprimjereno korištenje suvremene tehnologije - u prvom redu slušalice za mobilne telefone. Namjera je javnost bolje upoznati s mogućnostima zaštite i savjetima za kvalitetno i sigurno konzumiranje tehnoloških sadržaja. Na predavanju će se govoriti i o stanju zaštite sluha nekad i danas, pojasniti osnove anatomije te istaknuti smjernice Svjetske zdravstvene organizacije za prevenciju štete od buke.

Moderne tehnologije i djeca

Zavod i Institut društvenih znanosti Ivo Pilar – podružnica u Varaždinu organizirati će predavanja o pametnim načinima korištenja modernih tehnologija kod djece. Dosadašnji rezultati istraživanja pokazuju kako starija školska djeca provode više vremena pred ekranima od mlađe djece školske dobi, dok se djevojčice i dječaci školske dobi ne razlikuju u količini vremena korištenja elektroničkih uređaja. Nizom predavanja želi se ukazati pametno korištenje moderne tehnologije što je važno za mentalno zdravlje mladih.

Digitalizacija

Zavod Hrvatske akademije u Varaždinu od svoga osnutka do danas tiskao je više od 20.000 stranica znanstvenog sadržaja u raznim publikacijama. Veći dio je digitaliziran i javnosti dostupan preko Digitalne zbirke i kataloga knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Lokalno postoji baza podataka tvrtke Point d. o. o. pod nazivom Metelwin s više od 2 milijuna tiskanih stranica raznog sadržaja. U rubrici Warasdinensia digitalizirano je i dostupno javnosti više stotina knjiga, časopisa i novina tematski vezanih uz Varaždin. U planu je svu digitaliziranu nakladu Zavoda staviti u navedenu bazu Warasdinensia.

Doniranje naklade Zavoda

U gotovo 40 godina postojanja Zavod je tiskao veći broj monografija, zbornika radova i časopisa koje planira tijekom 2022. donirati kulturnim, obrazovnim ili znanstvenim ustanovama.

Knjižnica

Tijekom 2022. godine Zavod će nastaviti dosadašnji rad na sustavnom uređivanju i zbrinjavanju postojećeg knjižnog fonda te na popunjavanju i nabavi novih izdanja putem donacija i razmjene s drugim zavodima Hrvatske akademije kao i drugim znanstvenim i kulturnim ustanovama.

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – BJELOVAR

Organizacija Zavoda

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru djeluje na temelju Ugovora o radu koji su potpisali Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Grad Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija 9. svibnja 2005. i Ugovora o radu Zavoda od 2. travnja 2021. godine. Prostorije su Zavoda u Ulici A. B. Šimića 1.

Upravitelj Zavoda je prof. dr. sc. *Vladimir Strugar* koji je imenovan 21. studenoga 2005., 3. prosinca 2008., 25. listopada 2012., 26. listopada 2016. i 9. studenoga 2020. Poslove administrativne tajnice obavlja Sandra Kljaić od 1. prosinca 2010. Prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, član suradnik imenovan je voditeljem Zavoda 24. rujna 2008., 27. lipnja 2012. i 29. lipnja 2016. Funkciju voditelja Zavoda prestao je obnašati 5. studenoga 2020. Novim voditeljem Zavoda imenovan je akademik *Dragutin Feletar* 5. studenoga 2020. godine. Znanstveno vijeće Zavoda utemeljeno je 25. ožujka 2009., a njegovi su članovi prof. dr. sc. Slobodan Kaštela, prof. dr. sc. Vladimir Strugar, mr. sc. Tatjana Badrov i Ilija Pejić, prof. Prema Ugovoru o radu Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Bjelovaru od 2. travnja 2021. u siječnju 2022. godine bit će imenovani novi članovi Vijeća Zavoda.

Izvori financiranja

Znanstvenoistraživačku i umjetničku djelatnost te nakladničku djelatnost Zavoda i naknadu za rad upravitelja financiraju Bjelovarsko-bilogorska županija i Grad Bjelovar.

Pojedinačne programske zadaće i aktivnosti Zavoda financiraju Bjelovarsko-bilogorska županija, Grad Bjelovar, Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te druge institucije i organizacije.

Osobni i materijalni rashodi

Osobni i materijalni rashodi, stručno-administrativni te materijalni i drugi troškovi Zavoda podmiruju se na temelju Ugovora o radu Zavoda koji su potpisali Grad Bjelovar, Bjelovarsko-bilogorska županija i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti 9. svibnja 2005. i 2. travnja 2021. godine.

Znanstvenoistraživačka i umjetnička djelatnost

Znanstveno-stručni skup pod nazivom Vrednovanje učenikova uspjeha s posebnim obzirom na vrednovanje temeljeno na ishodima učenja i ključnim kompetencijama – izazovi i dileme. Cilj je skupa razmotriti mnoga pitanja vrednovanja učenikova uspjeha, oblike unutrašnjeg i vanjskog vrednovanja te posebno sagledati obilježja vrednovanja ishoda učenja i ostvarivanja ključnih kompetencija. Skup će se organizirati u suradnji s Ogrankom Hrvatskog pedagoško-književnog zbora u Bjelovaru, a suorganizatori su Bjelovarsko-bilogorska županija i Grad Bjelovar. Skup će se održati u rujnu 2022. godine.

Zavod će u nastavku provedbe serije Pet monografija za pet gradova Bjelovarsko-bilogorske županije pripremiti i voditi projekt Povijest Garešnice, a nositelj je dr. sc. Željko Karaula sa suradnicima. Projekt se planira realizirati od 2022. do lipnja 2024. godine. Temeljni je uvjet realizacije tog projekta da Grad Garešnica u cijelosti financira troškove.

U seriji izdanja Dokumenti: Bjelovar Zavod će pripremiti i voditi projekt Dnevnik pijarista Huberta Diviša, kroničara bjelovarske povijesti i utemeljitelja osnovnog školstva u Bjelovaru, a u suradnji s Bjelovarsko-križevačkom biskupijom. Predviđeno vrijeme realizacije je do kraja 2023. godine.

Festival povijesti Kliofest 2022.

Zavod će se aktivno uključiti u popularizaciju povijesti i povijesnih istraživanja u okviru Festivala povijesti Kliofest 2022. Tom će prigodom održati predavanje akademik Dragutin Feletar Dvojbe oko lokacije Stridona – rodnog mjesta svetog Jeronima te će se predstaviti knjiga Kronologija povijesti gradova Bjelovarsko-bilogorske županije čiji su autori prof. dr. sc. Vladimir Strugar, dr. sc. Željko Karaula, prof. dr. sc. Hrvoje Petrić i dr. sc. Vjenceslav Herout.

Dani otvorenih vrata

Zavod će organizirati Dane otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Programom će biti obuhvaćene sljedeće aktivnosti: prigodna izložba, konferencija za medije, razgovor na Bjelovarsko-bilogorskom radiju o postignutim rezultatima Zavoda i planu rada.

Predavanja

U seriji predavanja pod nazivom Grad su ljudi održat će se sljedeća predavanja:

- Životni put i rad biskupa Josipa Salača; autor je dr. sc. Vjenceslav Herout; mjesto održavanja je Daruvar, a u suradnji s tamošnjom Crkvom;
- Simo Blaževac, gradonačelnik Bjelovara; autor je dr. sc. Željko Karaula;
- Antun Cuvaj, pedagog i školski nadzornik; autor je prof. dr. sc. Vladimir Strugar.

Izložbe i manifestacije

Zavod će se aktivno uključiti u manifestaciju Dani Ede Murtića koja će se održati 4. i 5. svibnja 2022. u Velikoj Pisanici, rodnom mjestu akademika Murtića.

Nakladnička djelatnost

Zavod će tiskati šesnaesti broj (2022.) časopisa Radovi Zavoda za znanstveno-istraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, a sadržavat će izlaganja s održanog znanstvenog kolokvija Bjelovar i kraljica Marija Terezija: povijesne veze.

Predstavljanje izdanja Zavoda

Zavod će predstaviti:

- petnaesti broj časopisa Radovi Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru (2021.);
- monografiju Povijest Daruvara (2021.) i to u Daruvaru i Bjelovaru; autori monografije su dr. sc. Vjenceslav Herout i dr. sc. Željko Karaula sa suradnicima;
- knjigu Vjekoslav Dominković – Autobiografija: Prinos proučavanju hrvatskih pedagoga (knj. 13);
- spomen-knjigu Ante Vukasović – životni put i djelo autora prof. dr. sc. Vladimira Strugara i mr. sc. Ivice Đakovića u suradnji s Hrvatskim pedagoško-književnim zborom i Ogrankom Hrvatskoga pedagoško-književnog zbora u Bjelovaru.

Ostale aktivnosti

Konstituirat će se novi sastav Vijeća Zavoda. Vijeće će održati dvije sjednice. Uredništva časopisa Radovi Zavoda u Bjelovaru održat će jednu sjednicu, a bit će formiran i Organizacijski odbor za pripremu znanstveno-stručnog skupa.

Zavod će nabavljati znanstvenu i stručnu literaturu te dokumentaciju za knjižnicu i to prije svega razmjenom s drugim zavodima Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, te će pribavljati izdanja Akademije kao i izdanja drugih znanstvenih i kulturnih institucija. Nastavit će surađivati s Učiteljskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Gradskim muzejom Bjelovar, Narodnom knjižnicom Petar Preradović Bjelovar, Ogrankom Hrvatskog pedagoško-književnog zbora u Bjelovaru, Bjelovarsko-križevačkom biskupijom i drugima.

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – KRIŽEVCI

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Koprivničko-križevačke županije u Križevcima, utemeljen je 1. ožujka 2013. godine. Premda djeluje na području Koprivničko-križevačke županije, Zavod otvara mogućnosti za djelovanje i na širem području.

Zavod je smješten u prostorijama pavlinskog samostana, na adresi Ivana Zakmardija Dijankovečkoga 3 u Križevcima. Odlukom Predsjedništva Hrvatske akademije, za voditelja Zavoda imenovan je akademik *Franjo Tomić*, a za upravitelja dr. sc. *Ivan Peklić*.

Članovi Znanstvenog vijeća Zavoda su: akademik Franjo Tomić (voditelj Zavoda), akademik Dragutin Feletar, prof. dr. sc. Hrvoje Petrić (predstavnik Koprivničko-križevačke županije), mr. sc. Mladen Tenodi (predstavnik Grada Križevaca) i dr. sc. Ivan Peklić (upravitelj Zavoda).

Ciljevi

Poticanje i razvijanje znanstvenih i stručnih istraživanja na području biotehničkih znanosti (znanstveno polje: poljoprivreda /agronomija/, šumarstvo, drvna tehnologija, biotehnologija, prehrambena tehnologija, interdisciplinarne biotehničke znanosti), kao i društvenih te humanističkih znanost.

Planirane aktivnosti

- Predstavljanje monografije: Povijest pavlinskog samostana u Križevcima.
- Zoran Homen: slikarica elka Egipatski pogrebni običaji i mumifikacija, predavanje.
- Dr. sc. Željko Karaula: Milan Grlović (1852-2022), predavanje i promocija Grlovićevih dbevnika(I-III)
- Akademik Željko Cvetnić: Bolesti koje su mijenjale svijet, predavanje.
- Akademik Slavko Matić i akademik Igor Anić: Kalničke šume, okrugli stol.
- Dan tla 5. prosinca, okrugli stol.
- O Karlu Horvatu, okrugli stol.
- O obitelji Fodrocy, okrugli stol.
- Predavanje povodom Dana voda

- Izložba: Industrija i tehnologija, s predavanjem Elizabete Wagner.
- Znanstveni skup povodom 770 godišnjice slobodnog kraljevskog grada Križevaca .
- Znanstveni skup o općini Rasinja.
- Akademik Mirko Orlić: Znanstvenici obitelji Mohorovičić, predavanje.

Očekivani rezultati

Edukacija učenika studenata i ostalih građana grada Križevaca. Upoznavanja građana Koprivničko križevačke županija sa kulturnom i prirodnom baštinom, kao i razvojem gospodarstva.

Izvršitelji/suradnici

Voditelj (akademik Franjo Tomić) i upravitelj (dr.sc. Ivan Peklić) Akademijnog Zavoda u Križevcima te gore navedeni suradnici Zavoda (akademici i znanstvenici).

Trajanje aktivnosti: tijekom 2022. godine.

Međunarodne aktivnosti

Pri održavanju znanstvenog skupa o konjarstvu bit će angažirani i predavači (znanstvenici iz inozemstva), kao i znanstvenici iz Mađarske pri predavanjima povijesnih i gospodarstvenih tema.

Ostalo

Pri manifestaciji "Otvorena vrata Akademije" Zavod će organizirati kulturna događanja (glazbeni koncert ili kazališnu predstavu).

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – VELIKA GORICA

Organizacija Zavoda

Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Velikoj Gorici djeluje na temelju Ugovora između Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Grada Velike Gorice. Otvoren je 31. kolovoza 2018. godine. Prostorije Zavoda smještene su u Velikoj Gorici, Šetalištu Franje Lučića 15. Uprava Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti na temelju prijedloga Razreda za medicinske znanosti imenovalo je 25. travnja 2018. akademika *Željka Cvetnića* voditeljem Zavoda, a 16. listopada 2018. *Katicu Matković Mikulčić*, dipl. knjiž. upraviteljicom Zavoda. Posao administratora obavlja Matija Kos, mag. oec. Djelatnost Zavoda je u potpunosti financirana od Grada Velike Gorice, a pojedine programske aktivnosti Zavoda dodatno financiraju Grad Velika Gorica, Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Ministarstvo znanosti i obrazovanja te druge institucije i organizacije.

Članovi Vijeća Zavoda su: Akademik Dario Vretenar, akademik Branko Kincl, akademik Goran Durn, akademik Ranko Matasović, Ratko Cvetnić, član suradnik HAZU (predstavnicu Akademije) Krešimir Ačkar i Zvonko Kunić (predstavnicu Grada Velike Gorice), Katja Matković Mikulčić (upraviteljica Zavoda) i akademik *Željko Cvetnić* (voditelj Zavoda).

Zavod će obavljati djelatnosti u skladu sa Statutom i programom rada Akademije, a svojim će djelovanjem promicati znanstvenoistraživačku i kulturno umjetničku djelatnost prvenstveno u Velikoj Gorici i Turopolju. Djelatnost obuhvaća znanstveno-stručna istraživanja te događanja s multidisciplinarnim pristupom u različitim (gotovo svim) područjima života u suradnji s vanjskim znanstveno-stručnim, kulturnim i drugim suradnicima. Zavod će samostalno ili u suradnji s drugim znanstvenim i stručnim institucijama organizirati znanstveno-stručne skupove, savjetovanja, javna predavanja u svrhu zavijanja znanosti i primjene znanstvenih rezultata u praksi. Rezultati će se objavljivati u odgovarajućim edicijama, ovisno o mogućnostima, a sukladno Akademijinim kriterijima na području izdavačke djelatnosti.

Društveno - humanističke teme

Znanstveno stručni skup: Održivost kulturne baštine

Organizatori: Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Velika Gorica, Grad Velika Gorica i Ministarstvo kulture, konzervatorski odjel u Zagrebu.

Jednodnevni znanstveno-stručni skup planira se organizirati u sklopu manifestacije - Dani europske baštine u Velikoj Gorici, u mjesecu listopadu 2022. godine. Dani europske baštine je međunarodna manifestacija koja ima za cilj širiti svijest o jednakoj vrijednosti i pripadnosti svekolikih identitetskih obilježja zajednica zajedničkoj europskoj baštini. Manifestacija se organizira na određenu temu kojom se promovira i problematizira stanje, uloga i zaštita baštine. Tematski okvir unutar kojeg 50-tak zemalja organizira brojne aktivnosti predlaže Europsko vijeće. Prema prijedlogu Vijeća sljedeće godine tema je - Održivost baštine.

Koncept održivosti kulturne baštine je diskurs prisutan u politikama različitih institucija na europskoj i međunarodnoj razini. Ujedinjeni narodi su u Ciljeve održivog razvoja do 2030. (SDG11.4) integrirali očuvanje i odgovornu uporabu baštine. Europska unija omogućila je valorizaciju lokalne kulturne baštine kroz različite europske projekte i programe u kojima se na baštinu gleda kao na pokretača integriranog održivog razvoja zajednice.

Koncept održivosti je nerijetko u suprotnosti s ekonomskim, društvenim i političkim interesima. U Hrvatskoj se, zbog pandemije te nedavnih potresa u kojima je najviše stradala graditeljska baština problematizira diskurs o održivosti baštine u kontekstu ekonomskih, društvenih i političkih interesa te bi predložena tema mogla pobuditi interes znanstvene i stručne zajednice.

Kulturnu baštinu čine: kulturni krajolici, povijesne cjeline, pojedine građevine, pokretna baština i nematerijalna baština. Cilj ovoga znanstvenog skupa je teorijski i iskustveno razmotriti temeljna pitanja baštine, od njene valorizacije i zaštite, revitalizacije do odgovornog upravljanja.

Tematska područja skupa te pravila temeljem kojih će se u siječnju 2022. godine raspisati javni poziv za predlaganje radova detaljno će razraditi organizacijski odbor sastavljen od predstavnika organizatora i znanstvenika.

Za skup tiskat će se brošura s osnovnim informacijama o Velikoj Gorici, sažecima izlaganja te osnovnim informacijama o skupu. Cjeloviti tekstovi znanstveno-stručnih izlaganja sa skupa će biti objavljeni u Zborniku koji se planira izdati početkom 2023. godine.

Brendiranje Grada Velike Gorice

Iako se u crkvenim dokumentima Velika Gorica spominje već u XIV. stoljeću, samostani grad je postala 1995. godine. Specifični položaj na rubu metropole grada Zagreba, s kojom je dugi niz godina bila u sastavu, utječe na njezinu (ne)prepoznatljivost. Kako je učiniti vidljivom? Što karakterizira Veliku Goricu? Brendiranje grada je dugotrajan proces za kojeg je potrebna politička volja i šire razumijevanje problema. Brendiranje trebaju provesti timovi stručnjaka, ali u razgovore treba uključiti i građane. Logotip grada, zastava, slogan samo su neki od identiteta nekog grada. Važno je da vizualni identitet bude refleksija stvarnog identiteta koji se očituje kroz kulturu, angažman i način življenja jednog grada. Ključ brendiranja je istražiti, domisliti i ispričati pravu priču o gradu Velikoj Gorici koja se može razumjeti i oblikovati samo interakcijom s ljudima koji tamo žive.

Na ovom projektu bi surađivali Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Velikoj Gorici, Veleučilište Velika Gorica, Turistička zajednica Grada Velike Gorice, Muzej Turopolja i Institut za turizam.

Predstavljanje Radovana Lučića: Hrvatsko-Nizozemski rječnik i njegov prevoditeljski rad

Predstavljajući: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje; *Radovan Lučić*, autor i prevoditelj i *Romana Perečinec*, Društvo hrvatskih književnih prevoditelja. Program bi se realizirao u suradnji s Gradskom knjižnicom Velika Gorica

Slavist s Amsterdamskog sveučilišta, ujedno prevodilac, lingvist Radovan Lučić (1963.) je autor prvoga Hrvatsko-nizozemskog rječnika (2013., Pegasus, Amsterdam). Rječnik je nastao kroz međunarodni projekt koji se odvijao u suradnji Sveučilišta u Amsterdamu i Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu. Osim što se radi o iznimno važnoj poveznici dvaju evropskih jezika, ono što je za nas posebno značajno jest da je autor - Radoslav Lučić - praunuk Franje pl. Lučića, istaknutog Turopoljca. Tema bi se općenito mogla povezati sa hrvatsko-nizozemskim književnim vezama. Predstavljanje ovog rječnika realizirat će se u suradnji s Institutom za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu, Gradskom knjižnicom Velika Gorica i Velikogoričankom Romanom Perečinec, prevoditeljicom s nizozemskog jezika i članicom Društva hrvatskih književnih prevoditelja.

Predavanje: Turopolje i glazba – pogled u prošlost

Predavači: prof. dr. sc. *Vjera Katalinić* i akademik *Stanislav Tuksar*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Predavanja bi se održala u Crkvi Pohoda Blažene Djevice Marije u Vukovini u svibnju/lipnju 2022. godine, uz prigodan glazbeni program,

Predavanje će obuhvatiti glazbu i glazbenu kulturu u raznim aspektima vezanu uz Turopolje do sredine 20. stoljeća: bit će predstavljeni glazbenici (skladatelji i interpreti) porijeklom iz Turopolja, istraživanja turopoljske tradicijske glazbe, ali i Turopolje kao glazbena inspiracija i mjesto radnje. Poseban gost bit će akademik Stanislav Tuksar koji će predstaviti glazbene pojmove iz "Dikcionara" baroknog književnika i isusovca Jurja Habelića rodom iz Starog Čiča.

Biotehničke i biomedicinske teme

Simpozij: Sigurnost hrane i zaštita potrošača

Na simpoziju pod nazivom Sigurnost – hrane i zaštita potrošača biti će govoriti o COVID-19 i sigurnost hrane, o trihinelozu, parazitarnoj stalnoj potencijalnoj zoonozu i opasnosti za ljude njezinoj proširenosti, mikroplastici u hrani, jednom problemu koji je jako zastupljen u moru i okolišu općenito te o prehrambeni proizvodima koji nose zaštićene oznake izvornosti, zemljopisnog podrijetla, dokazana kvaliteta. Predavači su vrsni stručnjaci iz područja prehrambene tehnologije i veterinarskih i kemijskih znanosti.

Simpozij bi se održao početkom ožujka u Vijećnici Grada Velik Gorice sa sljedećim predavanjima:

Predavanje: "COVID 19 i sigurnost hrane" - predavač: Izr. prof. dr. sc. Marina Krpan, Prehrambeno-biotehnološki fakultet, Zagreb;

Predavanje: "Prehrambeni proizvodi nositelji zaštićenih oznaka izvornosti, zemljopisnog podrijetla, dokazana kvaliteta" – predavač: Doc. dr. sc. Irena Barukčić, Prehrambeno-biotehnološki fakultet, Zagreb;

Predavanje: "Trihineloza opasna zoonoza" - predavač: dr. sc. Davor Balić, Hrvatski veterinarski institut - Veterinarski zavod Vinkovci;

Predavanje: "Mikroplastika - potencijalni rizik u hrani morskog podrijetla" - predavač: dr. sc. Tanja Bogdanović, Hrvatski veterinarski institut - Veterinarski zavod Split;

Knjiga: Andrija Štampar: Slike velikih formata

Autor: prof. dr. sc. *Željko Dugac*

Vrsta knjige: znanstvena monografija

Dolazak Andrije Štampara 1919. godine na važan položaj u Ministarstvo narodnog zdravlja omogućilo mu je znatan utjecaj na oblikovanje zdravstvene strukture nove države. Oblikovao je jedan novi zdravstveni sustav koji će za njegova djelovanja od 1919. do 1930. Toliko razviti da će svojom organiziranošću postati uzorom brojnih zdravstvenih administracijama u Europi i svijetu. Štampar je stvarao novi i originalni sustav koji ne da je bio novost na području Kraljevine SHS nego i u svjetskim razmjerima. U ovoj se knjizi želi na sistematičan način prikazati profesionalni razvoj ovog velikana javnog zdravstva, njegove idejne, ali i praktične dosege i to od rada na javnozdravstvenim problemima u Mraclinu, kao primjer lokalnog djelovanja, pa sve širokih međunarodnih projekata u koje je bio uključen. Samo dan nakon otvaranja Škole narodnog zdravlja u Zagrebu, 4. listopada 1927. gosti koji su sudjelovali na otvorenju Škole posjetili su Mraclin, gdje se obavljala asanacija sela koja bila Štamparov projekt, uz potporu Rockefellerove fondacije.

Znanstvena monografija Andrija Štampar: slike velikih formata na osnovu arhivskih dokumenata i dnevnčkih zapisa prati privatni i profesionalni život Andrija Štampara (1888.-1958.) od vremena kada je bio student na Medicinskom fakultetu u Beču pa sve do vremena nakon Drugog svjetskog rata kada između ostalog sudjeluje u oblikovanju Svjetske zdravstvene organizacije. Budući da do sada nije objavljena niti jedna znanstvena monografija koja bi cjelovito predstavila život i djelo Andrija Štampar, već uglavnom studije pojedinih faza njegovog života i rada, ova monografija nastoji popuniti tu prazninu.

Knjiga: Tuberkuloza – povijesni osvrt na tuberkulozu u Mraclinu 1930. godine

Nepodnošljive zdravstvene prilike kakve su bile prije Prvog svjetskog rata, a

nakon rata još su se i pogoršale. U našim krajevima vladalo je siromaštvo, opasne zarazne bolesti, a osobito su umirala mala djeca. U Mraclin je kao i mnogim drugim dijelovima Europe trebala pomoć za uklanjanje problema i poboljšanja uvjeta života i rada. Tuberkuloza je bila osobito česta bolest od koje su umrli mnogi, a osobito mladi ljudi, a smrtnost su uzrokovale i druge bolesti. Početkom 1930. godine započela je s radom Zdravstvena stanica s ambulantom. U Zdravstvenoj stanici svakodnevno su radnog dana radili liječnik i sestra pomoćnica. U Stanici je stalno bio zaposlen liječnik Škole narodnog zdravlja dr. Drago Chloupek. Velika smrtnost i pobol od tuberkuloze na području Savske Banovine potaknula je Andriju Štampara na inicijativu da se provede istraživanje o stvarnom raširenosti tuberkuloze na tom području. Istraživanje je provedeno na području 11 sela, a jedno od njih je bio i Mraclin. Osim kliničkog pregleda, vršena je tuberkulinizacija, zatim bakteriološka pretraga sputuma te rentgenski pregled pluća. Istraživanja je opisao dr. Miron Malojčić, a istraživanja tuberkuloze u selu Mraclin bila bi prikazana u knjizi. U Zdravstvenoj stanici u Mraclinu godine 1930. nalazio se i prostor gdje su se obavljali rentgenski pregledi. Uz rentgenski aparat tu je bio i generator jer nije bilo struje. Prvih su godina gotovo svi mještani bili pregledani, a na temelju rentgenskog nalaza liječnik je sve sumnjive pacijente pozivao na dodatni pregled, a tako otkriveni bolesnici upućivali bi se na daljni postupak u Brestovac.

Knjiga o tuberkulozi opisivala bi sve od povijesti tuberkuloze, etiologije, epidemiologije, patogeneze, kliničke slike, opis *Mycobacterium tuberculosis*, *Mycobacterium leprae*, značenje netuberkuloznih mikobakterija u infekciji ljudi, mikobakterijske infekcije životinja, mikobakterije koje uzrokuju zoonoze, dijagnostika i liječenje tuberkuloze.

Uz promociju knjige održalo bi se predavanje: "Tuberkuloza danas u Hrvatskoj i svijetu", predavač: Prim. dr. med. Vera Katalinić- Janković, Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Predavanje: Bolesti koje su promijenile svijet

Predavač: akademik *Željko Cvetnić*, Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad, Velika Gorica.

Zarazne bolesti su oduvijek pobuđivale najveću pažnju zbog masovnosti pojave, velike smrtnosti među oboljelima i dalekosežnih posljedica koje su prouzročile. Čovjek je bolest prepoznavao kao slabost i nemoć tijela. Opisivane su jednostavnim opisima i uopćenim simptomima tako je vrlo često teško odrediti o kojoj se bolesti zapravo radi. Ugrožavale su zdravlje, a one opasne i život, osobito ako su se pojavljivale kao epidemije, koje su tijekom prošlosti odlučivale o sudbini pojedinih naroda, slabile su snagu moćnih i velikih vojski, prouzročile su glad i bijedu.

Predavanje će obuhvatiti zarazne bolestima koje su poznate i zapisane u najranijim poznatim zapisima. O bolestima koje su bile pratitelj ljudskog roda tijekom povijesti, njihov utjecaj na razvoj, patnju i smrt koju su tijekom stoljeća uzrokovali u ljudi. Govorit će se o najznačajnije bolesti koje su se pojavljivale do kraja XIX. i na samom početku XX. stoljeća (španjolska gripa), a neke su aktualne i

danas. Odabir je bio vođen, značenjem i važnošću bolesti te njihov utjecaj na događaje tijekom povijesti. Povijesno gledano zarazne bolesti imale su duboki utjecaj na ljudsku populaciju, uključujući njezinu evoluciju i razvoj. Unatoč napretku medicine, znanstvenici još uvijek ne nalaze trajna rješenja u nekim područjima svijeta za dugo nam poznate bolesti poput malarije, tuberkuloze ili kolere. Jasno je da na početku novog tisućljeća zarazne bolesti predstavljaju veliku i stalnu prijetnju današnjem društvu i dalje su jedan od najvećih ubojica u svijetu.

ZAVOD ZA ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI I UMJETNIČKI RAD – VUKOVAR

Organizacija jedinice

Na inicijativu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Vukovarsko–srijemske županije i Gradskog poglavarstva grada Vukovara, u Vukovaru je 2. travnja 2008. godine osnovana ustrojbeno jedinica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, pod nazivom Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Vukovaru. Zavod je smješten u neposrednoj blizini gradskog centra, u ulici Josipa Jurja Strossmayera 25, na I. katu rodne kuće nobelovca Lavoslava Ružičke. Zavod je počeo s radom 15. prosinca 2011. Voditelj Zavoda je akademik *Pavao Pavličić*, a od 1. siječnja 2018. godine upraviteljica Zavoda je dr. sc. *Vlasta Novinc*. Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti imenovalo je Vijeće Zavoda za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Vukovaru u čijem su sastavu akademik Pavao Pavličić, voditelj Zavoda, akademikinja Vlasta Piližota, dr. sc. Ivan Ambroš, mag. ing. comp., Ivana Mujkić, univ. spec. oec., dr. sc. *Vlasta Novinc*, upraviteljica Zavoda.

Znanstvenoistraživački rad

U 2022. godinu Zavod će se baviti znanstvenoistraživačkim radom primarno vezanim uz područje kroatistike, a planira se organizacija jednog znanstvenog kolokvija pod radnim nazivom "Vukovarski pojmovnik – Siniša Glavašević" u listopadu 2022. godine kojim bi se nastavilo daljnje istraživanje književnih tekstova tematikom vezanih uz Vukovar i Domovinski rat. Tema kolokvija bila bi život i djelo Siniše Glavaševića, reprezentacija prostora u "Pričama iz Vukovara" (1992.) te promišljanje o promjenama humanističke perspektive i odnosa između čovjeka i prostora-mjesta nakon traumatičnog događaja iz devedesetih godina 20. stoljeća.

Predavanja

U 2022. godini planira se održati do četiri predavanja u skladu sa znanstvenim aktivnostima Zavoda te suradnje s drugim institucijama. Planiraju se predavanja iz područja teatrologije prof. dr. sc. Antonije Bogner-Šaban te dr. sc. Tijane Pavliček, zatim predavanje s tematikom iz slavonske književnosti dr. sc. Anice Bilić, znanstvene savjetnice u trajnom zvanju, kao dio suradnje s Centrom u Vinkovcima te predavanje iz područja povijesti hrvatske književnosti prof. dr. sc. Zrinke Blažević.

Manifestacije

U okviru manifestacije "Dan otvorenih vrata" planira se održati prigodna izložba i predavanje o Antunu Dornu (1923.-1986.), hrvatskom arheologu i povjesničaru umjetnost, te predavanje o Nikoli Andriću (1867.-1942.), povodom 80. godišnjice smrti.

Nakladnička djelatnost

U 2022. godini radit će se na objavljivanju "Zbornika radova" sa znanstveno-stručnih kolokvija održanih 2019. i 2020. godine.

Ostale djelatnosti

Nastavit će se se formiranje zavičajne zbirke "Vukovar u ratu" kako bi se stvorila knjižna građa vezana za ratna događanja 1991. čime bi se djelatnost Zavoda uže usmjerila znanstvenom istraživanju dotične problematike te bila poticaj daljnjem interdisciplinarnom pristupu. Nastavit će se suradnja s ostalim Zavodima, a posebno s onima u bliskom susjedstvu, kao i suradnja s gradskim i znanstvenim institucijama u Vukovaru.

MUZEJSKO–GALERIJSKE JEDINICE

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Integracija i integritet MGJ

Povezanost i usklađenost aktivnosti Muzejsko-galerijskih jedinica HAZU (ponaјprije onih pod Razredom za likovne umjetnosti), srednjoročni je Akademijin cilj po čijem bi dostignuću integracija tih jedinica trebala biti ostvarena u pogledu zajedničkog vizualnog identiteta te vidljiva u sadržajnom smislu kroz istraživačku, izložbenu i drugu prezentacijsku suradnju. Pritom, važno je naglasiti, samostalnost djelovanja svake pojedine jedinice mora biti poštivana te njihov individualni integritet neupitan.

Zaštita građe

S obzirom na predstojeću obnovu potresom oštećenih zgrada, pohrana i zaštita muzejske građe – što u ovome trenutku podrazumijeva i iznalaženje odgovarajućih prostora za privremenu pohranu do završetka građevinskih obnova pojedinih zgrada – prioritetni je zadatak svake Muzejsko-galerijske jedinice. Specifičnost se toga zadatka razlikuje od jedne do druge MGJ kako je i prikazano u nastavku ovoga dokumenta. Jednako je i sa stručnom obradom i znanstvenom istraživanjem muzejske građe.

Važno je izraditi jasne i što preciznije upute koje će biti podloga za stvaranje uvjeta za smještaj građe kada se ista vrati u trajne, vlastite čuvaonice MGJ.

Muzejska prezentacija

U uvjetima otežanoga funkcioniranja ili potpunoga nefunkcioniranja matičnih zgrada; u okolnostima kada su one zatvorene za javnost, preostaju dvije mogućnosti za održavanje kontinuiteta izložbene djelatnosti. Jedna je iznalaženje prostora u drugim sredinama, prvenstveno u suradnji s ustrojbenim jedinicama HAZU u drugim hrvatskim gradovima. Druga mogućnost se napose nameće; to su virtualne izložbe koje su naročito prikladne u trenutačnim okolnostima.

GLIPTOTEKA

Muzejski odbor: akademik *Duro Seder*, voditelj Gliptoteke, akademkinja Marija Ujević Galetović, akademik Zlatan Vrkljan.

U Gliptoteci je zaposleno osam djelatnika: viši kustos Filip Turković Krnjak, kustosice dr. sc. Magdalena Getaldić i Tihana Boban, viši muzejski tehničar Milena Rumiha Kanižaj; preparatori Dražen Sokolić i Josip Halić; spremačica/dostavljačica Marija Sabol, domar Luka Grgić.

Programi izložaba, digitalizacije, informatizacije i investicije apliciraju se redovito za financijsku potporu na natječaje programa u kulturi Ministarstva kulture i medija RH i Gradskog ureda za kulturu grada Zagreba.

Djelatnost Gliptoteke može se pratiti i na stranicama www.hazu.hr, gliptote-ka.hazu.hr i na Facebook, Youtube i Instagram stranicama Gliptoteke.

Planirani program Gliptoteke HAZU za 2022. godinu:

Izložbe: XIV. trijenale hrvatskog kiparstva

Gliptoteka HAZU organizator je tradicionalne trijenalne izložbe hrvatskoga kiparstva. Trijenale hrvatskoga kiparstva kroz svoju četrdesetogodišnju tradiciju profilirao se kao prepoznatljiva nacionalna manifestacija, koja hrvatskoj javnosti predstavlja ponajbolja ostvarenja s područja suvremene kiparske umjetnosti, nastale u protekle tri godine. Ono je presjek kroz trogodišnje kiparsko stvaralaštvo, kroz koje se kodira suvremena situacija sa područja kiparstva i aktualizira kiparska problematika. Osnovano je 1982. godine, a utemeljitelj je Gliptoteka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Riječ je o natječajnoj izložbi za kipare iz zemlje, ali i hrvatske kipare iz inozemstva, a ovogodišnja izložba prezentirala bi radove koje odaberi stručni Ocjenjivački sud. Struktura Trijenala bazirana je na formiranju Organizacijskog odbora koji zatim imenuje Ocjenjivački sud. Ocjenjivački sud dodjeljuje Veliku nagradu i tri jednakovrijedne nagrade Trijenala, a dobitnik Velike nagrade priređuje samostalnu izložbu na idućem Trijenalu. Na 40. obljetnicu osnutka, četrnaesto po redu Trijenale napušta jedinstven prostor Gliptoteke HAZU, koji je znatno oštećen u potresu, te će se manifestacija održati u Hrvatskom društvu likovnih umjetnika. Pritom će se klasično galerijski, zatvoreni prostori, ispreplitati s javnima, omogućujući posredniju interakciju s prolaznicima, turistima i stanovnicima grada Zagreba, a sve s ciljem promocije manifestacije, popularizacije suvremenoga hrvatskoga kiparstva te obogaćivanja kulturnog identiteta grada Zagreba. Program XIV. Trijenala zamišljen je kao šetnja kroz ne-

koliko lokacija u gradu: Galeriju Bačva te okolni travnjak, gdje će se prezentirati djela prihvaćena od strane Ocjenjivačkog suda 14. Trijenala; galeriju Šira gdje se planira samostalna izložba dobitnika Velike nagrade XIII. Trijenala, Vedrana Perkova, a program bi posebnom cjelinom obuhvatio i prostor palače Vranczany u Berislavićevoj ulici. Uz to, planira se postavljanje skulptura u javni prostor, uz odvijanje pedagoškog popratnog programa. Trijenale će biti postavljeno sukladno prostornim mogućnostima HDLU-a, a u prosjeku sudjeluje oko 100-tinjak autora izlagača. Tema i prostorne mogućnosti prilagodit će se zadanim uvjetima uz mogućnost djelomične on line prezentacije. Planirano je da manifestacija traje dva mjeseca. Prijavit će se za sredstva na Ministarstvo kulture i medija RH i Grad Zagreb i Zakladu HAZU

Izložba iz fundusa: Tiskani i e-katalog i virtualna izložba Ivan Meštrović povodom 60-e godišnjice smrti

U 2022. godini obilježava se 60. godišnjica smrti jednog od najznačajnijeg hrvatskog kipara i akademika Ivana Meštrovića. Značajan broj Meštrovićevih skulptura čuva u Gliptoteci HAZU čime je Meštrović jedan od najzastupljenijih kipara u fundusu, a izložene skulpture stalnog postava predstavljaju presjek gotovo svih faza Meštrovićeva opusa- od one najranije bečke, pa sve do američke dionice u stvaralaštvu Ivana Meštrovića. Na virtualnoj izložbi i tiskanom i e-katalogu predstavila bi se odabrana djela Ivana Meštrovića iz fundusa Gliptoteke HAZU. Posebnu pažnju pridali bismo djelima koji do sada nisu bili izloženi u stalnom postavu, među kojima prednjače djela religiozne tematike, ženski aktovi, portreti, skice za spomenik, razne studije te djela iz Meštrovićeve rane faze. Također, predstavila bi se bogata povijest i povezanost muzejske institucije s radom Ivana Meštrovića koja seže od samih početaka muzejske djelatnosti tadašnje Gipsoteke grada Zagreba i rada njenog upravitelja dr. Antuna Bauera. Poseban naglasak bio bi stavljen na pojedine spomenike koji su sredinom 20. stoljeća dopremljeni u Gliptoteku HAZU te bi se dala stilska analiza, uz popratnu arhivsku i foto-dokumentaciju te rekonstruiranje povijesti djela. Virtualnom izložbom i tiskanim i e-katalogom bismo htjeli prikazati bogatu ostavštinu Ivana Meštrovića koja se nalazi u Gliptoteci HAZU, a koja je nezaobilazna za istraživanje i razumijevanje najpoznatijeg hrvatskoga kipara.

Autor izložbe i teksta kataloga: kustosica *Tihana Boban*

Edukativni programi:

Program povodom Dana muzeja Edukacijska izložba iz fundusa:

Za 27. edukativnu muzejsku akciju planira se realizacija prigodne izložbe na otvorenom, iz fundusa vezanu uz odabranu temu Hrvatskog muzejskog društva. Tijekom mjeseca travnja i svibnja organizirat ćemo program koji će se sastojati od izložbe i on-line likovnih radionica prilagođenih svim interesnim i dobnim skupinama. Cilj nam je popularizacija muzeja i građe kod svih dobnih skupina, a posebice školske i studentske populacije. Prigodnim programom te predviđenim

sadržajima želimo se približiti potrebama i interesima mladih uz poticanje na veći interes za rad i zbirke muzeja Gliptoteke HAZU. Na samostojećim panoima na platou ispred spomenika predstavili bismo s tekstovima, fotografijama i arhivskim materijalom in situ povijest konjaničkog spomenika Kralju Tomislavu (1928. - 1938.) Roberta Frangeša Mihanovića, jednog od najznačajnijih hrvatskih kipara moderne te istakli iznimnu povijesnu i umjetničku vrijednost spomenika.

Program provodi viši kustos Filip Turković-Krnjak, termin: travanj - svibanj 2022.

Pripremni radovi:

Pripremni radovi za katalog donacije i virtualnu izložbu Donacija Stanka Jančića iz fundusa Gliptoteke HAZU

Gliptoteka HAZU je u 2019. zaprimila donaciju 197 skulptura kipara Stanka Jančića koje su inventirane u fundus Gliptoteke HAZU. Zaprimljena donacija obuhvaća reprezentativna i kapitalna djela akademskog kipara Stanka Jančića, kojima su pokrivena sve faze umjetničkoga stvaralaštva istaknutog hrvatskoga kipara. Počevši s njegovim ranim radovima u kojima dominira ekspresivnost i dramatičnost oblika i površina, preko oblikovanja hiperrealističnih likova u poliesteru, djela socijalne i društvene angažiranosti, djela iz „Biafre“ faze, do novih rješenja nastalih kao rezultat propitivanja odnosa volumena i prostora. U Donaciji su zastupljeni brojni portreti, modeli za javne i sakralne spomenike i skulpture. U 2022. godini planiraju se izvesti pripremni radovi za katalog i virtualnu izložbu izbora skulptura iz Donacije Stanka Jančića iz fundusa Gliptoteke HAZU. Za kataložku obradu doniranih umjetnina, potrebno je izraditi foto-dokumentaciju te izvesti površinske popravke umjetnina. Za kvalitetnu i reprezentativnu prezentaciju djela iz Donacije Stanka Jančića bit će nužni manji zahvati kako bi se umjetnine dovele u stanje pogodno za fotografiranje i izlaganje.

Autorica: kustosica *Tihana Boban*

Pripremni radovi za katalog (tiskani i e-katalog) i virtualnu izložbu Ivan Rendić

Prvi u nizu kataloga u kojima će biti obrađeni radovi najznačajnijih hrvatskih kipara iz Zbirke hrvatskog kiparstva od 19. do 21. stoljeća biti će posvećen Ivanu Rendiću. U katalogu će biti obrađeno 55 skulptura Ivana Rendića iz fundusa Gliptoteke HAZU. Uz katalog djela predviđa se i virtualna izložba, kojom bi se obilježilo 90 godina od smrti prvog hrvatskog kipara novijeg razdoblja čija se portretna plastika, alegorijske figure, nadgrobni spomenici i javne skulpture nalaze u više hrvatskih gradova (Zagreb, Rijeka, Brač, Krapina, Dubrovnik, Samobor, itd..).

Nakon školovanja u Italiji (Trst, Venecija, Firenca) Rendić od 1877. do 1880. boravi i radi u Zagrebu, nakon čega se vraća u Trst, od kuda nastavlja izvoditi djela po domovini. Nakon Prvog svjetskog rat vraća se na rodni Brač (Supetar), a umire u Splitu 1932. godine. Na početku karijere Rendić većinom stvara u duhu

akadenskog realizma s elementima naturalizma, a kasnije razvija svoj osobni stil sa secesijskom dekorativnosti i nacionalnim folklornim elementima, a značajan je kao pionir kiparske umjetnosti u Hrvatskoj koji je postavio temelje budućim generacijama domaćih kipara. Pripremni radovi za realizaciju kataloga i virtualne izložbe obuhvatiti će čišćenje, manje restauratorske zahvate, preparatorsko čišćenje i fotografiranje radova Ivana Rendića iz fundusa Gliptoteke HAZU.

Autor: viši kustos *Filip Turković-Krnjak*

Pripremni radovi za katalog zbirke sadrenih odljeva predromaničke skulpture Gliptoteke HAZU

U Gliptoteci HAZU sakupljene su brojne zbirke sadrenih odljeva razvrstane prema povijesnim razdobljima i specifičnosti građe materijala. Kataloškim prikazom obuhvatiti će se ranosrednjovjekovni period koji predstavlja paradigmu sustavnog sakupljanja muzeja, koji se uklapa u europski fenomen 19. stoljeća. Prilikom obrade predmeta viti će obuhvaćena recentna istraživanja i literatura o pojedinim radionicama, vremenskoj pripadnosti, stilskim odrednicama te provenijenciji odljeva. Iz Zbirke sadrenih odljeva fragmenata hrvatskih povijesnih spomenika od 9.-15. stoljeća u Gliptoteci HAZU sakupljen je jedan segment zbirke, predromaničke i ranoromaničke skulpture. Katalog građe biti će podijeljen po geografskim regijama, na sjevernu srednju i južnu Dalmaciju, te Istru gdje su objedinjeni najznačajniji arheološki nalazi ranosrednjovjekovnog perioda i sačuvani najbrojniji primjeri skulpture tog vremena. Za katalošku obradu umjetnina, potrebno je izraditi foto-dokumentaciju stoga pripremni radovi obuhvaćaju preparatorsko čišćenje i fotografiranje djela iz fundusa.

Autorica: kustosica dr. sc. *Magdalena Getaldić*

Nakladnički program:

Knjiga i e-knjiga: M. Getaldić, Povijest zbirke sadrenih odljeva Gliptoteke HAZU u europskom kontekstu

Sadržaj knjige: U knjizi će se prikazati jedinstvene zbirke sadrenih odljeva u Hrvatskoj, kroz povijest njihova nastanka i razvoja donosi se segment kulturne povijesti i valorizira doprinos vodećih stratega hrvatske kulturne i političke scene druge polovice 19. i početka 20. stoljeća. Komparativnom analizom s najpoznatijim zbirkama i muzejskim institucijama vrednuje se važnost i uloga sadrenih odljeva kao fenomenom sabiranja koji ima kulturološke, društvene i političke implikacije u europskom kulturnom krugu. Kroz katalog arheološke i umjetničke građe odljevi se po prvi puta sistematiziraju, identificiraju se europske radionice, a nalazi odljeva s pojedinih arheoloških lokaliteta u Hrvatskoj objedinjuju. Znanstveni doprinos rada ogleđa se u definiranju i pozicioniranju Gliptoteke HAZU kao prve ustanove specijalizirane za sadrene odljeve i skulpturu te je jedini muzej u Hrvatskoj utemeljen na načelima i duhu sakupljanja odljeva kao europskog fenomena.

Autor: kustosica dr. sc. *Magdalena Getaldić*

HRVATSKI MUZEJ ARHITEKTURE

Voditelj je akademik *Andrija Mutnjaković a* upraviteljica: doc. dr. sc. *Borka Bobovec*. Zaposlenice su dr. sc. Iva Ceraj, viša kustosica; Andriana Pozojević, pripravnica za mjesto kustosa; Ana-Marija Zubović, arhivistica.

U skladu s prijavljenim planom i programom na natječajne Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske i Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba za 2022. godinu, te Suglasnosti Grada Zagreba – Gradskog ureda za kulturu, o odobrenoj prenamjeni sredstava i odgodi roka realizacije (ur. br. 251-27-02-2/004-21-5, od 30. kolovoza 2021.), Hrvatski muzej arhitekture HAZU u 2022. godini planira realizirati programe iz područja digitalizacije, izložbene i izdavačke djelatnosti, te on-line sadržaje, kako slijedi:

Digitalizacija kao preventivna zaštita fundusa Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU

Rad na zbirci Muzeja podrazumijeva potrebu stalne manipulacije građe u svrhu istraživačkih uvida ili izložbenih prezentacija. Zbog karakteristične krhkosti umjetnina na papiru, izvedenih pretežito na paus ili *skitzen* podlogama, svaka daljnja manipulacija predstavlja rizik oštećenja, poput pucanja navedenih vrsta papira koja predstavljaju najveću ugrozu. Stoga Muzej planira pristupiti sustavnoj digitalizaciji fundusa kao primarnom načinu zaštite građe koja omogućuje smanjeno iznošenje nacrti iz čuvaonica, odnosno, zaustavljanje često nepovratnih oštećenja. Programske aktivnosti vezane uz proces digitalizacije obuhvatit će odabir i pripremu građe za skeniranje, te izradu pripadajućih popisa. S obzirom da je riječ o obimu koji premašuje 150.000 nacrti (ne uključujući klasifikacijske grupe fotodokumentacije i pisanih dokumenata), planira se najam skenera za digitalizaciju nacrti i ostalih dokumenata širine do 1 metra. Ovom vrstom sustavne digitalizacije fundusa, cilj je prilagoditi se suvremenim potrebama stručne i znanstvene zajednice, kao i šire kulturne javnosti koja je izrazila želju za širim uvidom u materijal iz fundusa putem društvenih mreža. Digitalno komuniciranje fundusa do sada je pokazalo značajne rezultate, te Muzej očekuje daljnji razvoj komunikacije sa zainteresiranom javnošću i nastavno tome, unaprjeđenje šireg znanja o modernoj hrvatskoj arhitekturi.

Oblikovanje stalnog postava Hrvatskog muzeja arhitekture HAZU – pripremni radovi

S obzirom da Muzej nema mogućnost organiziranja stalnoga postava u fizič-

kom prostoru – iz razloga nedostatnog prostora, ali i zbog oštećenja nastalih uslijed potresa koji je zgrada Muzeja pretrpjela u 2020. godini – potrebno je pristupiti oblikovanju stalnog postava u digitalnom obliku, kako bi se fundus iz čuvaonica mogao komunicirati posjetiocima putem web stranice, te digitalnih platformi Muzeja (Facebook, Instagram, Twitter). Na taj način, sukladno preporukama Ministarstva kulture i medija RH, planira se stvaranje široko dostupnih digitalnih sadržaja utemeljenih na suvremenim tehnologijama, što će Muzej učiniti vidljivom i referentnom točkom kulturnog identiteta na području arhitekture u nas. Stoga Muzej planira započeti s reprezentativnim izborom građe (cca 800 nacрта) iz svoga fundusa. Takav izbor podrazumijevat će odabir niza relevantnih i vizualno atraktivnih nacрта kojim bi se ukazalo na karakteristike određenog opusa, te će se uz to prirediti biografski podatci o pojedinom arhitektu i značaju njegova djelovanja. Potom će se pristupiti koncipiranju prikaza i objave na društvenim mrežama Muzeja, nakon čega će, po potrebi, uslijediti i digitalna komunikacija djelatnika Muzeja s korisnicima stranica. Takvim komuniciranjem fundusa, cilj je odgovoriti na postavljena očekivanja zainteresirane javnosti vezana uz predstavljanje cjelokupnog fundusa Muzeja na digitalnim platformama.

Virtualna izložba iz fundusa: Arhitekt Aleksandar Dragomanović – povodom 100 godina od rođenja

Aleksandar Dragomanović (1921.-1996.), arhitekt, urbanist, pedagog, diplomirao je 1951. godine na Arhitektonskom odjelu Tehničkog fakulteta u Zagrebu. Po završetku studija zaposlio se na Fakultetu kao asistent profesora Alfreda Albinija, a kasnije profesora Nevena Šegvića. Habilitirao je 1972. godine na temi robnih kuća. Osmislio je i vodio kolegij Osnove arhitektonskog projektiranja na prvoj godini studija. Paralelno s nastavnim radom intenzivno se bavio projektiranjem i ostvario bogat opus. Tijekom pedesetih godina surađivao je na mnogim Albinijevim radovima te radio kao vanjski suradnik u Arhitektonskom projektnom birou Plan i projektnom birou Haberle. Sudjelovao je na tridesetak arhitektonskih natječaja sa zapaženim rezultatima, često u suradnji s arhitektima Radovanom Nikšićem i Edom Šmidihenom. Realizirao je niz trgovačkih, poslovnih i obrazovnih zgrada za koje je dobio brojna priznanja. Dobitnik je Nagrada za životno djelo Viktor Kovačić 1985. i Vladimir Nazor 1987. godine. Otišao je u mirovinu kao redoviti profesor 1991. godine. Gradivo je 1999. godine Muzeju darovao sin arhitekta, Miroslav Dragomanović. Fond sadrži arhitektonske nacрте i skice koji se odnose na četrdesetak Dragomanovićevih projekata (fol. 544) i fotografije (kom. 117). Gradivo je nastalo u razdoblju od 1953. do 1989. godine. Fond je razvrstan, popisan, mikrofilmiran i dijelom digitaliziran. Predstavljanje i produbljivanje novih saznanja i istraživačkih podataka o Aleksandru Dragomanoviću putem izložbene prezentacije, ali i kroz pisanu riječ doprinijet će boljem poznavanju opusa ovoga autora koji pripada Zagrebačkom krugu arhitekture, a izložba će vizualno predočiti nova saznanja o ovom stvaraocu povodom 100 godina rođenja.

Virtualna izložba iz fundusa: *Drago Ibler – arhitektura kao ideja života*

Istovremeno uz promociju Zbornika radova s međunarodnog znanstvenog skupa „Drago Ibler – arhitektura kao ideja života“, Muzej planira prirediti i popratnu virtualnu izložbu u digitalnom formatu kojom će predstaviti građu iz Osobnog arhivskog fonda arhitekta Drage Iblera na digitalnim platformama Muzeja, kao i drugim dostupnim platformama. Ovaj izložbeni projekt koristit će se digitaliziranom građom priređenom za Zbornik radova (nacrti, fotografije, dokumentacija), te će predstavljati ilustrativni materijal biti koncipiran prema cjelinama Zbornika: 1. U znaku arhitektonskog ekspresionizma; 2. Krleža o Ibleru; 3. Promjena smjera 1930-ih; 4. Pedagoško djelovanje; 5. Ibler i Zemlja (1929.-1935.); 6. Suradnja s Dragom Galićem; 7. Majstorska radionica za arhitekturu; 7. U znaku poetičnog funkcionalizma. Postavljanje digitalne, popratne izložbe planirano je kao element budućeg bienalnog ritma u kojem će Muzej – nakon održane konferencije – organizirati virtualnu izložbu, te na taj način vizualno popratiti promociju pripadajućeg Zbornika. Takvim modalitetom rada, planira se pokrenuti sinergija stručnog i znanstvenog rada u Muzeju.

Izložba – međuinstitucionalna suradnja: *Modernizam za sve! Šezdeset godina zgrade Pučkog otvorenog učilišta Zagreb*

U sklopu međuinstitucionalne suradnje, Hrvatski muzej arhitekture zajedno s Pučkim otvorenim učilištem Zagreb i Institutom za povijest umjetnosti planira izložbeni projekt: „Modernizam za sve! Šezdeset godina zgrade Pučkog otvorenog učilišta Zagreb“. Zgrada, interijer i oprema pripadaju redu antologijskih ostvarenja poslijeratnog modernizma u nas. Izložba se realizira fazno (trogodišnji ciklus); 2021. godine u centralnom holu postavljena je prva revitalizacijska zona – lokacija *in situ* opremljena kompozicijom namještaja na temelju izvornog stanja, a u 2022. godini planira se postavljanje druge revitalizacijske zone na 1. katu. Muzej u projektu participira s autorskom koncepcijom, te digitaliziranim nacrtima i dokumentacijom iz svoga fundusa.

Nakladnički program: *Zbornik radova „Drago Ibler – arhitektura kao ideja života“ (edicija Architectonica)*

Muzej nadalje planira objaviti Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa: „Drago Ibler – arhitektura kao ideja života“ povodom stote obljetnice početka Iblerova djelovanja. Publikacija će sadržavati tekstove izlagača s održanog skupa, te će predstaviti nova saznanja o životu i stručnom djelovanju ovoga značajnog protagonista moderne arhitekture u nas. Zahvaljujući školovanju u Dresdenu i Berlinu, radu u Poelzigovu atelijeru te članstvu u CIAM-u, Ibler je prenosio vrhunske arhitektonske tendencije u vlastitu sredinu: kao profesor na Likovnoj akademiji u Zagrebu i majstor-arhitekt Državne radionice za arhitekturu u Zagrebu obrazovao je nove generacije vodećih hrvatskih arhitekata; kao osnivač i voditelj likovne grupacije Zemlja objedinjavao je likovne umjetnike radi širenja progresivnih umjetničkih i socijalnih tendencija; kao predsjednik tadašnjeg Druš-

tva arhitekata Jugoslavije borio se za status struke i kvalitetu arhitekture. Priređivanje priloga ravnat će se prema postavljenim uzusima i nastavno na cjeline održanog skupa: U znaku arhitektonskog ekspresionizma; Krleža o Ibleru; Pariška izložba 1925.; Promjena smjera 1930-ih; Pedagoško djelovanje; Ibler i Zemlja; suradnja s Dragom Galićem; Majstorska radionica za arhitekturu; U znaku poetičnog funkcionalizma. Članci će biti opremljeni s digitaliziranom građom iz Osobnog arhivskog fonda Drage Iblera (arhitektonski nacrti, fotografije, dokumentacija i korespondencija).

Nakladnički program: monografija "Arhitekt Aleksandar Dragomanović" (edicija Architectonica)

Muzej u svojstvu sunakladnika planira objavljivanje znanstvene monografije "Arhitekt Aleksandar Dragomanović" kao dijela institucijskog istraživačkog projekta „Konstitutivni elementi hrvatske arhitekture, urbanizma i dizajna“ u suradnji s izvršnim nakladnikom UPI-2m Plus i Arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu. Knjiga je inicijalno nastala kao doktorska disertacija doc. dr. sc. Alena Žunića u okviru znanstvenog projekta HERU akademika Mladena Obada Šćitarocija, te će u doradenom i prilagođenom obliku biti priređena za objavu. Kao sunakladnik ove monografije kojom će se cjelovito obraditi i prikazati opus arhitekta Aleksandra Dragomanovića, HAZU se trajno uključuje u obilježavanje ove značajne obljetnice.

Društvene mreže: obilježavanje obljetnica u 2022. godini

Nastavno na preporuke o razvijanju digitalnih sadržaja, Muzej će do uspostave vlastite web-stranice nastaviti s jačanjem svoje prisutnosti na službenoj Facebook stranici, te profilima na Instagram i Twitter društvenim mrežama. Osobita pažnja bit će posvećena prigodnim objavama kojima će se obilježiti značajne obljetnice vezane uz zaslužne hrvatske arhitekate čija se građa nalazi u fundusu muzeja.

KABINET GRAFIKE

Program rada realizirat će stručni tim Kabineta grafike: upraviteljica *Vesna Kedmenec Križić*, muzejska savjetnica, Ružica Pepelko, viša kustosica, Ana Petković Basletić, viša kustosica, Tanja Lisec, viša muzejska tehničarka, Ivo Ćurić, preparator i vanjski suradnici. Voditelj: akademik Igor Fisković.

U skladu s prijavljenim planom i programom, na natječaje Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Gradskoga ureda za kulturu Grada Zagreba za 2022. godinu (računajući i s vlastitim prihodima) te u skladu s ugovorenim Programima provedbe mjera zaštite kulturne baštine oštećene u potresu Kabinet gra-

fike Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (ovisno o prilivu novca i odobrenju Uprave Hrvatske akademije) u 2022. godini realizirat će programe iz područja zaštite muzejske građe te izložbene djelatnosti, kao i međumuzejsku suradnju. Tijekom godine radit će se na izradi nove web stranice Kabineta grafike. Provoditi će se i redovne aktivnosti stručne obrade i digitalizacije, unapređenja rada u M++ programu, dopunjavanje katalogizacije invertiranih radova, obrada sekundarne dokumentacije (S++) te daljnjeg proučavanja i prikupljanja relevantnih podataka vezanih uz muzejsku građu i dokumentaciju te arhivu. Prema mogućnostima i potrebama nastavit će se rad s korisnicima te pripreme prijedloga otkupa, donacija i budućih programa kao i ostali potrebni administrativni poslovi.

Zadaci iz područja čuvanja i zaštite muzejske građe

2. S obzirom na izmještanje muzejske građe i dokumentacije Kabineta grafike potrebno je osjetljivu papirnu građu preventivno zaštititi te adekvatno zapakirati i pripremiti za prijevoz i smještaj u novu privremenu čuvaonicu.

- Restauriranje umjetnina prema planu i dogovoru s HRZ.
- daljnja preventivna zaštita muzejske građe (opremanje umjetnina u trajnu muzejsku opremu: ovici, pasparti, mape) obavljat će se sukladno uvjetima i mogućnostima u novom radnom prostoru i novoj privremenoj čuvaonici.

Čuvanje i zaštita muzejske građe

S obzirom na predstojeće izmještanje muzejske građe i dokumentacije Kabineta grafike, zbog konstrukcijske obnove palače Vranyczany-Dobrinović nakon zagrebačkog potresa, posebna će se pažnja i rad posvetiti preventivnoj zaštiti osjetljive papirne muzejske građe, njezinom adekvatnom pakiranju, pripremi za prijevoz i smještaj u novoj privremenoj čuvaonici prema pravilima muzejske struke. Dio muzejske građe će se smjestiti u nove beskiselinske mape te u metalne ladičare i sanduke, a već postojeći ladičare će se dodatno zaštititi prilikom prijenosa. Djelatnici Kabineta grafike obaviti će sve potrebne pripreme i nadzor vezan uz preseljenje umjetnina kao i nadzor svih parametara vezanih uz zaštitu muzejske građe (smještaj i mikroklimatski uvjeti) u novoj privremenoj čuvaonici.

S ciljem poboljšavanja razine zaštite građe te uvjeta pohrane potrebno je nastaviti s provođenjem preventivne zaštite, što znači daljnje opremanje muzejskih predmeta u nove beskiselinske omote, ovitke i mape prema suvremenim muzejskim standardima koja će se obavljat prema mogućnostima obzirom na uvjete u novom radnom prostoru i novoj privremenoj čuvaonici.

Sukladno dogovorenom trogodišnjem planu s Hrvatskim restauratorskim zavodom nastavit će se restauriranje i konzervacija najugroženijih crteža, grafika i plakata.

Izložbe:

Antologijska djela grafičke ostavštine Tomislava Krizmana / iz fundusa Kabineta grafike HAZU (virtualna izložba)

U godini obilježavanja 140 godina rođenja Tomislava Krizmana (1882. – 1955.), Kabinet grafike HAZU priprema izložbu Antologijska djela grafičke ostavštine Tomislava Krizmana / iz fundusa Kabineta grafike HAZU. Izložbom grafičkih ostvarenja Tomislava Krizmana koja se nalaze u Kabinetu grafike podsjećamo se umjetnikova nastojanja da se grafička umjetnost uzdigne na razinu samostalne discipline unutar korpusa hrvatske moderne umjetnosti. Nastavljajući Crnčićevim stopama, Tomislav Krizman uspostavio je visoke standarde hrvatske grafike te pridonio vrednovanju i popularizaciji grafičkoga medija. Osnove iz slikarstva i grafike, usvojene kod Auera, Csikosa-Sesije i Crnčića za školovanja u Zagrebu, Krizman je usavršavao u Beču kod baruna Myerbacha i Williama Ungera. Desetogodišnje zadržavanje u Beču (1902.–1911.) bilo je najplodonosnije razdoblje Krizmanova umjetničkog razvoja, formirano u krugovima bečke avangardne umjetničke elite, uz sudjelovanje na izložbama u Hagenbundu, Jungbundu, Künstlerhausu i Secesiji. Na izložbi će biti prezentirani Krizmanovi antologijski radovi u vremenskom rasponu od početka 20. stoljeća do dvadesetih godina, na kojima se vidi umjetnikovo majstorsko poznavanje grafičkih tehnika (bakropisi, drvorezi, litografije, crteži i plakati: Portret Marye Delvard, Autoportret, Jesen, Kain i Abel, Procesija, Udarac sudbine, Illustration d'une chancon...) te stilska i morfološka određenost unutar secesijske struje hrvatske moderne.

Zagrebački zbor/ plakati iz fundusa Kabineta grafike HAZU (virtualna izložba)

U fundusu Kabineta grafike čuva se dvadesetak plakatnih ostvarenja različitih autora na temu Zagrebačkog zbora. Ova međunarodna gospodarska manifestacija koja se održavala u Zagrebu između 1910. i 1946. (prethodnica je poslijeratnom Zagrebačkom velesajmu) organizirana je u svrhu priređivanja izložbi i velikih sajmova kako bi potakla razvoj gospodarstva i industrije. Zbor je tijekom svog djelovanja održao sedamdesetak priredaba - godišnjih izložbi i sajmova, a za njihovo oglašavanje angažirao cijeli niz likovnih umjetnika. U Kabinetu grafike nalazi se jedna od najvrjednijih integralnih cjelina posvećenih ovoj manifestaciji. Ova skupina plakata značajnih likovnih umjetnika daje uvid u razvitak kako Zagrebačkog zbora od njegovih početaka do drugog svjetskog rata, tako i grafičkog dizajna prve polovice dvadesetog stoljeća. Na virtualnoj izložbi bila bi predstavljena najzanimljivija plakatna ostvarenja na ovu temu autora Ljube Babića, Atelijera Fortuna, Maksimilijana Vanke, Zdenke Sertić, Sergija Glumca, Emila Vičića, Ede Murtića, Atelijera Tri kao i drugih likovnih umjetnika i dizajnera toga vremena. Dvadeset godina nakon realne izložbe plakata Zagrebačkog zbora održane u Kabinetu grafike HAZU virtualna prezentacija na ovu temu donijela bi nove uvide i saznanja prikupljana zadnja dva desetljeća, koji bi u virtualnom formatu širokoj javnosti postala trajno dostupan dio muzejske građe koju čuvamo.

Rafael i reproduktivna grafika / iz fundusa Kabineta grafike HAZU (virtualna izložba)

Izložba bi predstavila grafike iz Stare zbirke i zbirke 19. st. nastale pod utjecajem jednog od najvećih renesansnih slikara Raffella Sanzia i njegova umjetničkoga nasljeđa. Velika grafička fortuna, započeta za života velikog umjetnika i pod njegovim vodstvom, nastavila se u novom obliku u vrijeme klasicizma i u 19. stoljeću, kada su njegova djela izdvojena kao model ideala lijepog i uzvišenog. Izabranim djelima iz fundusa kontekstualizirala bi se aktivnost europskih reproduktivnih grafičara tijekom 18. i 19. st., dok bi kroz širu prizmu povijesnog konteksta razvoja grafike (tehnik i trendova) analizirali i produbili Rafaelov odnos s ovim umjetničkim medijem. Osim toga, problematiziralo bi se pitanje odnosa između grafika nastalih unutar kruga grafičara suradnika, prvih autora prijevoda Rafaelovih invencija, i kasnijih ostvarenja reproduktivnih grafičara. Među grafičarima koji su održavali Rafaelov kult i/ili čuvali memoriju na rafaelovsku likovnost ističe se i Raffaello Morghen. Uz Morghenov otisak, jedan od najranijih je grafika Silaska Duha Svetoga, bakropis G. B. Franca (16. st.), dok je najljepši primjer poznatih Rafaelovih bogorodica bakrorez iz 18. st. G. Garavaglia (Madonna della Seggiola). Tu su još bakrorez Maestro del Dada, kao i kasnije grafike C.M.F. Diena, N. de Larmessin te P. M. Ochse te grafike J. Friedricha, A. P. Killiana, C.W. Mullera i J. L. Raaba.

Zagrebačke vedute / iz fundusa Kabineta grafike HAZU (virtualna izložba)

Izložba Zagrebačke vedute modernih hrvatskih grafičara Crnčića, Šenoa, Krizmana, Kokotovića, Steinera i A. Krizmanić priziva uspomene i sjećanja na nekadašnje vizure grada i svakodnevicu gradskog života, a time i na brojne izmjene unutar pulsirajućeg urbanog tkiva u stalnoj mijeni. Predstavljanjem ikoničkih pogleda na nekadašnji Zagreb i Zagrepčane u iznimno vrijednim grafičkim ostvarenjima istaknutih grafičara sagledava se tema vedutizma u vrijeme hrvatske moderne. Prvi među velikim umjetnicima je M. Cl. Crnčić, autor obojenih bakropisa s temama Zagreba (Bakačeva kula, Pod zidom, Kamenita vrata, Kapucinske stube, Jelačićev trg, Splavnica, Dolac, Potok). Slijedi B. Šenoa čije su vedute staroga Zagreba minuciozno izrađeni bakropisi nostalgičnog i lirskog ugođaja. T. Krizman ostavio je brojne radirane zapise dojmova s putovanja, a na grafičkim vedutama starog Zagreba (Bregovita ulica i Stari Zagreb) vidljive su sve stilske značajke njegova opusa. D. Kokotović, jedan od naših najplodnijih grafičara, u mapama Bakropisi i Stari Zagreb donosi ravnotežu između slikovitosti i logične konstrukcije površine (Rauchova palača, Dolac, Popov toranj). M. Steiner, umjetnik raspoloženja i atmosfere, doživljavao je Zagreb kao intimnu impresiju (Kroz kavanski prozor, Hrvatsko narodno kazalište). A. Krizmanić vedutističke impresije starog Zagreba radila je u koloriranim bakropisima koje karakterizira nježan kolorizam i redukcija detalja (Mirogoj i Pantovčak).

Giovanni Battista Piranesi i vedutistički odjeci / Iz fundusa Kabineta grafike HAZU

Izložba bi u svibnju 2022. trebala gostovati u Muzeju Grada Šibenika.

Nakladnički program

Monografija Branko Kincl / znanstveni i teorijski opus

STROSSMAYEROVA GALERIJA STARIH MAJSTORA

Voditelj je akademik *Vladimir Marković*, a upravitelj: *Nikola Albaneže*, viši kustos. Zaposlenici su dr. sc. Ljerka Dulibić, znanstvena savjetnica s izborom u muzejsko zvanje, Ivana Gržina, viša kustosica, Indira Šamec Flaschar, viša knjižničarka; Antonio Blaži, dokumentarist, Bartol Fabijanić, asistent, dr. sc. Ivan Ferencak, znanstveni suradnik

Ciljevi

- povećanje vidljivosti Strossmayerove galerije u novonastalim okolnostima

Uz nastavak redovite stručne i znanstvene djelatnosti Strossmayerove galerije u 2022. godini posebna će pozornost biti posvećena dostupnosti i vidljivosti relevantnih informacija o Galeriji i njenim programima i projektima u široj javnosti. Načini da se to ostvari su koordinirana distribucija sadržaja preko mrežnih stranica, društvenih mreža i ostalih sredstava informiranja te online izložbe i produkcije edukacijskih sadržaja na mrežnim stranicama, posebno osmišljene za različite skupine korisnika.

Znanstveni projekti

Projekt Hrvatske zaklade za znanost „Istraživanje provenijencije umjetnina u zagrebačkim zbirkama“ (trajanje projekta: 1. siječnja 2021. – 31. prosinca 2024.) – voditeljica: dr. sc. Ljerka Dulibić.

Projekt Hrvatske zaklade za znanost „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“, doktorand: Bartol Fabijanić, do 31. kolovoza 2021. godine; - mentorica/voditeljica: dr. sc. Ljerka Dulibić.

Projekt Hrvatske zaklade za znanost „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“, 15. listopada 2021. raspisan natječaj za doktoranda, projekt je četverogodišnjeg trajanja, ugovaranje se u skladu s procedurom očekuje do kraja 2021. godine (nakon što bude zaključen natječaj za odabir doktoranda) - mentorica/voditeljica: dr. sc. Ljerka Dulibić.

Projekti Galerije

Virtualna izložba "Strossmayerova galerija Hrvatskoj" prethodila bi istoimenoj, u fizičkim prostorima realiziranoj izložbi. Njome će se predstaviti najvažnija djela iz svih zbirki koje čine fundus Galerije. Ona ujedno ostaje kao trajan dokument čitavoga projekta. Rad na virtualnoj verziji – odabir eksponata, fotografiranje (po potrebi), nova interpretacija – znači i pripremu za drugu etapu projekta (tijekom 2023.) kada bi Galerija gostovala u većim hrvatskim gradovima. Virtualna izložba omogućit će daleko veću vidljivost što je od iznimne važnosti u vrijeme kada je Galerija zbog posljedica potresa zatvorena i stoga nedostupna za javnost.

Online izložba zbirke Ostavština Kosta Angeli Radovani, prijavljeno na pozive Grada Zagreba i Ministarstva kulture i medija za financiranje javnih potreba u kulturi, autorica projektne prijave: dr. sc. Ljerka Dulubić.

Opis projektne prijave: Zbirka Ostavština Kosta Angeli Radovani posthumna je autorova donacija Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Dio je fundusa Strossmayerove galerije od 2003. godine, kada je upriličena izložba doniranih djela i objavljen deplijan s tekstom akademika Tonka Maroevića. Zbirka sadrži 39 portreta članova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, uglavnom medalja, uz nekoliko bisti i jednu skulpturu - autoportret kipara – u cijeloj figuri. Zbirka je na pohrani u Gliptoteci HAZU, te se izložba planira u suradnji s Gliptotekom.

Online izložba zbirke Ostavština Kosta Angeli Radovani osmišljena je u povodu dvadesete obljetnice smrti velikoga hrvatskog kipara Koste Angelija Radovanija (London, 6. listopada 1916. – Zagreb, 27. veljače 2002.). Jednim će se dijelom osloniti i nastaviti na izložbu upriličenu u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti pod nazivom "Kosta Angeli Radovani: donacija – portreti akademika", od 9. prosinca 2003. do siječnja 2004. godine. Izložbu je organizirao Razred za likovne umjetnosti HAZU, neposredno po smrti donatora i realizaciji ostavinske donacije. Nadahnuti tekst uz izložbu, objavljen u skromnome popratnom deplijanu, napisao je akademik Tonko Maroević.

Izložba će obuhvatiti sve portretne biste i medalje iz kipareve donacije, a sva-ka će biti popraćena popratnim tekstom u kojem će se predstaviti portretirana osoba, mnogi od njih ugledni građani Zagreba koji su svojim stručnim, znanstvenim ili umjetničkim djelovanjem umnogome doprinijeli ne samo lokalnoj već i široj sredini. Riječima akademika Tonka Maroevića: "Testamentarna autorova donacija Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti pruža nam izvanrednu priliku da uz poštovanje prema Radovanijevu opusu još jednom odademo počast nizu vrlo uglednih članove te institucije, često upravo vrhunskim predstavnicima naše kulture i društvenog života".

Osim virtualne online izložbe, a s obzirom na materijal koji nije osjetljiv (bronca) niti zahtjevan za izlaganje (djela su malih dimenzija), ostaje otvorena i mogućnost da se nakon virtualne izložbe organizira i izložba u prostoru, ukoliko se iznađe raspoloživ odgovarajući prostor (u Akademijinim jedinicama u ili izvan Zagreba i/ili u nekoj drugoj muzejsko-galerijskoj instituciji).

Sudjelovanje u visokoškolskoj nastavi

Izvođenje nastave iz kolegija Ikonografija umjetnosti zapadnoga kruga na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (u svojstvu vanjskog suradnika) u ljetnom semestru 2021./22. godine. Predavač: dr. sc. Ljerka Dulibić.

Izložbe

- *Izložba "Ivan Standl (1832. – 1898.)"* – autorice: Ivana Gržina, Dunja Nečić, Dubravka Zaninović Stančec, nositelj programa: MGZ, suorganizatori: Strossmayerova galerija i MUO, mjesto odvijanja: MGZ

Prvorazredan i pozamašan opus Ivana Standla poznat je i adekvatno valoriziran u okviru povijesti hrvatske fotografije, no ne postoji njegov sintezni pregled niti je o njemu ikada organizirana monografska izložba. O 190-oj obljetnici Standlova rođenja, u 2022. godini, planirana je opsežna izložba o njegovu životu i radu, koja bi uključivala raznoliku građu iz niza domaćih baštinskih institucija, među kojima i nekoliko Akademijinih jedinica. Posebice izdvajamo tematiziranje Standlovih Slika Velikoga potresa, nastalih inicijativom jednoga Akademijina razreda, u okviru zasebne dionice izložbe, kao itekako aktualno u predstojećim godinama obnove grada i kulturnih institucija.

- Engleska inačica online *Izložbe umjetnina iz Memorijalne zbirke Maksimilijan Vanka HAZU u Korčuli* autorice Ivane Gržina

Riječ je o engleskom prijevodu teksta online *Izložbe umjetnina iz Memorijalne zbirke Maksimilijan Vanka HAZU u Korčuli*, koji će biti implementiran na mrežne stranice Strossmayerove galerije.

Edukacijska djelatnost

- Edukativni program Strossmayerove galerije u 2022. godini, autorica: I. Gržina

Planirano je da se edukativni program Galerije u 2022. odvija na dva načina: a) u fizičkom kontaktu s korisnicima – u okviru događanja u organizaciji drugih institucija koje pružaju domaćinstvo; b) na mrežnim stranicama Galerije. Glavna djelatnost odvijala bi se na mrežnim stranicama Galerije kroz različite digitalne sadržaje koji bi se objavljivali pravilnim ritmom kroz godinu. Planirane su 2 sadržajne cjeline u formi digitalnog pripovijedanja, 2 interaktivne igre-pamtilice s dodatnim interpretacijskim slojem te 1 interaktivna radna bilježnica. Sadržaj će biti vizualno atraktivno oblikovan kako bi bio zanimljiv ciljanim mlađim korisničkim skupinama. Posezanje za takvim oblikom komunikacije s publikom primjereno je i s obzirom na neizvjesnu epidemiološku situaciju.

Katalozi izložbi i manje publikacije:

- E-katalog online izložbe *Sjat će ti ime za velike čine: Biskup Strossmayer na svečanosti otvorenja Galerije slika i posvećenja Akademijine palače 1884. godine*, autorice: Indira Šamec Flaschar i Ivana Gržina

Riječ je o e-katalogu online izložbe realizirane potkraj 2020. godine, koja ocrtava tijekom višednevnih svečanosti kojima je u studenome 1884. obilježeno posvećenje Akademijine palače i otvorenje njezine Galerije slika, kao i zanimljivih okolnosti koje su im prethodile. Sastavni je dio izložbe i poglavlje o povijesti nastanka Galerije i uz nju usko skopčane gradnje zrinjevačke palače, potom ono o dopremi Strossmayerovih umjetnina iz Đakova u Zagreb, a posebice je zanimljiva cjelina o Velikome zagrebačkom potresu 1880. godine te njegovim posljedicama za grad i novosagrađenu Akademijinu palaču. Raznovrsna je građa prikupljena iz dvadesetak baštinskih ustanova i od privatnih imatelja.

Sudjelovanje/članstva u stručnim tijelima

Ivana Gržina, uz nastavak sudjelovanja u Muzejskoj radnoj grupi angažiranoj u razvoju nacionalnog Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima, istodobno će, kao predstavnica Hrvatskoga muzejskog društva, nastaviti djelovati u Stalnom odboru za razvoj i održavanje istoga Pravilnika

Knjižnica Strossmayerove galerije starih majstora

Voditeljica knjižnice *Indira Šamec Flaschar* će u okviru redovnog poslovanja provoditi stručne postupke inventarizacije, katalogizacije prinovljenih monografskih i serijskih publikacija te dijela neobrađene stare knjižne građe matičnoga fonda. Nastavit će poslove računalne obrade knjižničnoga fonda: katalogizacija monografskih i serijskih publikacija, klasifikacija te analitička obrada pojedinih časopisa.

Planom se predviđa izvanredna – u stručnom i tehničkom smislu – vrlo zahtjevna aktivnost revizije cjelokupnog fonda Knjižnice Galerije uz simultano bilježenje tehničkih podataka o knjižničnoj građi te odlaganje iste u propisno označene kutije pripremljene za prijenos u novu čuvaonicu (planirano trajanje aktivnosti: početak 12 mj. 2021. – završetak 12 mj. 2022.). Fizičke jedinice knjižnične građe koje su prošle revizijski postupak ujedno će biti podvrgnute stručnim poslovima revidiranja i ažuriranja podataka u postojećim (migriranim) bibliografskim zapisima *online* baze u okviru platforme DiZbi.HAZU.

Aktivnosti izgradnje stručnoga knjižničnoga fonda ostvarivat će se nabavom recentnih izdanja publikacija (knjiga i časopisa): kupnjom (ovisno o raspoloživim financijskim sredstvima), razmjenom sa srodnim muzejsko-galerijskim ustanovama u zemlji i inozemstvu te poklonima.

Voditeljica će pružati informacije o fondu korisnicima Knjižnice pretraživanjem knjižničnog *online* kataloga (osobno, telefonom i elektroničkom poštom) te prema zahtjevima stručnoga galerijskoga osoblja i vanjskih korisnika (studentima, postdiplomantima za potrebe studijskog obrazovanja te ostalim korisnicima) osiguravati uslugu kratkoročne posudbe knjiga i časopisa. Nadalje, pružat će informacije (telefonom, elektroničkom poštom) o fotodokumentacijskoj cjelini Schneiderovu fotografskom arhivu te će do trenutka preseljenja iz matične zgrade ugovarati termine posjeta Akademiji uz izvođenje programa stručnih vodstava u

atriju palače Akademije namijenjenog djeci i mladima svih uzrasta (od starije predškolske dobi do viših razreda srednje škole), odraslima te korisnicima s posebnim potrebama.

Nadalje, planira se priprema stručnih sadržaja te postavljanje korisničke stranice Knjižnice Galerije na mješnom sjedištu Strossmayerove galerije (<https://sgallery.hazu.hr/knjiznica/>).

Digitalizacija

Ukoliko će se osigurati financijska potpora, u narednog godini se planira postupak Digitalizacije kataloga i hemeroteke Strossmayerove galerije (3. faza) slijedom podnesene prijave za javne potrebe u kulturi Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Portal Digitalna zbirka HAZU – uređivanje i objava digitalnih zbirki Galerije:

Voditeljica će objaviti nove digitalne objekte na institucijskom repozitoriju Digitalna zbirka HAZU (<http://dizbi.hazu.hr>) koje će u procesu njihova pohranjivanja opisati odgovarajućim skupom metapodataka. Sukcesivno će nadopunjavati i permanentno ažurirati metapodatkovne zapise sljedećih digitalnih zbirki Strossmayerove galerije:

a) digitalnu "Zbirku starih majstora Strossmayerove galerije" dopunit će digitalnim zapisima – fotografskim reprodukcijama umjetničkih djela iz fundusa Galerije te revidirati sadržaj metapodataka postojećih digitalnih objekata, dostupno na: <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2054236>

b) digitalnu zbirku "Hemeroteka Strossmayerove galerije" obogatit će novim digitalnim preslikama članaka, novinskih vijesti i sl. koje problematiziraju povijest nastanka Strossmayerove galerije, dostupno na:

<https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2022618>

c) digitalnu zbirku "Schneiderov fotografski arhiv" dopunit će novim digitalnim preslikama fotografskih reprodukcija objekata hrvatske spomeničke baštine te revidirati sadržaj metapodataka postojećih digitalnih objekata, dostupno na:

<https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2315332>

d) digitalnu zbirku "Katalozi Strossmayerove galerije" obogatit će novim digitalnim preslikama kataloga iz zbornoga fonda Knjižnice Strossmayerove galerije, dostupno na: <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2050139>

e) digitalnu zbirku "Zbirka snimki đakovačke katedrale" prebacit će u novo-kreirani podatkovni profil te revidirati sadržaj postojećih metapodataka, dostupno na: <https://dizbi.hazu.hr/a/?pc=i&id=2318514>

Administriranje poslovanja Galerije

Uobičajeni administrativni poslovi za potrebe Galerije: vođenje knjige urudž-

benoga zapisnika, odlaganje arhive, otprema pošte/e-pošte, dopisa, izrada prijepisa, statističkih izvještaja o radu Galerije i Knjižnice te svakodnevno kontroliranje sredstava potrebnih za redovito i tekuće poslovanje Galerije.

Preventivna zaštita pozitivna Schneiderova fotoarhiva (završna faza, ukupno preko 3.000 fotografskih snimaka)

Katalozi izložbi i manje publikacije

U idućoj godini predviđa se ostvarivanje izdavačkog programa – e-kataloga online izložbe *Sjat će ti ime za velike čine: Biskup Strossmayer na svečanosti otvorenja Galerije slika i posvećenja Akademijine palače 1884. godine*, autorskog dvojca Indire Šamec Flaschar i Ivane Gržina.

Riječ je o e-katalogu online izložbe realizirane potkraj 2020. godine, koja ocrtava tijekom višednevnih svečanosti kojima je u studenome 1884. obilježeno posvećenje Akademijine palače i otvorenje njezine Galerije slika, kao i zanimljivih okolnosti koje su im prethodile. Sastavni je dio izložbe i poglavlje o povijesti nastanka Galerije i uz nju usko skopčane gradnje zrinjevačke palače, potom ono o dopremi Strossmayerovih umjetnina iz Đakova u Zagreb, a posebice je zanimljiva cjelina o Velikome zagrebačkom potresu 1880. godine te njegovim posljedicama za grad i novosagrađenu Akademijinu palaču. Raznovrsna je građa prikupljena iz dvadesetak baštinskih ustanova i od privatnih imatelja.

Sudjelovanje/članstva u stručnim tijelima

Indira Šamec Flaschar, sudjelovat će, u svojstvu predsjednice Komisije, u organizaciji aktivnosti Komisije za muzejsko-galerijske knjižnice pri Hrvatskom knjižničarskom društvu slijedom podnesenog plana rada za 2022. godinu. Također, učestvovat će u radu Zagrebačkoga knjižničarskog društva kao članica uredništva Novog uveza – glasila ZKD-a.

KABINET ZA ARHITEKTURU I URBANIZAM

ARHIV ZA LIKOVNE UMJETNOSTI

Voditelj Kabineta za arhitekturu i urbanizam: akademik *Velimir Neidhardt*, predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Upraviteljica: *Jasenska Ferber Bogdan*

Zaposlenice Arhiva za likovne umjetnosti: stručne savjetnice: *Andreja Der-Hazarijan Vukić*, *Jasenska Ferber Bogdan*; stručna savjetnica na radnom mjestu više stručne suradnice: dr.sc. *Darija Alujević*; Administratorica: *Nives Kuvačić*

Ciljevi

Dugoročni cilj Kabineta revidirana je i uređena Planoteka i mikrofilmirana građa, te će u 2022. godini djelatnosti biti usmjerene u tom pravcu.

Osnovni cilj Arhiva za likovne umjetnosti je kontinuirano praćenje i evidentiranje djelovanja hrvatskih umjetnika u zemlji i inozemstvu, uz upotpunjavanje i proširivanje arhivskih fondova (Zbirka dokumentacije, Zbirka kataloga, Zbirka donacija i ostavština) kao i fonda priručne knjižnice.

Planira se intenzivnija digitalizacija i objavljivanje arhivske građe na institucionalnom repozitoriju DiZbi, s ciljem stvaranja veće količine digitalnog sadržaja kojem će korisnici moći pristupiti bez fizičkog dolaska u Arhiv, što je od osobite važnosti obzirom na neizvjesnu epidemiološku situaciju. Intenzivirati će se rad na prezentaciji arhivske građe kroz fizičke i virtualne izložbe.

Cilj je Arhiva za likovne umjetnosti i kontinuirana suradnja sa nacionalnim i međunarodnim muzejsko-galerijskim ustanovama u projektima koji zahtijevaju stručnu pomoć ili posudbu građe, a u 2022. godini obavljati će se u skladu s trenutnim mogućnostima vezanim uz epidemiološku situaciju i proces izmještanja iz zgrade radi obnove.

Kabinet za arhitekturu i urbanizam

Pristupiti će se temeljitoj reviziji arhitektonske dokumentacije, koja će se odvijati ritmom usklađenim s ostalim djelatnostima Arhiva za likovne umjetnosti.

U slučaju prihvaćanja projekta Digitalizacija arhitektonske dokumentacije Palače Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti prijavljenog na natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi Grada Zagreba za 2022., obaviti će se digitalizacija 76 nacrtih listova za Palaču Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, nastalih u razdoblju od 1877. do 1879., uz adaptacijske nacрте iz 1920. i 1947.-1948. Digitalizirana građa obraditi će se i objaviti na portalu DiZbi.

Arhiv za likovne umjetnosti

Nastaviti će se redovita djelatnost evidentiranja izložbi održanih u Hrvatskoj, te izložbi hrvatskih umjetnika održanih u inozemstvu u tekućoj godini (dnevni tisak, periodika, izložbeni materijali – katalozi, depliani, pozivnice, plakati). Uz to prikupljat će se informacije i publicirani materijali vezani uz djelovanje hrvatskih likovnih umjetnika u razdoblju od 2. polovice 19.st. do danas.

Nastaviti će se rad sa korisnicima Čitaonice u skladu s trenutnom epidemiološkom situacijom, pri čemu je broj korisnika u prostoru ograničen na jednog do dva.

Na Facebook stranici Arhiva za likovne umjetnosti nastaviti će se sa objavljivanjem sadržaja vezanih uz obljetnice akademika Razreda za likovne umjetnosti, te zanimljivosti iz zbirke Arhiva za likovne umjetnosti -

<https://www.facebook.com/Arhiv.za.likovne.umjetnosti>.

Izraditi će se i postaviti web stranica Arhiva za likovne umjetnosti s osnovnim informacijama i poveznicama na ostale online sadržaje (virtualne izložbe, digitalizirana građa, Facebook stranica).

Započeti će se s istraživanjem bogate dokumentarne i fotografske ostavštine kipara Ive Kerdića, pohranjene u Arhivu za likovne umjetnosti, s ciljem izrade monografije radnog naslova *Ivo Kerdić : Život i umjetnost iz prvog lica*, temeljene na kiparovim memoarskim rukopisima, koje su djelatnice tijekom godine prepisale i uredile. Pripremi radovi za izradu monografije prijavljeni su za financiranje Ministarstvu kulture za 2022.

Započeti će se s pripremama za izradu monografije i interaktivnog vodiča pod nazivom *S kiparom Ivanom Rendićem po Zagrebu*, temeljenog na bogatoj dokumentarnoj i fotografskoj građi pohranjenoj u Arhivu za likovne umjetnosti te terenskom istraživanju odabranih gradskih lokacija koje uključuju i groblje Mirogoj te Šestine. Interaktivna karta sa označenim lokacijama spomenika Ivana Rendića biti će razrađena na digitalnoj aplikaciji Spacetime layers, koju će biti moguće preuzeti na mobilne uređaje. Projekt je prijavljen za financiranje Gradu Zagrebu, za javne potrebe u kulturi za 2022.

Rad u Digitalnoj zbirci

U 2022. godini, nakon procesa dorade i prilagodbe novim formatima razrađenih u 2021., nastaviti će se upis u informatičku bazu podataka na online INDIGO platformi portala Digitalne zbirke. Ovakav objedinjeni sustav podataka, omogućit će rad Arhiva na kontinuiranom upisu izložbi, bibliografije, te daljnje inventarizacije arhivskih zbirki i u slučaju rada od kuće, ukoliko se započne sa izmještanjem Arhiva iz postojećih prostora.

Planira se upis knjižničnog fonda Arhiva za likovne umjetnosti u Digitalnu zbirku, što uključuje inventarizaciju knjiga prema pravilima knjižnične katalogizacije. Isto tako, nastaviti će se inventarizacija i upis Zbirke plakata u DiZbi.

U slučaju financijske potpore projektu „Digitalizacija kataloga prvih petnaest izložbi Zagrebačkog salona (1965.-1980.)“ od strane Ministarstva kulture RH, digitalizirati će se, obraditi i objaviti katalozi na portalu DiZbi.

U suradnji s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Arhiv za likovne umjetnosti planira organizaciju znanstveno-stručnog skupa posvećenog 140-oj godišnjici rođenja slikara i grafičara, akademika Tomislava Krizmana.

Sve planirane aktivnosti odvijati će se ovisno o tijeku procesa izmještanja iz prostora u Hebrangovoj 1 i Gundulićevoj 24, koji se planira za proljeće 2022. godine. U tom smislu pojedine će aktivnosti biti pojačane (digitalizacija, online prisutnost, pripremni radovi vezani uz monografije), dok će rad sa strankama biti ograničen uslijed zauzetosti djelatnica koordinacijom premještaja.

HRVATSKI MUZEJ MEDICINE I FARMACIJE

Hrvatski muzej medicine i farmacije osnovan je 2014. godine s ciljem prikupljanja, čuvanja, stručne obrade i prezentiranja hrvatske medicinske i farmaceutske baštine, a počeo je s radom od ožujka 2015. godine. Muzej je upisan u Očevidnik muzeja pri Ministarstvu kulture RH i u Registar hrvatskih muzeja, galerija i zbirki pri MDC-u. Inicijalni fundus Muzeja preuzet je od Odsjeka za povijest medicinskih znanosti i dalje se obogaćuje donacijama. Danas Muzej ima 5365 predmeta, koji su razvrstani u 15 zbirki. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti namijenila je za Muzej prostor površine oko 350 m³ u prizemlju zgrade Gunduliće-va 24. Muzeološku koncepciju Hrvatskog muzeja medicine i farmacije odobrilo je Hrvatsko muzejsko vijeće 2. veljače 2017. Scenarij stalnog postava izradio je 2018. godine stručni tim u sastavu: prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić, upraviteljica Odsjeka za povijest medicinskih znanosti HAZU; Silvija Brkić Midžić, upraviteljica Muzeja; Želimir Laszlo, konzervator savjetnik iz tvrtke Conservum d.o.o. i dr. sc. Martin Kuhar, znanstveni suradnik u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti. Arhitektonski projektni zadatak i natječajnu dokumentaciju pripremila je Aleksandra Stuparić, dipl. ing. arh., pomoćnica tajnika za zaštitu i održavanje imovine i kulturnih dobara HAZU. Arhitektonsko idejno rješenje izradila je Radionica arhitekture d.o.o. pod vodstvom arhitekta Gorana Rake. U 2017. godini izrađen je glavni projekt, troškovnik, projekt fizike zgrade i izvedbeni projekt te je u 2018. godini ishoda građevinska dozvola. U 2019. godini napravljena je redaktura tekstova i priprema digitalnih sadržaja (vanjski suradnik: stručnjak za digitalizaciju Goran Vržina) te je izrađeno idejno rješenje likovnog postava i izvedbeno rješenje s troškovnikom (vanjski suradnik: Ante Rašić, red. prof. art., Studio Rašić).

Razvoj projekta Muzeja

U tijeku je realizacija projekta *Izrada projektne dokumentacije i provedba*

mjera zaštite muzejske građe Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU, Gundulićeva 24, Zagreb.

Budući da je glavni strateški cilj Muzeja otvaranje za javnost, u 2022. godini planira se izrada projektne dokumentacije za unutarnje uređenje i opremanje prostorija Hrvatskog muzeja medicine i farmacije koje nisu dio stalnog postava, za što će se nastojati pribaviti sredstva putem donacija. U okviru druge faze radova na obnovi Akademijine zgrade u Gundulićevoj 24 planira se prijava cjelovitog projekta Muzeja na natječaj EU fondova te početak izvođenja radova rekonstrukcije, obnove i uređenja prostora za Muzej. Usporedno s time nastavit će se pripremni radovi za uređenje stalnog postava. Projekt će se izvoditi u partnerstvu s Odsjekom za povijest medicinskih znanosti HAZU te u suradnji s vanjskim suradnicima.

Prikupljanje građe

Predmete medicinske i farmaceutske baštine za upotpunjavanje muzejskih zbirki nabavljat ćemo i nadalje putem donacija institucija i pojedinaca.

Dokumentacija

Nastavit će se rad na računalnoj inventarizaciji građe. U 2022. godini planira se dopuna postojećih računalnih zapisa te inventarizacija novih akvizicija u zbirkama, kao i postupno prijavljivanje za upis u Registar pokretnih kulturnih dobara RH pri Ministarstvu kulture i medija.

Preventivna zaštita muzejske građe

Muzejska građa bit će opremljena zaštitnim materijalima i pohranjena u odgovarajuće metalne ormare, sanduke, na police i nosače u privremenoj Akademijinoj čuvaonici za vrijeme radova na obnovi zgrade.

Restauriranje muzejske građe

U 2022. godini planiraju se konzervatorsko-restauratorski zahvati na sedam slika (portreta hrvatskih ljekarnika) autora Hinka Brodjovina, zagrebačkog ljekarnika i slikara amatera, zbog zaštite i pripreme građe za izložbu *Portreti hrvatskih ljekarnika* koja će se organizirati 2023. godine. Konzervatorsko-restauratorske radove izvest će vanjski suradnik restaurator Denis Vokić, K-R Centar u Zagrebu.

Stručni i znanstveni rad

Upraviteljica Muzeja Silvija Brkić Midžić u suradnji s prof. dr. sc. Stellom Fatović-Ferenčić, upraviteljicom Zavoda za povijest i filozofiju znanosti i zamjenicom voditelja Muzeja, dr. sc. Martinom Kuharom iz Odsjeka za povijest medicinskih znanosti i vanjskim suradnicima nastavit će stručni rad u sklopu pripremnih radova za stalni postav i predstavljanja projekta javnosti. Nastavit će također i

s aktivnim sudjelovanjem u programima Hrvatskoga muzejskog društva. Sudjelovat će s izlaganjima na znanstvenim i stručnim skupovima, radionicama i manifestacijama te surađivati s prof. dr. sc. Stelom Fatović-Ferenčić u pisanju stručnih i znanstvenih radova i izradi relevantnih publikacija vezanih za povijest medicinskih znanosti, povijest zbirke i muzejsku građu.

Izložbena djelatnost

Budući da su u 2021. godini izostale financijske potpore Ministarstva kulture i Grada Zagreba, nije bilo moguće realizirati prijavljeni program Izložba iz fundusa *Sergije Dogan* te je realizacija odgođena. S obzirom na nove okolnosti obnove Akademijinih zgrada nakon potresa, evakuaciju građe i zatvaranje izložbenih prostora, za 2022. godinu planira se virtualna studijska izložba iz fundusa *Sergije Dogan*. Cilj je izložbe informirati javnost i zorno posvjedočiti o ulozi i značenju prof. dr. sc. Sergija Dogana u razvoju hrvatske neurologije i njenoj afirmaciji na međunarodnom planu. Autorice koncepcije izložbe su prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić i Silvija Brkić Midžić. Na izložbi će biti predstavljena građa iz fundusa Hrvatskog muzeja medicine i farmacije i arhivske zbirke Odsjeka za povijest medicinskih znanosti: diplome, povelje, medalje, plakete, dokumenti, dopisi, disertacija, skripta i separati iz ostavštine Sergija Dogana koji svjedoče o cjelokupnom tijeku njegova obrazovanja, znanstvenom i nastavnom radu te članstvu u raznim stručnim i državnim tijelima. E-katalog izložbe u obliku PDF dokumenta, koji će također biti dostupan javnosti putem interneta, sadržavat će stručno-znanstveni uvodni tekst na hrvatskom i engleskom jeziku s ilustracijama te cjelovitu katalošku obradu i fotografije svih eksponata. Izložba se organizira u partnerstvu s Odsjekom za povijest medicinskih znanosti.

Nakladnička djelatnost

Budući da su u 2021. godini izostale financijske potpore Ministarstva kulture i Grada Zagreba, nije bilo moguće realizirati prijavljeni program *Katalog stalnog postava Hrvatskog muzeja medicine i farmacije – pripremni radovi*. Stoga će se u 2022. godini započeti pripremni radovi za izdavanje kataloga stalnog postava: razrada uredničke koncepcije i strukture kataloga, priprema glavnoga uvodnog teksta i prilagodba tekstova uz pojedine tematske cjeline iz scenarija stalnog postava, strukturiranje podataka o muzejskim predmetima i uređivanje kataloških opisa, prijevod tekstova na engleski jezik, odabir eksponata stalnog postava za veće ilustracije u katalogu te profesionalno fotografiranje odabranih predmeta i izložbenih skupina predmeta u visokoj razlučivosti za tisak. Program će se izvoditi u suradnji s Odsjekom za povijest medicinskih znanosti i vanjskim suradnicima.

Promotivne aktivnosti i virtualne prezentacije

Muzej će nastaviti s marketinškim aktivnostima u cilju okupljanja potencijalnih donatora i sponzora od kojih se očekuje financijska potpora za realizaciju mu-

zejskih programa, osobito stalnog postava. Mrežna stranica Muzeja postala je dostupna javnosti početkom 2020. godine te je do sada zabilježen velik interes javnosti za sadržaje koji se redovito objavljuju. U 2022. godini Muzej će nastaviti održavati vlastitu mrežnu stranicu, kao i *Facebook* stranicu te postavljati nove sadržaje. U skladu sa smjericama Ministarstva kulture i medija, nastavit će se s radom na pripremi i objavljivanju virtualnih zbirki Hrvatskog muzeja medicine i farmacije.

JEDINICE U SASTAVU STRUČNIH SLUŽBI HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ARBORETUM TRSTENO

Organizacija jedinice

Arboretum Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Trstenom kraj Dubrovnika na svojoj površini od 25,61 hektara objedinjuje nekoliko različitih cjelina: povijesni renesansni perivoj s ljetnikovcem Gučetić-Gozze, romantičarski perivoj na Drvarici, zbirku kultiviranog drveća i grmlja, povijesni maslinik, te prirodnu vegetaciju šuma hrasta medunca, alepskog bora i čempresa, makije te priobalnih stijena. Djelatnost Arboretuma usmjerena je na zaštitu i održavanje kulturno-povijesnih i prirodnih znamenitosti, na istraživanje i zaštitu biološke raznolikosti, na stvaranje žive zbirke u smislu genetičke raznolikosti, te na istraživanja iz područja povijesti vrtne arhitekture. Zbirka od 467 kultiviranih vrsta drveća i grmlja smještena je najvećim dijelom na površinama renesansnog i romantičarskog perivoja. Samonikla flora zastupljena je s 510 svojiti, a njezina je osnovna vrijednost i značaj u velikoj biološkoj raznolikosti.

Rad u Arboretumu odvija se u okviru Razreda za prirodne znanosti. Voditelj Arboretuma je akademik Igor Anić, upravitelj je dr. sc. Ivan Šimić, a ukupno je trenutno zaposleno 12 zaposlenika.

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Nastavit će se praćenje (monitoring) promjena biljne raznolikosti na cjelokupnoj površini Arboretuma s posebnim obzirom praćenja biljnih sukcesija prirodne obnove opožarenog dijela Arboretuma.

Također će se nastaviti rad na istraživanju i praćenju invazivnih i subspontanih vrsta u Arboretumu, te iskušavanju odgovarajućeg načina iskorjenjivanja i kontrole nad njima.

Nastavit će se istraživanja povijesnog razvoja perivoja, te praćenje uloge ishrane bilja na revitalizaciju određenih biljnih vrsta.

Stručna i edukacijska djelatnost

Nastavit će se rad na stvaranju zbirke samoniklih ljekovitih i aromatičnih bilj-

nih vrsta Dubrovačkog primorja čiji su prirodni lokaliteti većinom uništeni i oštećeni u mnogim uzastopnim požarima. Stvaranjem navedene zbirke u Arboretumu se provodi zaštita ex-situ, kao mjera za očuvanje komponenata biološke raznolikosti izvan prirodnih staništa uz etnobotanički i edukacijski smisao zbirke.

Edukacijska će se djelatnost provoditi kroz predavanja za vrijeme vođenja specijalnih učeničkih, studentskih i posebno organiziranih grupa posjetitelja, a obuhvaća područje kulturno-povijesne i prirodne baštine Arboretuma. U novootvorenom Centru za edukaciju i multimedijalnu prezentaciju planirano je održavanje edukacija i radionica koje su osmišljene u sklopu projekta Povijesni vrtovi dubrovačkog područja.

U sklopu predstojećeg 12. tjedna botaničkih vrtova i arboretuma na nivou cijele Hrvatske, u Arboretumu će se organizirati razne radionice osnovnih i srednjih škola, te održati stručna vođenja učeničkih i grupa za građane od strane stručnih djelatnika Arboretuma.

U sklopu predstojećih Dana otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti planirana su stručna predavanja te organizacija stručnih vođenja za zainteresirane posjetitelje.

Planirana je izrada stotinjak novih tablica za označavanje biljaka od eloksiranog aluminija. Novoizrađene tablice će biti usklađene s popisanim i numeriranim biljkama u dovršenoj Studiji postojećeg stanja.

Rad na obnovi i održavanju površina i građevina Arboretuma

Rad u renesansnom perivoju odvijat će se kroz redovne poslove vrtlarskog i tehničkog održavanja kultiviranih površina. Posebni i povremeni poslovi obuhvaćat će odstranjivanje i kontrolu invazivnih biljaka, čišćenje i njegu pojedinih starih stabala, te uređivanje lovorova gaja čišćenjem i kultivacijom.

Rad u romantičarskom perivoju na Drvarici odvijat će se kroz poslove uzgoja i održavanja mladih nasada.

Poslovi obnove starog maslinika provodit će se primjenom odgovarajućih agrotehničkih mjera.

Na rasadnicima se nastavlja uzgoj sadnica biljaka potrebnih za redovitu obnovu postojećih starih nasada.

Sve travnate površine Arboretuma održavat će se košnjom, a putovi i šetnice nasipanjem, čišćenjem i redovnim održavanjem.

Dovršetkom izgradnje broda i uspostavom turističke brodske linije između Trstenog i Lokruma planira se završetak aktivnosti na projektu "Povijesni vrtovi dubrovačkog područja". Projekt se odvija po pozivu "Promicanje održivog razvoja prirodne baštine" pri Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske unije. - Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti prijavila ga je u suradnji s JU Rezervat Lokrum, Turističkom zajednicom grada Dubrovnika i Udrugom DART. Razdoblje provedbe projekta je od 1. prosinca 2018. do 30. studenog 2021. U ovom projektu uz izradu manjih projekata uključena je i izgradnja građevine Pojata u sklo-

pu Arboretuma Trsteno gdje će biti smješteni novi uredi Arboretuma. Preseljenje sadašnjih ureda iz ljetnikovca Gučetić omogućit će realizaciju primarnog cilja svih naših prijava na natječaje Ministarstava i Europskih fondova, kompletnu obnovu i revitalizaciju samog ljetnikovca Gučetić, kako bi se prikazala naša bogata kulturna arhitektonska baština s kraja 15. stoljeća (izgrađenog 1494. godine i obnovljenog nakon katastrofalnog potresa 1667. godine u današnjim gabaritima).

Planiran je nastavak obnove i rekonstrukcije zgrade Mlinica prema izrađenom izvedbenom projektu obnove od strane Hrvatskog restauratorskog zavoda. Radove nastavka obnove Akademija planira prijaviti u sklopu Prijavnica za programe zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara za 2022. godinu pri Ministarstvu kulture Republike Hrvatske.

Planira se nastavak konzervatorsko-restauratorskih radova na četiri naslonjača i okruglom stolu. Radove obnove navedenog namještaja iz ljetnikovca Gučetić Akademija planira prijaviti u sklopu Prijavnica za programe zaštite i očuvanja pokretnih kulturnih dobara za 2022. godinu pri Ministarstvu kulture Republike Hrvatske.

Nastavit će se obnova perivoja na Drvarici prorjeđivanjem gustog sklopa čempresa.

Ispred Neptunove fontane planirana je daljnja obnova vrtne površine i vraćanje izvorne perivojne kompozicije i atmosfere.

Nastavit će se obnova odrine ispred ljetnikovca Gučetić kao i obnova vrtnih terasa s istočne i zapadne strane paviljona.

Tijekom godine je planirano izvršiti preventivnu zaštitu visokih stabala kanarske datulje (*Phoenix canariensis*) protiv štetnika crvene palmine pipe (*Rhynchophorus ferrugineus*), te zaštitu starih živica šimšira (*Buxus sempervirens*) od šimširovog moljca (*Cydalima perspectalis*).

Organizacija zaposlenika i protupožarna zaštita

Arboretum će biti otvoren za posjetitelje tijekom cijele godine.

Planirano je novo zapošljavanje djelatnika zbog odlaska dijela zaposlenih u mirovinu te zapošljavanje novog stručnog kadra u svrhu provođenja novih edukacija u Centru za edukaciju i multimedijalnu prezentaciju i ostalih stručnih poslova

Protupožarno dežurstvo obavljat će se danonoćno tijekom cijele godine, a posebno pojačano u razdoblju požarno opasne sezone.

Uz redovne poslove protupožarne zaštite, na protupožarno važnim zonama vršit će se radovi čišćenja i održavanja protupožarnih putova i pomoćnih prosjeka.

ARHIV

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Rad Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti odvija se u skladu s odredbama Pravilnika o organizaciji i radu Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Pravilnika o zaštiti arhivskog i registraturnog gradiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Zakona o arhivskom gradivu i arhivima.

Arhiv stručno skrbi o arhivskom gradivu:

1. Središnje zbirke koja sadrži rukopise i isprave, privatne ostavštine, arhiv Jugoslavenskog odbora, administrativnu pismohranu HAZU, filigranološku zbirku, zbirku zemljopisnih karata, diploma, svečanih adresa, sigilografski materijal i druge manje cjeline.

2. Orijentalne zbirke koja sadrži arabičke rukopise pisane na arapskom, perzijskom i turskom jeziku i osmanske isprave.

3. Raznim zbirkama koje na temelju odluke Predsjedništva Akademije mogu imati Akademijine jedinice u Zagrebu i izvan njega.

U sastavu Arhiva Akademije djeluju laboratorij za restauraciju, foto-služba i knjigovežnica.

Trenutno je u Arhivu Hrvatske akademije zaposleno 6 djelatnika: upravitelj (viši arhivist), 2 arhivista, arhivski tehničar, znanstveni savjetnik u Orijentalnoj zbirci i knjigoveža. Voditelj Arhiva Akademije je akademik Nikša Stančić.

Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti djeluje u Zagrebu na adresi Strossmayerov trg 14.

Uredovno vrijeme za stranke je svakog radnog dana od 9-13. Brojevi telefona: +385 1 4895 106, +385 1 4895 107, za korisnike Orijentalne zbirke +385 1 4895 161 i e-mail: arhiv@hazu.hr.

Zbog mogućeg preseljenja Arhiva Akademije, radi obnove zgrada na Strossmayerovom trgu 2 (palača Priester), Zrinskom trgu 11 (palača HAZU) i Strossmayerovom trgu 14 (zgrada Knjižnice HAZU), planovi rada Arhiva Akademije za 2022. godinu prilagođeni su radu u privremenim prostorima i mogu biti podložni daljnjim znatnim izmjenama. Svi će djelatnici Arhiva sudjelovati u pripremi i provedbi selidbe arhivskog i knjižnog gradiva Akademijina Arhiva u nove privremene prostore.

Preuzimanje arhivskog gradiva i nadzor nad zbirkama

U 2022. godini preuzet će se samo ono arhivsko gradivo za koje će preuzimanje izričito tražiti Uprava Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. (M. Vuković)

Jedinicama HAZU, ako to zatraže, pomagat će se stručnim savjetima u odabiranju trajnog arhivskog gradiva od dokumentarnog i izlučivanju dokumentarnog gradiva s ograničenim rokom čuvanja na način kako je to propisano Pravilnikom o zaštiti i obradi arhivskog i registraturnog gradiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Posebnim popisom dokumenata s rokovima čuvanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, koji je sastavni dio Pravilnika. (M. Vuković)

Nastavit će se svakodnevni nadzor nad arhivskim gradivom pohranjenim u spremištima Arhiva što obuhvaća praćenje i evidentiranje fizikalno-kemijskih i drugih uvjeta sigurnog čuvanja te poduzimanje potrebnih mjera za otklanjanje uočenih nepravilnosti. (N. Kangler)

Arhivističko sređivanje fondova i zbirki i opis gradiva

1. Započet će se arhivističko sređivanje Zbirke adresa i diploma; XIX. i XX.; 100 komada; 2 d/m. Nakon obavljenog sređivanja i izrade inventara popunit će se matični list fonda i unijeti podatci u dosje fonda. (I. Burnać, N. Kangler)

2. Započet će se arhivističko sređivanje, revizija i digitalizacija analitičkog popisa arhivskog fonda obitelji Jelačić; 1700-1869; kut. 70, svež. 1; 11 d/m. Nakon obavljenog sređivanja, revizije i digitalizacije analitičkog popisa popunit će se matični list fonda i unijeti podatci u dosje fonda. (F. Tomić)

3. Započet će se prepisivanje i digitaliziranje analitičkog inventara Zbirke muzikološkog gradiva Franje Kuhača; 1834-1911; kut. 9; 1,35 d/m. (E. Marojević)

4. Redovito će se računalno unositi i uređivati podatci sumarnog popisa arhivskih fondova i zbirki Arhiva Akademije. (I. Burnać, T. Paić-Vukić, M. Vuković)

5. Po dostavi novih prinova bit će dopunjavana Zbirka priznanja Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te pripadajući inventar. (I. Burnać)

6. Nastavit će se rad na priređivanju za objavljivanje Kataloga arapskih djela iz rukopisa Orijentalne zbirke, koji je sastavio M. Ždralović. (T. Paić-Vukić)

Rad s korisnicima

U 2022. godini planira se nastaviti raditi s korisnicima sukladno uvjetima u privremenom prostoru Arhiva Akademije. Rad s korisnicima obuhvaća poslove kao što su korespondencija s korisnicima, pružanje stručnih usluga i informacija o građi i načinu njenog korištenja kako je to regulirano u Pravilniku o korištenju arhivskog i registraturnog gradiva Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Pravilnika o radu čitaonice Arhiva Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. (N. Kangler, T. Paić-Vukić, I. Burnać)

Znanstvenoistraživačka djelatnost

Nastavit će se istraživanje odabranih rukopisa Orijentalne zbirke i pisanje monografije o njima. (T. Paić-Vukić)

Stručni i znanstveni djelatnici Arhiva sudjelovat će na znanstvenim i stručnim skupovima.

Vođenje obveznih arhivskih evidencija

U 2022. godini nastavit će se vođenje Općeg inventara (našastar) Arhiva Hrvatske akademije. Unosit će se svi poznati podatci, a za podatke koji se traže a nisu poznati provest će se potrebno istraživanje. (M. Vuković)

Restauracija arhivskog gradiva

U 2022. godini planira se restauriranje najoštećenijeg arhivskog gradiva iz Arhiva Akademije kod vanjskih pružatelja usluga restauracije, samo ako to nužno bude potrebno.

Knjigovežnica

Obavljat će se kaširanje fotografija za komemoracije akademika. Udarat će se suhi žigovi na diplome i povelje koje Akademija dodjeljuje zaslužnim pojedincima i ustanovama. Uvezat će se Narodne novine iz Uprave Akademije. (E. Marojević)

Usluge foto-službe

Izrađivat će se fotografije na foto-printeru u boji za komemoracije umrlih akademika. (M. Vuković)

KNJIŽNICA

HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Organizacija rada i osoblje

Očekuje se da će u Knjižnici raditi 13 stalno zaposlenih djelatnika. Zatražena je popuna radnog mjesta pomoćnog knjižničara jer dosadašnja pomoćna knjižničarka kolegica Ljiljana Bugarin odlazi u mirovinu 3. prosinca 2021. g.

U 2022. g. se planira krenuti u obnovu zgrade Knjižnice oštećene u potresu 22. ožujka 2020. Knjižnica će se zbog toga morati preseliti na privremenu lokaciju s djelatnicima, knjigama i ostalim inventarom, te će se tada privremeno zatvoriti za korisnike. U pripremama i poslovima selidbe knjižnične građe sudjelovat će svi djelatnici Knjižnice. Stoga planovi rada Knjižnice Akademije za 2022. godinu mogu biti prilagođeni radu u privremenim prostorima i mogu biti podložni daljnjim znatnim izmjenama.

Knjižničari će tijekom 2022.g. aktivno nastaviti sudjelovati u sređivanju knjižnica Akademijinih jedinica. Stručnu pomoć u katalogizaciji knjižnog fonda nastavit će dobivati Odsjek za teatrologiju Zavoda za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe u Zagrebu te Zavod za znanstveni rad u Varaždinu, koji su prošli početnu obuku tijekom 2019. i 2020. g.

U skladu s mogućnostima i zahtjevima, i u 2022. godini nastavit će se započeti posao sređivanja i obrade građe u ostalim Akademijinim jedinicama u Zagrebu i u drugim gradovima gdje su smještene znanstvenoistraživačke jedinice koje imaju knjižne zbirke. Radi se o 22 jedinice s najmanje oko 160.000 do 200.000 svezaka neobrađenih knjiga i časopisa. Očekuje se da će ovaj posao obrade građe trajati više godina.

Nova programska podrška INDIGO i uređenje skupnog kataloga Akademijinih knjižnica

Akademijina Knjižnica i dalje će obavljat glavnu redakciju svih zapisa u skupnom katalogu svih Akademijinih knjižnica. Skupni katalog svih Akademijinih knjižnica pokrenut je krajem 2019. g. na platformi digitalnog repozitorija DiZbi.HAZU pa se tako na jednom mjestu nalazi raznovrsna građa od ukupno 15 Akademijinih jedinica. Online dostupna baza i platforma omogućava pristup bazi podataka s bilo kojeg računala koje ima pristup internetu.

Knjižnica će i u 2022.g. raditi na sređivanju zapisa iz migriranog kataloga središnje Knjižnice. Potrebno je još dodatno revidirati i ujednačiti podatke iz baza Odsjeka za povijest hrvatske glazbe i Strossmayerove galerije starih majstora. S

obzirom da u Zavodu za paleontologiju i geologiju kvartara nema zaposlenog knjižničara, središnja će Knjižnica preuzeti dopunu zapisa iz kataloga njihove knjižnice. U tom katalogu nedostaju normativni podaci o autorima i sadržajnoj obradi. Potrebno je prilagoditi stare bibliografske zapise novom programu što uključuje rekatalogizaciju, pregledavanje i promjenu zastarjelih profila iz baze uz popunjavanje odgovarajućih kodova i polja. Također će se raditi na prilagodbi normativnih zapisa novom programu semantičkim obogaćivanjem te dodavanjem geolokacija.

U 2022. će se raditi na deduplikaciji zapisa importiranih u novi program INDIGO u 7 knjižnica koje su migrirale svoje kataloge na platformu DiZbi.HAZU. Knjižnica će u sklopu glavne redakture skupnog kataloga pratiti tijek deduplikacije koje će provoditi ostale Akademijine knjižnice. Nakon dedupliciranih zapisa Akademijinih izdanja unutar Središnje knjižnice očekuje se deduplikacija Akademijinih izdanja u 7 knjižnica koje su migrirane na platformu DiZbi.HAZU. Također je potrebno odraditi deduplikaciju normativnih zapisa za osobe, korporativna tijela, gradove i države i na predmetnicama tj. bazi UDK čiji će se pojedini razrađeni dijelovi iz migriranih knjižnica spojiti u jednu bazu UDK.

Središnja Knjižnica nastavit će edukaciju o novom programu INDIGO i ICA modulu, u kojoj će trebati sudjelovati odabrani djelatnici iz istraživačkih jedinica koje nemaju knjižnično osoblje te će im svakodnevno pružati stručnu podršku pri obradi. Nastavlja se obrada knjižne građe i časopisa u Akademijinim jedinicama čije knjižne zbirke nisu obrađene. Knjižnica Odsjeka za povijest hrvatskog kazališta započela je s popisivanjem knjižne građe, a u 2022. godini se očekuje se da će početi i s obradom periodičkih publikacija prije čega će proći potrebnu edukaciju. Zavod za znanstveni rad u Varaždinu nastavit će obradu građe u Indigu uz pomoć knjižničara iz središnje knjižnice koji će edukaciju obavljati online.

Popisi Akademijinih izdanja

Nastavit će se prikupljanje i analitička obrada Akademijinih izdanja koja će se objavljivati tijekom 2022. godine. Kompletna obrada fizičkog i digitalnog oblika novih Akademijinih izdanja obavljat će se u programu INDIGO, a objava na internetu u digitalom repozitoriju DiZbi sukladno autorskopravnom statusu novih izdanja. Središnja Knjižnica će jedina obrađivati Akademijina izdanja, a ostale knjižnice će unositi samo holding podatke o svojim primjercima (inventarni broj, signatura itd.). Koncem godine će se izraditi popis novih Akademijinih izdanja objavljenih u 2022. godini, koji će biti tiskan naredne godine kao prilog u Ljetopisu. Cijeli popis izdanja će biti dostupan putem repozitorija DiZbi.HAZU gdje će korisnici moći pretraživati, pregledavati i preuzimati digitalne inačice kao i na webu knjižnice u rubrici Online prinove. Planira se dodijeliti DOI oznake za oko 250 novih Akademijinih znanstvenih članaka i priloga u zbornicima.

Izgradnja knjižničkog fonda i razmjena publikacija

Očekuje se da će se fond knjiga i časopisa i nadalje popunjavati uglavnom razmjenom i darovima. Planirana je kupnja dva do tri sveska enciklopedije u pretplati Allgemeines Künstlerlexikon, te sveska Vjesnika bibliotekara. Posebna paž-

nja posvetit će se prikupljanju radova naših akademika, uglavnom iz darovanih izvora i razmjenom. Dio prinova će sačinjavati darovane knjige koje Knjižnica dobiva na dar od Uprave Akademije te znanstvenika iz Hrvatske i inozemstva.

Razmjena Akademijinih periodičkih izdanja odvijat će se sa stranim institucijama isključivo u e-okruženju, a na osnovi pohranjenih primjeraka u repozitoriju DiZbi.HAZU. Monografske publikacije neće se razmjenjivati sa stranim institucijama zbog visoke cijene poštarine i činjenice da strane knjižnice zbog problema s prostorom preferiraju e-izdanja. U Hrvatskoj će se Akademijina izdanja i dalje slati poštom. S partnerima iz Zagreba nastojat će se dogovoriti da sami preuzimaju knjige u Priručnoj knjižari.

Obrada knjižničnog fonda

Svakodnevno će se raditi na katalogizaciji i klasifikaciji knjiga i časopisa koji pristižu putem darova i razmjene. Svi katalogizatori radit će na ujednačavanju bibliografskih i normativnih zapisa prema UNIMARC standardu te na deduplikaciji zapisa koji su migrirani u novi softver. Jedan katalogizator redovito će obrađivati sve novonabavljene knjige, tj. darovane knjige i one koje pristižu razmjenom. Radit će i na dovršenju obrade knjiga iz donacije akademika. Planira se nastavak retrospektivne konverzije kartičnoga kataloga tj. prijenosu kartičnog kataloga u računalnu bazu podataka.

Nastavit će se koristiti Indigo Cataloguing Assistant (ICA) aplikacija koja omogućava obradu novopristigle građe, tako da knjižničari pametnim uređajem skeniraju naslovnu stranicu, ostale preliminarnе stranice i barkod novopristigle knjige. Aplikacija skenirane podatke šalje u INDIGO program koji knjižničari Akademije koriste za cjelokupno knjižnično poslovanje. Katalogizatori i klasifikatori te podatke zatim obrađuju u skladu sa standardima.

Akademijina izdanja, osim u fizičkom primjerku, pristižu i u PDF formatu, te je time omogućena pravovremena obrada građe.

Trezor

Planira se rad na Zbirci starih i rijetkih knjiga u programu INDIGO i to kroz: daljnji rad na retrospektivnoj konverziji (oko 1000 listića), daljnji rad na rekatalogizaciji zapisa iz starog ISIS-a u novi sustav INDIGO: nadopuna bibliografskih zapisa kodiranim i ostalim nedostajućim (meta) podacima za staru knjigu kako bi se korisnicima pružili potrebni podatci preko e-kataloga (radi se o preko 11 000 zapisa), izrada holding zapisa i barkodiranje, dodavanje barkodova koji se do sada nisu dodjeljivali starim knjigama kao nužna priprema za reviziju trezorske građe.

Osim toga, planira se objava tematskih virtualnih zbirki i izložbi iz trezorskog fonda u repozitoriju DiZbi.HAZU kao i nastavak rada na projektu opširne monografije, kao nastavka Kataloga inkunabula i knjiga 16. st. (2011.), koja obuhvaća staru i rijetku hrvatsku knjigu (Croatica) od poč. 17. do sred. 19. st. pod radnim naslovom Stare i rijetke hrvatske knjige u Knjižnici HAZU (tiskane do 1850.)

koja će se objaviti u Akademijinoj ediciji Izdanja Knjižnice HAZU, sv. 11. Publikacija će imati preko 2000 kataložnih jedinica.

U 2022. g. sredstvima Ministarstva kulture i medija RH planirani su konzervatorsko-restauratorski radovi na knjizi: Vitruvius Teutsch, Nürnberg, 1548. (R-913). Knjiga se nalazi unutar zaštićenog fonda Zbirke knjiga 16. st. u Knjižnici HAZU registrirane 2012. god. pod br. Z-5643 kao kulturno dobro. Troškovi radova s PDV-om iznose: 27.437,50 kn. Javni natječaj za financiranje javnih potreba u kulturi za pokretna kulturna dobra najavljen je tek za prosinac 2021. Konzervatorsko-restauratorske radove na knjizi izvodit će restaurator gospodin Mario Kaublarić, MK knjigovežnica iz Zagreba.

Digitalizacija, repozitorij DiZbi.HAZU i projekti

U 2021. g. prijavljeno je nekoliko programa digitalizacije i zaštite fonda, te je planirana njihova provedba tijekom 2022. godine ukoliko sredstva budu dodijeljena:

1. Sredstvima Grada Zagreba planira se program – Digitalizacija zaštićene kulturne baštine – Zbirka arhivskog primjerka Akademijinih izdanja: časopis Forum za god. 1971-1973, ukupno 6.643 str., zatražena sredstva: 16.643,75 kn
2. Sredstvima Ministarstva kulture i medija RH predviđen je program Digitalizacija nakladničkoga niza Djela JAZU (1930-1986). Predlaže se digitalizacija 26 svezaka – knj. 41 do 66, izdanih u periodu od 1930. do 1986. godine (ukupno 11.740 stranica). Visina zatraženih sredstava: 22.175,00 kn
3. Sredstvima Zaklade HAZU planira se nastavak digitalizacije časopisa Forum 1968.-1970., zatražena sredstva 12.130,00 kn (6.404 stranice).

Tijekom 2022. redovito će se pratiti objave javnih natječaja za potrebe u kulturi na koje će Knjižnica aplicirati svojim programima digitalizacije.

U 2022. g. će se nastaviti suradnja na projektu tematskog portala Znameniti.hr i Hrvatskog nacionalnog konzorcija istraživačke infrastrukture CLARIN ERIC-a.

Knjižnica će koordinirati radom svih Akademijinih jedinica uključenih u DiZbi.HAZU. Sastanci i radionice o korištenju platforme INDIGO i repozitorija DiZbi.HAZU za suradnike i korisnike održavat će se online.

Prema raspoloživim sredstvima planira se daljnji razvoj repozitorija DiZbi.HAZU i to: razvoj dizajna u cilju pojednostavljenja pretraživanja i funkcionalnosti sučelja te uvođenja personaliziranog sučelja za prikaz Akademijinih jedinica i njihovih fondova.

Očekuje se da će Ministarstvo kulture i medija RH početi provoditi projekt nacionalne digitalizacije predviđen dokumentom Nacionalni plan digitalizacije kulturne baštine 2025., u okviru kojega bi se trebalo inicirati do sada neriješeno sustavno agregiranje u Europeanu. Akademija je posljednje agregiranje podataka obavila u okviru EU projekta eCloud 2016.g.

Revizija knjižnične građe

Akademijina Knjižnica spada u kategoriju knjižnica s fondom do 500.000 jedinica, s obzirom da posjeduje oko 400.000 svezaka. Prema Pravilniku o reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 21/2002) knjižnice te veličine dužne su provoditi reviziju čitavog fonda svakih 12 godina. Posljednja potpuna revizija sprovedena je 2008. g. Također, prema čl. 3 istog Pravilnika revizija građe se obavezno provodi nakon preseljenja, tako da će Knjižnica cjelovitu reviziju planirati nakon povratka u obnovljenu zgradu, ako dođe selidbe Knjižnice, a do tada će se tijekom 2022. nastaviti raditi na započetoj reviziji čitaoničkog fonda. Radit će se na izlučivanju građe koja je oštećena ili zastarjela kako bi se mogla otpisati. Provođit će se otpis razmjenom pristizanih časopisa tijekom proteklog stoljeća, a koji se više ne traže, jer su objavljeni na rijetko korištenim jezicima kao npr. rumunjski, bjeloruski, gruzijski itd. Nastavit će se s evidentiranjem Akademijinih izdanja, koja se nalaze na 4 mjesta u knjižnici, prvo arhivski primjerak koji se nalazi u trezoru, a zatim čitaonički i posudbeni primjerci. Izradit će se tablica za otpis, jer se zbog sustavne digitalizacije smanjila potreba čuvanja više knjiga istog naslova.

Revizija posudbe, pohrana i zaštita fonda

Nastavit će se rad na vraćanju dugovanja knjiga iz stare kartoteke posudbe, koja nakon revizije u 2015. godini i na dalje sadrži 173 nevraćenih reversa (oko 200 knjiga), iz razdoblja do 2009. godine. S novijim posudbama ne očekuju se veći problemi, jer članovi uglavnom uredno vraćaju knjige.

Klimatski uvjeti u spremišnim prostorima redovito će se kontrolirati.

Izložbe, skupovi i promocija Knjižnice

Povodom 165. obljetnice početka djelovanja Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti planirana je priprema i organizacija građe i materijala potrebnih za izradu virtualne izložbe o povijesti Knjižnice, njenog rada od samih početaka sve do preseljenja u novu zgradu na Strossmayerovom trgu 14. Izradit će se dokumentacija za prijavu na javni natječaj kako bi se osigurala sredstva za izradu jedne takve virtualne izložbe.

Tijekom 2022. u Knjižnici će se moći razgledati postojeće izložbe povodom Godine čitanja i izložba Ljekovita moć pučke medicine, a u izložbenoj vitrini za staru knjigu stajat će bibliofilsko faksimilno izdanje Gutenbergove Biblije. I dalje će se priređivati izbor najnovijih prinova na stalcima na info-pultu. U atriju Akademijine Palače na Zrinskom trgu 11 u siječnju 2022. godine Knjižnica će u suradnji s Odjelom za izdavačku djelatnost postaviti izložbu Akademijinih izdanja objavljenih u 2021.g. uz prateći Katalog izložbe. Knjižnica će također prirediti online verziju izložbe sa izdanjima iz 2021. g.

Nastavit će se promovirati rad Knjižnice na svim razinama:

1. Stručni skupovi, webinar, radionice, konferencije gdje će knjižničari prisustvovati i/ili izlagati

2. Web knjižnice - planira se redizajn web stranice Knjižnice HAZU u sklopu kojeg će se izraditi logo Knjižnice koji će se aktivno koristiti u promociji i komunikaciji; izradit će se online usluga Pitaj knjižničara putem koje će dežurni informator odgovarati na upite korisnika; izradit će se VR šetnja čitaonicom Akademijinih izdanja
3. Društvene mreže (Facebook, Instagram) - redovito će se objavljivati novosti, promovirati fond Knjižnice i ostale aktivnosti i usluge
4. Web stranica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U 2022. g. sudjelovat će se u radu Hrvatskoga knjižničarskog društva te će se pratiti rad Udruženja europskih znanstvenih knjižnica – LIBER čiji je Knjižnica član.

Knjižnica će se uključiti u obilježavanje Svjetskog dana knjige i autorskog prava 23. travnja i međunarodne manifestacije Dani europske baštine 2022. g. koja se odvija tijekom rujna i listopada, te virtualnim sadržajima prezentirati kulturnu baštinu Knjižnice.

ZAKLADA HAZU

Predsjednik Upravnog odbora Zaklade HAZU je akademik *Zvonko Kusić*, a upraviteljica *Sara-Sanela Butorac*, dipl. iur., tajnica HAZU.

Zaklada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u 2022. godini radit će na poticanju znanstvenoistraživačkog i umjetničkog rada u Republici Hrvatskoj i ostalih aktivnosti, u skladu s ciljevima iz Statuta Zaklade.

Krajem 2021. godine, Upravni odbor Zaklade raspisat će 24. Javni natječaj za dodjelu sredstava Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

U lipnju 2022., na sastanku Upravnog odbora Zaklade, utvrditi će se dobitnici planiranih sredstva, a prijenos odobrenih sredstava primateljima vršiti će se tijekom mjeseca rujna/listopada 2022.

Tekući prihod za 2022. će očekivano biti manji nego u prethodnim godinama zbog nepovoljne situacije na tržištu kapitala, tako da će Zaklada Hrvatske akademije svoje zakladne aktivnosti za ovu godinu trebati prilagoditi raspoloživim financijskim sredstvima. Zaklada će nastojati osigurati nove izvore sredstava za Zakladu te pronaći moguće druge putove financiranja.

Vjeruje se da će visina sredstava za dodjelu financijske potpore za zakladne programe biti manja nego u prethodnim godinama.

U sklopu općeg raspisa natječaja Zaklade, a u skladu s odredbama pojedinih darovnih ugovora, uz opći raspis objavljuju se dva Natječaja iz posebnih fondova. Natječaj iz fonda Dragutina Tadijanovića, iz kojeg će se u 2022. godini dodijeliti po petnaesti put Pjesnička nagrada Dragutina Tadijanovića, uz dvije studentske stipendije za studente književnosti iz Brodsko-posavske i Ličko-senjske županije. Po sedmi put, dodijelit će se i Književna nagrada Stipana Bilića-Prcića, kao i dvije potpore iz istog fonda ponajboljim učenicima gimnazije u Imotskom.

Vezano uz dvije nekretnine u vlasništvu Zaklade Hrvatske akademije, kuće je potrebno obnoviti obzirom da su u lošem stanju, a sve kako bi se pripremile za raspisivanje natječaja za davanje u najam/zakup. Time bi se omogućilo izvršavanje obveza iz sklopljenih ugovora o darovanju, s pok. gospodinom Stipanom Bilićem-Prcićem te dr. Fedorom i dr. Margaritom Verbić.

SADRŽAJ

UVOD

Akademik Velimir Neidhardt, predsjednik HAZU.....	3
RAZREDI.....	7
Razred za društvene znanosti.....	7
Kabinet za pravne, političke i sociološke znanosti "Juraj Križanić".....	7
Razred za matematičke, fizičke i kemijske znanosti.....	8
Odbor za kemiju.....	9
Odbor za matematiku.....	9
Odbor za biološku fiziku i bioinformatiku.....	10
Odbor za fiziku.....	10
Razred za prirodne znanosti.....	11
Odbor za primijenjenu genomiku.....	12
Hrvatsko povjerenstvo za geodeziju i geofiziku.....	12
Nacionalni odbor INQUA.....	13
Razred za medicinske znanosti.....	14
Odbor za animalnu i komparativnu patologiju.....	15
Odbor za orofacijalne bolesti.....	15
Odbor za aterosklerozu.....	15
Odbor za kardiovaskularne bolesti.....	16
Odbor za genomiku i proteomiku u onkologiji.....	17
Razred za filološke znanosti.....	18
Odbor za dijalektologiju.....	18
Odbor za etimologiju.....	19
Odbor za hrvatski latinitet.....	19
Odbor za leksikografiju.....	19
Odbor za onomastiku.....	20
Odbor za orijentalistiku.....	20
Edicija "Hrvatska i Europa".....	21
Odbor za normu hrvatskoga standardnog jezika.....	21

Razred za književnost.....	22
Razred za likovne umjetnosti.....	22
Razred za glazbenu umjetnost i muzikologiju.....	26
Razred za tehničke znanosti.....	27
ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKE JEDINICE.....	29
Antropološki centar.....	29
Centar za znanstveni rad – Vinkovci.....	32
Jadranski zavod.....	37
Zavod za biomedicinske znanosti – Rijeka.....	45
Zavod za imunologiju i genetiku tumora.....	46
Zavod za istraživanje korozije i desalinaciju – Dubrovnik.....	48
Zavod za lingvistička istraživanja.....	50
Zavod za ornitologiju.....	55
Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara.....	58
Zavod za povijesne i društvene znanosti – Rijeka s područnom jedinicom u Puli.....	61
Zavod za povijesne i društvene znanosti.....	67
Odsjek za povijesne znanosti.....	67
Odsjek za arheologiju.....	73
Odsjek za etnologiju.....	75
Odsjek za ekonomska istraživanja.....	77
Zavod za povijesne znanosti – Dubrovnik.....	78
Muzej i zbirka Balda Bogišića u Cavtatu.....	78
Zavod za povijesne znanosti – Zadar.....	81
Zavod za povijest i filozofiju znanosti.....	87
Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti.....	87
Odsjek za povijest medicinskih znanosti.....	88
Odsjek za filozofiju znanosti.....	90
Zavod za povijest hrvatske književnosti, kazališta i glazbe.....	91
Odsjek za povijest hrvatske književnosti.....	91
Odsjek za povijest hrvatskoga kazališta.....	98
Odsjek za povijest hrvatske glazbe.....	101
Zavod za promet.....	107
Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Đakovo.....	108
Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Osijek.....	109
Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Požega.....	111

Zavod za znanstveni i umjetnički rad – Split.....	112
Zavod za znanstveni rad – Varaždin.....	114
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Bjelovar.....	123
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Križevci.....	125
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Velika Gorica.....	128
Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad – Vukovar.....	133
MUZEJSKO-GALERIJSKE JEDINICE.....	135
Gliptoteka.....	136
Hrvatski muzej arhitekture.....	140
Kabinet grafike.....	143
Strossmayerova galerija starih majstora.....	147
Kabinet za arhitekturu i urbanizam.....	153
Arhiv za likovne umjetnosti.....	153
Hrvatski muzej medicine i farmacije.....	155
JEDINICE U SASTAVU STRUČNIH SLUŽBI.....	159
Arboretum Trsteno.....	159
Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.....	162
Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.....	165
Zaklada HAZU.....	171